I
II = blanco

groe ϕ 25 nieu ϕ 2

HET

NIEUWE

HOORNSE

SPEEL-WERK.

III
II = blanco

Te HOORN
By JAKOB DUIN, *Boekverkooper op 't Noordt 1732.*

VI = blanco

Het

NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK,

Beſtaende uyt verſcheyden

ERNSTIGE en VROOLIJCKE

GEZANGEN

EN

GEDICHTEN,

Van

C. G. v. d. H. en C. G. K. &c.

Verſamelt door

C. C.

Tweede Druk, vermeerdert, en in nette ordre gebragt.

TE HOORN,

By JACOB DUYN. 1732.

TOE-EYGENINGH

Aen den Kunſt-yverigen Muſicijn

GERARD DE WIT,

Organiſt der Stadt HOORN.

DAt alle levendige en levenlooſe Schepſelen, beſt bewaart en onderhouden werden in haar eygen Element, ſal de gantſche geſchapenheyt beveſtigen. Hoe weynig hem een Viſch op het drooge, en een Vogel des Lucht's in het Water kan behelpen, bevinden wy dagelijcks. Yder Schepſel heeft dat eygen, dat het op ſijn voort-komſte terſtondt uytſiet na ſoodanigen plaatſe, daar het bevrijdt kan blyven voor een haaſtigen onder-gangh. Ja ſelfs bevindt men aen de minſte Rupſen, datſe, om bewaart te zijn, hare Neſten ſtellen in de toppen der Boomen, en niet eer te voorſchijn komen, voor dat haar voedtſel gewaſſen is. Meeſt alle Dieren zijn natuurlijck begaaft met ſoodanigen tegen-

weer, datse beſtaan kunnen ſonder van yemandt geholpen te weſen. Alleen den Menſch, en wat van de ſelve voortkomt, heeft eenen Beſchuts-heer van nooden: de waarheyt van dit ſeggen ſoud haeſt blijcken, ſoo dit NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK (ſonder eerſt een beſchermer gevonden te hebben) aan het oordeel van een yegelijck wierd over-gegeven, het ſoud lichtelijck ſoo veelderhande Vonniſſen moeten uytſtaan, als 'er veranderingen van ſaacken en toonen in gevonden wordt. Soo quaadt als het is een ſpijſe te bereyden, die een yder wel ſmaackt, ſoo quaadt is het een geluyt te formeren dat aan allen behaaglijck is; noch quader is het, in de leckere tijdt van ſchryven, yets voort te brengen, dat het beriſpen niet ſoud onderworpen weſen. Ick wiſt dan deſe vergaderde Rijmen geen beter naem toe te paſſen, als die van het NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK, om dat ick hoopte, dat die UE. ſoo aangenaam ſoud weſen, dat ghy deſelve gaarn ſoud willen ontfangen, om die, na uw' vermogen, te beſchutten voor alle bijtende laſteringen, en de albedillende quaat-ſprekers, door de klanck

van

van het NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK, *soodanigh te verdooven, datse, van niemandt geboort werdende, van selfs moe worden te lasteren het geense niet soecken te verbeteren. De Rijm-konst is te waardigh, en al te na vermaaghschapt met* U E. *Oeffeningh, mijne genegentheydt te oprecht, en* U E. *beleeftheydt te groot om af te wijsen een Werck, dat na de naam van* U E. *hooghste vermaack genaamt is. 'k Wil dan Kunstyverende* de Wit, *niet twijffelen of ghy sult dit* NIEUWE SPEEL-WERCK *met een ontfronst voor-hooft en een open herte ontfangen: gelijck wy met ontsloten en noyt verzade ooren, de galmen van het onvergelijckelijck* Nieuwe Speel-werck, *wanneer ghy dat met uwe radde vingeren, na de Maat komt te bewegen, al juychende in-laten. Ontfanght dan, neffens dese weynigh bladeren, de oprcehte genegentheyt van uwen Dienstwilligen Vriendt*

C. C.

AEN DEN LESER.

BLyhertige en Rijm-lievende Leſer, laet uwe verwonderinge niet voor uwe oordeel gaen, waerom deſe vergaderde Rijmen onder de naem van het NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK te voorſchijn komen: 't was juyſt in die tijdt dat veel van de ſelve onder mijn macht quamen, toen onſe *Ed. Achtbare Heeren Burgermeeſteren*, in plaets van het Oude, een Nieuw, wel-geaccordeert, SPEEL-WERCK, tot een ongemeen cieraet van haer Stadt, en tot verheugingh van haer Burgeren, deden op-hangen: Deſe bladeren dragen dan den naem van het NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK, om dat in de ſelve (gelijck in een Klock-geſpel) ſomtijdts ernſtige en ſomtijdts vrolijcke ſaecken worden uytgeſchatert; ſy ſullen U E. (hoop ick) ſoo veel behagen, dat

dat ghy ſe niet ſult willen verachten, maer uſelven met dit kleyne SPEEL-WERCK vermaecken, als u het groote of niet gebeuren mach, of al te ſchel in uwe ooren komt te klincken. Neem dan mijnen arbeydt in 't goede, en vaer wel.

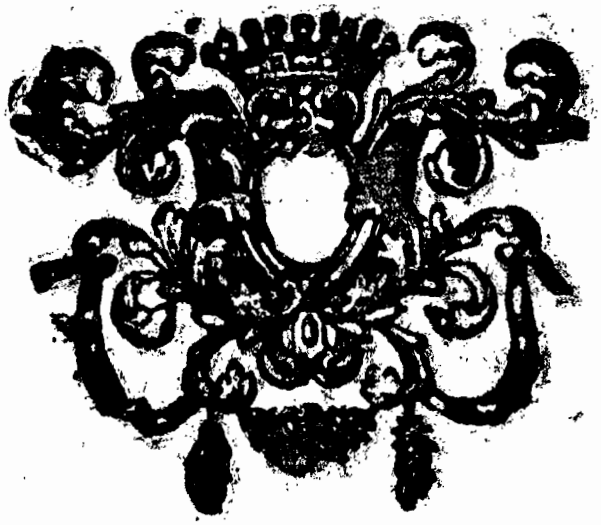

DEN

DEN DRUKKER, Tot den Gunſtigen LESER.

DE ſchaarsheyt die 'er was, van dit NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERK, en de goede getuygeniſſe van de frayheyt en deftigheyt van deſſelfs inhout, hebben myn bewogen, om een tweede Druk daar van te maken, en door dat middel wederom de gelegentheyt te geven, dat een Yder ſig wederom daar van ſoud kunnen bedienen.

Dog om aan den gunſtigen Leſer meerder te voldoen, hebben wy beſt geoordeelt, om dit NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERK, in

een

een andere, en betere ordre te voorſchyn te brengen; ſodanig, daar de eerſte Druk ſonder eenige verdeling en ordre van Verſen was, hebben wy tot meerder gemak en gerief van den gunſtigen Leſer, alle de Verſen die onder een benaminge konde gebragt worden, alle by malkander geplaatſt.

Soo dat den Leſer nu by een ſal vinden, alle de *Speel-werks toonen*, *Zede-Dichten*, *Verjaar-Dichten*, *Minne-Dichten*, *Bruylofts Gezangen*, *Lof-Dichten*, *Helde-Dichten*, *Klink-Dichten*, *Spreek-woorden*, *Raadtzelen*, *Punt-Dichten*, *Hekel-Dichten*, *Mengel-Rym*, en alle de *Lyk- en Graf-Dichten*: 't welk wy met andere geoordeelt hebben, dat tot meerder gemak van den Leſer, en cieraat van 't Werk ſal dienen.

Waar mede wy den Leſer 't Werk

ſel-

selve verder aan-pryſen, en wenſchen dat het met ſoo veel toeſtemming mag ontfangen werden, als het met genegentheyt wort aangeboden van U genegen Dienaar

Jacob Duyn.

Hoorn den 1. Maart
1732.

SPEEL-

SPEEL-WERCKS TOONEN.

Op- en om-ſchriften der Klocken
Van het
NIEUWE HOORNS
SPEEL-WERCK.

No. I.

FUgit interea, *fugit irreparabile tempus,*
Singula dum capti circumvectamur amore.

II.

Dum campana ſonat, ruit hora.

III.

Temporis extremi tum memor eſto tui.

IV.

Pſallite Domino, qui habitat in Sion.
Annuntiate inter gentes ſtudia ejus.

V.

Admonet hora brevis properantem advertere mortem.

Dulcior

V I.

Dulcior è nostris resonat
Tinnitibus aër.

V I I.

Grata est Angelicis mea Musica
Mixta Choris.

V I I I.

Jubelate Deo omnes gentes servite
Domino in Lætitia.

I X.

Cantate Domino canticum novum,
Cantate Domino omnes terræ.

X.

Laudate pueri Dominum, landate
Nomen Domini.

X I.

Benedicite Angeli Domini Domino,
Benedicite Cæli Domino.

X I I.

Laudabo cum cantico & magnificabo.

X I I I.

Cantate Deo omnes gentes
Laudate eum omnes populi.

X I V.

Cantate nomen ejus, quoniam
Suavis est Dominus.

XV.

Laudate Dominum in cymbalis
Bene ſonantibus.

XVI.

Cantate nomen ejus, quoniam
Suavis eſt Dominus.

Op de andere Klocken ſtaat alleenlyk PETRUS HEMONY, *me fecit Amſtelodami.* 1670.

RYM-DICHTSE UYTBREYDINGH,

Over de ſpreuken die ſtaen op de Klocken van het

NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK.

DIe 't ſap van Scherelinck met Wyn heeft ingedroncken,
Verwacht een wiſſe doodt:
In tegendeel, die 't ſap alleen drinkt, heeft geen noodt,
Soo hem een glas met Wyn daar op werdt toegeſchonken.

Soo

Soo oock, die 't ziel vergift, met deught
gemenght, wil ſwelgen,
Die ſtelt ſich in een ſtaet,
Daer 't quaet, in volle maet, de raet te bo-
ven gaet.
De ſonde kan de deught, de deught de
ſond verdelgen.
Men magh 't vermakelyck en 't nut wel
t' ſamen mengen,
Soo 't wel en eerlyk,, luyt.
Het NIEUWE SPEEL-WERCK munt
tot *Hooren* heerlyk,, uyt,
Daar 't grof met fyn vermenght, een ſoet
accoort uyt-brengen.
Kond yder maer de tael van elcken Klock
byſonder
Wel hooren en verſtaen,
De ſlagen ſouden hem door 't oor in 't
herte gaen,
Een yder woordt ſoud hem verſtrecken
voor een wonder.

No I.

De eerſte laat zyn ſtem van *Hoorens Tooren*
hooren:

Dat d' onwe'erhaelb're tydt
Gedurig vlucht, en vliet, terwyl men ſich
met vlyt

In Aardſche liefd' bedrayt; ſoo kieſt men 't
kaf voor 't Kooren.
Dees' kan den lanterfant, die altydt ſit te
gapen,
En geeuwt niet als kras, kras,
Een Morgen-wecker zyn, voor keuken,
ziel en tas;
Sy miſſen 't voorraet, die, onnut, haar tydt
verſlapen.

I I.

't Geen d' eerſte heeft geſeydt, beveſtight
ſtracks de tweede:
Ja dringht noch ſtyver aen,
En toont ons dat *de tydt ſoo langh niet ſtil*
kan ſtaen,
Als 't ſlaen der Klocken duert. Geen beter
tydt als heden:

I I I.

Om in te vollegen het ſeggen van de der-
(de,
Die ſeydt terwyl ick ſlae:
Soo *ſlaet uw uytterſte*, ô menſch! ter
degen *gae*;
Soo ſult gy door den doodt niet overrom-
pelt worden.

I V.

Looft die in Syon woont den grooten *Naem*
des Heeren. Dit

Dit roept de vierd' ons toe.
Den menſche worde noyt den lof des Heeren moê:
Maar *wilt ſyn daden by de Heydenen vermeeren.*

V.

De korte tydt vermaent ons neerſtigh op *te letten,*
Hoe *dat de doodt ſich haeſt.*
Soo klinkt de vyfde Klock. Hoe is den menſch verdwaaſt,
Die deſe waarheyt kan uyt ſyn gedachten ſetten.

V I.

Hoe kander ſoeter klank (wil ons de feſte ſeggen)
Zyn in de Lucht gebracht:
Als dat den menſch ſyn ziel, ſyn gelt, ſyn tydt ſlaat acht.
In deſe ſpreuken niet als rycke zegens legen.

V I I.

Myn Maet-gezangh is ſoet vermenght met Eng'len Reye,
Dus roemt de ſevende.
En ſoekt ons door ſyn klank, al was hy levende,
Met d'and're Klocken, tot des Heeren lof te leyen.

VIII.

Want d'achtſte roept terſtont, *Gy Heydens looft den Heere,*
En dient, met blydtſchap, Godt,
Verſtreckt dit haer een les, voor ons is 't een gebodt.
Geluckigh, zynſe, die, met vreught, haer plichten leeren.

IX.

De negende *beveelt de burgeren der Aerde,*
Dat ſy een nieuw gezangh Toe-gallemen den Heer. Noyt viel het zingen langh,
Daer men tot 's Heeren lof en hert en keel bewaerde.

X.

De tiende weêrgalmt ſtracks, *Gy Knechten looft den Name Des Heeren.* Grooter ſchand
Noch brand-merk trof oyt Staet, of Koninckryck, of Landt,
Als daer en groot en kleyn haer 's Heeren eere ſchamen.

XI.

En ſchoon den menſch die deught ſoo diep in d' Aerde delfde,

En

En Godt, en hem, vergat;
Den Hemel, d' Engelen zyn noyt dat juychen sat:
Maar *pryſen Godt altydt*, na't ſeggen van de elfde.

XII.

Den Heere loven en groot-maecken met ge- (*zangen,*
Moet yder menſchen-kindt
De grootſte vreughde zyn: die dit niet in hem vindt
Moet, met de twaelfde, daar hert'lyk na verlangen.

XIII.

De ſtemme Davids is de dertiend' ingegoten,
Die alle Heydenen
En Natien beveelt, ſich te bereyden, en (*ten*
Des Heeren lof en prys vry uyt te laten vlo- (*gen;*

XIV.

Wat kan men beter als des Heere Name zin-
Want hy is lieffelyk.
Ach! was ons' ſwacke ſtem de veertiende gelyk:
De werelt ſoud ons tot geen ydelheden dwingen.

XV.

Maer's Heeren lof ſoud met hel-klinckende Cymbalen,
Van ons, zyn uyt-gebreyt:
Soo langh tot dat de tydt verſmolt in eeuwigheyt;
Daar dan geen Aerdtſche ſorg die vreughde ſoud' bepalen.

XVI.

Noch eens herhaelt de laetſt', om onſe ziel te beucken,
Des Heeren goetheyt voort.
Dat yder, die de ſtem van 't NIEUWE SPEELWERCK hoort,
Syn ſtemme accordeer met deſe heyl'ge ſpreucken.
Noch ſeſtien zynder, die dees' ſeſtien tot getuygen
Verſtrecken, want haer ſtem
Dringht door de wolcken heen, en geeft de Maet-zangh klem,
Daar Sauëls booſe geeſt voor ſwichten moet en buygen.
Dit is geen guychel-ſpel, noch ſpel van ſchouw-tonelen:
Maer 't is een ſpel 't welck leert,

Dat

Dat eens verloopen tydt noyt weêr te
rugge keert.
Geluckigh! die haer tydt niet met de ſon-
den deelen.
't Is ook geen tuyſſchers-ſpel met Kaert
of Dobbel-ſtenen,
Of Tiktack-bort, of yet
Waar door dat menigh menſch hem ſlim-
mer maekt als niet;
Want niet is niet, en ſal hier na niet
eeuwigh wenen.
Dit zy dan ſpels genoegh, voor die niet
anders ſoecken
Als eerlyk tydt-verdryf;
Want dit verheught den geeſt, en 't hin-
dert niemandts lyf.
Daar 't ander is verſelt met alderhande
vloecken.
Die't recht gebruyck danwil van't NIEUWE
SPEEL-WERCK vatten,
Die ſet zyn ooren ſchrap,
En volgh de toonen na van deugt en we-
tenſchap,
Soo is 't den ſullicken meer waert als
groote ſchatten.

V. D. H.
LOF.

'T NIE UWE HOORNS LOF-BAZUYN,

Uyt-geblaſen ter eeren van het

NIEUWE HOORNSE SPEEL-WERCK,

Gegoten Ao. 1670. *en op-gehangen Ao.* 1671.

NU leydt Apol zyn Speel-tuygh neêr,
Het negen-tal ontſluyt haer ooren,
Verbaeſt, verwondert, door het hooren
Van 't ſoet geluyt dat haer van veer
Werdt toe-geſweyt uyt Hoorens Tooren,
De ſnaren van Apollôs Harp
Bewegen haer, door het bewegen
Des luchts, die daer ſoo krachtigh tegen
Te ſtooten komt. Wie hoort ſoo ſcharp
Als daer men hoort door eendrachts wegen,
Indien APOLLO was verzaedt
Van hooren, ſoud hem hooren laten
Tot lof van Hoorens Magiſtraten,
Daar Speel-kunſt in een hoogen graedt
Geoeffent wordt voor d' Onderſaten.
'k Sie CLIO op-getogen ſtaen;
t' Wyl 't NIEUWE SPEEL-WERCK, oude dingen
Weet kunſtigh na de maet te zingen:
Sy ſiet van verr' dit Kunſt-ſtuk aen,
En kan haer zangh-luſt nauw bedwingen:
Maar wenſcht de witte handt van WIT
Soodanigh in zyn kunſt te ſtieren,
Dat hy de alderſoetſte ſwieren
Mach treffen die dit werck beſit,
En ſoo zyn hooft met Lauw'ren çieren.
MELPOMENE toont haar verblydt,

(Hoe

(Hoe wel met droefheyd in-genomen)
Om dat sy hoort te voorschyn komen
De Treur-gezangen op haer tydt:
Dit doet haer oogen over-stroomen
Van vreughde-tranen, die sy noyt
De open lucht sal mede-deelen,
Of 't Treur-zangh moet haer boesem strelen;
Dat vindtse hier nu soo vermoyt,
Dat and're spelen haer vervelen.
THALIA lachten dat het klonk
Door Steden, Dorpen, Bossen, Velden,
Soo haest als haer Merkuer vertelden
Wat in West-Vriesland hingh te pronck;
Dies sy haer keel en speel-tuygh stelden,
Om onder 't ernstigh Klock-geluyt
Haer vrolykheytjes uyt te storten:
Maer 't hooren deed haer stemme schorten,
En borst met dese Eer-galm uyt:
Dit SPEEL-WERCK komt myn eer verkorten.
Ey sie EUTERPE, hoe verbaest
Leydt sy de Dwers-pyp uyt haer handen,
't Is of sy sal haar ving'ren branden,
't Verveelt haar dat 'er yemandt raest,
En wenscht al 't schor geluyt in banden;
Soo mocht sy, sonder tegenstoot,
Dit aengenaem geluyt ontfangen;
Sy keurt het, door zyn Maet-gezangen,
Soo kostelyk, soo waerdt, soo groot,
Om daer een Eer-dicht voor te hangen.
TERPSICHORE toont haar misnoegt,
En bloost van quaetheyt om haer kaecken;
Om dat men sulcke nutte saecken
Voor langh ons niet heeft toe-gevoeght,
Om 't bange menschdom te vermaecken.
Maar nu sy 't siet, en hoort, en pryst,
Sal licht die quade buy vermind'ren.

Sy

Sy laet het pruylen voor de kind'ren:
En t' wylſe van de Aerde ryſt,
Sal 't ſitten haer gehoor niet hind'ren.
ERRATO ſit gelyk verdooft,
En kan haer ſtemme met haer ſnaren,
Niet als ſy plagh, te ſamen paren,
Maer laet ſoo langh haer dit in 't hooft
Soo heer'lyck klinckt, haer eygen varen.
Sy ſoud wel graagh met Bas en keel
Haer hooren laten by dit wonder,
Maer hare gaven duycken onder
Dit SPEEL-WERCK, dat haer ſoo geheel
Verwint, dat ſy het pryſt byſonder.
CAL'JOPA juycht met groot getier,
En ſiet by na uyt twee-paar oogen:
Nu meentſe kanſ' haer ſtem verhoogen
'Tot lof der Helden, die door 't vyer
Des Oorloghs zyn wech-gevlogen.
Hier, ſietſe 't Eer-toneel gerecht,
Om, onder 't ſpelen, 't lof der Helden,
Al ſingende, vol op te melden:
En voorts hoe Hollandt door 't gevecht
Haer Borgery in vryheyt ſtelden.
Hoe pal ſtaet POLY-HYMNIA
Met dat ſy 't Klock-geſpel hoort kleppen,
Men ſiet haer handt noch hooft verreppen,
Indienſe kond, ſy ſoud wel dra
Haer ſelfs het lyf vol ooren ſcheppen.
't Is of een nieuwen Helicon
Voor haer is uyt de Zee gereſen,
Het Konſt-dal, daer al langh voor deſen
Gevonden wierdt de Henghſte-bron,
Werdt nu om 't Hoorens-dal mis-preſen.
URANIA, die 't Heyden-dom
Onwetend' Hemel-zangh quam noemen:
Kan hier haer onkund niet verbloemen:

Maar

Maer ſtaet voor deſe toonen ſtom,
Men moet haer onverſtant verdoemen.
Sy ſit en luyſtert vlytigh toe,
En weet nauw wat ſy ſal bedencken
Om PETRUS HEMONY te ſchencken,
Die dit gegoten heeft. Maer hoe!
Wie ſie ick haer daer herwaerts wencken?

V. D. H.

EER-ZANGH,

Op het

NIEUWE SPEEL-WERCK.

STEMME:

Ick drinck de nieuwe Moſt, &c.

SOo JUBAL, die 't begin
Van 't eerſte Speel-werck in
De werelt bracht, uyt 't graf te voorſchyn quam,
En 't NIEUWE HOORNS SPEEL-WERRICKS toon vernam:
Hy ſoud dit ſoet Muſyk
Niet willen miſſen
Voor een Koninkryk,
't Welk machtig is een hert t'ontiſſen
Dat door Aerdtſch verdriet
Hier weynig uytkomſt ſiet.
2. Dit wel-geſtelt geluyt,
Klinkt HOORENS TOOREN uyt,
En ryſt, en daelt, en ſtelt ons, door het oor,
't Vermaackelyk en 't nut te ſamen voor.
Sal door het kout Metael
En 't ſtompe Yſer

Sulck

Sulck een ſoeten tael
Gaen Hemel-waerts? en wy niet wyſer
Worden, eer de tydt
Den draet ons 's levens ſnydt.
3. Dit wel-geſtelt geluyt,
't Welck Ooſt, Weſt, Noord' en Zuyd',
Door de Bazuyn van *Fama* werdt gevoert,
Waer op 't *gehoor* naukeurigh ſit en loert:
De *Maet-zangh* houdt haer ſtil,
En brengt, door 't wyſen,
Bocxvoet tot haer wil;
Sy weet hem dit ſoo aan te pryſen,
Dat hy ſit als ſtom,
En kyckt na Midas om.
4. Dit wel-geſtelt geluyt,
't Welk in ons, ooren tuyt,
Is niet vergeefs, van d' Achtb're Magiſtraet,
Verandert, tot een oogh- of oor-çieraet;
Wie ſal, wanneer hy 't hoort,
Dat hem van boven
Sulk een ſoet accoort
Werdt toe-geſweyt, ſtaen als den dooven?
En zyn hert en oog'
Niet ſtaren doen om hoogh?
5. Dit wel-geſtelt geluyt,
Bereydt een rycke buyt:
Voor die haer tydt ſorghvuldigh gade ſlaen,
En blyd met vlyt tot haren arbeydt gaen:
't Verſtreckt een goeden Heer,
Die niemandts leden
Wil beſwaren meer
Als billyck is, en na de reden;
Daarom ſeydt het, keer
Tot uwe ruſte weêr.
6. Dit wel-geſtelt geluyt,
Wiens weêr-galm weder ſtuyt

Van 't geem'lyck oor des luyaerts, die hem reckt
Wanneer 't hem 's morgens uyt de Pluymen weckt,
En wenſchten yder Klock
Te zyn behangen
Met een bonte Rock;
Op dat hem tydt noch werck ſoud prangen,
Breekt in weer-wil door,
En raeckt zyn hert door 't oor.

7. Dit wel-geſtelt geluyt,
Daar niet als vreught uyt ſpruyt,
Geeft beter klanck, als, ruym voor hondert Jaer,
De Bloedt-Klock gaf, voor trouwen Martelaer.
Voor ſeker geeft dit ſtof
Tot danckbaerheden
En des Heeren lof;
t' Wyl Albâs Jock ons van de leden
Atviel, en dat wy
Zyn vry van ſlaverny.

8. Dit wel-geſtelt geluyt
Verdooft Schalmey en Fluyt,
Trompet, Cornet, Fiool en Bas, en Trom,
En wat dies meer is, zyn hier by als ſtom.
Is onſe ſtem te ſwack
Om op te ryſen
Door het Sterren-dack?
Soo laet ons dit den wegh vry wyſen
Om met Maet-gezanck,, Den Heer te off'ren danck.

V. D. H.

Nuttigheyt van het Nieuwe Hoornſe Klock-geſpel.

STEMME: Tweede Carileen.

TOen Godts wysheyt 't groote rond
Had gemaeckt 't geen goet en heerlyck ſtond:
Aerd en Zee,
't Hemels licht, Vis en Vee,
Bladt en Bloem;
Niet ſoo kleyn of 't meldt des Heeren roem.
Ja niet een Kruydt
Dat 'er ſpruyt
't Geef geluyt.
En het ſeydt
Menſch, voor u ben ick bereydt;
Gy alleen
Zyt die geen,
Die verſcheen
Tot ons' Heer,
Daeromme buygen wy ons neêr.

2. Maer dit onwaerdeerlyck goet,
Was wel haeſt verſoncken in de vloet
Van de ſond',
Die dit heyl voort verſlond,
En bracht voort
d' Alderſchrickelyckſte Broeder-moort;
Daer eerſt den menſch
Vond zyn wenſch,
Is geen lens
Van verdriet,
t' Wyl hy niet als droefheyt ſiet.
Adam ſucht,
Cain vlucht

Voor 't gerucht
Van een bladt:
Bouwt in Nod d' aldereerſte Stadt.
3. Daer van hem ter derder graedt,
Lamechs Soon, een Jubal quam, die raedt
Socht èn vondt,
Die dit quaedt weêr verſlond
Door 't Metael,
Dat hy ſpreecken deed' een ſoete taël;
Waer door het leet,
Dat haer beet
Wat verſleet,
Maer dit ſpel
Was als 't ſpel van Iſraël;
Daer men ſat,
Dronck en at,
En vergat
Gods verbondt
En danſten dan voor 't Kalf in 't rondt.
4. Maer toen David, Jeſſes Zoon,
Wierd verhooght en ſat op Is'rels throon,
Gingh het ſpel,
Tot Godts lof, net en wel;
Want hy bracht,
Al wat ſpelen kond', in waerd' en kracht:
Ja Pyp en Trom
Was niet ſtom,
Maer al om
Gingh de klanck
Hemelwaerts, door Maet-gezanck.
Davids ſtem
Hadd' toen klem,
Laet ons hem
Op het ſpoor
Volgen, tot der Engelen Choor.

5. Vond oyt yemandt rycke ſtof,
Om met zaugh en ſpel des Heeren lof
Voor te ſtaen;
HOOREN kan u verzaên,
Huw uw' keel
Aen haer ſoet en aerdigh Klock-geſpeel;
Voor dit Metael
Swyght Cymbael,
Sacht! ick dwael:
Maer haer tael
Maecken t' ſamen een verhael;
Hoe de Jeught
In de deught,
Vol van vreught,
Wordt geſtreelt,
Als men ſoo eer'lyck zinght en ſpeelt.

P. Y. van der HOF.

Op 't eerſte gehoor van 't NIEUWE SPEEL-WERCK.

1. *Zangh.*

IS de Lucht met Nachtegalen
Deur en weder deur bezaeyt,
Nu de avondt-ſon zyn ſtralen
Langhs het Aerdtryck henen ſpraeyt,
Daer de ſoete Beesjes hupp'len,
Onbekommert, fris en gauw,
Verſch gelaeft door Zilv're drupp'len

Van

Van een ongemene dauw?
Of zyn 't heyl'ge dienſtb're Geeſten,
Neêr-gedaelt tot aen het ſtof,
Om de vreught der ſael'ge Feeſten,
Die men viert in 't Hemels Hof,
Aen 't geſlacht der ſtervelingen
Uyt te beelden, door 't gehoor
Van dat noyt gehoorde ſingen?
Och! wat is 't, dat oog' en oor',
Die ons vaeck wat nieuws ontdecken,
Dus geweldigh komt te trecken?

1. *Tegen-zangh.*

't IS de WIT, die nu zyn luſten
d' Eerſte-mael na dat de moet
Schier verkoelde door het ruſten,
Met het NIEUWE SPEEL-WERCK boet,
Eer de dagh begint te duyſt'ren,
Die te met na 't Weſten kruyt:
Gun wat ſtilte, laet ons luyſt'ren
Na dat langh verwacht geluyt,
Dat de ſinnen doet verrucken
Buyten ſich, en voert de Geeſt,
Schoon wy voor de doodt niet bucken,
Opwaerts, daer men 't Bruylofts-feeſt
Van de Eng'len viert, die even,
Als 't verſtant na boven ſweeft,
Ons blymoedigh tegen-ſtreven;
Wyl het Aerdtſch aen d' Aerde kleeft,
Om de ooren door het ſpelen
Slechts van buyten wat te ſtrelen,

2. *Zangh.*

STapt men ſoo, met vlugge ſchreden,
Langhs de trappen van 't gehoor,
Uyt een dal vol moey'lyckheden,
Tot in 't hoog' en heyligh Koor,
Daer men dus, als op-getogen,
Met een voorſmaeck van het geen,
Dat noyt ſterff'lyck menſch met oogen
Sach of ſien ſal, hier beneên,
Zich vermaeckt, na langh verlangen?
(Och! hoe ſmackt men na wat ſoets!)
Toet dan Phœbus, ſchort uw gangen,
Of ren ooſtwaerts met uw Koets,
Dat we door de duyſterniſſen,
Die ons nad'ren, tegens danck,
Dat vermaeck'lyck ſoet niet miſſen
Eer men ſat is. Och! de klanck
Swicht en ſwyght, en ſtort ons weder
In een vreughdeloosheyt neder.

2. *Tegen-zangh.*

AL wat dierbaer is op Aerde,
Cier'lyck, aengenaem en ſoet,
Hoe oock 't zy, verlieſt zyn waerde
Door te grooten overvloet.
't Miſſen port ons tot begeren:
Weynigh tevens doet de luſt,
Als op nieuw, geſtaegh vermeeren,
Daar te veel de graeghte bluſt.
Zoo dan, ſchoon het *Speel-werck* heden
Ons de volheyt wat te vroegh
Schynt te weyg'ren, 't heeft zyn reden,

't Was

't Was voor dees' tydt ſpels genoegh.
Laet ons met de reſt wat borgen,
Wyl de nacht voor handen ſtaet,
Slaep geruſt en ſonder ſorgen,
Tot de naeſte dageraet;
't *Klocke-ſpel*, bereyt tot waecken,
Zal ons vrolyck wacker maecken.

Toe-zangh.

SOo gaen ziel en lichaem beyde
Dan te Bruyloft, doch verſcheyde,
Niet in weſen, maer in wys:
d' Een' allene met gedachten
Van de vreught, die wy verwachten
In het Hemels Paradys.
't Ander metter daedt door 't hooren
Van het geen, dat reets de ooren
Tracht te vullen met de ſmaeck
Van een aengenaem vermaeck,
Op-gediſcht door leck're klancken,
Daer wy, die 't ons ſchatt, voor dancken.

C. G. K.

Aen d' Aenſchouwers van dit Werck.

APol, verlieft op leckerny
Van Zangh, en Spel en Poëſy,
Of wat ſich meer vermaeckt door 't hooren,
Verſcheen tot HOOREN, op 't geſtel
Van 't nieuw-gemaeckte Klocke-ſpel,
En nam zyn ſit-plaets op de Tooren,
Daer 't Negental zyn Godtheyt eert,
En daeghs noch nieuwe leſſen leert,
Om neffens hem 't gehoor te ſtrelen;

Hy geeft zyn Harp van blanck Yvoor,
Met Gout verçiert, aen Terpſichoor',
En leert op beter Speel-tuygh ſpelen.
Euterp', Erato, Calioop'
Betrachten elck haer plicht, op hoop,
Om, onder 't klincken van de Klocken,
Met Cymbal, Keel', en Veel', en Fluyt,
De luchte Satyrs, op 't geluyt
Van zangh en ſpel, ten dans te locken:
'Terwyl Melpom'ne ſit en treurt,
En 't kluchtigh voor Thalia keurt,
Om 't bitter met wat ſoets te mengen,
Of ſoeckt, met Clio, ſteets na ſtof,
Om dapp're Oorloghs daên, tot lof
Der Helden, aen den dagh te brengen.
Urania, wiens Maet-zangh 't meeſt
Van alle weeght, verlicht de geeſt,
En wyſt de ziel, door 't ſwerck, na boven,
Om voor genote weldaên, na
De leſſen van Pol'hymnia,
Den Schepper van dit All' te loven.
Dus bouwt men hier een Helicon,
Bevochtight van een Henghſte-bron,
Die nieuwe luſt ſchept om te dichten,
Waer toe men vrye pas vergunt
Aen yder een, die 't heeft gemunt
Om and're met zyn zangh te ſtichten.
Maer wat wil dit? daer komt een Pan,
En ſpoeyt ſich na 't geſelſchap van
De Zangh-godinnen, ſchoonm' een teecken
In Satyr Marſi-beelt vertoont,
Hoe min de Godtheyt hem verſchoont
Die Phœbus na de Kroon durf ſteecken.
Hy haelt (ick ſchrick!) zyn pypje uyt,
En menght zyn bot en boers geluyt

Met noyt genoegh gepreſen klancken.
Ey! Bocxvoet, keer te rugh, en loop
Te Veld; of wacht, ghy ſult de koop
Van deſe daedt niet veel bedancken.
Hy knickt ons vroolyck toe, als of
Hy ſeyd, ſta ſtil, ick heb verlof
Om Kaf te mengen onder 't Kooren;
Op dat men door verſcheydenheyt,
Het goede van het quade ſcheyt,
En 't beſte kieſt voor leck're ooren.
Nu leſer, luyſter neerſtigh toe,
En ga niet wech (of wordt ghy moê?)
Al eer dit Werck is door-geleſen:
Maer oordeel (bid ick) niet verkeert,
Geef elck het zyn'; of anders leert
Een Midas wat uw loon ſal weſen.

C. G. K.

KLINCK-DICHT.

DE Schuyte-voerder lacht en mees-muylt,
op het roeren
Van 't NIEUWE KLOCKE-SPEL, terſtont al-om gekent,
Als yetwes dat de toom van Hoorens Lof-koetsment;
Hy juycht van vreugt, en ſiet zyn grage mackers loeren,
Om meerder volck als oyt nu af en aen te voeren:
Terwyl de Wagenaer de nieuwe Straet-weg ſchent,
Of met zyn volle vracht langhs and're wegen rent,
En vult de Stadt geſtaêgh met Stede-luy en Boeren,
Van wien d' Enckhuyſer Maeght, of die geen weêr-gaê ſagh
In SPEEL-WERCKS ſuyv're deught, van ſtonden aen de Vlagh,

Die van haer Tooren waeyt, geoordeelt wordt te ſtrycken;
Op dat men deſe roem, by ons verheffen magh;
Dat niemandt oyt een Werck, tot heden deſen dagh,
Geſien heeft, dat voor ons niet billick komt te wycken.

Anders.

HEt NIEUWE SPEEL-WERCK roemt (al ſchoon wy niet en ſongen)
Haer eygen deught, met meer als dertigh Stalen tongen.

Tydt-vers. 1671.

De kLanCk Van hoorens Lof VerVVLDt onteLb're ooren,
ſoo ras het kLoCke-ſpeL tot hooren ſICh Laet hooren.

C. G. K.

WAT NIEUWS,

Op 't

NIEUWE SPEEL-WERCK.

SOo moet het Oude dan voor 't Nieuwe Speelwerck wycken,
Om weynig meerder glans! maer ſegh eens, weetje niet
Dat ons het hooren meer vermaeck aenbrenght als 't kycken?

Wat

Wat baet een doove 't Spel al ſchoon hy 't Speel-
tuygh ſiet?
Men ſtreelt de oogen niet door 't ſpelen, maer de
ooren;
Of ſpeelt men voor het oogh ſoo doet het wey-
nigh nut.
Speel op en laet de klanck van 't Nieuwe Spel
eens hooren;
Dat's (na B. Mol) dut, re, mi, fa, ſol, la, ci, dut.
Die laetſte dut is quaedt, en d'eerſte niet veel beter!
Dat maekt een valſche toon en 't gantſche werk
bekeyt.
Och! was men wel bedocht, ô goede Sinte Peter!
Men hiel het eerſte noch, of is het al verſeydt?
Ick hoor myn ooren uyt, hoe wel de vingers ruſten,
Vermoeyt van 't malle ſpel! wat meenje dat ick
jock?
Veranderingh van ſpys veroorſaeckt nieuwe luſten.
Ick ſie ten tweede-mael de Tooren ſonder Klock.
Wat raet? noch raets genoegh: op nieuw weêr om
een ander:
De derde ſtrengh houdt vaſt. Soo kent men 't
onderſcheydt.
Wat ſchaet het veel beſocht? dus doende wordt
men ſchrander.
Die wys en ſchrander is gebruyckt voorſichtig-
heyt.

Dat 's voor de geleerden.

C. G. K.

NA-KLANCK.

Op 't

NIEUWE SPEEL-WERCK.

MEt reden moet het Oud' voor 't Nieuwe Speel-werck wycken;
Het Oude ſlaet een toon die valſch is. Mach men niet
Wel ſeggen als men't Nieuw'by't Oude gaet bekycken,
Dat men meer deugt en glans in't laetſt'als eerſte ſiet?
Nu ſtreelt men het geſicht, nu ſpeelt men voor de ooren:
Nu ſiet men 't onderſcheyt, nu komt het werck te nut;
Nu ſal men beter klanck van onſen Tooren hooren.
Voorſeeker brengt het Nieuw' het Oude in den dut.
Wat ſegg' ick brenght het Nieuw' het Oud' tot niet? 'k weet beter; (keyt
't Heeft al te lang geduert, het werck hingh ſoo be-
Op 't breecken, of't met Sout, met Edick en Salpeter
Beſproeyt was; en dat heeft ſijn val genoeg voorſeyt.
Soo was 't vernieuwen dan hooghnoodigh woud men ruſten: (een jock
't Clavier-werck gingh te ſwaer: 't was of men in
Geſpannen ſtondt: wie ſoud dien arbeydt altydt luſten?
En wercken eereloos met een geſcheurde Klock.
Dat Speel-werck heeft ſyn tydt nu uyt-gedient. Een ander
Heeft weêr de plaets ghevult. Die ſich van 't quade ſcheyt,
En weêr wat beters kieſt betoont ſich wys en ſchrander,
Die wys en ſchrander is gebruyckt voorſichtigheyt.

Dat 's voor de onteerden.

C. G. K.

ZEDE-DICHTEN.

Op de

LOOP-BAEN PAULI,

Vol-geeſtigh geopent door

Do. N. N.

Over de woorden des Apoſtels tot den Philip. 3. vers 13. en 14.

EEn ander roem op 't Gulden-Vlies
Van Colchos, daer de Goden vliegen;
't Is voor een Chriſten tydt verlies,
Als 't Schouw-burgh haer in ſlaep komt wiegen.
Laet MEYERS oor en oogh bedriegen
Van and'ren, als ick ſlechts verkies
De LOOP-BAEN PAULI, daer de Kroon
Der ſaligheyt is op-gehangen
Voor allen, die 't genaden-loon,
Na vlytigh loopen ſoeckt t' ontfangen.
Met reden kreegh myn ziel verlangen,
Myn Vriendt, toen ghy ons 't ſchoonſte ſchoon
Van dit luweel en Hemels deel
Vertoonden, om myn gangh te rechten,
En alle heuvels op 't Toneel
Der Aerden, t' overtreên, en ſlechten,
De werelt, en myn vleeſch beveechten:
En kieſen 't NOODIGH EEN voor veel.

Raedt

Raedt voor Nederlandt.

DOor Vranckrycks hooghmoedt, en meyneedigheyt der Britten,
Soud Hollandts vrye Maeght wel haeſt in 't treurkleedt ſitten,
Gelyckſe eertydts ſat toen Albâs wreetheyt ſwom
In 't bloedt haer 's Onderdaens, toen niemandt na haer om
Woud kycken, ſchoonſe bad als een verlaten Weeſe:
Indienſe niet en docht, dat Godt, die haer voor deſen
Geholpen heeft, haer noch kan helpen; ſooſe hem
Maer in de Roede valt, en handen, hert en ſtem
Vereenight, en hem bid om byſtant en genade:
Dat hy haer dit mael noch wil redden van den quade;
Van 't quaedt der ſtraffe niet alleen, maer boven al
Van 't quaedt der ſonde, 't welck haer dreyght een wiſſe val.
Sal dan het ſondig quaedt zyn grondig wech-genomen?
Soo moet voor af de ſtraf van Godes Tucht-roê komen.
Men beelde ſich niet in, dat Vranckryck, Engelandt,
Tot Hollands onder-gangh verbonden, moordt en brandt
Soud blaſen, ſoo haer Godt, niet als een ſcherpe Roede,
Voor ons, en ons voor haer, gebruycken woud' ten goede.
Men kome haer ſlechts voor in ootmoedt voor den Heer;
Soo ſal haer voorbaet in 't aengeſpen van 't geweer
Haer weynigh voordeel doen, maer onſen Godt ſal toonen
Dat hy 't VERNEDERT LANDT wil met zyn zegen kroonen;

En ſmyten dan de Roed', die hy tot ſtraffen nam,
Gelyck hy Aſſur-deed' in 't midden van de vlam.
Soo onſe Vaderen, die ruym voor hondert Jaren,
En later in de klem van Spanjens wreetheydt waren,
Ons raden mochten, 'k weet ſy ſeggen ſouden gae
Tot uwen Godt en bid hem ernſtigh om genaê;
Het is ons noyt mis-luckt wanneer wy zyn verſchenen
Voor zyn genaden-throon, met ſuchten en met wenen,
Of hy heeft ons altydt genadighlyck verhoort,
En bracht ſyn' wonderen in onſe ſwackheydt voort.
Soo onſe Vaderen door middel van gebeden
Verloſt zyn, laet ons dan in hare treden treden:
'T Is noch dien ſelfden Godt, zyn handt is niet verkort,
Indien het maer aen ons' vertrouwen niet en ſchort:
Hy kan, hy wil, hy ſal, die ſynen Name pryſen,
Niet laten in den noodt, maer heyl en hulp bewyſen.
Men gord vergeefs het Swaerdt des Oorloghs op zy,
Soo Godt niet met ons is en ſet ons krachten by.
En die Godt voor hem heeft wie kan die tegen hebben?
En ſchoon zyn zegen, door de ſonden, aen het Ebben
Geraeckt is, in ons ryck-gezegent Vaderlandt:
Hy ſal die breuke weêr geneſen door zyn handt,
En brengen, als voor-heen, zyn zegen aen het vloeyen:
Soo elck van ons maer ſoeckt zyn boosheyt te beſnoeyen.
Het is vergeefs geſchreeuwt om hulp en byſtant uyt
Den Hemel, ſoo men niet eenparighlyck beſluyt
Om met ons' ſondigheên in Oorelogh te treden,
Dien Oorelogh ſoud Godt weêrom met ons in vrede
Verbinden, en die ſchrick daer nu het Landt van waegt,
Soud haeſt, tot Vyandts ſtraf, terugge zyn gejaeght.
Gods macht is onbepaelt, die door de kleynſte dingen
De grootſte Oorloghs-macht kan tot het vluchten dwingen;

Den

Den hagel, ſtof en windt en wat dies meer is, brenght
Een Leger op de vlucht wanneer het Godt gehenght.
De pylen die wel eer van Turkſe peſen ſnorden,
Die moeſten, door de Windt, haer Schieters Moordt-priem worden:
Dat bleeck toen Godt eens voor ſijn gunſt-genooten ſtreê,
Die hem dan met hem heeft, die heeft het alles meê.
Of Lodewyck dan dreyght, of Carel voor Louiſen,
Wil eer, en hooft, en ziel, en Volck, en Landt verlieſen,
Dat moet ons alſoo min bewegen als een Rots;
Wyl haer meyneedigheyt veracht de hulpe Godts.
Valt Engelandt ons af, wil Vranckryck ons verdelgen,
Moet eens de Kercke Godts een bitt're Koor-dranck ſwelgen?
Moet ſoo het ſondig ſlym eens worden uyt-gejaeght?
't Is goet, de Heere doet met ons ſoo 't hem behaeght;
Wy ſullen evenwel op ſijne hulp vertrouwen:
Door tuchtingh heeft wel eer de Heer ſijn Volck behouwen;
En als ſijn Tucht roê ons tot kennis heeft gebracht,
Soo zyn wy niet vervaert voor tienmael grooter macht.
Daer 's noch een Engelandt, en ongevallen Eng'len,
Die ſullen dan haer macht met ons te ſamen ſtreng'len:
En Eng'landts Morgen-ſtar eens ſchoppen van ſijn Throon,
En ſijn ontrouwigheyt verſchaffen recht en loon.
't Is maer een kleyne reecks van Jaren, noch geen ſeven,
Dat Stuarts moordt-ſieck hert dreef ſteven tegen ſteven,
Daer menigh vrome ziel haer woningh liet, en noch
De na-klanck werdt gehoort van wee, helaes en och!

't Wraeck-terregende vyer, in 't Vlie en op der Schelling,
't Welck Londen lyden deê soo naer en helschen quelling,
Als Godts rechtvaerdigheyt oyt yemant heeft getoont,
Roept noch, en bidt dien Vorst dat hy sijn Volck verschoont:
Dat Broeder-moorden en dat schrick'lyck bloedt-vergieten,
Sal Godts barmhertigheyt soodanigh eens verdrieten,
Dat hy de Stichters van dien sellen Oorloghs-brandt
Sal toonen dat haer macht, by sijn almogend' handt,
Soo licht is als het kaf, 't welck door de dwarrel-winden
Verstroyt wordt, dat men selfs sijn plaets niet weet te vinden.
Wat Nederlander soud verdragen dat het Swaerdt
Van eenen Dwingelandt, 't welck Vriendt noch Vyant spaert,
Hem wierd' in 't hert gedruckt, en dat hy moest aenschouwen
't Vermoorden van sijn Soons, en 't schenden van sijn Vrouwen?
Wat Nederlander soud niet liever kans op kans
Verwachten, eer hy hem aen Engels-man of Frans
Ten buyt gaf? daer van d' een hem licht'lyck soud doen sterven,
End' ander als een slaef doen door de werelt swerven?
Wie soud niet liever in het lieve Vaderlandt
Met eer begraven zyn, als in een quader Landt
Te leven, daer men met onnoemelycke pynen,
Als honger, koud, en stanck, moest al het sneeuw verdwynen?
De roock van 't Vaderlandt is soeter als het vyer
Ons elders wesen kan. De vryheyt is te dier

Voorheen met bloedt betaelt: het bloedt 't welck uyt de ad'ren
Van ons' Manhaft' en noyt genoegh gepreſen, Vad'ren,
Getapt is, moet voor ons, die zyn haer na-geſlacht,
Een ſpore zyn, waer door dat alle Vyandts macht
Geſtuyt wordt; liever ſal een rechte Nederlander
Al wagen dat hy heeft, eer dat hy voor een ander
Sal bucken als een ſlaef, de vryheyt van 't gemoedt
Sit hem te diep in 't hert, het is ſijn waertſte goedt
En 't oudtſte dat hy heeft. De vryheydt ſal niet bucken
Al ſcheurde Vranckryck haer aen hondert duyſent ſtucken;
Het kleynſte ſtuckxken ſoud ſich ſoo langh roeren, dat
Het weêr een lichaem vond daer 't vaſter ſteunſel had;
De vryheyt kan in 't minſt' geen dwing'landy gedogen.
Het ſal dees' Vrye Staet noyt ſchorten aen 't vermogen,
Om af te keeren al wie haer belaeght of plaeght:
Indien ons levens loop maer onſen Godt behaeght.

P. Y. van der Hof.

Op de Lotery tot Maeslandts-ſluys.

Die ſich Godts-dienſtigh quyt daer 't arme Weeshuys ſchreyt.
Is 't hooghſte Lot hier na, voor eeuwigh, toegeſeydt.

C. G. K.

De Menſch ſchynt iet,
En is maer niet.

HOe nietigh is de menſch, ſijn leven is een nevel;
Van buyten ſchynt hy iet, van binnen is hy niet.
Een recht Afbeeldſel van een breeckend' Huys, wiens gevel
In 't oogh wel çierlyck ſtaet; ſchoon 't ſtylen heeft van Riet.

De Aerde is uyt niet, de menſch uyt d'Aerd' geſchapen:
Geen wonder dat 't gewormt hem dan hunn' Broeder noemt.
Hoe mach de menſche ſich noch aen de Aerd' vergapen,
Daer hy tot ſtof, en ſtanck, en Aerde is gedoemt!

Gen. 3. vers 19, 20.

Laet Berouw.

VEel menſchen ſeggen dit, 't ſal ſtervend' my bekeeren:
De Moordenaer aen 't Kruys kreegh in de laetſte ſnick
Syn 's levens wel genaê; Ach menſch, die oogenblick,
Is immers veel te kort! doe nu de wil des Heeren.
Wie weet het of de doodt alreê niet ſtaet te micken
Om u (door Godts bevel) te ſchieten: ſie eens om;
Sy leggen achter u, die doodt zyn, maer niet ſtom,
Een hoeſt, een lach, een hair, een graed kond haer verſticken.

Vree-

Vreese, en Liefde Godts.

Die God van herten vreest, moet hem van herten minnen.
De Liefde kan de hel, de vrees de sond' verwinnen.

Waerdy des Werelts,

DE heele Werelt is niet anders als een schaduw.
Het schaed uw, als ghy haer vermaeck soo vlytigh soeckt:
Wat schaed uw meerder, als dat Godt u daarom vloeckt
Als gy niet hooren wilt, ô mensch gy selfs verraedt uw?
De Werelt schynt in't oog soo veel wat moys te wesen;
Maer 't is een Bloemen-krans, wiens luister haest verdooft:
Al heb of soeckje vreugt, ghy wordt'er van berooft,
De Doodt staet achter u, om u oock af te lesen.
Geen vreugt, of vlucht voor u, en soeckt gy 't na te loopen
Soo loopt gy tot de doodt. Wie schrickt niet voor het end
Van sullicke, wiens vreugt verwisselt in ellend,
Die spelend' aen de Hel haer ziel, en lyf verkoopen.

Tegen d' Ydelheydt.

SAl yder ydel woordt in reeckeninge komen!
Hoe sal 't met vloecken en met lasteringe gaen?
Hoe sal een Dronckaert en een Moordenaer bestaen?
Hoe moet een Hoere-voogt voor dat Gerichte schromen. *Matth. 12. vers 36.*

Tegen d' Achterklap.

GOdt gaf ons tongh en ſpraeck om hem daer meê te loven,
En niet tot achterklap, tot leugentael en ſpot.
Der tongen dubbelheydt zy voor der Slangen roth:
En denck, dien grooten dagh ſal branden als een oven.

Mal. 4. *vers* 1.

Nauwe Recht-banck.

HOe moet de vreugde van een Werelts-kindt verdwynen,
Als hem te binnen komt, dien Recht-banck engh en ſmal,
Daer een rechtvaerdig menſch naeuw ſalig worden ſal?
Hoe ſal een ſondaer dan voor dat Gerecht verſchynen.

De Grootſte Ryckdom.

GEen grooter Ryckdom is op aerden oyt geweeſt,
Als dat een deughtſaem menſch is arm en kleyn van geeſt.

VRAGE.

Waer in beſtaet de deugt en wat 's haer meeſte luyſter,
En wat is voor de ſond' de alderſterckſte kluyſter?

ANTW.

De deugt beſtaet in Godt, volmaeckt in al ſijn luyſter,
't Bedencken van de doodt is 't ſterckſte ſonden-kluyſter.

't Ver-

't Vermaeck des Werelts.

STOock eens een vyer van Stroo, of neem een bos van Tacken,
't Brandt haeſt en luchtigh op, 't is oock weêr haeſt gedaen;
Soo even ſal 't vermaeck des werelts oock vergaen,
Al ſchyn het ſchoon in 't oogh, 't baert duyſent ongemacken.

Hemel-vreughde.

WIlt ghy een duurſaem vyer, laet u daer Hout toe hacken
Van hard' en vaſte ſtof, dat ſal u niet verraên;
Soo ſal de Hemel-vreught in ons oock vaſt beſtaen,
Al ſonck de werelt wech, die vreught ſal niet verſwacken.

Ongebondenheydt.

DIe ongebonden leeft en vraeght na Godt, noch wetten,
Noch Chriſti Juck niet wil; 't gaet vaſt, die ſal hier nae
Bevinden (doch te laet en eeuwigh tot ſijn ſchaê)
Dat ongebondenheyt hen bondt, en vaſt liet ſetten.

Een ander.

EEn Oly-looſe Lamp gaet uyt en kan niet branden,
Soo even is een menſch van alle deugt ontbloot:
Die licht niet t' wyl hy leeft, en gaet (laes!) na ſijn doodt
In Helſche duyſternis in 't vyer noch klappertanden.

Yders lot, komt van Godt.

EEn yder zy geruſt, en met ſijn ſtaet te vreden,
Zyt Danckbaer voor den Heer voor u ontfangen lot:
Gebreck, en Overvloet, 't komt altemael van Godt.
Soo gy geen Purper hebt, wilt u met Laecken kleden.

Pot-penningh.

EEn, die genegen is om gelt by gelt te potten,
Die ruſt niet, als hy maer een moye penningh ſiet;
Ten zy dat hy die meê kryght onder ſijn gebiet:
En ſtapelt ſoo een ſchat voor diet, voor roeſt en motten.
Indien men uyt Godts Woordt een regel daeghs vergaerde,
Dat wierd een groote ſchat, eer 't Jaer ten enden was:
En wat komt dat by Gout of ander Goedt te pas?
't Moet altemael vergaen: maer dit blyft in ſijn waerde.

De Werelt milder als Natuir.

NAtura geeft ons niet als naecktheydt, en het ſchreyen.
De Werelt geeft ons meer: een Doodt-kleedt als wy ſcheyen.

Op het verkoopen van een Bybel, voor twee ſtuyvers.

DE Heyd'nen, die de vreught van d' Elyzeze Velden
Tot oogh-wit van de deught, hier hebben vaſt geſtelt,
Die maecken ons beſchaemt, dat het welluſtig Veldt
Van Godes Heyligh Woordt geen meerder geldt magh gelden.
Indien Godts lievelingh, den Koninghlycken heyligh,
Eens opſagh, en hy ſagh, hoe dit ziel-voedend woordt
Soo kleyn van waerde was, gewis hy ſloot de Poort
Syns Grats weêr toe, en ſey, ick ſchey, 't is hier niet veyligh.

Een ledigh menſch, des Duyvels wenſch.

EEn menſch, die ledigh leeft, is als een Mieren hol;
Het grimmelt 'er van ſonden,
Het hooft, de borſt, de buyck wordt dickwils meer als vol
Van guytery bevonden
Soo 't Yſer ſpreecken kond', 't begeerde noyt geen ruſt,
Om nimmermeer te roeſten:
Soo kan de ledigheyt, en luyheyt onſe luſt.
En Hemel-ruſt verwoeſten,

Op een luye ſlapigheyt,

Die my Kers-dagh 1663. *bekropen had.*

'k HAd de Kers-dagh na de middagh,
Niet geviert gelyck een Biddagh,
Maer verluyert by het vyer,
'k Sat te geeuwen, en te gapen,
'k Sat te dutten, en te ſlapen,
'k Leeck de luyheyt ſellef ſchier.
Soo ick ſomtydts al een Boeck,, nam,
Dat (ſoo 't ſcheen) myn geeſt wat kloeck,, quam,
'k Sat ſoo dra niet dat ick las,
Of die Goddelooſe luyheyt
Quam, gelyck een felle buy,, weyt,
En ſoo overviel my ras.
Och! ſy deed my ſulcken laſt,, aen,
't Docht, die luy is, kan niet vaſt,, ſtaen,
Luyheyt, luyheyt, ys'lyck Beeſt,
'k Sal u geen gehoor,, meer,, geven:
'k Sal na 't deughden-ſpoor,, weer,, leven:
'k Sal Godt bidden om ſijn geeſt,
'k Sal voortaen u paden,, ſchuwen.
'k Sal voor u verraden,, gruwen.
'k Soud niet graegh een kuſſen zyn,
Daer de Duyvel ſich te ruſt leydt:
Neen, o neen! myn ziels geruſtheydt
Is voor u niet, vuyle ſwyn.
Doen ick dit ſoo overdacht,, had,
Dat de luyheyt ſulcken kracht,, had,
Gingh ick myn viſiten doen:
Doch, daer ick noch vreught uyt ſchepte,
Was, dat ick my dapper repte,
Om my, 't eynde van 't Sermoen,

In

In de Avondt-beê te ſluyten:
Maer myn vreught begon te ſtuyten,
Doen ick meende dat ick voort
In de Kerreck, ſonder hinder,
Ingaen ſoud, maer 't was wat minder,
Want men ſloot voor my de Poort.
'k Stondt gelyck als op-genomen,
'k Kon nauw tot myn ſelven komen,
't Was of ick een wonder,, ſagh:
'k Dacht ick heb myn plicht,, vergeten,
'k Heb my al te licht,, gequeten,
Ach! eylaes! wat donder-ſlagh
Komt myn droeve ziel beſpringen?
't Zyn voorwaer geen kleyne dingen,
Die ick ſoo verwaer'looſt heb.
Want myn Jeſus was gebooren,
Die ick daer kond' ſien en hooren,
Alſoo klaer als in de Kreb:
Daer hy lagh om myne ſonden,
Daer hem eens de Herders vonden.
Ach! hoe was ick ſoo verdwaelt?
Ach hoe was myn ziel verlegen!
'k Ruſte niet, voor dat die zegen,
Dat ick ſocht, was neêr-gedaelt.
Ach! dat ick ſoo luttel weêrboo.
Hoed' my Heer, dat ick niet meer ſoo
In die luye ſlaeuwheyt val:
Wilt myn geeſt met yver ſtercken,
Dat ick altydt gae te Kercken,
En u lief heb boven al.

P. Y. van der Hoe.

KINDERLYCKE AENDACHT

Op de Geboorte onſes Heeren

JESU CHRISTI,

Voor

GEERTJE JANS.

STEMME: O! heyligh ſaligh Bethlehem.

GEluckigh die ſoo, als wel eer
Geroepen wordt, gelyck de Kind'ren,
Die Chriſtus tot hem riep, ach Heer!
Laet oock myn toegangh niemant hind'ren.

2. EEn zegen hebt ghy my bereyt,
'k Ben Vaderloos, doch niet verlaten,
Geef dat ick die met danckbaerheyt
Erkennen magh, en 't quaet doen haten.

3. EEn hert dat in uw liefde brandt,
Verſoeck ick, Heere voor myn ſterven:
Laet my, wanneer myn Kindts verſtant
Syn aſſcheyt neemt, meer wysheyt erven.

4. RECht wys te zyn in 't groote werck,
Waerom ghy wierdt als menſch geboren,
Maeckt ons geloof in deughden ſterck,
En toont ons dat wy zyn verkoren.!

5. 'T Is nu van daegh die blyde dagh,
Daer in wy heug'lyck heug'nis houden,
Dat Bethlems-ſtal uw' komſte ſagh,
Soo langh verwacht van ſoo veel Ouden.

6. ICk ben getrooſt in alle leet,
Want of ick ſchoon ellendigh raeckte,

Ghy

Ghy ſult my helpen, Heer ick weet
Dat ghy de teed're Kindtsheyt ſmaeckte.

7. En is 't dat ick geſont uw' Naem
Vereeren magh met myn geſangen,
Soo maeckt my langhs hoe meer bequaem,
Om 't eeuwigh Liedt hier aen te vangen.

8. Ick ſtel, ô Jeſu! al myn heyl
Alleen in u, en niemandt nader;
Neemt ghy de ſchult wech als ick feyl:
Stelt my in gunſte by uw Vader.

P. Y. van der Hoef.

HEUGLYCKE GEDACHTENIS,

Van de

Menſch-werdinge en Geboorte onſes Heeren en Salighmaeckers

JESU CHRISTI.

Stemme: *Dat Jupiter ſijn Throon.*

ACh aengename dagh,
Waer in de Werelt ſagh,
Da uyt een Maeght ter rechter plaets en tydt
De Silo quam, die onſe ziel verblydt:
De tydt was als de Kroon,
En Juda's Scepter
En Yvoren Throon
Verdwenen was, geen Jode repter;
t' Wyl de Roomſche Macht,
Haer t' onder had gebracht.

De plaets was Bethlehem,
Daer eerſt die Heyl'ge ſtem
Van Godt, en menſch, gehoort wierd in een Stal,
Wie ſiet dit aen en niet op Adams val?
Hy die het alles ſchiep,
En Aerd en Hemel,
Als of 't was, maer riep:
Dat ſtracks verſcheen met haer gewemel,
Laet ſijn blyde Ryck,
En wordt den menſch gelyck.
Wat was 'er in de Lucht
Een lieffelyck gerucht,
Toen 't Hemels heyr op waerheyts pennen vloogh,
En 't Herders Roth tot ſulck een tydt bewoogh:
Geen Tyger, Leeuw, noch Beer,
Noch ſorgh der Schapen
Hield haer reys-luſt weêr,
Sy reyſen dan, 't wyl 's Hemels wapen,
In de nare nacht
Op hare Kudden wacht.
Sy gaen oock haeſtigh voort,
En ondervinden 't woordt
Dat d' Engel haer ſoo klaer had kond,, gedaen,
Sy konden oock uyt Joſephs mondt,, verſtaen,
Dat Hy, uyt Davids ſtam,
Deês Maeght en Moeder
Met hem herwaerts nam:
In ondertrouw was hy haer hoeder;
Door den Heyl'gen Geeſt
Is ſy bevrucht geweeſt.
Zoo quam dan 't Vrouwen zaet,
Na Godts beſluyt en raet,
Tot 's menſchen heyl gelyck een klare Son,
Wiens helle glans geen Stal beſluyten kon.
De Herders zyn verblydt,
Dat Godt die zegen

In de voile tydt
Haer heeft verthoont: dies ſy de wegen
Daer haer volck ontmoet,
Meê deelen 't Hemels goet.
Quam dan die Groote Heer
Tot ons in armoed' neër?
Dat was om dat hy ons verheffen,, woud',
En om dat ons noyt armoed' treffen,, ſoud'ſ
Die Heldt en Vrede-Vorſt,
Die daeldt hier neder
In een Kribb' bemorſt;
Syn blyde komſt herſtelt ons weder,
Anders bleven wy
In helſche ſlaverny.

NIEUW'-JAERS-LIEDT.

Stemme:

Ay! Schoone Nymph.

'T Is heden tydt, myn ziel, dat gy Godt prys geeft
Voor al 't ontfangen goet:
't Is over-tydt, myn ziele, dat ghy wys leeft,
En zyn bevelen doet.
Het Oude Jaer is als een roock verdwenen,
Het Nieuw' ſtaet reê, en treedt al voort.
O! Godt, ghy zyt my in u Woordt
Heden verſchenen.
Reys dan, myn ziel, en ſet uw' kours na boven,
En ſiet uw' Heylandt aen:
Gedenck, hoe hy op aerden was verſchoven,
Om voor u in te ſtaen:
Hy liet zyn Throon, en quam hier om te weenen,
Ja ſelfs van d' uur van zyn geboort',

En

En ſteld' u met Godt in accoort,
Weêr als voorhenen.
Yverigh ſal ick dan dit Jaer beginnen,
En dienen Godt met luſt.
Myn Heylandt, en verloſſer, ſtiert myn ſinnen,
Tot dat ick by u ruſt:
Maer t' wyl ick leet in ſuchten, en in ſtenen,
Wilt my (ſoo 't vleeſch mijn yver ſtoort,
Of ſoo de Werelt my aen boort
Komt) hulp verlenen.
Noyt komt my in 't gedacht, o Groote Coningh!
Hoe ghy u hebt verkleent,
Of ick denck altijdt om uw' rijcke Woningh,
En hoe ghy 't met ons meent;
Al laeght ghy in een Beeſte-ſtal te ſlapen;
Al was de werelt voor u ſchuw,
De werelt is nochtans door u
Alleen geſchapen.
'T blijckt dan, hoe dat ick altijdt ben verbonden
In u ô Groote Godt:
Ellendigh lagh ick noch in mijne ſonden,
Ja tot des Duyvels ſpot,
Als ghy niet waert in ned'righeydt gekomen;
Niet ons, niet ons, maer u, ô Heer!
Sy altijdt loſ, en prijs, en eer,
O! trooſt der vroomen.

Danckb're genegentheydt van een Kindt Tegen ſijn' Ouders.

STEMME: *Aertje die is aerdigh, &c.*

NOyt ſal tydts vermogen
Hebben ſoo veel kracht,
Dat ick ſoud' gedogen,
Dat uyt myn gedacht'
Al de weldaedt ginge,
Die ick nu geniet,
En my ſonderlinge
Alle daeg' geſchiet.

EEr ben ick u ſchuldigh
Lieve Ouders waerdt,
'k Bidje weeſt geduldigh
Met myn Kindtſe aert,
Als ick door de Jaren
Dat heb afgeleydt,
Sult ghy vrucht vergaren
Van 't geen ghy nu zeydt.

EErſt voor alle ſaecken,
Met een ſtage vlyt
Sal ick daer na haecken,
En voortaen altydt
Heel gehoorſaem weſen,
Als een deughtſaem Kindt,
En den Heere vreeſen,
Die my ſoo bemint.

LAeſtent quam myn Broertje
Met een ſoetigheydt,
En hy ſeyd', hoor Moertje,
Wat dat Chriſtus ſeydt,
Laet de Kinders komen
Tot my algelyck,
Voor het zaedt der Vromen
Is myn Koninghryck.

'TKindts, doch ſoet na-ſpreecken,
Moet in myn gedacht'
Treck en luſt ontſteecken,
En myn ziel met kracht
Meer en meerder dwingen,
Op dat ick hier naer
Godes lof magh ſingen
Met de Eng'len Schaer.

In Godts lof myn luſt leydt,
En geen meer vermaeck
Is myn ziels geruſtheydt,
Als juyſt deſe ſaeck:
Noyt ſal ick dan beve,
Soo ick u heb Heer,
DOCHTER wyl ick leve,
Stort uw' Zegen ne'er.

Godt-

Godtſaligh voor-nemen,

Voor

YSBRANDT JANSZ. VAN DER HOF.

STEMME: Selden ſiet men dat gebroeders, &c.

YDer op-ſlagh van myn oogen
Stelt my in een nieuwe ſchult,
Ben ick nu van kleyn vermogen,
Reck, ay reck u tay gedult,
Als ick ben die 'k worden kan,
Neemt 'er dan eens proeve van.

2. 'T ſoud' my leet zyn, waerde Ouders,
Indien ghy door d' ouderdom
Al te ſwack wierd', dat myn ſchouders
Niet heel vlytigh wederom
Stutten ſouden, 't geen dat ghy
Zoo trouw-hertigh draeght voor my.

3. Om myn oogh-wit te beraecken,
Opent, Heer, myn Kindts verſtant!
Neemt ghy aen voor my te waecken,
Voegh my aen uw rechter-hant:
Als myn ziel het lyf verlaet,
Nader dan met u genaed.

4. Dat ick noyt, terwyl ick leve,
Een ondanckb're geeſt beſit,
Roept my, 'k ſal niet tegenſtreven,
Heer, u heyl is als myn wit:
Och! bewaer myn Ouders maer
Fris en vrolyck Jaer op Jaer.

Kinderlycke Edelmoedigheydt,

Voor

PIETER JANSZ. VAN DER HOF.

STEMME: O! ſchoon Caricłea.

PRonckt' oyt een trouwe Soon,
In 't ſlepen van ſijn Moeder, uyt de brant:
Een goet Kindt wenſcht die Kroon
Tot teken, van ſijn trouw, op 't hooft geplant:
Eer 'k oock mijn' Ouders ſagh vergaen,
Rechtſchapen woud ick voor haer ſtaen.

2. Ick ben, door Jonckheyt, ſwack:
Aen macht, en aen geen moet ontbreekt het my,
Nu heb ick myn gemack,
Soo langh ick onder 's Ouders ſchaduw zy,
Zoud my dan al die ſoetigheyt
Ontſnappen, door ondanckbaerheyt?

3. O neen! dat hoede Godt,
Nu, en als ick eens tot myn' Jaren kom,
Verachtingh, hoon en ſpot,
(Afſchuw'lyck voor des Heeren heylighdom)
Neemt van my, Heer, en geeft myn' jeught,
Dat ick op was in eer en deught.

4. Eer ick ondanckbaer word,
Roept my, ô Heer, veel liever in u Ryck,
Hoed ghy myn ziel, en ſtort
OF giet uw' zegen op ons' Huys, gelyck
Als ghy een vruchtb'ren regen,, geeft.
Niets ſonder uwen zegen,, leeft.

St. NICLAES-GIFT.

Voor

GERRIT JANSZ. VAN DER HOF.

STEM: Prins Robbert, &c.

GEef ons, ô Goude Sinte-klaes!
Een gifte die ons heught:
Roept, Paepſche Jonckheyt, dom en dwaes,
Rechtſchapen malle vreught:
Een gift van d' Ouders op haer tydt,
Treckt Kind're danckbaerheydt;
Ick ſal ten hooghſten zyn verblydt
Als Vaders gunſt my peyt.

2. Neemt Vaders wysheyt 't anders voor,
Soo ben ick oock te vreên;
Soo ick niet kreegh, ſoud ick daer door
Op 't rechte ſpoor niet treên?
O neen, dat is de meningh niet,
Neen ſeecker myn gemoet
Vlieght hooger als al 't geen men ſiet,
Als al 't geſuyckert goet.

3. Niets brenght 'er meerder zegen aen,
Dan dat men bidden leert,
En dat men vlytigh ſchool wil gaen.
Regeert, ô Heer, regeert
Hoe langhs hoe meer u eygen Kindt,
Ontſluyt u gunſte doch:
Foey Sinte-klaes u roem is windt,
Geſuyckert Paeps-bedrogh.

Remedie voor een benaude Sondaer.

INdien 'er yemandt is verlegen met ſijn ſonden,
En wenſcht daer van geheel ontlaſt te mogen zyn:
(Sond' is de ſwaerſte laſt die oyt kan zyn gevonden)
Uyt Chriſti wonden vloeyt de beſte Medicijn:
Syn offerhand aen 't Kruys, den Vader op-gedragen,
Can ons bevryden van dat yſſelycke vyer,
Het welck ons anders in der eeuwigheyt ſou plagen:
Recht zijnde dat die feylt hier namaels lijdt en hier,
In lijf en ziele. Door het ooge van 't geloove
Siet dan op Jeſus, en ſoeckt, in u ziels verdriet,
Trooſt by hem, en betreedt het enge padt na boven.
U treuren, en geloof, en gelt in 't minſte niet,
Soo 't uyt geen ſuyver, of geen dankbaer, hert geſchiet.

A. P.

Weêr-galm van een geloovige ziele.

ICk ſta verſtelt, en ſmelt in tranen, om mijn ſonden,
En ben een Aerd-worm, maer die graeg verloſt ſou zijn;
Soo Godt voor mijne ziel geen los-gelt had gevonden,
Uyt was het met myn heyl; maer door de Medicyn
Syn 's Soons dierbaren bloedts, (deu Vader opgedragen)
Can ick nu ſoo beanghſt niet zijn voor 't eeuwigh vyer.
Hy heeft mijn ziel verloſt van hel en helſche plagen:
Recht zijnde dat ick hem dan prijs terwijl ick hier
In lijf en ziele leef: en dat ick door 't geloove

Sie

Sie op mijn Heylandt, die voor my dit ziels-verdriet
Ten vollen heeft betaelt. En dat mijn oogh na bove
Verlangend' hem verwacht. Mijn Godt! 'k wil anders niet,
Soo langh ick leef op Aerd', als dat uw' will' geschiet.

P. Y. van der Hof.

'S WERELTS YDELHEYT.

STTMME: Mijn Heer Lalande.

WAt is de werelt?
Anders niet als ydelheyt,
s' Is maer in de schijn beperelt:
Haer vermaeck ter Hellen leyd.
Of sy haer al soet verthoont;
Echter houdt sy die gewoont',
Dat sy met haer staert ter neer velt,
Niemandt blyft 'er onbeloont.

2. Israëls Coningh,
(Die soo wijs was, als 'er een
Oyt op Aerden had sijn woningh,)
Wist wel dat het al verdween
't Geen niet uyt den Hemel quam,
En van daer sijn oorspronck nam:
't Is soo maer een oogh-vertooningh,
Die vergaet als lichte vlam.

3. Laet vry een Dronckert
Quinckeleren by de Wijn:
Siet, hoe wordt sijn vreugt verdonckert,
Door het qualtigh flereslijn,
Of, dat hy sijn lever braeckt,

's Morgens als ghy eerſt ontwaeckt.
Raed eens of die Vercken-ronckert
Na de Hel, of Hemel ſmaeckt.

4. Die by de Hoeren
Al ſijn vreught en tijdt-verdrijf,
Met vermaeck ſoeckt uyt te voeren,
Wordt wel haeſt het geyle lyf
Gantſch verettert, en verteert:
't Baet niet, of men quylt, of ſmeert,
Niemant wil de Romp aenroeren,
't Gaſt-huys is 'er voor verveert.

5. Wat is het ſpelen
Met een Ticktackbort, of Kaert,
Of yets anders 't kan niet ſchelen
Met wat naem het wordt verklaert?
Aêrs niet als bedriegery,
Voetſter van ſlaen, ſteeck, en ſny:
Heel na-maeghſchap van het ſtelen,
Set 'er vry het vloecken by.

6. Of ſchoon een Speelder
Krijght een vette Beurs, door 't ſpel,
Ach! ach! ach! ach! ach! krackeelder,
Al uw' winſt gaet na de Hel,
En uw' ziel wordt dor, en ſchrael,
Ydelheyt is 't al te mael:
Oock ſoo is de vreught al eelder,
Die de deught brenght op de ſchael.

Deughts Aenſpraeck.

AL acht de Werelt my in 't alderminſte niet,
'k Ben echter even luſtigh,
Niets maeckt my ſoo onruſtigh
Als dat de menſch my vleyt, en dat de ſond' niet vliet.

Al

Al heb ick myn party, ſoo langh de werelt ſtondt
Gehadt, 't kan my niet deeren,
Myn vreught is niet te keeren,
Ick ben in Godt geruſt, die my op Aerden ſondt.
Die, dan in al ſijn doen, my tot ſijn Leyts-man heeft,
Die kan, noch ſal niet dwalen,
Ick ſal hem niet betalen
Met ſulcke valſche munt, gelyck de werelt geeft.

Noyt ſonder Zout,, uw' Maeltijdt houdt.

STEMME: Prins Robberts Mars.

WAnneer een Maeght de Tafel deckt,
En brenght ſy 't Zout-vat niet,
Haer Maeghdom wordt terſtondt begeckt,
't Is 't eerſt daer 't volck na ſiet:
Een Zouteloose Maeltijdt is
Als een onteerde Maeght;
Want eet men Vleeſch, of Struyf, of Vis,
't Is Zout, daer men na vraeght.
Een Zouteloose Maeltijdt iſt,
Daer matigheyt ontbreeckt,
En daer men op een reys verquiſt,
En door het keel-gat ſteeckt,
Soo veel als Man, en Kindt, en Vrouw,
Voor Hüyſingh, Dranck, en Koſt,
Sich eerlyck meê generen ſouw,
En zyn noch warm gedoſt.
't Is oock een Maeltijdt ſonder Zout,
Daer men Godts gaven ſtort,
's Landts welvaert op veel drincken bout,
En tegens ſulcke knort,
Die voor die geen, die ſieck en kranck,

In armoed haeſt verſmacht,
Beſorght is; dat die ſpijs en dranck
Magh werden toe-gebracht.
't Is ſchrick'lyck van die Rycke Vreck,
Die Laz'rus voor ſijn deur
Verſmachten liet, en in gebreck,
En droefheyt, en getreur
Niet trooſten woud, hoe dat hy badt,
Die nu ſwom in de Vocht,
Bad namaels om een druppel nat,
Dat hy niet krygen mocht.
Die Dis is van geen Zout voorſien,
Daer d' eerbaerheyt verdwynt,
En daer men oudt en jonge Liên
Met vuyle reden pynt,
Daar yders mondt een Hoer-huys is,
En 't hert een ſnood Bordeel,
Wiens keel-gat als een heete Smis
Heeft nimmer dranck te veel.
Indien de menſch ſijn waerdigheyt,
En broſſigheyt verſtondt,
En ſagh ſijn nette aerdigheyt,
En kleyn geſchapen mondt,
Hy ſoud wel ſien dat hem de Heer
Niet voort-braght als een Swijn,
Wiens ſatheyt ſmyt de Trogh om-veer,
En wentelt in de Wijn.
't Is Zouteloos al wat men eet,
Soo Godt geen zegen geeft,
Indien men dan ſijn Naem vergeet,
En los daer henen leeft,
Geen wonder dat ons Aerdts geſtel
Verrot, en ſtinckt van 't quaedt,
En 't ſpoor-ſlaeghs ſonder Zout, de Hel
En 't eeuwigh wee in-gaet.

De

De Ziel het Zout des Lichaems.

't IS slecht, wanneer die Ziel, die Godt ons heeft ghegeven,
Slechts voor wat Zout verstreckt, en 't lichaem voor een tijdt
Voor 't duyster Graf bewaert, en voor 't verrotten vrijdt.
En selfs hier na in stanck, en duysterheyt, moet leven.

De Deught het Zout der Zielen.

GElijck de Ziel het Lijf bewaert voor het bederven,
Soo is de Deught het Zout, dat Ziel en Lijf behoedt,
Godts liefde, 't Bloedt des Soons, den Heyl'gen Geest, die doet
Dat sulcken Ziel en Lijf in eeuwigheyt niet sterven.

MORGEN-ZANGH.

STEM: Dat Jupiter sijn Throon, &c.

WY dancken u, ô Heer!
Dat ghy ons, tot uw' eer,
Den Morgen-stont, en dagh, aenschouwen laet,
Op u alleen al ons betrouwen, staet:
Ghy hebt ons door de wacht
Van uwe Machten,
Dese laetste nacht
Heel trouw bewaeckt, en onse krachten

Doot

Door de ſlaep herſtelt:
Uw' wacht allenigh gelt.
't Is al vergeefs, de Stadt,
En Lijf, en Huys, en Schat
Bewaeckt, ſoo ghy de Opper-wacht niet zijt:
De Duyvel, 't Vleeſch, de Werelt geeft ons ſtrijdt,
Wy kunnen niet beſtaen,
Ten zy uw' ſterckte
Haer doet onder-gaen:
Ach! dat de menſch hier wel op merckte,
Tuſſchen Wiegh en Graf
Weeck hy noyt van u af.
Ach! aengename glans
Des Sons, die uyt uw trans,
Op het gebodt des Scheppers, ons beſchijnt,
Waer door de nacht, en ſlaep, en ſchrick verdwijnt:
Hoe heug'lijck ſoud het zijn,
Soo onſe herten,
Door de Sonne-ſchijn
Van uwen Geeſt, uyt ſond' en ſmerten
Wierden op geweckt,
O Heer! ons tot u treckt.
Ghy ſtort uw' zegen uyt
Op Boom, en Bloem, en Kruydt,
Ghy kroont het Jaer met dauw en vettigheyt,
Uw' zegen zy op ons oock uyt-gebreydt:
Vergeefs is 't dat men ſweet,
En 't Broodt der ſorgen,
Met veel kommer, eet,
Wy vinden, Heer, dat ghy geen morgen
Sonder zegen geeft,
Daer Menſch en Vee by leeft.
Maeck, Heer, uw' Dienaers ſterck,
Verſtoor des Duyvels werck,
Vertrooſt die geen, die ſieck zyn, en vol pijn:
Verloſt u Volck, daer die gevangen zijn:

Bewaert ons gantſche Landt,
En Dam en Dijcken,
Bluſch den Oorloghs-brandt,
Laet alle Vleeſch ſijn hooghmoedt ſtrijcken
Voor u oordeels, en
Dat elck uw' Macht beken.

P. Y. van der Hoef.

LESSE.

WAnneer men hier op Aerd' ſijn tijdt
In welluſt en in ſonden ſlijt,
Daer knerſinge der tanden,
En anghſt, en ſchrick, en duyſternis,
En weninge der oogen is,
Daer ſal men eeuwigh branden:
Maer als men na Godts wil en wet,
Den gantſchen loop ſijn 's levens ſet,
Daer d' Eng'len vreught bedrijven,
En daer men als de Sonne blinckt,
En daer Godts lof geſtadigh klinckt,
Daer ſal men eeuwigh blijven.

Aen M. P.

Op 't vertoonen van een Vermaen-ſchrift,
uyt Godts Heyligh Woordt.

ODeughdelijcke Maeght! ick ſie
De twee voornaemſte deughden, die
Een Chriſten paſſen, in u blincken:
Dat is de kennis van Godts Woordt;

En 't leven dat daer by behoort,
Om 's Hemels Vreughde-wijn te drincken.
Het eerſte toont ghy middagh-klaer
In uw' geſchreven Werck, alwaer
Ghy my, en and're, onſe plichten
Te voren ſchrijft, om in de loop
Van 't ſaligh Ren-padt, daer den Doop
Ons oock toe aen-port, noyt te ſwichten.
En 't ander toont ghy met de daedt,
In overvloet en volle maet,
Door uwen Chriſtelijcken wandel;
Om dat ghy Godes wil betracht,
En al wat ſondigh is, veracht,
Na 't voor-beeldt der Apoſt'len handel.
Dit is, na dat de Schrift ons leert,
Een ſchat, die mot noch roeſt verteert,
Noch die geen dieven ſullen ſtelen,
Een ſchat, die trooſt beſchaft in noodt,
En die in d' ure van de doodt
Geruſtheyt voor de ziel kan telen.
Ick noem u dan geluckigh, dat
Ghy ſulck een uytverkooren ſchat
Verkieſt voor alle Aerdtſche dingen.
Godt geef dat ick, en yder menſch,
U daer in na-volgh, (dit 's mijn wenſch)
Om voor en na Godts lof te zingen.

C. G. KLEYN.

Op

Op het opbouwen van het vervallen School tot Grosthuysen.

DEr Sodomiten straf was waerlijck na-gebleven,
Indien men binnen haer thien zielen had getelt,
Bereydt om na de wet van onsen Godt te leven:
Maer laes! men vondts'er niet, sy zijn door 't vyer gevelt.
't Is buyten twijffel of de sorgh der Magistraten
Was buyten't spoor geholt: Waer door de teere Jeugt
Den Teugel al te ruym, tot wulpsheyt, wierd gelaten.
Door't missen van de tucht, soo mist men oock de deugt.
Dit mag men (Godt zy lof) van onse Landt niet seggen;
Daer Kerck-en School-ampt zijn de steunsels van den Staet:
Men kan voor 't Vaderlandt geen vaster gronden leggen,
Als dat men van der Jeugt den weg des Hemels gaet.
Een Vat van hout of steen, kan langh de geur behouden
Van 't nat dat aldereerst daer in wordt uytgestort;
Soo oock, de School-deught, die men in sijn jonckheyt bouwden,
Den mensch, in d' ouderdom niet licht ontrocken wort.
't Is dan een noodigh werck de scholen, die vervallen,
Weêr op te bouwen, als hier lof'lijck is gebeurt,
Grosthuysens wijse Raed, die toont hier voor ons allen,
Dat sy de tucht en deugt der Jeugt heel noodigh keurt.
Soo moet dan 't nieuwe School des Meesters oude Jaren
Vertrooosten: dat hy dit noch by sijn leven siet;
Dat d' Achb're Magistraet soeckt vlytigh te bewaren
Een goedt, daer by het goed' des werelts is als niet.

Soo

Soo moet dan 't nieuwe School een nieuwe luſt en yver
Ontſteecken in de Jeught, op dat de Kercke Godts
Toeneme in getal, en wordt' allenskens ſtijver,
En ſtaende blijven magh gelijck een ſtercke Rots.

P. Y. van der Hoff.

Een Vorſt die Iſr'el Wetten gaf
Maent ons van Aerdtſche dingen af.

Toon:

ô Schoon Cariclea, &c.

DEn wijſe Salomon,
Die door de ſtralen van ſijn kloeck verſtant,
Gelijck een middagh-zon,
Verlichten 't gantſche Iſralijtſche Landt,
Verſucht geſtaêgh, terwijl hy ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

2. Hy voerde Staf en Kroon,
En gaf, als Koningh, yder een ſijn Wet,
Na dat hy op den Throon
Van ſijn' Heer Vader David was geſet.
Noch evenwel dees' Koningh ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

3. Hy was ſoo machtigh rijck
Van Vee, van Gout, van alle Aerdtſche Schatt',
Dat niemandt ſijn's gelyck
Oyt Landt, of Zandt, of Vorſtendom beſat.
Nochtans ſoo ſpreekt die Vorſt, en ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

4. Hy had Godts Kerck gebouwt,
En Stadt by Stadt op 't heerlyckſt op-gericht;

Hy

Hy had oock in het Woudt
En Huys, en Hof, tot ſijn vermaeck, geſticht.
Maer deſe Bouw-heer noch al ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

5. Hy wierd' geacht, gevreeſt,
Geëert, gedient van 't volck van Iſraël;
Hy wierd in ſijnen geeſt
Verheugt, door zang en konſtig ſnaren-ſpel.
Noch ſucht dien Heldt ſeer diep, en ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

6 In 't kort, daer was geen menſch,
Die hem in 't een of 't aêr te boven gingh;
Want in ſijn 's herten wenſch
Verkreegh hy overvloedt van alle dingh.
Maer deſe Vorſt al weder ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

7. 't Is waer, den overvloet
Van gelt en ſchatt' verſchaft' hem veel welluſt;
Maer al het Aerdtſche goet
Bracht Salomon tot geen volkomen ruſt.
Dies hy niet ſonder reden ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

8. Want als die Vorſt aen ſagh
Al 't geen van hem met moeyte was gedaen,
En docht dat eens een dagh
Sou komen, dat het alles moeſt vergaen,
Doe ſucht' hy reys op reys, en ſeydt:
Ick ſie 't is alles ydelheydt.

9. Wordt al het Aerdtſche dan
Met al haer ſchijn, en glans, en çier, en pracht,
Van ſoo een wijſe Man
Voor ſtof, voor niet, voor ydelheydt geacht!
Laet ons dan ſeggen, als hy ſeydt:
Al 't Aerdtſche is maer ydelheydt.

10. En trachten na een ſtaet
Daer alle dingh in eeuwigheyt beklijft;
Een ſtaet, die noyt vergaet,
Maer die nu is, en was, en altijdt blijft.
En laten 't Aerdtſch, als Sal'mon ſeydt:
Voor ydelheydt der ydelheydt.

LOON,

DIe Godes Wet en Heyligh Woordt
Met luſt, en vreught en aendacht hoort,
En leert het geen hy hoort, betrachten,
Die heeft voor ſulcks in overvloet,
Geluck, en zegen, heyl en ſpoet,
Soo hier als namaels af te wachten.

en STRAF.

MAer die voor 't Goddelijck geluyt
Van 't heyligh woordt ſijn ooren ſluyt,
En hert en ſinn' aen 't Aerdtſch gaet hangen,
Die heeft te dencken, dat hy hier
Veel ramp', en namaels 't Helſche vyer,
Gewis ſal tot ſijn ſtraf ontfangen.

AEN
GODT MIJN SCHEPPER.
Hem zy lof.

AEnbiddelijcke Godt, die d' ongebonde ſtromen
Der Zee bedwingen kunt door 't dond'ren van uw' ſtem:
Ghy die de Bou-heer zijt van 't waer Jeruſalem,

Tot

Tot uw genaden-troon heb ick mijn keer genomen.
Ick kniel ootmoedigh neêr, verſelſchapt met mijn ſonden;
Ach waſcht my die doch af, ô Schepper! in de vloedt
Van 't onwaerderelijck, van 't root en purper bloedt,
Dat uyt uw zijde vloeyd', wanneer ſy die door-wonden.
Op heden heb ick meer als tien en negen Jaren,
Doch niet, gelijck 't behoort, des werelts kloot betreên:
Ick heb u niet gedient, noch niet geſtelt te vreên,
't Is wonder dat ghy my tot dus langh toe woud ſparen.
't Is waer, ick weet, ghy wilt niet dat den ſondaer ſterve
Maer dat hy hem bekeer, op dat hy magh de Kroon
Genieten, die ghy hen, door het genaden-loon,
Hebt toe-geſeydt: en dat hy ſoo den Hemel erve.
O Schepper ſtiert in my een waer en recht berouwen,
Op dat ick roepen mag, wanneer de doodt my driegt,
Vaert uyt, vaert uyt mijn ziel, en na de wolcken vlieght,
Ghy ſult uw Godt en Heer in alle pracht aenſchouwen.

J. ZOUTMAN.

LIEDT.

STEMME: Jonck-vronw wat ick u vragen laet.

VAert wel ô werelt, die in 't oogh
Een ſchoone luyſter hebt,
Dat ick my immer voor u boogh
Daer ghy vermaeck in ſchept,
Is my ſeer leet,
O Godt, ghy weet
Mijn ziel hem t' uwaerts repte

2. Ick ben dit ydel leven moê,
En wacht op u, mijn Godt,
Sendt my uw hands en byſtant toe,
Red my uyt 't Aerdtſche kot,
Daer niet en is
Dan droeffenis,
En ſteets u Volck beſpot.

3. 't Geen ick de menſchen heb miſdaen,
Of u, vergeeft het my,
Wilt my niet in uw tooren ſlaen,
Want, Heer, ick weet dat ghy
Straft wreet en hart,
En dat die ſmart,
Gantſch onverdraeg'lijck zy.

3. Noch eens ô Heer! verhoort my doch,
Ick ſal van nu voortaen
De werelt, met haer valſch bedroch,
Kloeckmoedigh tegen-ſtaen,
En na uw Wet
Mijn gangh en tret,
Ja alles richten gaen.

Ieught, wiens ydele gedachten,
Steets bereyt en vaerdigh zijn,
Om des werelts valſche ſchijn
Na te volgen, hoort de klachten
Van een, die het waertſte goedt
Ruylde voor het Aerdtſche ſoet.

KLA-

KLAGENDE SONDAER.

ACh my onluckige, gedompelt in de poelen
Van d'alderſwaerſte ramp, die yemandt treffen kan,
Veel druck en tegenſpoet, met drucken op my ſpoelen,
Al waer ick gae en ſtae, daer volght my de Tyran
Van mijn geweten na. Ick die wel eer de groote
En Meeſter heb geſpeelt, ſpeel nu eylaes! voor Knecht:
Ick die, als met de vocht van welluſt, wierdt begoten,
Baed nu in arremoed: ick die wel eer 't onrecht
Handthaefde, en het recht ſtoutmoedigh dorſt verachten,
Krijgh nu eylaes! met recht een recht rechtvaetdigh recht,
Die niemant vreeſen wou, vrees nu voor mijn gedachten,
Waer meê ick dagh en nacht met gruw'lijck vechten vecht.
Ick die de meeſte vreught ontfingh in het ontfangen
Van 's werelts ydelheyt, heb my daer door, wat raet,
Tot ſchade van mijn ziel, en ſchand mijn 's eers gehangen,
In ſtricken t' ſaem gedrayt van 't alderquaetſte quaet.
Ick die 't geſelſchapt ſocht der looſe goddelooſen,
Wordt by den vromen Man in 't minſte niet geacht,
Maer in 't getal getelt der alderbooſte booſen,
En heb alſoo mijn naem voor mijn geſlacht geſlacht.
Ick die de Tempel Godts onteerde, door 't onteeren
Van ſijn gewijde naem, ſie alles wat my raeckt,
Tot in de duyſt're gront van 's afgronts gront verneren,
En heb alſoo my ſelfgantſch onvolmaeckt gemaeckt.

J. ZOUTMAN.

ZANGH.

STEMME: Nerea ſchoonſt' van, &c.

DIe Man, die met den goddelooſen
Geen kennis houdt, noch geen vermaeck
Schept in 't geſelſchap van de booſen,
Handthaeft een prijſſelijcke ſaeck.
Godt ſal hem uyt den Hemel ſenden,
Al 't geen hem nut en noodigh is,
Sijn aenſicht nimmer van hem wenden,
Noch dompelen in droeffenis.
Hy ſal gelijck een Boom ſtaen bloeyen,
Waer aen dat dertigh, tſeſtigh-fout,
Of hondert-fout goé Vruchten groeyen,
Tot vreught van elck die hem beſchout.
Maer de goddeloos' en booſe menſchen,
Met dien ſal 't al heel anders gaen,
Die ſullen als een Bloem verſlenſen,
En niet voor Godts gerecht beſtaen.
Sy ſullen 't hayr ten hooft uyt trecken,
En roepen heuvelen, ſtort neêr
Ghy bergen, valt, wilt ons bedecken
Voor 't aenſicht van dien grooten Heer.
Hierom, ô menſche! ſpoeyt u gangen,
Op dat u Godt magh in ſijn Rijck
Gelijck een Dis-genoodt ontfangen,
Daer ghy hem weſen ſult gelijck.

Chriſtus in 't Richt-huys.

WAt ſien mijn oogen hier, mijn Schepper vaſt gebonden!
In 't Richt-huys aen een pael, gegeeſſelt en beſpot,
Beſpogen en gekroont; houdt op baldadigh Rot,
Ghy hebt uw handen aen d' onſchuldige geſchonden,
Ontbindt hem van de pael, laet my uw roeden ſmaecken,
Beſpouwt my 't aengeſicht, doet my den mantel aen,
Daer ghy hem meê beticht, heb ick alleen gedaen:
Hy is onſchuldigh, ick heb ſchult in alle ſaecken.
Wat 's dit mijn waerde Vorſt, wilt ghy het niet gehengen
Dat ick gegeeſſelt word, waarom boet ghy voor mijn
Dees hoog verdiende ſtraf, waer meê ſal ick uw pijn
Verſachten? en wat danck op uwen Altaer brengen?
Daer breeckt de ſcharpe roed' ſijn Godlijck vel aen ſtucken,
't Gebenedijde bloedt dat druppelt langhs ſijn leên.
Verſchrickelijcke Vorſt, ey ſiet doch naer beneên!
En druckt die, die uw Soon dus jammerlijck bedrucken.
Maer hoe! wat bid ick daer? wie druckt hem? wie 's d' oorſaeck?
Pilatus? Judas? neen: mijn ſonden zijn 't, ô Godt!
Waer door u waerde Soon dus deer'lijck wort beſpot,
En noch (wat grooter gonſt) ſoo ſtreckt hy my als voorſpraeck.
Waer mede ſal mijn ziel dees' groote weldaedt loonen?
Wat eyſcht mijn Vorſt daer voor? Mint Gode boven al,

Uw naeſten als u ſelf, doet yder goet, ſoo ſal Ick u in 's Vaders Rijck met d' eeuw'ge Kroon bekroonen.

J. ZOUTMAN.

Chriſtus Gekruyſt.

WIe leydt men dus geboeyt naer Golgotha?
Wie is 't, die daer ſijn Kruys moet dragen?
Wat Vrouwen zijn 't, die hier dus ſtaen te klagen?
Ick geef my derwaerts heen, op dat ick 't recht verſta.
Wie dat ick ſie! Maria Magdaleên,
Waerom bedruckt, en ſtort ghy tranen?
Hy die daer ſterven ſal, gaet die u aen? en
Beſtaet hy u in 't bloedt? waeromme dit geween?
Is 't Jeſus? ach! wat dat ick van u hoor:
Men recht de Kruys-leer op, ô ſnoden!
Weet ghy wel wat dat ghy doet verdwaelde Joden?
Ghy brenght u leven hier op 't doodelijcke ſpoor.
Helaes! daer wordt hy aen het Kruys gehecht,
Men nagelt hem door hand' en voeten,
Ey ſiet doch eens hoe dat die Beulen wroeten
Om hem te doôn, die haer noch noyt yets heeft misſeght.
Hy roept, ick dorſt, men drenckt hem, doch het meeſt
Des drancks is Eeck, gemenght met Galle:
Daer laet hy 't hooft weemoedigh nedervalle,
En roept, in uwen handt, ô Vader, zy mijn geeſt.

J. ZOUTMAN.

LIEDT.

LIEDT.

STEMME: O booſe domme Jeught, &c.

AL wie in Godt gelooft,
En hem van herten ſoeckt,
Dieus lof wordt niet verdooft,
Hoe hem de werelt vloeckt,
Hy ſtaet den Nijdt ten trots,
Gelijck als in de Zee
Een rots, een rots, een rots,
En hem ontmoet geen wee.
2. De Satan, door wiens macht,
Soo menigh werdt verleydt,
Gebruyckt vergeefs ſijn kracht
Op ſijn ſtantvaſtigheyt,
Beloften acht hy niet,
Maer drijft daer meê den ſpot,
Hy ſiet, hy ſiet, hy ſiet,
En wacht op loon van Godt.

AVONDT-GEBEDT.

STEMME: Onſe Vader in Hemelryck, &c.

ONſterffelijcke Godt en Heer,
Ick buygh voor uwen zetel neêr,
En bid uyt al mijn zielens kracht,
Dat ghy my wilt van deſe nacht
Behoeden, voor al 't geen dat my
Aen ziel of lichaem ſchaed'lijck zy.
2. Hoedt my voor vyer en waters-noot,
Oock voor een haeſt' en ſnelle doodt:
Voor dromen die de ziele ſchaên,
Of 't lichaem met benauwtheyt ſlaen:
Voor blicxem, donder, ſtorm en windt,
't Geen menigh Schip en menſch verſlint.

3. Behoedt al die my in het bloedt
Beſtaen, voor ramp en tegenſpoet,
Sy, die mijn hert en ziel bewoont,
Geſtadigh met uw zegen kroont,
Geeft haer en alle and're ruſt
In maet, ſoo veel haer dient en luſt.

4. Op dat wy morgen al te ſaem,
Met danck uw Goddelijcke Naem
Danck-off'ren, als wy nu oock doen,
Voor dat ghy ons van daegh voor 't woên
Van alle rampen hebt bewaert,
Voortaen voor ons uw gonſt niet ſpaert.

5. Verdrenckt mijn ſonden in de vloedt.
Van uw genaê en goetheyt, voet
Mijn ziel met ſpijs, die eeuwigh duert,
En wijn, die nimmermeer verſuert,
Op u laet ick het alles ſtaen,
En wil geruſtigh ſlapen gaen.

J. ZOUTMAN.

WARE RUST DER ZIELEN.

Stemme:

Van de thien Geboden.

ALL wie op Aerd' geruſt wil leven,
Ontbloot van ſorgh en herte-pijn,
Moet met het geen hem Godt komt geven
Vernoeght en wel te vreden zyn.
Dat hy ſijn oogh van alles wende,
Daer haer de werelt meê bekleet
Is noodigh, want des werelts bende,
Sijn van verdrieten t' ſaem geſmeet.

Geen

Geen ſucht tot gelt of Aerdtſche ſchatten,
Die onruſt baren aen 't gemoet,
Magh oyt ſijn hert of ziel bevatten,
Nadien dit niet dan ſorge broed.
Maer wil hy van ſijn Schepper leeren
Ootmoedigh en ſachtmoedigheyt,
Noyt by de ydelen verkeeren,
Hem is de ware ruſt bereyt.

J. ZOUTMAN.

TOT GODT.

ALmachtig Godt, dit is mijn bede,
Verhoort my om het lijden, dat
Uw Soon, myn heylandt heeft gelede
Aen 't hout des Kruys, waſch' my in 't bat
Van uw genaed', gedenckt myn ſonden
Niet, die ick in myn jonckheyt deë,
Verſinckt ſe in de diepe gronden
Van d' aldergrootſt' en diepſte Zee.
Al 't geen ick immer heb misdreven
Ontrent myn Ouders ('t is my leet)
Wilt my genadighlyck vergeven,
O Heer! ick bid u ſulcks vergeet.
Sterckt my, op dat ick al de dagen
Myn 's levens loop, van nu voortaen
Magh doen het geen u magh behagen.
Wilt mynder altydt gade ſlaen.

GELIJCKENIS.

WAnneer 'er komt op Zee een ſtijve Orrekaen,
Soo is Matroos in anghſt, en ſoeckt het zeyl te ſtrijcken:
De Stuurman aen het roer, ſoeckt banckt en klip t' ontwijcken,
Doch wordt het weder ſtil, ſoo ſlaet men 't zeyl weêr aen.
Soo is 't oock met den menſch, ſoo langh als Godt ſijn plagen
Doet op hem dalen neêr, ſoo dient hy hem, maer als
Hy die weêr van hem neemt en ſchuyftſe van ſijn hals,
Soo leeft hy als voor heen na eygen welbehagen.

J. ZOUTMAN.

Voor een Kajuyts deur.

WIe Godt tot Stuur-man heeft en Schipper van ſijn Schip
Vreeſt voor geen ſtuere Storm, of ſteyl-getopte Klip.

J. ZOUTMAN.

DANCK-

DANCK-LIEDT,

Tot Godt gezongen over de 80. Jarige Ouderdom van

Dº. . . . .

Den 30. November 1664.

STEMME Dat Jupiter ſijn Throon, &c.

WY dancken u ô Godt!,
Dat ghy dees' Leeraer tot
Ons heyl en trooſt ſoo langh in 't leven laet,
Sijn goude tongh, vervult met Hemel-raet,
Is ſoeter als het ſoet
En al de ſchatten
Van het Aerdtſche goedt.
Geef dan ô Heer! dat wy recht vatten
Wat hy voort en voort
Ons predickt uyt u Woordt.

2. 't Is heden tachtigh Jaer
Dat hy geleeft heeft; maer
Wy zijn, eylaes! voor dit ontfangen goedt,
Soo danckbaer niet als het wel weſen moet.
Wat heeft hy menigmael
Ons door ſijn reden,
En vergode tael,
Soo verr' gebracht, dat wy beleden
Met ons hert en mondt
Dat ghy hem waer'lijck ſondt.

3. ô Schelle Boet-bazuyn,
Bewaecker van Godts Tuyn;
Die nogh gelijck een Jonas ons tot nut
De Hemel-plagen (wel verdient) beſchut.

Was Jona Ninive
Van Godt geſonden,
Soo zijt ghy ons meê,
Daerom, ô Heer! wilt onſe monden
Op doen, tot u lof,
't Ontbreeckt ons aen geen ſtof.

P. Y. van der Hoff.

TROOST-DICHT

Aen

Do. JACOBUS LARENIUS,

Over het kleyn getal der ware geloovigen tot

WADWAYDE.

SUf niet Man-moedig helt, al is den Oegſt niet groot,
Daer komen ſulcke Jaren,
Van weynigh te vergaren;
Verwacht de vruchten van de waerheyt, na uw' doodt.
Geen Land-man breekt de Ploeg al is 't gewas wat ſchrael,
Maer bouwt al even wacker,
Met hoop, dat hem den Acker
Sijn voor-geleden ſchaê drie dubbelt weêr betael.
Hoe dickwils leydt een Schip voor Ancker, om na windt
En reysbaer weer te wachten.
Geen dagen ſonder nachten;
Dit weet men, dat den dagh weêr na den nacht begint.

Wordt

Wordt nu Wadwayer Zon benevelt door den damp,
Uyt Babels Poel gereſen,
Wilt echter moedigh weſen:
Godt ſtrydt noch voor ſijn eer, en eens ontſteken Lamp.
Hoe kleyn 't getal oock is in Chriſti naem vergaert,
Hy ſeydt, ick ben in 't midden.
Niet beter dan, als bidden,
Dat hy dit kleyn getal vermeer en voort bewaert.

P. Y. van der Hof.

Aen N. N.

Op ſijn Ziel-roerend' ſchrijven, en reuckeloos leven.

NU ben ick t' eynden raet, nu wyckt myn hoop voor 't vreeſen,
Nu ghy de deught ſoo pryſt,
En and'ren opwaerts wyſt,
En ſelfs een wech in-ſlaet, daer deught noch vreught kan weſen.
Schey uyt, en doop uw' pen geen meer in heyligh water,
Of ſchey (ſoo veel ghy kond)
Uyt 't Kroegen, daer de ſond'
Gevoedt wordt, anders is u ſchryven maer geſnater.
Wat baet het u dat ghy door u ziel roeren ſchryven
Eens anders ziel bewerckt,
En ſelven niet bemerckt
Dat ghy u ſondigh vleeſch moetwillens niet moet ſtyven:
Godt heeft u hoogh begaeft, ghy weet de Hemel-paden,
Ghy weet oock dat de Heer
Vaſt roept, Ô menſch! bekeer
U, van uw' booſe weg, 'k ſal u met vreught verzaden.

't Is

't Is u niet onbekent (soo ghy my wilt gelooven)
Dat ick met hert en sin
U trouwelyck bemin:
Wilt my dan van geen Vriendt, en u van heyl berooven.

P. Y. van der Hof.

Een ander.

WAt baet het dat een huys, vervult met vuyle hoecken,
Wert over hoop gehaelt, en dan soo leggen blyft?
Wat baet het, dat een mensch door-leest geleerde Boecken
En sellef van de deught geheele Boecken schryft,
Soo hy de sond, en 't quaet
Niet heftigh tegen gaet?

Een Kindt wonderlijck verlost in den Jare 1626.

DAt Godts Almogentheydt d'onnooselen bewaert
Bleeck over veertigh Jaren:
Aen Theunis Reepsens Soon, die hy het leven spaerd'
Als Jonas in de Baren.
Hy viel, door kindts gespeel, in 't water, daer hem voort
't Riool heeft in-geswolgen.
De Vader, die wel haest, dit droevigh noodtlot hoort,
Soeckt hem terstondt te volgen.

Een

Een Schuyt, met licht voorſien, naeſt Godt ſijn toeverlaet,
Moſt hem ſijn Soon herſtellen.
Maer d' ongemene ſtanck ſtelt hem weêr buyten raet,
En doet ſyn hert beknellen:
De hoop ſcheen hier ten end: tot dat een blyde ſtem,
In deſe droeve Kercker,
Hem toe-riep, kom weêrom; uw' Soon leeft. Leeft met hem.
Waer bleeck Godts macht oyt ſtercker?
Vier hondert vyftigh treed, in ſtanck en duyſterheydt,
Door een gewelf te dryven,
Dat ſcheen onmogelyck, had Godt hem niet geleydt
En levendigh doen blyven.
Soo bleeck, en blyckt als noch Godts onbepaelde macht,
Die dooden doet herleven:
Soo leeft die vrome ziel noch in ſyn na-geſlacht,
Die Godt ſyn heyl wil geven.

1666.

Nieuwe-Jaers gedachten.

Stemme:

Doen Daphne d' overſchoone Maeght, &c.

HOe vlucht de vlugge tydt voor-by!
Niet anders als waer het een rollende kloot,
Die al geſtadigh draeyt: en wy
Paſſeren de tydt, en ontmoeten de doodt.
Daer 's weder een Jaertje ten eynde geloopen;
Maer velen die 't eynde niet hebben geſien:
Wy ſien nu 't begin van het nieuw weer, en hopen
Het eynd' te beleven, ('t is hopen) miſſchien

Sou 't oock ſoo kunnen zijn:
Maer 't draetje is ſoo fijn,
Waer aen ons leven hanght, dat maer
Een uur het kan breken, 'k laet ſtaen dan een Jaer.

2. Want wat 's het leven, daer wy ſoo
Op ſteunen, als of het noyt eyndigen ſou?
't Is kort en broſch: maer laes! hoe noô
Bedenckt men die dingen, als vol van berouw!
Wy worden geleken by bladen, by bloemen,
By gras, en by groente dat teer is, als oock
By andere dingen, te langh om te noemen,
Al nietigh, en ydel, als dampen, en roock,
Of als een lichte lucht,
Die haeſt daer henen vlucht,
Door 't waeyen van de windt. Hoe waer
Dit ſeggen is, leert ons het andere Jaer.

3. Het Jaer vernieuwt, en houdt oock aen,
Om ons te vernieuwen in deughden; maer och!
Dit heeft de tijdt ſoo vaeck gedaen:
En 't geen wy oock deden, dat doen wy als noch.
Wy zingen, wy ſpelen, wy boerten, wy deunen,
Soo dat men ſijn ſelven in 't Aerdtſche vergeet,
Als of men hier woonden; maer Hemel! wy leunen
Op krucken, die ſwacker zijn als mem wel weet.
Wy zijn hier los en vreemt;
Dat ons het recht beneemt,
Om oyt na vet te ſien, als daer
Wy 't Hemels door ſoecken, in 't nieuw' van het Jaer.

4. Dus laet ons dan het oude kleedt
Van ſonden verwerpen, en trecken het nieuw'
Van Godts-dienſt aen; ſoo ſeydt men 't leet,
Dat eeuwigh de ſonden ſal volgen, adieuw.
Wy weten niet of wy het licht van den morgen
Weêr ſullen beſchouwen; dus is het, voor al
Ten hooghſte dan noodigh de ziel te verſorgen,
Terwijl het noch tijdt is, om 't ſaligh getal,

Een lidt te zijn. Waer toe
Ons helpen wil, die goe-
Dertieren Godt; op dat men naer
Dit leven mach leven, in 't ſaligh nieuw' Jaer.

C. G. KLEYN.

Het Graf mijn 's Moeders geopent
Den 1. Martij Anno 1666.

SEſtien Jaer en ſeven weecken
Waren, ruym, voor-by geſtreecken,
Dat men, na mijn Moeders doodt,
Openden de holle ſchoot
Van haer Graf, wiens koude benen
Ick nauw ſien kond ſonder wenen;
Want die my, wel eer, ſoo teêr
Had gekoeſtert lach daer neêr:
Nevens ſtanck, en aerd', en wormen,
Die haer koud gebeent' beſtormen.
'k Nam haer hooft eens in mijn handt,
Woon-plaats, docht ick daer 't verſtant,
My ten goede, eertijdts woonde:
Dat my menighmael verſchoonde;
Wanneer ick mijn Kind're plicht
Niets te wel had uyt-gericht.
'k Sach, en kond, die Grijſe hairen,
Die met haer begraven waren:
'k Sagh, met een ontſtelde geeſt,
't Hooft behairt, maer gantſch ontvleeſt.
'k Sagh eens na die holle gaten,
Daer wel eer de oogen ſaten:
Oogen, die ſoo menig' traen
Uyt haer woon-plaets lieten gaen!

'k Sagh voor oogen holle winckels,
'k Sagh in 't graf verdorde ſchinckels,
'k Sach, die aengename mondt,
Daer ick tongh noch ſpraeck in vond.
'k Vond 'er tanden ſonder lippen,
'k Vond voor 't vleeſch de Wormkens hippen,
'k Vond 'er dat het Graf, en d' Aerd
Niets van 't weſen had geſpaert.
't Hert, der Ingewanden-Koningh?
Was vertrocken uyt ſijn woningh,
Want daer 't van te voren was
Vond men nu maer Aerd' en Aſch.
't Borſt-been, daer die ſuyv're Vleſſen
Stonden, om mijn dorſt te leſſen,
Toen ick noch een ſuyg'lingh waer,
Over ſes-en-dertigh Jaer,
Was vervallen en verdwenen;
Vorders Ribb' en Rugge-benen
Socht de Graver uyt het Zant,
En hy ſteld'ſe my ter handt.
Ick, en mijn beminde Broeder
Sagen daer ons' doode Moeder:
Met heel' and're oogen aen
Als eens Nero heeft gedaen.
'k Nam eens 't grootſte been in handen;
Dat de knie van 't heup been ſpanden,
't Eenemael van 't vleeſch ontbloot,
Ach! dacht ick, dit was die ſchoot,
Die ick nimmer ſal vergeten,
Daer ick ſoo ſacht heb geſeten:
Als ick maer het minſte ſprack;
Of van pijn of ongemack.
'k Sach oock na die waerde panden;
Na die armen, na die handen:
Maer ick vondſe meé, och laes!

Heel verkeert tot Wormen-aes.
'k Docht hoe dickwils quam ick loopen,
En vond hand' en armen open,
Daer meê sy my sonderlingh
Moederlijck en wel ontfingh;
'k Docht, die handen die gedurigh
Altijdt waren even vurigh:
Om te doen 't geen 't Huys-gesin
Eerlijck streckten tot gewin,
Die soo dickwils by haer leven
Waren in 't gebedt verheven:
Leggen daer nu af-geslooft,
Van haer luyster gantsch berooft.
Soo was 't oock met been' en voeten
Die men uyt de Aerd' moest wroeten:
Soud men sien hoe yder lagh,
't Quam al stucks-wijs voor den dagh:
Elcken beentje was verscheyen,
't Geen my schier bewoogh tot schreyen,
Soo 'k niet hooger had gesien;
Dat het eenmael soud geschien:
Dat Godt die gescheyden beenen
Weêr eens heerlijck sal vereenen:
En dan voeren op de Throon
Van sijn wel-beminde Soon.
Daer de ziel alreê verblijdt,, is,
En bevrijdt van alle strijdt,, is.
Daersе dan in volle vreught,
(Als het lichaem eens verjeught,
Als een Arent, die sijn vlercken
Uytspreydt, en de plaets gaet mercken.
Daer hy altijdt vreught geniet
En geen ouderdom meer siet)
Nevens alle sael'ge vromen,
Eens te samen sullen komen:

En als dan Godts heerlijckheyt
Prijſen tot in eeuwigheyt.
Dan ſal Godt, die natte oogen
Al de tranen af gaen droogen,
En ververſchen 't aengeſicht:
Als het morgen-zonne licht.
Dan, ſoo ſullen al de ooren
Zeraphijnen ſtemmen hooren:
Die ſoo menighmael Godts Woordt
Vlijtigh hebben aengehoort.
Krijghs-alarm, noch Moordt-trompetten
Sullen daer geen vreught beletten,
't Is een Woningh daer de Vreed
Altijdt heeft een vaſte ſteed.
Daer ſal mondt, noch tongh, noch lippen
d' Alderminſte ſucht ontſlippen,
Daer ſal vreught de volheyt zijn.
Sieckte, ongemack of pijn:
Sullen hooft, noch handt verſwacken:
Neen, men ſal daer Palme-tacken
Voeren; tot een teecken, dat
Yder groen blijft als een bladt.
't Graf mach naer en ys'lijck lijcken:
't Sal nochtans eens moeten wijcken;
En weêr overgeven, 't geen
Dat het maer wat had te leen.
Chriſtus ſal ſijn' heyl'gen vinden
Tot aen 't eynde der vier winden;
Als dat laetſt' Bazuyns-geluyt
Klincken ſal ten Hemel uyt:
Godts beloften moeten volgen,
Al was 't lichaem in-geſwolgen,
Of door 't vyer tot aſch verteert,
Ja ſelfs weêr tot niet gekeert,
Of in 't diepſt' der Zee geſoncken:
Die 't ons eenmael heeft geſchoncken,

Is oock machtigh, dat hy weêr
Brenght te voorſchijn, tot ſijn eer.
't' Wijl ons Godt dan ſal verwecken:
Soo kan 't Graf ons maer verſtrecken
Voor een ſlaep-plaets daer na nacht
Wordt een blijde dagh verwacht.
Geeft dan Heere, als ick ſterve:
Dat ick uwe gunſt verwerve.
En als ick hier na verrijs,
Dat ick u dan eeuwigh prijs.

P. Y. van der Hoef.

Grafs Nuttigheyt.

HOe ys'lijck, hoe verrot en ſtinckend dat een Graf,, ſiet,
Noch kan het zielen ſtichten:
En ons' verſtant verlichten;
Om dat het daer de vlucht van onſer ſonden ſtraf,, ſiet.

't Graf de beſte Reecken-meeſter.

DIe hier vergeten heeft ſijn dagen op te tellen:
En door een prachtigh kleedt ſijn laetſte uur vergeet:
Die nadert eens een Graf daer Wormen 't lichaem quellen,
Soo ſal hy daed'lijck ſien hoe hy ſijn tijdt beſteet.

Vroolijck ſterven.

DIe Chriſti eygen is, en hier niet eygen heeft,
Die heeft geen doodt te vreeſen;
Die kan ſelfs in ſijn doodt geruſt en vrolijck weſen;
Om dat ſijn ſterven hem eerſt volle vreugde geeft.

Avondt-en Morgen-gedachten.

INdien men dit bedocht, wanneer wy ſlapen gaen,
Of weêr zijn op-gereſen;
't Sal moog'lijck 't laetſte weſen:
Gewis de ſond' en 't vleeſch ſoud ons ſoo niet verraên!

Egyptiſche Vreughde-matigingh.

WIerd in Egypten-landt, tot matigingh van vreughde,
Een doodt geraemt' geſtelt, wanneer men vrolijck was:
Sal dan een Chriſten-ziel, tot aen-was van de deughde,
Niet dencken aan de doodt: daer 't lichaem breeckt als glas.

VER-

VERJAER DICHTEN.

Op 't Verjaren van V. D. H.

HOudt men 't ſeggen van den Preecker
Voor waerachtigh, wis en ſeecker,
Dat den ſterf-dagh beter is
Als wanneer men wordt geboren?
't Antwoordt klinckt in bey mijn ooren,
Ja voorſeecker, dat 's gewis.
Schrey dan Griecken, 't kan niet hind'ren,
Offer nieuw-geboren kind'ren
Bitt're tranen vol geklagh,
Sucht als ſulcke Nieuwelingen
Weêr verjaren: ick ſal ſingen
Op myn Vriendts Geboorten-dagh.
Chiron, die ſoo langh voor deſen
Was geſtorven, is verreſen,
Met ſijn Speel-tuygh in de handt,
Nu w' in VAN DER HOF ſien leven
Al wat Chiron was gegeven
Na de maete van 't verſtandt.
Kancker, Peſt, en ſulcke plagen,
Stonden als voor 't hooft geſlagen,
Vol verſchrickingh, elck bewees
Minder kracht', en leerde quynen,
Toen het licht begon te ſchynen
Dat op deſe dagh verrees.
Als die Son in top geraeckte
Sagh men Charon, die vaſt haeckte
Na 't verdubb'len van ſijn vracht,
Langhs hoe minder zielen laden
In ſijn Vaertuygh; 'k roem de daden
Van Saturni Soons geſlacht.
Heeft die wyſe Grieck de wonden
Met een ſachte handt verbonden?
Deſe gaet die ſelve gangh.

Wie

Wiſt die Phœnix, door ſijn ſpelen,
't Krancke lichaem wat te ſtrelen?
Deſe door ſijn Maet-gezangh.
Sucht en kermt men boven maten
Dat geen Artzeny kan baten,
Als 't gemoet de moet ontviel,
Hy weet met ſijn Heyl gedichten
Sulcke qualen wat te lichten,
Tot verquickingh van de ziel.
Hooge Hemel, toon aen deſen
Kunſtelingh een gunſtigh weſen;
Zegen hem tot welſtant van
Hulp' en troofteloofe menſchen,
Die 't langhdurigh leven wenſchen
Van ſoo wel-gewenſchte Man.
Help hem ſtryen, moet hy kampen
Met de macht van Aerdtſche rampen;
Of wend alles van hem af,
Dat de Grieckſe Schaer doet ſchreyen:
Wilt hem voor de windt geleyen
Tot aen d' Oever van ſijn Graf.
Laet hem dan dat heyl verwerven,
Dat de uren van ſijn ſterven.
Beter ſijn als toen de Son
d' Eerſte-mael vergulde ſtralen
Op ſijn Wiegh liet neder-dalen,
Na de ſpreuck van Salomon.

C. G. KLEYN.

Op

Op 't Verjaren van N. N. den 22. Juny.

UW' Levens licht begon, en rees als uyt de kimmen,
Wanneer de gulde Son weêr af begon te klimmen,
En met een gunſtigh oogh op uw' geboorte ſagh:
Maer och! of 's Hemels gunſt u met een licht beſtraelde,
Waer door de ziel verrees terwyl het lichaem daelde;
Dan was myn wenſch vervult op uw' Geboortedagh.

Galathês Geboorte-dagh.

DE Bloem-godin verſcheen, beladen met een Krans
Van allerhande Bloemen,
Wel waerdigh om te noemen,
Als Lely's, Roos' en Tulp', vermenght met geur en glans,
En çiert de blonde May veel ſchoonder als te voren:
Maer 't ſchoonſte dat men ſagh,
Was op den achtſten dagh,
Wanneer het Bloempje van myn Nymphje wierdt geboren.

Onſchult aen C. G.

Na 't onbedachte toeſeggen, van hem op ſijn Vrouws verjaer-dagh met een geboorte-zangh te vereeren.

HEer Groenvelt, toen de ſneeuw het groene Veldt bedeckte,
En 't oogh door duyſterheydt 't geſicht by na verloor,
Verdwaeld' ick, nevens u en and're buyten 't ſpoor,
Dat ons daer na tot vreught en ſoetigheyt verweckte;
Dat was een dwalingh, die tot minder nadeel ſtreckte;
Alleen wat my belanght, als toen ick dwaelde door
Belofte, die ick deê om al myn krachten voor
U in te ſpannen, daer ghy ſelf miſſchien meê geckte,
Vermits ick niet begreep het geen ick dies tydts ſeyd,
Als toen ick naderhandt de ſaeck eens overleyd,
En plicht en ſwacke kracht' elck ander ſagh beſtryen:
Dus koom ick dan en bid, ey! wilt dit onbeſcheyt,
Door uw geleerde tongh, en wel-beſcheydenheyt,
Voor hoon en laſter, die ick hier verdien, bevryen.

't Voldoen aan mijn plichten aen M. S.

Na dat haer geboorte-dagh op een vreemde wys gepaſſeert was.

MAgdalena, 'k ſteun nu heden
Op de heusheyt van uw Man,
En op uw beleefde reden,
Die ick beſt erkennen kan
In myn ſchult en plicht te boeten,
Die ick boet met u te groeten

Door

Door een kleyn Geboorte-dicht,
Dus volbrengh ick dan mijn plicht.
't Stondt geſchapen door de vlagen
Van een gure Winter-windt,
Die ons door het hevigh jagen
Van een ſneeuw-jacht had verblindt,
Dat ghy in het Veldt ſoudt Jongen,
Daer w' een ander deuntje ſongen,
Als geluck avous myn Vaêr,
Mits het hert bedwellemt waer.
Maer de wyſte Leydts-man redden
U uyt dit gevaer, en brocht
Ons ter plaetſe daer de Bedden
Sachter waren als men docht,
Daer wy ſtracks met boertigh praten
Al die ſwarigheyt vergaten,
Licht van hert en bly van geeſt,
Als op u Geboorte-feeſt.
'k Loof niet dat de vreught, ten tyden
Toen de leck're Kraem-kandeel
Buer en na-vriendin verblyden,
Swaerder was, hoe wel ſe veel
Overwoegh om uw begonnen
Heyl en leven; want wy wonnen
Meerder als een enck'le ziel,
Mits men Moêr en Kindt behiel.
't Willen ſchynt me voort te dryven,
Tot uw wel-verdiende lof
Op dit voorval yet te ſchryven:
Maer ick ſchen geen rycke ſtof;
Want ick vrees om weêr te dolen:
'k Laet die ſaeck aen hem bevolen,
Die in meerder vreughde leeft
Als g' hem ſtof tot dichten geeft.
'k Wenſch derhalven dat die uren
Haeſt genaecken, dat die vrucht,

Die

Die ghy draeght en moet beſuren
Eer het ſuchten van u vlucht,
Uw gemael tot nieuwe plichten
Aenport, om wat nieuws te dichten,
Al was 't maer een baecker-deun
Voor een Dochter of een Seun.

Op 't verjaren van W. v. R.

WAerde Nichtje, u verjaren
Eyſcht van ons geen vreught te ſparen,
Luyſtert daerom eens na myn;
Meughje lyen dat wy ſingen,
Of wat ſpelen, of wat ſpringen?
Ey! ſoo ſchenck dat glas vol Wyn.
'T ſal tot meerder vreughde ſtrecken,
Ja het moet oock (ſonder gecken)
Eens in 't rond voor u geleeght.
Vrienden, hebj'er oock yets tegen,
Altemael dit eens te legen?
Neen. 't Is goet. Sie, dat 's geveeght!
Repje wat, let op myn wencken,
Om daer weêr wat in te ſchencken;
Soo, is 't wel. Ha! dat 's de munt!
Seper, 't ſchynt ick wordt wat groentjes;
Elcken droncktje eyſcht twee ſoenties.
Nu moet ghy, 't wordt u gegunt.

Ge-

Geboorte-zangh aen de selve.

Stemme:

't Sa Trompen en Trompetten.

O Meysje, in wiens Jaren
Men nu drie sesjes telt,
Wy komen hier vergaren,
Tot vreughde toe-gestelt,
Om 't uur van uw geboor-
Te weêr te vieren, door
Soete dingen;
Geef myn sangen
Dan gehoor.

2. Daer is niet aengenaemer
Als 't bloempje in syn jeught;
Oock vindt men niet bequaemer,
Om d' allersoetste vreught
Te smaecken, dan een Maeght,
Die op haer kaeckjes draeght
Roode Roosjes
Welckers bloosjes
Elck behaeght.

3. Want 't bloempje, daer te voren
Het oogh vermaeck in schept,
Sal niemandt meer bekoren
Als 't dor is en verlept;
En Maeghden, na de konst
Gevryt, zyn sonder gonst,
Als maer simpel
Kreuck of rimpel
't Voorhooft fronst.

4. Dus

4. Dus Meysje van drie sesjes,
Eer ghy soo veel verjaert,
Dat ghy de knorr'ge Besjes
Gelijckt in beelt en aert,
Soo wil ick wenschen, dat
Ghy haest wordt moê en sat
d' Eensaemheden,
En betreden
Beter padt.
6. Ick meen het padt van trouwen;
Op dat, eer dese dagh
Wy wederom beschouwen,
Men u besoecken magh,
In Bruylofts blijde schijn.
Wie wenscht dit meer met mijn?
Al te samen!
'k Segh dan Amen;
't Moet soo zijn.

Op 't verjaren van N. N.

GHy, die na recht en reden
My tot uw dienst verplicht,
Dewijl den dagh van heden,
Den dagh is dat ghy 't licht
Des Hemels eerst beschouden,
En schreyden over 't leet,
Dat namaels door verouden
U in de hielen beet.
Soo open ick de Koffer
Mijn 's herten, die al wat
Ick heb besluyt, en offer
U door mijn wensch een schat,
Die meerder is in waerden
En nuttigheyt, als al

De ſchatten van der Aerden,
Die ios ſtaen op 't geval.
Ick wenſche dan dat Gode,
Die u geſchapen heeft,
En al wat ghy van node
Hier hebt, noch daeg lijcks geeft,
Van nu voortaen wil geven
Dat ghy u aerdtſche tijdt,
Ten eynde van dit leven,
In ruſt en vreê verſlijt.
En als 't getal der Jaren,
Voor u alhier bepaelt,
Is om en wech gevaren,
Dat Godt uw ziel dan haelt
In 't vreughde-rijck hier boven,
Om, altijdt even bly,
Uw Schepper daer te loven,
Met 's Hemels Burgery.

Op de tſeſligh-jaer'ge Geboorte van M. M.

GElijck de Sonne draeyt ſoo draeyt des menſchen leven;
Sy klimmen van 't begin gedurig opwaerts aen,
Soo langh, tot datſe bey in 't opper toppunt ſtaen,
Van waers' haer wederom dan nederwaerts begeven.
En wijl (myn waerde) ghy op deſen dagh nu even
Op 't eerſte trapje treedt om na beneên te gaen,
Soo wenſch ick dat g' op 't Aerdtſch uw eene oogh meught ſlaen,
Terwijl het ander vry wat hooger tracht te ſweven;
Op dat het Hemels u met trooſt en heyl vervult,
In 't nad'ren van het graf, alwaer ghy ruſten ſult,

Tot

Tot dat Godts Sone met sijn Eng'len sal verschijnen,
Om d' uytverkoor'ne. voor een handt vol stof en slijck,
't Genot van 's Hemels vreught te schencken, in het Rijck
Dat Godt van eeuwigheyt bereydt heeft voor de sijnen.

C. G. KLEYN.

BLIJDE WELKOMST,

Op het ys'lijck verdwalen van mijn Vriendt . . .

Zijnde op sijn Huysvrouws 26. Geboorten-dagh,

Op het Ys tusschen Hoorn en Medenblick,

Geschiedt den 15. January Anno clɔ. Iɔ. c. LXX.

VRiendtschap 't hert leydt veel gerusten,
Als het gister-avondt lagh,
Toen u lieve Vrouw haer Suster,
Heel bedroeft ter deur uyt sagh,
En verlanghden na u komen:
't Scheen of 't vallen van de Snee
Hare vreught had wech-genomen,
En dat op uw' Paerde-slee
Al het onweêr neêr soud storten;

'k Had haer aengeſproken, had
Ick mijn wegh niet moeten korten,
Dies ick ſlechts voor-by haer trad:
Evenwel al wat verlegen,
Dat ghy met uw' Vrouw op 't Ys
Mocht verwerren in de wegen:
Maer dacht weêr hy is te wijs
Om van 't rechte ſpoor te dwalen,
Ook ſoo kan hy voor ſijn Wijf
Daer geen Ytje-Moer gaen halen,
Soo ſy d' arbeydt krijght op 't lijf;
Dus bekommert voor u leven,
En de welſtandt van uw' Vrouw,
Heb ick my te ruſt begeven,
Maer geen ſlaep, gelijck het ſouw:
'k Docht ick ſal aen 't droomen raecken,
Dat hy daer in ſulck een weêr
Rijdt verbijſtert in de Braecken,
't Moeyt my om dien goeden Heer;
Maer indien ick had geweten,
Dat ghy 's avondts in de Vos
Soo geruſt had ſitten eten,
Van al uwe ſorgen los;
Om dat ghy ter goeder woning,
(My voor langen tijdt bekent)
Nevens C'nelis, Kock, en Koningh,
Waert gekomen: 'k had ontrent
My dan oock geruſt gaen ſtellen;
Wat, indien 't my niet ontſchiedt,
Sulcke trouwe Reys-geſellen
Vindt men over al juyſt niet:
Ick voor my ſoud niet licht treuren,
Al trof my de ſelfde ſmert,
Als haer hulp my mocht gebeuren:
't Soud my lichten van mijn hert.

Wel mijn Vriendt, ghy doet dan wijs'lijck,
Dat ghy niet allenigh ginght;
't Is by nacht op 't Ys te ys'lijck
Als de Leeuwerick niet ſinght.
Als ick uwe Reys bepeyſe,
Kruypt mijn hert terſtont vol ſchrick,
Dat ghy herwaerts dacht te reyſen,
En ghy quaemt tot Medenblick.
Had ghy onder weegh bevroren,
En u lieve weder gae,
Onverwacht door koud verloren,
U tot droefheyt, ons tot ſchaê,
't Soud ons wel ter degen ſmerten,
Soo ſy haer geboorten-uur
Niet beleeft had: 'k wenſch van herten
Dat ſy 't ſoo niet meer beſuur.
't Wijl ſy heden dan verjaert,, is,
En van ſulck een bangen tocht
Soo geluckelijck bewaert,, is.
Heb ick by my ſelf gedocht,
Dat ick haer wat moſt vereeren,
Siet ſlechts op het Offer niet,
Maer wilt uw gedachten keeren
Op het hert daer 't uyt geſchiet;
'k Ben verblijdt Vrouw . . . datje
Weêr ter handt gekomen zijt,
En ons uyt het Paters Vatje
Eens kunt ſchencken: uwe tijdt,
Die ghy vorders hebt te leven,
Soo het na mijn wenſchen gaet,
Sal u niet als blijdtſchap geven,
En veel kinders op de ſtraet.
't Eerſte dat wy haeſt verwachten,
Hoop ick ſal ſijn' komſt geheel,
Al u lyden doen verſachten,
En ons helpen aen 't Candeel:

't Tweede als ghy weêr verjaert,, bent,
En ſoo voort van Jaer tot Jaer,
Totje van een and'ren aert,, bent,
Geef die kunſt dan vry een aêr;
Slyt dan voorts uw oude dagen,
Legh dan heele nachten ſtil,
Vry van ongemack en klagen,
Sterft in 't eynde met uw wil.

Antwoordt.

'T Is zoo, waerde Vriendt, gerusſter
Leit myn hert nu, als het lag
Toen myn droefheit hare Susſter,
Aen myn angſt in 't dwalen, zag.
En hoe zou 't ook anders komen,
Mits de komſt van 't yſig Snee
Onze weg-kund wech-genomen
Hadde, en onze Paarde-ſlee
Dreigde zomtyts om te ſtorten,
Schoon men eenen Leits-man had,
Die om 't dolen af te korten,
By ons 't rechte ſpoor betrad:
'k Had op 't Bedde graag verlegen
Deze dwarrel togt op 't Ys,
Maar wie ziet men zoo veel wegen,
Dat hy ſteets blijve even wys?
Misſlagh, faalgreep, zydgang, dwalen
Beurt zoo wel den Man als 't Wyf;
Maar een Kindt op 't Ys te halen
Mocht meer koſten als een lyf,
Daar geen Ytje-Moêr het leven
Houden kan van Kindt oft Vrouw.
'k Wil my dies niet meer begeven,
Daar ick weêr verdolen zouw.

't Is

't Is niet altijt dus te raken,
Dat men, in zoo nood een weêr,
Krijgt, verbijstert in de Braken,
Zulke eene uitkomst van den Heer.
Zeker 't was niet voor te weten,
Dat de Hospes in de Vos
Ons, tot zijnent, zien zoude eten,
En bevrozen harten los
Doijen, door zijn warme Woning:
Immers my was 't niet bekent,
Eer ik C'nelis, Kok en Koning
Zich te zamen zag ontrent
My en mijn Gezin, neêr-stellen,
Om, indien 't my niet ontschiet,
Als getrouwe Dis-gezellen,
Zich te toonen, ende niet
Meer, om ons gevaar, te treuren;
Mits ons voor-geleden smart',
Mocht zoo veel geraks gebeuren,
Tot verquikking van ons hart.
Zeg dies, Vriendt: was 't juist niet wijs'lijk,
Dat gy toen te reize gingt?
't Is geluk, dat gy na 't ys'lijk
Dwalen, zit gerust en zingt.
Yder, die gaat overpeizen,
Met hoe koud' en zielen-schrik,
Onder 't spoor verbijstert reizen,
Wy herkregen Medenblik,
Moet zich voelen half bevroren,
Dat ik zoo een wedergaê,
Door de koud', haast had verloren,
Tot mijn onverwinb're schaê.
Och! wat zou 't my eeuwig smarten
't Sterven, op geboortens-uur,
Van haar, die ik min van harten,
En my noit deê proeven zuur!

Van haar, die by my verjaart,, is,
Eens in Mis-kraams bange tocht,
Uit wier onheil zy bewaart,, is,
Spoediger, als 't wiert gedocht,
Eens met hoop' van my te eeren
Met een Huw'lyks vrucht, die niet
Was gehoopt, ter doodt te keeren,
Eer het baren was geſchiet:
Laaſt, ô Vriendt! terwylen datje,
Met uw' voorzorg, zwanger zyt,
En dicht nu, om 't Paters Vatje,
Om 't Kandeel na korten tydt.
Hebben wy noch wat te leven?
'k Wenſch het na uw' wenſchen gaat,
En ſal voor uw' wenſchen geven
Meer, als hoed'-dienſt op de ſtraat.
't Eerſte, dat gy kond verwachten,
Is mijn dankbaar hart geheel,
U veel waarder, als 't verzachten
Van de borſt, door Kraam-kandeel.
En als gy eens meê verjaart,, bent,
Zoo ik meen, noch van dit Jaar;
'k Wenſch dan datje van dien aart,, bent,
Die doet telen eenen aâr.
Op dat ghy, in d' oude dagen,
Zoo gy laagt tot noch toe ſtil,
Uwe Vrouw bevrydt van klagen,
Dat ſy niet krijgt Kind'ren wil.

Verkeert weder-antwoordt.

SOo het altydt na myn' wil
Gaen mocht, en geen reên van klagen
My beſtormden, ach! hoe ſtil
Soud ick dan myn' levens dagen

Eyn-

Eynden: maer nu d' een en d' aêr
('k Weet, myn Vrient, gy fijn van aert,, bent.)
Wenſchen, dat ick binnen 't Jaer,
(Niet als ick, maer gy verjaert,, bent,
Door het lecker Kraem-kandeel,
Magh myn Vrouws verdriet verſachten:
Even of de vreught geheel
Van de Kinders was te wachten;
Kinderlycke vreught, op ſtraet,
Kan in huys wel droefheyt geven;
Gaet het ſoo maer voort als 't gaet,
'k Kan myn Vrouw vernoeght ſien leven,
Mogelyck dat onſe tydt
Meeſt voor-by is. 't Paters Vatje,
Daerje licht wat groots op zyt,
Hebb' ick niet, maer 'k weet weêr datje
Weet, dat dit wel meer geſchiet:
'k Sal het dan de rugh toekeeren,
En voort dencken, hebb' ick 't niet,
'k Heb 't oock niemandt te vereeren:
'k Ben graegh buyten achterdocht,
Blyd als koſt en eer bewaert,, is,
'k Wenſch u vry wat ſachter tocht
Als uw' Vrouwtje weêr verjaert,, is,
Dat ſy voor dat bitter ſuur,
't Geen haer heeft benauwt van harten,
Twintigh Jaren voor een uur
Leven mach, bevrydt van ſmarten.
Soo ſal ſy gewis de ſchaê,
Van haer vreucht op 't Ys verloren,
Vinden ſonder weder-gaê.
Vreught, door onluſt noyt bevroren,
Acht ick meer als Medenblick
Of yets grooters. 'k Sal niet veynſen,
Want ick voor beveynſtheyt ſchrick,

Maer den draet van myn gepeynſen
Volgen, d' wyl myn Clio ſinght
Van uw' voor-geleden ys'lyck
Dwalen. Als g' in 't duyſter ginght,
Droeght ghy u geveynſt, doch wys'lyck,
Om uw' Vrouws benauwde hart
(d' Wyl ghy ſaeght wat kond gebeuren)
Te verlichten van haer ſmart,
Saetg' en ſoend' en ſonght voor treuren.
Menig kan dat kunsje niet,
Als men droefheyt komt verſellen,
Dat het hert dan ſtralen ſchiet,
Die het aenſicht vreught by ſtellen:
Dat de ſulcken haer ontrent
Het Paleys van eenigh Koningh,
Daer het veynſen is bekent,
Nederletten met haer woningh:
Maer dat ghy den teugel los
Quaemt te vieren onder 't eten,
En geruſt ſat in den Vos
Dat wordt u hier niet verweten:
'k Sagh, gelooft my goede Heer,
Liever dat myn pennen braecken,
Eer ick in geen tegen-weer
Met uw hoonders ſoud' geraecken:
Ja, indien ick kond, ick ſouw
Als u d' adem woud' begeven,
U ſoo graegh als uwe Vrouw,
Redden en behouden 't leven.
Ey myn Vriendt pas op u lyf,
Hebje ergens wat te halen,
Doet dat met geen ſwanger Wyf:
Anders mochtje weêr verdwalen
Op noch vreeſelyker wys.
Woud men al het prykel wegen,

Dat 'er is gebeurt op 't Ys,
't Dencken maeckt een menſch verlegen;
Dies eer ick het Ys betrad,
Om myn tydt maer wat te korten,
't Moſt dan zyn wanneer ick had
Swaer geſondight: 't nederſtorten
Van een ſtraf op Paerden-ſleê,
Soud voor my zyn op-genomen
Als een geeſſel ſcharp van ſneê;
'k Sal 'er met myn wil niet komen.
En dewyl ick garen ſach
Uwe welvaert als myn Suſter,
Neemt dit voor bereeckent lach:
Leef in vreê en ſterf geruſter.

VERJAER-DEUNTJE.

Stemme:

Cupido onlanghs geleen, &c.

O Soete Meysje! 't is,
(Indien ick niet en mis)
Weêr den dagh,, Dat men ſagh
Vreught bedryven,
In uw' geboortenis.
2. Hoe krielden 't doe in vreught!
Uw' Moeder was verheught,
Schoon haer hert,, Eerſt met ſmert
Was beladen;
Die druck weeck voor geneucht.
3. Uw' Vader toonden hem,
Door ſyn verheughde ſtem,
In die tydt,, Oock verblydt,

En

En vol vreughde.
Toen had het lacchen klem.
4. Vroe vrouw, en yder een,
Die daer omtrent verſcheen,
Swommen mee,, In een Zee
Vol van weelden,
Om u, ô Maeght, alleen.
5. 't Is billick dan dat wy,
Ontleeght van ſuffery,
Oock de ſmaeck,, Van vermaeck
Eens genieten,
En toonen ons wat bly.
6. Gewis het moet ſoo zyn:
Maer eerſt een Roemer Wyn
Tot de grondt,, Toe, in 't rondt
Leegh gedroncken.
Sie daer dat is voor myn.
7. Hoe krachtigh is dat Nat!
Ick ſingh; maer buertje vat
Eerſt dat glas,, Op ſyn pas
Weer geſchoncken,
Ick heb het ſoo gehadt.
8. Nu ſingh ick vroolyck uyt,
Ey! hoor eens na 't geluyt
Van myn Zangh,, Niet heel langh,
't Is een deuntje
Het welck een wenſch befluyt.
9. Ten eerſten wenſch ick dit,
ô Alle Minnaers wit!
Voor uw jeught,, En uw deught,
En het Purper
Dat op uw kaeckjes ſit.
10. Dat hy, die 't alles geeft,
Soo langh als ghy hier leeft,
U gedenckt,, En beſchenckt
Met die gaven,
Die men hier noodigh heeft.

11. Dat 's koſt en dranck, en voort
Al wat daer by behoort:
Rnſt en vreê,, Kleeren meê,
En noch meerder,
Geſontheyt voort en voort.
12. En voor het laetſte dan
Een jeughdigh deughdigh Man,
Die u deckt,, En u wreckt,
En in alles
U vergenoegen kan.

C. G. KLEYN.

110

MINNE-DICHTEN.

Leanders Minne-ſuchten, uyt-geboeſemt tegen Amarillis ſtrafheyt.

TOON: Laura ſat leſt aen een Beeck.

A Maril, nu ſien ick, dat
Het geval in alle dinge,
Met het drayen van een Radt,
Speelt haer Rol: maer ſonderlinge
Speur ick wat veranderinge
Dat 'er ſchuylen in de Min,
Die myn heden openbaren;
Mits ick nu, daer Roosjes waren,
Niet als ſcharpe prickels vin.
Want de deur, waer deur wel eer
My een Hemel wierd' ontſloten,
Dient, nu toe-geſloten, weer
Om myn hert van vreught t' ontblooten:
Maer moet ick myn ſchenen ſlooten,
Soo ſegh eens, waerom geſchiedt
Dit? ick denck 't is door 't behagen,
Datje nu hebt in myn klagen,
Of hoort ghy myn klachten niet?
Segh, ô Amaril! wat werdt
Dan van u ſoo in geſopen,
Datje dus u hert verhart?
Ach! ick mach wel gaen, en hopen
Dat u hert hier na oock open
Zyn ſal, als g' uw' deur ontſluyt;
Op dat ghy toch eens bewogen
Werdt tot innerlyck medoogen,
Door myn droevigh klaegh-geluyt.

TOON:

TOON: *O ſchoone Perſonagie.*

ALs ick onlanghs moſt miſſen
Het ſtralend' licht uyt uw' vergode oogen,
Met wat al duyſterniſſen
Van na-gedacht' wierd' doe myn ziel betogen!
Maer Amaril,
Myn trouwe wil
Bleeck noch, als ick myn gangen
Daer na eens ſtelden,
Om u in d' open Velden
Weêr te vangen.

2. Ick quam daer ghy voor deſen
Wel placht te zyn, maer heb u niet vernomen,
Dies ick met hoop' en vreeſen
Beladen bleef, tot ghy daer zyt gekomen:
Maer, wat een klucht!
Uw' komſt en vlucht
Op eene tydt geſchieden;
En als ghy vluchten,
Soo volghden u myn ſuchten
Daer ghy vlieden.

3. Kan dan, ô Herderinne,
Myn naer geſucht, en eyndelooſe klachten,
Uw' hart verharde ſinne
Noch niet bewegen? of alſoo verſlachten,
Dat ghy eens ſiet
Op myn verdriet,
En al te bitter lyen?
Soo ſal ick klagen,
Tot dat de doodt myn dagen
Af ſal ſnyen.

TOON:

TOON: *Ey! ſchoone Nymph, &c.*

IS dit het loon voor al myn trouwe daden,
En gadelooſe Min,
Die ick bewees, op hoop van uw' genaden,
Trouw'looſe Herderin?
Dat ghy, helaes! veroorſaeckt ſoo veel rampen,
Omtrent myn noyt bevleckte jeught,
Waer meé ick nu, ontbloot van vreught,
Moet droevigh kampen.
Ick, die uw' eer, of kuysheyt, noyt belaeghden,
Maer heb, in tegendeel,
Geſtadigh ſoght hoe ick u beſt behaeghden,
Word' nu (ſoo 't ſchynt) geheel
Verlaten; ach! dewyl myn licht verduyſtert,
Door hem, die na 't gemoedt wel ryck
Is, maer voor al in 't uyterlyck
Myn glans ontluyſtert.
Doch, ſchoon ick merck dat ghy myn ſoeckt te haten,
En Coridon bemint,
'k Sal echter niet (ô Amaril) na-laten,
(Die aenhoudt die verwint)
Om in myn Min ſtantvaſtigh te volherden;
Op hoop dat ick, in dit geval,
Voor 't leſt noch van den Hemel ſal
Begunſtight werden.

TOON: *Verdwaelde Koninginne.*

DAer gaet ghy weder henen,
O ſnoode Amaril!
Zyt ghy dan als de ſtenen,
Of is uw' hert ſoo kil
Als yſigh Snee,

Dat al myn wee,
En ramp niet kan verwinnen,
Op uw' verwoet
En wreet gemoet,
En afgekeerde ſinnen?
Ick meend' het was gewonnen,
Ja al myn druck verdween,
Wanneer het licht der Sonnen
Uw 's voorhoofts myn beſcheen;
Het Pluym-gediert'
Dat tierelierd',
En ſcheen met myn vol weelden
Maer ach! 't was ſchyn,
En waen, die myn
Soo maer een weynigh ſtreelden.
'k Sie Daphne weêr herleven
In uw' verdoolde vlucht,
Waerom myn ſuchten ſweven
Geſtadigh door de Lucht:
Maer waerde Maeght,
Sent wie u jaeght,
En wilt het vluchten ſtaecken;
Op dat my toch
In 't eynde noch
Uw' weêr-min magh genaecken.

TOON: *Mocht ick, ô Swaentje, &c.*

GHy vliedt, ô Amaril, door het betrachten
Van my t' ontſchuylen, wel uyt myn geſicht,
Maer nimmermeer vliedt gy uyt myn gedachten,
Dewijl my de Min en Vriendtſchap verplicht
Om u te vervolgen met ſtadige vlijt,
Op hoop van uw' ſinnen noch metter tijdt
Te winnen, byſonder als ick een reys
Al uwe uytmuntende gaven bepeys.

Uw'

Uw'deugt, uw' ſchoonheyt, uw' wijsheyt, uw' reden,
Uw' goetheyt, uw' ſoetheyt, uw' heuſch gelaet,
Uw' yver, uw' gauw'heyt, uw' deftige zeden,
En al wat natuer u in volle maet
Soo mild, en ſoo rijckelijck heeft vergunt,
Dat ghy by andere Nymphjes uytmunt,
Als eertijdts de Jacht Godinne Diaen
By haer Geſellinnetjes heeft gedaen.
Maer laci! hier door gevoel ick de plagen,
Waer meê Prometheus wierde geplaeght,
Als hy die ſtraffen rechtvaerdigh moſt dragen:
Maer ick ontſchuldigh, ô ſuyvere Maeght!
Want ſiet, mijn liefde, die dagelijcks groeyt,
Wordt door uw' afgunſt ſoo dapper beſnoeyt,
Dat ick nu voor eeuwigh moet quynen gaen,
En eyndelyck ſmelten in al 't getraen.

TOON: *De Liefde voort-gebraght.*

ACh! nu is al mijn hoop
En yd'le waen verdweenen,
Mijn trooſt is op de loop,
Mijn vreught heeft uyt-geſchenen;
Soo dat mijn ſinnen nu
In wanhoop moeten ſwerven,
Uyt oorſaeck dat ick u,
O Amaril, moet derven,
Moet derven, moet derven, moet derven,
Verharde Harderin,
Uw' ſnoode da'en betoonen
Wat trouw'loosheden in
Uw' valſche inborſt woonen;
Ick docht dat mijn geſucht
U eenmael ſou bekoren,
Maer nu ghy voor my vlucht,
Is al mijn moet verloren,
Verloren, verloren, verloren.

O Goden! zynd'er oyt
Wel trouweloosser daden
Gesien als dees'? ach! noyt
Verwachten ick soo quaden
Ramp van u. Amaril,
Kan ick dan niet verwerven
By u? soo moet, en wil,
En sal ick quynend' sterven,
'k Sal sterven! 'k sal sterven! 'k sal sterven!

Een Minnares verhaest de doodt,
Haer's Minnaers, als sy, sondernoodt,
Geduriegh van en voor hem wijckt;
Gelijck uyt dese Deuntjes blijckt.

FLORIAENS MINNE-KLACHT

Aen

AMARIL.

STEMME:

Het was een Herderinne stout, &c.

O Juyst volmaeckte Amaril,
Gebiedstereesse van myn wil,
Ick buygh my voor uw' voetjes neêr,
Wilt my soo waerdigh achten,
Ick bid u doet my doch de eer,
En luystert na mijn klachten.
2. 't Is nu ontrent twee Jaer geleên
Dat ick my d' eerste reys verscheen,

En

En hebbe ſint die tijdt mijn Vee
Ontrent het uw' gaen weyden,
Nu ver, en dan weêr dicht by Steê,
In groene Klaver-weyden.

3 Ick heb, wanneer den Wollif loert,
Die menigh Schaep ten Bos-waert voert,
Soo wel voor 't uw' als 't mijn' gewaeckt
Op dat ghy ſonder vreeſen,
Ter plaetſe daer ghy u vermaeckt,
Mocht wel en luſtigh weſen.

4. Ick heb u ſteets, uyt al mijn' kracht,
Gedient, ſoo wel by dagh als nacht:
En als ghy hier of elders waert,
(Ey wilt 'er aen gedencken)
Uw' Schaepjes by elckaêr vergaert,
En neffens mijn' doen drencken.

5. 'k Heb alles t' uwen nut gekeert,
En nimmermeer ten loon begeert,
(Het is ſoo luttel als het kan)
Dan ſlechts een eenigh kusje:
Ey ſchoone Veldt-Nymph, moet ick dan
Voldoen dat lieve lusje?

Amaril.

6. Al 't geen dat ghy, ô Floriaen,
Seght dat ghy voor my hebt gedaen,
Is uyt uw eygen wil geſchiedt,
't Wierdt u niet geboden:
En oock in 't kort, ick acht het niet,
Ghy praet hier met de dooden.

7. 'k Ben aen den moedigen Zeleen
Verbonden, door mijn eygen reên,
Hem min ick en geen Mannen meer,
Uw' moeyten is verloren,
Gaet deur en keer vry nimmer weêr,
Ick ſal u niet verhooren.

Floriaen.

8. Gaet heen, gaet heen, lichtvaerde Vrouw,
Zijt ghy soo trouw'loos en ontrouw,
Soo weet dat ick u minder acht
Als ick u plagh te minnen:
Nu merck ick eerst dat Vrouw-geslacht
Lichtvaerdigh is van sinnen.
9. Ghy Jonghmans, die genegen zijt,
Om aen een Maeght in uwe tijdt
Uw liefd' en alles wat ghy hebt,
Wil-vaerdigh op te dragen,
Siet dat ghy geen verkeerden schept
En meê als ick moet klagen.

J. ZOUTMAN

Damon aen Filida.

STEMME: O Paris wreet, &c.

UYt wat voor reên,
O Peerel aller Maeghden,
Zijt ghy dus seer verstoort?
Ghy zijt die geen,
Die my voor langh behaeghden,
Waer komt uw' haet uyt voort?
Heb ick een woordt
Door domme drift gesproken,
Laet dat niet,, Tot mijn verdriet
Op 't wreetste zijn gewroken.
Indien ick oyt
Uw' eere dacht te rooven,

O Pee-

O Peerel van mijn tijdt,
Moet ick, verſtroyt
Van elck, om noodruft ſlooven,
En nimmer zijn bevrijt
Van het verwijt
Dat ſchelmen komt ontmoeten,
Met wat plaegh,, Ach 'k wil ſoo graegh,
Kan ick uw' gramſchap boeten.
Wilt ghy dat ick
Voor u ſal neder knielen,
Mijn ziel die knielt hier meê,
Sal ick tot ſchrick
Der ziel-verdoemde zielen,
Ter Hel in-gaen, 'k ben reê:
Geen angſt noch wee
Sal my van u doen ſcheyden,
Waer ghy gaet,, Of ſit of ſtaet,
Mijn ziel ſal u geleyden.
Noch eens voor 't laeſt',
Wilt na geen klappers hooren,
Ha! wanckelbaer geluck,
Waeromme kaeſt
Ghy my dus in uw' tooren?
Druckt my te weynigh druck?
Moet ick het juck
Van uw' Metalen plagen
Smaecken? 'k ſal,, Mijn ongeval
Verdraeghſaemlijck verdragen.

J. ZOUTMAN.

Filidaes Schoonheydt.

NEt van troony, bruyn van oogen,
Root van lipjes, blanck van vel,
Wijnbrauw' rond als Regen-bogen,
Voor-hooft gaver dan 't geſtel
Van de Wolcken, die 'er drijven,
Tandtjes witter als Albaſt:
Borsjes . . . pen houd op van ſchrijven,
Want ghy zijt geheel verraſt
Door de kracht van onvermogen;
Sonder let, beſneden leên,
Schaemt' noch kracht' wil niet gedoogen,
Dat ick lager dael beneên.

J. ZOUTMAN.

Amarillâs Schoonheyt.

STEMME: *Kits Almande.*

APollo, ey! verbergh uw hooft,
Want al uw ſtralen zijn verdooft,
En haer glans geheel ontogen,
Door 't geſloncker van twee oogen,
Daer de maeght Amaril meê belaeght menigh hert,
Dat in 't Net van de Min werdt beſet en benart,
Ja vertiſt eer hy 't giſt of voeldt, (oog',
Als haer licht hem beſtraelt, door 't geſicht van haer
Daer de Boô van de Min, Cupido, vaeck ſijn Boogh
Meê verſiet, als hy ſchiet of doeldt;
Soo dat geen Minnaer, hoe
Verhart, tot heden toe,

Scheur-

Schêur-vry zijn kan voor die schichten,
Die elck een tot Min verplichten.
Haer voor-hooft, dat 't uytmuntend' schoon
Gelijckt van Venus Espen Throon,
Is 't gehemelt daer die ooghjes
Overdeckt zijn met twee booghjes,
Wiens coleur, vol çieraet deur en deur, na haer waerd'
Overtreft alles wat sich verheft hier op Aerd',
Wijl het git daer op sit en gloort,
Als Auroor, die vast prael op 't Yvoor van haer vel.
En verçiert kaeck'en mondt, daer hy swiert, by soo wel,
Dat die glans veel Jonghmans bekoort,
Die allen op een ry
Wel wenschen als een By
Hervormt te zijn, om van haer kaecken
Leck're Honingh-dauw te schaecken.
Voort zijn haer leden altemael
Soo wel gevormt, dat ick verdwael,
Als ick haer slechts soeck te noemen,
Om elck na waerdy te roemen;
Want het breyn van een menschis te kleyn, en sijn macht
Al te teêr, om haer lof roem en eer, en de pracht
Die haer schoont' ons vertoont aen 't vleys,
Achter een, door gezang, of door reên, of gedicht,
Met de pen, met de tongh, wat hy ken, in het licht,
Net en klaer, hier of daer, na eys,
Te brengen: dies mijn Geest
Is ver genoegh geweest
In 't net afschild'ren van haer schoonheyt,
Die voor yder een ten toon leyt.

Als men dingen voor hem neemt
(Die te swaer zijn) om te heffen,

't Is, ô neen! het is niet vreemt
Dat men daer geen wit kan treffen.
Daerom, ſchoone Amaril,
Wilt niet op mijn krachten mercken,
Die te ſwack zijn; maer mijn wil
Hier ontfangen voor de wercken.

Stemme: *Petiete Royale.*

ALs Coridon onlanghs eens quam
Ter plaets daer hy een praetje
Met ſijn Philidaetje
Maecken wouw, vernam
Hy datz' allene
Was te Veld' gegaen,
Gelijck als ſy voorhene
Had door woorden aen
Dees' Harder doen verſtaen.
Waerom hy oock als doe ſijn gangh
Gingh vlijtigh derwaerts ſpoeden,
Alwaer hy vermoeden,
Dat ſy noch eerlangh
De wegh paſſeren
Moſt: om ſoo met haer
Als dan te weder-keeren,
Na de woon-plaets, daer
Sijn Nymphje garen waer.
Maer wie dat Coridon al ſagh
Omtrent ſijn wacht-plaets komen,
Heeft hy niet vernomen
Philidaetje, ach!

Hoe

Hoe was doe deſen
Harders hert beducht!
't Was ſoo vol anghſt en vreeſen,
Dat de gantſche Lucht
Vervult wierd' door 't geſucht.
Hy docht al vaſt, och! was ick maer
By 't puyck der Harderinnen,
Die mijn jonge ſinnen
Stadigh treckt tot haer;
Schoon al mijn Schapen
Dwaelden heen en weêr,
Noch ſoud' ick vreughde rapen,
Daer ick nu geen meer
Geniet als groot hertſeer.
En t' wijl hy hier dus ſat en keeck,
Soo quam de nacht op handen,
Coridon die branden
Even ſeer ſoo 't bleeck,
Met groot verlangen
Om ſijn Philida
Te ſien, dies hy ſijn gangen
Weder ſpoeden na
De woon-plaets van ſijn Ga.
Daer Philidaetje hem verwacht',
Die door heel and're wegen
Was na huys getegen
Als hy had gedacht:
Maer door het raecken
Van haer roode mondt,
En bey haer blonde kaecken,
Wierd ſijn hert terſtondt
Geheelt van deſe wond

Soo ſeer als yder na het licht
Verlanght van d' aengename Son,
Soo aengenaem was 't ſoet geſicht
Van Philida by Coridon.

Ama-

LOF-ZANGH,

Aen drie Speel-genootjes.

STEM: *Ick drinck de nieuwe Most.*

O Maeghden, rijck van deught,
In 't eelſte van uw' Jeught,
Bevalligh, ſoet en deftigh van gelaet,
Beknopt in reden, aengenaem van praet,
Seer geeſtigh in u zangh,
Bedaert van zeden,
Net en fier van gangh,
Volmaeckt van troony, ſchoon van leden,
Eerbaer van gemoet,
Trouwhertigh, kuyſch en goet,
Scherpſinnigh van verſtandt,
Geſwint en gauw ter handt,
Vernuftigh, ſchrander, konſtigh, aerdigh, rijp
Van oordeel, kloeck en ſnedigh van begrijp,
Oprecht, beleeft en heuſch
In al uw' handel,
Netjes en curieus
In dracht en kleedingh, fraey van wandel,
Na 't beloop van tydt
Dan ſtiltjes, dan verblydt.
Al deſe gaven, die
Ick in u alle drie
Beſpeur, getuygen door een klare blyck,
Dat ghy zyt meerder God' als menſchelyck.
Uw kuysheyt tart Diaen,
Uw wysheyt Pallas,
Uw manieren gaen
Verr' boven Junôs, en voort alles

Dat

Dat aen u vertoont,
Verduyſtert Venus ſchoont'.
Had ick nu 't gulden Ooſt
Dat eertydts wierd' belooſt
Aan d' allerſchoonſt' van 't Goddelyck geſlacht,
Waer van door Paris 't oordeel wierd' volbracht,
Ick ſchonck het een van u
O uytgeleſen
Aerdtſch geſlacht. Maer nu
Myn teeder breyn, ſegh, wie ſoudt weſen
Die ghy 't waerdighſt kent
Tot ſulck een puyck preſent?
Och laes! ſoo veel myn pen
Ontbreeckt, dat ick beken
In 't drucken van haer gaven op 't Papier,
Soo veel, ja noch veel meer, ontbreeckt nu hier
Myn oordeel, om in dit
Geval te treffen
't Recht' en ſuyv're wit,
Dewyl ick aêrs niet kan beſeffen
Of haer waerdigheyt
Is ſonder onderſcheyt.

Indien ick ondernam het vonnis hier te ſtrijcken,
Ick ſou voor wis de deught van twee verongelijcken;
Dewijl ghy alle drie elckander ſoo gelijckt,
Dat d' een in gaven voor den ander niet en wijckt.

KUS-

KUSJE.

STEMME: *Zoo lang is't Muysje vry.*

1.

WAt raat? wat raat? Godin
Der troetelziekke min!
Myn Rosalyn beveelt,
Dat ik sal malen af,
De lekkerheit der weeld,
Die zy my kussend gaf.

2.

Haar wil strekt my een wet;
Maar uit myn maght gezet.
Myn veder niet gewoon,
Als tot geringe stof,
En laaghgestelden toon,
Bevloogh noit zoo een lof.

3.

Secundus, afgereght,
Op kussend mondgeveght,
Heeft wel zyn vlugge schaght
Gedoopt in 't smaaklixt zoet,
Dat hem viel in 't gedaght,
Oft lust braght in 't gemoet.

4.

Maar al dat tongvermaak
Leght ver, beneen de smaak
Van Rosalyntjes mont,
Waar door myn quynend hert,
Hoe diep van min gewont,
Met vreught deurtintelt wert.

5. Geen

5.

Geen Nektar, geen Ambroos,
Geen geur der Lenteroos',
Geen Nardus, Thym, Kanneel,
Geen Honing van Hymett',
Magh, in het minſte deel,
By haar zyn opgezet.

6.

Wat raat dan? ô Godin
Der troetelziekke min!
Deez' dunkt voor my de beſt
(Indien gy my zoo keurt)
Dat gy voor my het neſt
Van Hyblaas bytjes ſteurt.

7.

En 't Honingteelend goet,
Naar d' open welluſtvloet
Van hare lipjes, jaaght:
Op dat het daar de vocht,
Die zoo myn trek vergraaght,
Zuige uit haar kusjes tocht.

8.

Zoo wert, door uwe gunſt,
Zoo wert, door dienſt en kunſt
Van 't Honinggraagh geſlaght,
Myn penne zoo een aart
Van Nektar toegebraght,
Gelyk haar montje baart.

Kus-deuntje, aen Silvia.

Uw' kusjes ſmaecken Honingh-ſoet,
Maer quetſen oock als 't Bijtje doet.

TOON: Leſtmael als ick uyt wand'len gingh, &c.

MYn ſoete Honingh-beckje, als
Ick onlanghs met myn armen om uw' hals
Geſtrengelt lagh, en ſoo eens, nagewoont',
Omhelſden uw' weêr-gadelooſe ſchoont',
Doe ſagh ick op uw' Rooſe-mondt,
Omheynt gelyck de blonde Morgen-ſtont,
Van bloeyend' Purper, en inwendigh met
Veel Elpenbeentjes net en dicht beſet.
Hier druckten ick myn lippen aen.
En pluckten duyſent geur'ge Rooſe-blaên
In eenen oogen-blick, ſoo dat het ſcheen
Of ick yet met de Goden had gemeen.
Dan ſcheen ick door de Min vervoert,
En dan weêr aen uw' lipjes vaſt-geſnoert:
Dan of ick in een ſtroom van welluſt ſwom,
En ſonder ladder na den Hemel klom.
Ick docht loop Bachus, hou uw' Wyn,
En Ganimedes ghy uw' Ambrozyn,
Uw' gaven zyn geen meer als enckel roet,
Ten aenſien van dit noyt volpreſen ſoet.
Dus kuſten ick (doch ſonder ſat
En luſteloos te worden) ſoo langh, dat
De ſtralen van een bluſſelooſe brandt
Door-drongen binnen in myn ingewandt.
Waer door myn zieltje opwaerts dreef,
Tot aen myn lippen toe, alwaer het bleef,

Tot

Tot ghy, door hullip van 't gevleugelt kindt,
Myn dat ontroofden, in een dwarrel-windt.
Daer na geboodt de tydt dat ick
Van u moſt ſcheyden, in een oogenblick;
Ick kuſten dan noch eens uw' poeſel vleys,
En teegh bedroeft en treurigh op de reys.
Maer Silvia, volmaeckte Maeght,
Hoe menighmael heb ick die reys beklaeght
(Ick ſegh beklaeght) uyt oorſaeck dat ick myn
Geſtaegh in ſtervens noodt gevoel te zyn.
Dus hoop ick dan myn zieltje, door
Het ſelve middel als ick dat verloor,
(Ick meen door 't kuſſen van uw' lipjes) weêr
Te krygen, of ick moet na Charons Veer.

Het vyer, door hitte van haer vlam,
Geneeſt de pijn gelijckſe quam,
En't hair, geſneden van den Hondt,
Verſacht het geen hy heeft gewondt:
't Gebeurt oock dat men in de Windt
Wel yet verſtroyt en weder vindt,
Daer, daer men't eerſt verloren heeft,
Waer door men namaels vroolijck leeft.
Met recht verhoop ick dan en wacht
Mijn jonge ziel, mijn levens kracht,
Oock wederom te krijgen door
De lipjes daer ick die verloor.

HERDERS-DEUNTJE.

Stemme:

Vryers wel wat hebje kluchjes.

LEst als Cloris eens quam dwalen
Met sijn Schaepjes by een Bron,, Daer de Son
Schitterde met haer blonde stralen,
Mits de dageraet begon.

2 Sagh hy door een Laen van Boomen
Sijn beminde Galathe,, Met haer Vee,
Dat tierigh huppeld', derwaerts komen,
Daerse quam van lieverlee.

3. Daer gekomen, gingh sy sitte
By een Linde, onder 't dack,, Van een Tack,
Die haer beschermde voor de hitte
Van de Son, die vinnigh stack.

4. Cloris voeghd' hem by haer neder,
En sey: boven aerdtsche Maeght,, hoe behaeght
U myn gesellschap, en het weder,
Nu het soo bevalligh daeght?

5. Siet eens wat Apoll' al loncken
Na sijn lieve Daphne schiet,, wie sou niet
In ongeveynsde Min ontsoncken,
Als hy dese lonckjes siet?

6. Ick voel reets myn boesem blaecken,
En myn jeughdigh ingewandt,, Staet en brandt;
Biedt my uw' inkornate kaecken,
Met uw trouwe rechter-handt.

7. Dan sal ick myn Herders leven
Waerder achten als de Throon,, Van de Goôn
Of anders wilt ghy my begeven,
Soo verwacht ick duysent doôn,

8. Galatheetje, door dit klagen
Gantſch verwonnen, ſcheen terſtondt,, meê een wond
Van kuyſche Min in 't hert te dragen,
Dat ſy uytten door de mondt.
9. Och wat kan de mondt al ſpreeken,
Seyd'ſe, daer het hert' om lacht,, Ick verwacht,
Soo ghy my mint, een klaerder teecken,
Of het ſmeecken heeft geen kracht.
10. Daer meê ſeegh ſy in ſijn ermen,
En hy leyd haer met een ſoen,, In het groen;
Waer op ſy dus begon te kermen:
Cloris, och! wat wilje doen?
11. Ruſt, ey ruſt, och! och! niet verder,
Bindt de tochten van uw Min,, Toch wat in
Ick neem u aen, ghy zyt myn Herder,
En ick ben uw' Herderin.
12. Daer meê gingen al haer Schaepjes
Tierigh weyden onder een,, In 't gemeen;
Waer door de Nymphjes en de Knaepjes,
Daer omtrent, veel vreught verſcheen.

Dat 's te dencken.

SOMER-DEUNTJE.

Stemme:

Hey hoe helder ſchijnt, &c.

HOe kan 't hert in vreughde baden,
En hoe ſoet en aengenaem
Is 't, wanneer de wegh en paden
Hardt en droogh zyn, en bequaem,
Om na wenſch,, Voor den menſch
Te gebruycken, als men ſiet
Dat in ſulcken tydt geſchiedt.

Hoe gaet yder nu uyt wand'len
Met ſijn Liefje aen ſijn zy,
Wat al ſnaeckery verhand'len
Cloris en ſijn lieve Fy,
Siet de Jeught,, Wat al vreught
En wat ſoete ſoetigheyt
Iſſer nu voor haer bereydt.

Hier ſit d' een om wat te ruſten
Onder 't ſchaduw' van een Boom;
d' Ander boet ſijn grage luſten
Met wat Schapen-melck en Room:
En de derd',, ſoeckt om verd'
Sijn vermaeck, na dat hy graegh
Is, in Blocker of in Swaegh.

Siet hoe Jaep en Lysje ſtoeyen
In het groene klaver-gras,
Daer de Kalfjes en de Koeyen
Springen of 't al Bruyloft was,
Ey hoe goet,, En hoe ſoet
Is het nu dat yder hier
Hem vermaeckt op ſijn manier.

Jorden huert een Kar of Wagen,
Daer hy Yſabel op ſet,
Heer wat krijght hy groene vlagen
Als hy op de Brughjes let!
't Gaet ſoo wel,, Yſabel
Laet het haer gewilligh doen,
Yder ſwarte Koe een ſoen.

Siet oock eens hoe vol is 't Schuytje
Dat na Avenhorren gaet,
Of na d' Ouwendyck daer Truytje
Op haer komſt al vaerdigh ſtaet,
Om aldaer,, Dan voor haer,
By de dranck, een zootje Vis
Toe te ſtellen, ſoo 't 'er is.

Maer als nu de dagh ten enden
Is, dan ſtelt hem yder aen
Om weêr na de Stadt te wenden.
Och! hoe wel heeft hy gedaen,
Die 't byloo,, Somers ſoo
Met ſijn lieve Liefje brouwt,
Dat hy voor de Winter trouwt.

KARRE-VREUGHT.

Stem:

'k Hebber de bruts van 't luyſige Vryen.

Jorden ſinght.

'T HErtje dat ſcheen me in vreughde te ſwemmen
En myn blydtſchap waſſer ſoo groot,
Dat ick bykans was levendigh doodt,
Dies ick my ſellef kon qualyck betemmen
Als het geluck my ſoo dienden, dat
Yſabel by my op 't Karretje ſat.
Want wanneer ick myn oogen liet dalen
Op myn uytmuntende Yſabel,
Siet, doe ſtonden myn ſaecken ſoo wel,
Dat ick noch wenſch om die reys te verhalen:
Och! wat is het een deftige tydt,
Als men met 't Kartje om 't luchje rydt.
Andere mogen met Koets' of Karoſſen
Ryen, al was het oock noch ſoo var,
'k Ryer noyt liever als met een Kar;
't Mach op een Kartje een lutje meer hoſſen,
Als het op ſommige Wagens wel doet,
Echter is 't ryen met Karren heel ſoet.

Lubbert ſinght.

JOrden, je ſchynt 'er niet anders te ſingen,
Als van het ryen en haer manier;
't Ryen, beken ick, is groot playſier,
Nochtans zynder veel andere dingen,
Daer de volmaecktheyt van 't ryen in leyt:
't Ryen beſtaet 'er in ſoetigheyt.
Want als ick en myn ſuyckerde hertje
Leſt eens reden, ſoo vonden wy niet
't Gene waer door men veel vreughde geniet,
Maer ten leſten doe rolden myn Kartje
Daer het vol ſwarte Loeyertjes waer,
Ja heele doſijntjes by malkaêr.
Doe begon ick inwendigh te groenen,
En te gevoelen dat al het ſoet,
Dat ons op andere tyen ontmoet,
Niet te gelycken is by het ſoenen,
Dat men al ryend' op 't Karretje ſmaeckt;
Dus is 't ryen door 't ſoenen volmaeckt.

Jochem ſinght.

JOrden en Lubbert, hoe meughje dus lellen
Van het gery, en van het geſoen?
Wilj' een tochtje met 't Karretje doen?
Luyſter wat ick je dan ſal vertellen,
Soo je maer leckere teughjes meught,
Drinckter eens hartigh, ſoo Ry je met vreught.
Want als ick en myn Liefje eens reden,
Was ick een weynighje uyt de ſorgh,
Daerom geloof me, ick ben je borgh,
Dat jé noyt vreughde of ſoetigheden
Elders genoten, of 't is by dit
Soo te gelycken als 't ſwart by 't wit.

't Soet

't Soenen dat ſal je dan beter bevallen;
Want als d, oogen wat lodderigh ſtaen,
Siet men wel valen voor ſwarten aen:
Oock ſoo ben je veel ſtouter in 't mallen;
Anders is dit of dat in de weegh;
Als je wilt Ryen ſoo Ryer te deegh.

Dat 's recht.

't Allerſwaerſte om te dragen
Dat draeght Kniertje alle dagen.

TOON:

Florida ſoo het weſen magh, &c.

ICk leef geſtadigh in verdriet,
Seyd Kniertje tegen Angeniet,
Uyt oorſaeck van haer vragen;
Ick ſucht, ick treur, ick ſieck, ick quyn,
Soo dat ick ſchier verdwyn,
Dit draegh ick alle dagen.
Geen quellingh, noch geen accident,
Voor my tot heden noch bekent,
Of 't is wel wech te jagen,
Men dryft het eenmael op de vlucht:
Maer 't geen daer ick om ſucht,
Dat draegh ick alle dagen.
Soo ick door 't dwingen van myn ſchoen
Wat klaegh, ick kan 'er raedt voor doen,
Om voort geen meer te klagen,
De Schoeyſter is myn Medicyn:
Maer 't geen daer ick om quyn,
Dat draegh ick alle dagen.

Bevind ick dat myn kouſen, die
Ick Sondaghs draegh, verouden, ſie,
Het maeckt my niet verſlagen,
Ick gaen des Maendaghs weêr te keur:
Maer 't geen daer ick om treur,
Dat draegh ick alle dagen.

Gebeurt het ſomtyts dat myn hemt
Aen voor- of achter-lyf wat klemt,
Het zyn geen bange vlagen,
Ick help my ſelf: maer dit 's 'er van
't Geen ick niet helpen kan,
Dat draegh ick alle dagen.

Heb ick een rock, die my wat ſwaer
En laſtigh is, in twee drie Jaer
Sal ick hem nauw eens dragen,
Hy wordt van Kas of Kiſt bewaert:
Maer 't geen my meeſt beſwaert,
Dat draegh ick alle dagen.

Verneem ick aen myn ſchort, of jack,
't Zy hier of daer, wat ongemack,
Het ſal my niet langh plagen,
Ick word wel haeſt daer van ontlaſt:
Maer 't geen my minder paſt,
Dat draegh ick alle dagen.

Och, was 'er in een Lotery
Te winnen dat my dient, hoe bly
Sou ick het lot dan wagen,
Ick kreegh geruſtheyt voor myn gelt:
Maer 't geen my nu noch quelt,
Dat draegh ick alle dagen.

Dat 's uyt.

NU hier hoort ghy Kniertje klagen,
Over yet dat haer beſwaert,
Om dat ſy 't te langh bewaert:
Och! ſy draeght het alle dagen,
Sondaghs, Maendaghs, nimmer vry,
Blyft haer al geſtadigh by.
Die nu kan, voldoet myn vragen,
Wat of Kniertje dus moet dragen?

Antwoordt.

't IS ſoo yet, dat in geen Kramen
Is te koop, 't wordt licht verquiſt,
Niemandt kent het, dan die 't miſt,
't Heeft wel vyf-en-twintigh namen:
Maer die haer het beſte paſt
Heeft acht letters. Deſe laſt
Is voor Kniertje ſwaer te dragen,
Nochtans draeght ſy 't alle dagen.

Aen G. C.

Na 't op-eyſchen van een paer Handtſchoenen.

HIer zyn, ô Maeght, de dierb're panden,
Die ghy, ſoo 't ſchynt, nu waerdigh acht
Om op te eyſchen, wyl de kracht
Der bitſe kouw', noch 't vinnigh branden
Des Sons, op uw' Albaſte handen
Niet heften kon, na dat de pracht
U bracht tot ſulcken nutte dracht,
Na 't nieuw' gebruyck van deſe Landen.

't Is waer, ick heb u van 't geryf
Der ſelve (tot myn leet zyn) ſtyf
Twee derde van een Jaer onthouwen:
Maer echter hoop ick, ſoo de ſchult
By my is, dat ghy die dan ſult
Vergeven, of ten beſten houwen.

Aen de ſelve.

Op 't weêr-brengen van eeñ Silv're Hair-naeld'.

O Peerel! door wiens luyſter ſtralen
Uw' Woon-plaets by een Luſt-prieël
Met recht geleecken wordt, van veel
Verliefden, die ſteets loopen dwalen,
Om liefdens voetſel daer te halen,
Ick koom, en brengh u 't Puyck-juweel,
Gewaerdight om aen 't opper-deel
Uw 's lichaems çierelyck te pralen.
Ick had gewenſcht om voor een Jaer
U dat al weêr te brengen: maer
Ick heb myn wenſch en wil niet kunnen
Voldoen, in dit geval, of ghy
Moſt u vernederen, en my
De eer van u te ſpreecken gunnen.

Aen . . . .

STEMME: *Lieve Mopsje, &c.*

MEysje, metje blancke halsje,
Metje voor-hooft als een Tin,
Metje diep-gekloofde Kin,
Die vaſt op en neêr gaet, alsje

Maar

Maer het ſpraeck-lit wat verroert,
Daerje ſteets meê jockt en boert.
Metje lipjes als Schar-laecken,
Metje tantjes Hagel-wit,
Metje ooghjes als een git,
Met het Purper opje kaecken,
Daer Aurora meê verſchynt
Als de duyſt're nacht verdwynt.
Metje neusje net beſneden,
Metje handtjes als Albaſt,
Metje . . . hooger niet! hou vaſt!
Och! daer docht ick omje leden,
Die de kuysheyt, onbevieckt,
Voor 't nieuwsgierigh oogh bedeckt.
Segh eens waerom datj' allenigh,
Nacht en dagh, of waerje zyt,
Sonder Man de tydt verſlyt,
Daer men ſiet dat reets ſoo menig
Vanje mackers zyn getrouwt,
Sonder dat het haer berouwt?
Moet het juyſt ſoo effen weſen,
Dat men aen de Vryer niet
't Een of 't ander misſtal ſiet?
Of kan niemandt u beleſen,
Als alleen een Jongelingh
U gelyck in alle dingh?
Soo behoef ick dan, gantſch kroone!
Nimmermeer te doelen naer
Sulck een doel-wit, of het waer
Dat ick eens van u, ô Schoone!
Die ick met gedachten dien,
Voor volmaeckt wordt aengeſien.

Dat 's moy.

ZAMENSPRAAK

Tuſſchen eenen

MINNAAR EN DE ECHO.

VErborge Boſchgodin, die vaerdigh, om te hooren,
Een yder zyne ſtem te rugge kaatſt in d' ooren,
Wat is uwe oeffening, twyl, in den naren naght,
Voor myn gewolde Vee bezorgt, ik houd' de waght? *Ick houd' de waght.*
Maer houdt gy mee de waght, met onſe Harders knapen?
Wat is u werrek dan, wanneer de Harders ſlapen? *Slapen.*
Hoe! ſlaept dan d' *Echo* mee? dat was my noit bewuſt.
Wat ſoeckt ghy in den ſlaap, Godin, vermaak oft ruſt? *Ruſt.*
Indien de ſlaap geeft ruſt, aan afgematte zinnen,
Wat ſchort my, dat ik ook den ſlaap niet kan beminnen? *Minnen.*
Wat reden, dat door min het ſlapen van my vlucht?
Of woelt myn geeſt te zeer, in klaaghelyk gezucht? *Gezucht.*
Wat's d' oorzaak dat in my het zuchten zoo gereet leit?
Doet dat een ſchoonheits glans, oft hatelyke wreetheit? *Wreetheit.*

Maar

Maer wie ſtort in myn hart, door wreetheit zulk een pyn?
Is 't Cloris oft Luzinde, oft Daphne, oft Roſalyn? *Roſalyn.*
Ach! lieffelyken naam! vermaak van myn gedaghten,
Zoo zy my gunſtigh was. maar laas! nu ſtof tot klaghten. *Klaghten.*
Gelukkigh noemde ik vaak, die zoo een ſchoone kent.
Maar wat geeft my dat luk, in myne mis ellend! *Ellend.*
Wel is 't ellend, daar toe geen weerga is te vinden,
En ach! wat middel, om myn' ſmarten in te binden? *Binden.*
Hoe! binden? meenje dat ik razend' ben van min?
Wat zal ik binden, zegh, indien ik volge uw' zin? *Uw' zin,*
Ja, ja! gy wilt dat ik myn' zin zal van haar trekken.
Maar wat kan zulk een kraft in myn gemoet verwekken? *Wekken.*
Wel! wekken? wat is dat? ik ſlaap nu immers niet.
Spreek klaarder, op dat ik verſta, wat gy gebiedt. *Gebiedt,*
Gebiedt? maar dat heeft zy, door haren glans, vertreden.
Weet gy nu raat, om 't weer te krygen? geef my reden: *Reden.*
Dat 's voor een doofmans deur: ik haat verloft te zyn.

De min behaaght myn ziel', hoewel ik leve in pyn. *Leef in pyn.*
Ik zal. Och! oft ik maar haar hartheit eens kon breken,
Door blyk van trouwe liefd', terwyl ik haar ga ſmeken! *Ga ſmeken.*
Tot noch bad ik vergeefs. Maar meenje, dat myn ſmart
Haar noch eens treffen zal, indien ik vaſt volhard'? *Volhard.*
Maar zoo ik door geen dienſt haar weermin kan verwerven,
Wat middel is 'er, om myn droefheit te doen ſterven? *Sterven.*
O ja! indien 't geſchien kon, tot getuigenis
Van myne opregte minne, ik ſtorf voor haar gewis. *Gewis.*
Ach! kon myn Roſalyn, die waarheit maar gelooven!
Haar gunſt zou ſtrax het vuur van myn verdriet uitdooven. *Dooven?*
Ja. Buight een maaghdlyk hart niet, voor het zoet gewelt
Der minne? oft is 'er iets, dat meer in 't vryen gelt? *Gelt.*
O ſlaafze zielen, daar geen reden op kan vatten!
Wat is 'er waarder als een trouwe liefd te ſchatten? *De ſchatten.*
O neen! de liefde ſchaft een zieleazend zoet,
En welluſt, die niet komt in achting, by het goet. *By het goet.*

Maar

Maar zou een zoete maaght geen ware min vergelden,
Zoo niet zoo ryk een ſchat, als ay heeft, die verzelde'? *Zelden.*
Staat mee myn Roſalyn getekent, in dat boek,
Zoo weet dat ik vergeefs, naar heure weermin, zoek'. *Zoek.*
Helaas! ik vreeze. En ach! zoo ik het waar bevinde,
Hoewel ik nimmer haar, om gelt oft goet, beminde,
Myn leven zal niet zyn, dan pynlyk ziel-gequel.
Maar, *Echo*, deert het u, zoo, zegh tot trooſt: vaar wel. *Vaar wel.*

Hæc incondita ſolus,
Montibus & ſylvis, ſtudio
jactabat inani.
Virgilius.

C. G. KLEYN.

Aan . . .

TOON: *Petit ſault de Bourdeaux.*

EVen als de goude ſtralen
Van het heugh'lyk zonnelicht,
Uyt den Hemel, niet afdalen
Konnen, op het aartſch gezicht,

Als

Als 'er, voor haar glans, geſchoven
Is een zwarte wolkgordyn,
Oft de lucht, met miſt beſtoven;
Ons beneemt haar ſchoon en ſchyn;

2. Zoo wiert ook uw ooghjes luiſter,
Die den zonneglans ſchynt doof,
En de middagh klaarheit duiſter,
Afgekeert, door 't groenend loof
Van de dichte doorenhagen,
Dat onze oog zich niet en kon
Spiegelen, na zyn behagen,
In die klare glanſſen bron.

3. Maar, gelyk door d' openingen
Van de wolken, hier en daar,
Zich het ſtralend licht kan dringen,
En ons maken openbaar;
Zoo vloodt, midden door de bladen,
Hier en daar een glansjen uit,
Daar ons luſt zich in koſt baden,
Schoon het ſtrax weer wiert geſtuit.

4. O! hoe ſtonde ik ſtaagh te draajen,
En my zetten, in poſtuur,
Daar g' uw' lonkjes toe koſt zwaajen;
En het aanzien meer vond duur.
'K koſt my efter zoo niet voegen,
Of ik kreegh ſteeds maar een blik,
Van uw' glans, en myn genoegen,
En dus was ik, uit myn ſchik.

5. Doch 'k heb nu noch 't luk te danken,
Schoon 't my toen een onluk leek:
Want is 't harte zoo aan 't janken,
Nu ik ſleghs wat blikjes keek
Van uw' minnelyke lonkjes?
Had ik dan dit vol genot
Ingehaalt, met volle dronkjes,
Voor myn vryheit hing een ſlot.

Op het afwezen van Juffr. . . . .

TOON: *Eerſte Sofonia.*

TOen, naar buitenlantſchen ſtryt
Van een vyfpaar jaar'gen tyt,
En 't verſtrooije,
Van out Trooije,
Om de mooije
Dochter van Ledaas Swaan,
'T griekze ſcheepsheir thuis quam aan;
Met hippelenden hert',
En ſchaterenden monde, en luide tongen wert
Verwelkomt daar
De loofgevochte ſchaar
Zoo lang verwaght, met zidd'renden angſt,
Van hün vrienden, elk om 't bangſt.

2. O! met wat een blyd gelaat,
Quam de Moêr haar krooſt en zaat,
Vol verlangen,
Vaſt omvangen,
En bleef hangen,
Swak van vreughde, om zyn hals,
'T overſchot des Griekzen vals?
Met wat een juiching boogh,
Teerbiedig kint zich neer voor 's Vaders welkom oog?
Hoe vrolyk viel
De Vrouw haar tweede ziel,
In d' armen, dicht omhelſt en gekuſt,
En getroont tot varſche luſt?

3. Maar, ô waarde Roſalyn!
Schoon, naar uw vertrek, niet zyn
Zoo veel' weekken
Noch verſtreekken,

Als der Greekken
Orelogh jaren fleet;
'T is myn ziele een zuurder leet.
De grootheit van myn min
Vindt, in 't verlangen, maat nocht regel voor myn zin.
De weeld, die 't lot
My, buyten uw genot,
Kan fchaffen, geeft myn geeft geen vermaak,
Wyl 'k zoo naar uw byzyn haak.
4. Zoo dan eens een goet geluk,
Van my neemt, dit laftigh juk,
En myne oogen
D' uw' vermogen
Vol meedoogen
Weer te zien, als ik plagh;
O! hoe waart zal zyn die dagh?
Hoe mateloos myn vreught?
Hoe minlyk zal ik u, ô leven van myn jeught!
Omarmen gaan,
En zonder te verzaan
Myn lusjes, hangend aan uwen mont,
U myn blydfchap maken kont.

Excipiamq; humeris; & multa ſine ordine carpam
Oſcula: pro reditu victima vota cadet.

Ovidius.

TOON: *Amarant.*

ACh! waarde ziel, volmaakte Karileen,
Om wie ik zoo veel' pijnen
Hebb' zoo lang geleên,
Blaakende Zon wier licht my noit opgaat,
Of komt, met hoop', beschijnen
Mijn verlegen staat,
Ach! zoo 'er oit ontsteken,, wiert een maaghdelong,
Door 't vleyens zoete smeken,, van een minnaars tong;
Zoo bidde ik Karileen;
Ach! laat mijn bitter klagen,, vol gezucht en smart,
Toch eenmaal gunst bejagen,, by uw steenigh hart.
Ach! hoor mijn droeve beên.

2. 'T lieff'lijk gewelt van uwe aanminnigheên,
Dat mijn weerstaande kraghten
Heeft zoo plat vertreên;
'T wreet ongevoel van al mijn minsverdriet,
Waar door gy mijne klaghten
Aght voor min, als niet:
Dat lang en vrughtloos hoopen,, op uw' lieve gunst:
Dat dienen en naloopen,, na de minnekunst;
Dat knielen voor u neer;
Deez' natbetraande oogen,, die ik haast schreye uit,
Verdienen uw meedoogen,, ach mijn waarde Bruit,
Gena! ik kan niet meer.

3. Ach! zoo uw gunst mijn lijden dus verheught,
Strax zult gy zien verrijzen
Mijn verstorven jeught:
Al mijn gequel zal enden in geneught,
En ik uw' goetheit prijzen
Als uw hooghste deught,
Mijn leven zal genieten,, meer dan aartsch vermaak:
Mijn wenschen meer beschieten,, dan gewenschte smaak

Van ſtaat, en ſtraf en troon,
Van eere en luſtigheden,, daar haaſt elk om bidt:
Want heel ben ik te vreden,, als ik u bezit,
Mijn heil, mijn eer, mijn kroon.
4. Dan zult gy zijn, die my geheel regeert;
'K zal houden, voor mijn wetten,
Al wat gy begeert.
'K zal van mijn hart u maken een altaar,
En daar uw beelt op zetten,
En als offeraar
U dagelyx toebrengen,, 't lof van dankbaarheit,
En menigh eerdight plengen,, voor uw Majeſteit.
Dan zal mijn Karileen
Wier deughden ſtaan verheven,, boven aartſche maat,
In mijn gedaghten leven,, boven aartſchen ſtaat,
Omſtraalt met Godlijkheên.

Uit winſt, verlies.

STEMME: *Petit ſaut de Bourdeaux.*

1.

LUiſterparel van de maaghden,
Die ons, door 't aanminnigh ſchoon
Van haar leden, oit behaaghden,
Vreezens voorwerp van Dioon:
Toen ik onlanx met u ſpeelde,
Om een kusje met de kaart,
Was 't dat my het lot meedeelde
Een geluk, zoo hoogh van waard'.

2.

'K won van u een hondert kusjes.
Ach! wat wiert myn mont vergraaght,
Naar die kittelziekke lusjes,
Daar een minnaar zoo na ſaaght?

'K ſcheen

'K ſcheen my zelf een Alexander,
Die de heele werelt won:
Ja ik waande dat geen ander
Oit myn luk bereikken kon.

3.

Gy, naar wat geſchildert weig'ren,
Hebt ('t is waar) u ſchult betaalt;
En myn weeld ten top doen ſteig'ren,
In genoegen onbepaalt.
Maar (wie hoed' zich voor die parte?)
'T wyl gy dus myn welluſt ſtooft,
Hebt gy my, het jeughdig harte,
Met myn vryheit, afgerooft.

4.

Nymfje, noemt gy dat dan winnen?
'T is verlies, zoo ik het raad'.
Neen ik ruil zoo niet myn zinnen,
Voor uw kusjes tot myn ſchaad'.
Daarom wilt my 't hart weergeven,
'K zal (zet maar uw montje pal)
Aan uw' teere lipjes kleven,
Voor uw' kusjes, dubbelt tal,
Want verlies baart ongeval.

Iam tua ſunt lucro damna futura tibi. Douſa.

Schoonheits gebrek door kusjes vers betert.

Stem:

't Windeken daar het Boſch af drilt.

1.

AArdige Juffer, geeſtigh beelt,
Wiens volmaakte ſchoonheit teelt,
In de harten,
Zoo veel' ſmarten,
Als Cupidootje, met zyn ſchicht,
Oit in een minnaar heeft geſticht.

2.

'K roemde uw' begaaftheit, als volmaakt,
En in geenen deel' gewraakt.
Puikke zeden,
Juiſte leden,
Deftigh beſneden aangezicht,
Ooghjes vol ſchittrend middaghlicht.

3.

Kleur, die den ſnee de loef af ſteekt.
Maar gy zeght u iets ontbreekt.
Wyl uw' kaken
Niet en blaken,
Van een gebloosde purpregloor,
Lyk als de wangen van Auroor.

4.

Hie toe, Menymfje, weet ik raat.
Houd uw kaakjes toe, en laat
My haar tipjes,
Met myn lipjes,

Stroo-

Strooken, tot ik ben het kuſſen wars.
Gloeijen dan zullenz' als een kars.

5.

Maar als ik uwe ſchoonheit dus
Heb verbetert, door gekus,
Stoof myn lusjes,
Dan met kusjes.
Van uw benektart lippenpaar.
Want d' eene dienſt verdient den aar.

Alterius ſic
Altera poſcit opem.
Horatius.

Anders.

STEMME: *La Bourè de langerac.*

1.

AAnlokk'lyk maaghdebeelt,
Dat gloende ſmart,
En dobberende weeld,
Verſchaft aan 't hart;
Gy klaaght dat aan uw ſchoonheit,
Die een glans ten-toon ſpreidt,
Als noit uit Cypris vloodt,
Ontbreekt het kaakjes root.

2.

Maar, zoete Nymf, dit geeft
Uw lof geen vlek,
Oft zoo 't uw zin weerſtreeft,
Als een gebrek,

Ik zal 't my onderwinden,
Om een raat te vinden,
En deſe ſchoonheits wond
Te maken heel gezont.

3.

Kom kleef maar, zuivre zon!
Uw lipjes rond,
Die kuiſche Nektarbron,
Aan mynen mond,
En wryf hem met uw kusjes
(t' Leven van myn lusjes)
Tot ik die Roozeverf
Mee van u overerf.

4.

Dan zal ik een gebloos,
Van ſchoonder kleur,
Als 't bloeijen van een roos,
In vollen geur,
Met honingzoete ſmaakjes,
Aan uw' zafte kaakjes,
Nu blanker als de ſnee,
Al kuſſend deelen mee.

Navolging van Horaats negende Zang des darden boex.

TOON: *Nouveau air.*

OFT: 'k Heb menigh pint en kan, &c.

TITYR.

ZOo lang ik by u ſtond'
In 't harte, als hooghſte ſchat,
En kus op kus moght drukken,
Op uw zerpzoete mont,

Bevloeit met nektarnat,
De bron van myn gelukken:
Zoo ſtreede ik, om de kroon,
Met het bekoorlyxt heil,
Dat Scepter ſtat en troon
Heeft voor de ſtaatzucht veil.

ROSALYN.

Zoo lang uw jeughdigh hert,
Te wankelbaar gezet,
Was in geene anders minne,
Gevangen en verwert:
Zoo lang gy my niet, met
Luzind, dreeft uit uw zinnen;
Zoo ſtond myn roem ten toon,
Op d' allerhooghſten top:
Geen blinkend maaghdeſchoon
Moght, tegens 't myn half op.

TITYR.

Nu rooft my 't zoet gezicht
Van myn Luzind', de ziel,
Door blixemende lonkjes,
Wier vlammeſtralend licht
My, in den boezem, viel,
En ſchoot zyn minnevonkjes.
Zy twaait my na haar luſt,
Ja zoo 't haar helpen kon,
Ik koos de doot geruſt,
Voor 't leven van myn zon.

ROSALIJN.

Maar d' ongeveinsde min
Van mynen Radamant,
Wiens trouw my is gebleken,
Heeft my het harte en zin,

Met een' gelykken brant
Van wederliefde, ontſteken:
En zoo hy, door myn doot,
Zyn leven kreegh tot buit,
Ik ſtond des ſtervens noot
Wel driemaal, voor hem, uit.

TITYR.

Maar of in d' oude ſteed'
Weer d' oude liefde drong,
En ons' geſcheide zielen
In koop're boeijens ſmeet?
Of ik in harte en tong
Luzinde ging vernielen;
En by myn Roſalyn,
Die eertyts plagh myn vreught,
En zielvermaak te zyn,
Weerzoekken myn geneught?

ROSALIJN.

Hoewel geen buighzaam was
Zoo licht verſmelt, voor 't vier,
Als gy, voor nieuwe minne,
Uwe oude ſmakt in d' aſch;
En om de minſte zier
U laat van ſpyt verwinnen.
Noch ſtaat op u myn hart:
En blyft uw lotgenoot,
En hulpe, in vreught en ſmart,
In leven en in doot.

Amantium iræ amoris integratio eſt.
Terentius.

Na den zelfſten zinne.

TOON: *Mijn Heer Lalande, &c.*

ZOo lang myn minne
Was 't behagen van uw' ziel,
En ik, met verheughde zinne',
In uw' blanke armen viel,
Die gy nu, van hart zoo vals,
Strengelt, om een liever hals;
Kon geen Vorſt myn luk verwinnen,
Hoe verheven hy zich hiel.
Zoo lang uw harte,
Dat zoo vlot in liefde leit,
Voelde van geen minneſmarte,
Als door myn bevalligheit,
Nocht de luiſter van myn beên
U, by Chloë, duiſter ſcheen;
Mocht myn fiere faame uittarten,
Wat zyn roem langs d' aard' verſpreit.
Myn Chloës gaven,
Afgericht op ſpel en zang,
Doen myn weeligh hart nu draven,
Na haar ſpooren en bedwang.
'K vrees voor haar geen zwaren noot,
Nocht den open muil der doot,
Zoo dit kan zyn ſoklust laven,
En haar leven maken lang.
Sint ik u derve,
Wilt de glans van myn gezicht
Fraaier dienaar te verwerve',
Die door minneplicht, op plicht,
Zoo gebonden heeft myn zin,
Dat ik antwoorde op zyn min.

Twee-

Tweemaal zoude ik voor hem ſterve',
Baatte hem dat 's levens licht.
Maar of die oude
Min myn boezem weer in nam,
En in onze langverkoude
Harten ſchoot een nieuwen vlam?
Of ik Chloë gaf den ſchop
Met haar geel gehairde kop,
En u weer myn hart vertroude,
Dat u eerſt geheel toequam.
Hoewel de lichten
Van den hoogen ſtarretroon,
Voor zyn ſchoonheit, moeten zwichten,
Die 'er in hem leit ten toon;
Schoon uw min verſmelt als ſnee,
En gy oploopt, als de Zee;
Doot en leven wil ik richten
Evenwel, naar uw geboôn.

Gevoelen van verloren gunſte.

TOON: *La ducheſſe.*

I.

IS dit het nypendſte ongeluk,
Voorheen bevloeit te zyn, van vourſpoetsbeken,
Daar na diep te ſteken,
In ellende en druk,
Hoe bitter valt, ô wreede Roſalyne!
Dan voor myn ziel 't gevoelen dezer pyne;
Dat ik, die voormaals dronken
Was, van luxgenot;
Zoo diep legge afgezonken,
In der droeven lot?

Dat

Dat ik, die in myn minnen
Had, den wenſch van myne zinnen,
Zoo vaſt, in wrange ſmart,
Beſtrikt ben en verwart?

2.

Voorheen zoo in uw gunſt geſtaan,
Dat gy u zelf in mynen dienſt verblydde,
En my elk benydde,
Die myn luk zagh aan!
Zoo ver, dat gy, met kuiſche maaghdekusjes,
Zoo vaak geſtooft hebt en geſtookt myn lusjes!
O! welluſt myner jeughde!
Maar! ô droefgepeins
Aan die verlore vreughde,
Die, hoewel ik veins
Te lacchen, met uw minnen,
Myn gemoet en al myn zinnen,
In ruſteloose ſmart,
Beſtrikt houdt en verwart!

3.

Nu zoo geſtooten, uit uw gunſt,
Dat u beweegt, nocht myn gezucht, nocht ſchreyen,
Nocht aanbiddend vleyen,
Naar de minnekunſt!
Zoo ver, dat, hoe ik uitſtort droever klaghten,
Hoe meer uw haat myn droefheit gaat veraghten!
O dubbeling van rampen!
O geſchaakte ruſt!
Die my de levens lampen
Schier heeft uitgebluſcht.
Ach Nymf! dat noit myn minnen
Had behaaght, aan uwe zinnen,
Oft dat nu noch de ſmart
U trof, die my verwart!

Non

Non ſum ego, qui fueram, mutat via longa puellas.
Quantus in exiguo tempore fugit amor!
Propertius.

Aan . . .

GY waant, dat yder tot u byzyn is gezint.
Maar 't is uw Suſter, Baas! niet gy, die elk bemint.

Non amatur, qui propter ſeipſum non amatur.
Auguſtinus.

Vermaningh aen myn Vriendt,

Om de

DRONKENSCHAP TE SCHOUWEN.

EEn Turck, wanneer hy, aen ſijn Kind'ren, wil vertoonen
Hoe yſſelyck mismaeckt een dronckaers weſen is;
Hy vult een Slaef met Wyn: En ſeydt, ſiet daer, myn Soonen,
Hoe is die menſch ontmenſcht; al ſijn geheugenis,
Al wat hem moedigh maeckt, ſijn radd' en friſſe leden
Zyn door de kracht des Wyns verkracht en afgeſloott,

Dit

Dit dacht ick van de weeck, en dat niet ſonder reden,
Toen ghy van 't Vrienden-mael beſchoncken quaemt. Gelooft,
Indien ick machtigh was den Dronck naer eyſch te ſchild'ren:
'k Soud u een Tafereel vertoonen; dat geen Volck,
Hoe vleyend, hoe beleeft u ſoo meer ſoud verwild'ren
Om met haer in te ſlaen de wegh naer d' Helſche kolck.
Doch t' wyl myn onmacht blyckt, en ſelver heb te ſtryden:
'k Verſoeck, ſoo ick my ſelfs ſoo reuckeloos vergeet,
Dat ghy my dan uw' raadt trouwhertigh voor wilt ſnyden.
Een trouwe Vrienden-raet is altyt wel beſteedt.
Dit Klinck-dicht heb ick dan voor u en my geſchreven.
Het is, gelyck ghy ſiet, eenvoudigh te verſtaen.
Het ſal, miſſchien, ſoo ghy de waerheyt ſiet, uw leven
Verand'ren doen van koers en beter wegh in gaen.

KLINCK-DICHT.

GEen jaer, geen maendt, geen dagh, geen uur, geen oogenblick
Verſeeckert ons, dat ons de doodt niet af komt meyen.
De Satan, 't ſondigh Vleeſch, de Werelt komt ons vleyen,
En yder brenght een ſtrengh, en draeyen ſoo een ſtrick
Van nydt, begeerlyckheydt, en oogen-luſt: ick ſchrick
Voor my, voor u, voor elck, om ſoo van hier te ſcheyen;

Men

Men ſterft maer eens, myn Vriendt laet ons, ons ſoo bereyen,
Dat in die bange noodt ons Chriſti doodt verquick.
Dat wy ſorghvuldigh zyn in 't hoeden onſer zielen.
Dat noyt of Spys, of Dranck haer aendacht komt vernielen.
Wat plaets, wat vroolyckheyt, wat vrienden, ſpys, of wyn
Zyn machtigh om ons van ons' welvaert te vervremen?
Indien wy Chriſti les (hier onder) voor ons nemen;
Laet noyt door Spys of Dranck u hert beladen zijn.

Schult-bekenningh en hoedanigh mijn Vriendt de Dronckenſchap bevonden had.

DE Dronckenſchap, een Beeſt dat alle gruw'len teelt,
Heb ick (het is my leet) een kleyne tydt geleden,
Met loſſen toom bereden,
En ſoo, tot vreught der Hel, op Duyvels Fluyt geſpeelt.
De huyt blonck my in 't oogh gelyck een Diamant.
't Geklep der hoeven kond myn logge geeſt verluchten.
Syn ſchuym deed droefheyt vluchten,
Dus had ick, vol van vreught, het leydtzeel in myn handt.
Ick vond geen ſwarigheydt ſoo langh ick hem bereed,
Doch 'k had noch nauw myn voet de ſtegelreep ontogen,
Of 'k vond my ſeer bedrogen;
Al deês gewaende vreught verwiſſelde in leet.
De huyt was 't eenemael gelyck een Schorpioen:
Her ſchuym een helſche vlam: Syn klepperende hoeven,
Bereyden hun tot ſchroeven,
Om my aen 't lichaem en de ziele ſchaê te doen.

Elck

Elck voet-ſtap die het deed, ſoo langh ik op hem ſat
Ontſloot een naergehuyl der langh-verſtorven zielen,
Die uyt zyn Zadel vielen:
En riepen dit 's de wegh naer d'eeuwigh-duyſt're Stadt.
Vaert heen verduyvelt Paert, en breeck vry hals en been;
Eer dat ick Godes gunſt tot my waerts kom te breeken,
Ick heb uw' drat bekeecken,
Hy wordt niet op de wegh, die 'k nu wil gaen, geleen.

AFSCHEYDT,

Aen

M. V.

MArgarietje, ryck van gaven,
Die uw Peerel rycke naem
Doen tot aen de Sterren draven,
Op de vleugels van de Faem.
Ick, die ryck ben in gebreecken,
Arm in deughden, neem de eer
Om u noch eens aen te ſpreecken,
Eensjes ſegh ick, ſonder meer.
'k Heb, toen uw bevalligheden
My verlockten, met beſcheyt,
Dickwils uwe ſtoep betreden,
Om uw tegenwoordigheyt,
Die ick ongemeen beminde.
Daer te ſoecken, dies ick vaeck
Dus, alſoeckend', quam te vinde
Dat ick ſocht tot myn vermaeck.
'k Waende doe dat op der Aerde,
Tuſſchen Zuyd' en Noorder As,

Niemandt was, wiens luk in waerde
By het myn' te ſchatten was;
Want uw ſoet geſelſchap teelden
My een Hemel vol playſier,
Uw gelaet een ziel vol weelden,
Uw geſicht een borſt vol vyer.
Dit deê my uw' deughden pryſen,
Singen uw verheven lof,
Dichten, op verſcheyden wyſen,
Deuntjes van gemene ſtof.
'k Meende dit ſou eeuwigh duren,
'k Docht op geen verand'ringh: maer
Na 't verloop van weynigh uren
Wierd ick juyſt wat aêrs gewaer.
'k Sagh het luck, daer ick van roemde,
Schoon 't een ſchoone opgangh nam,
Als een Hof-çieraet dat Bloemde,
Weêr verwelcke op ſijn ſtam.
Want ick vond uw deur geſloten,
Bey uw' ooren toe-geſtopt,
Klopt ick aen 't was doove noten,
Voor een doofmans deur geklopt.
Socht ick u, ick ſocht al ſuchtend',
Sagh ick u, ick ſagh verdriet,
Vond ick u, ick vond u vluchtend',
Was ick by u, 't duerde niet.
Somma, alles was verloren,
Wat ick deê of had gedaen;
Ick, die onlanghs van te voren
Liever was, moſt leyder gaen.
'k Haelde hondert duyſent dingen
Over hoop, en peynsde vaſt
Waer uyt dees' veranderingen
Oorſpronck namen. Maer wat was 't?
't Scheen onmoog'lyck om te weten,

't Was

't Was een diepte ſonder grondt;
't Was een lenghte daer myn meten,
Hoe ick mat, geen end aen vondt:
't Was een ſteyl gebouwde Gevel,
Die my ſchaduw ſcheen te bien
Voor het Son-licht: 't was een nevel
Daer ick niet door heen kon ſien.
Achter na begon 't te ſchimm'ren,
't Klaerden op, ick ſagh 'er deur,
'k Sagh als doe myn licht betimm'ren
Van een ander Serviteur:
Wiens habijt en pronck-gewaden
Tuyghden van ſijn groote Goedt,
En wiens woorden, en wiens daden
Vloeyden uyt een reyn gemoedt.
Doe begon ick op te ſchrand'ren,
'k Heb myn ſlapent breyn onthult,
'k Leyd de ſchult geen meer op and'ren,
Maer ick gaf my ſelfs de ſchult.
Foey, ick heb my ſelfs bedrogen,
(Sprack ick doe) want ick heb meê
Hooger als ick mocht gevlogen,
Lyck de Grieckſe Vlieger deê.
'k wou een held're Son genaecken,
Die voor my onnaeckbaer waer;
'k Wou myn krachten vluchtigh maecken,
Maer myn onmacht woegh te ſwaer:
'k Wou yet ongemeens beminnen,
Door een redenlooſe luſt.
En aldus ſteld' ick myn ſinnen
Voor een kleyne tydt geruſt.
Nu, daer na ben ick gekomen,
Om het gene dat myn handt
U uyt vriendtſchap had benomen
Weêr te brengen; maer 't verſtant

Daer ghy Pallas voor doet ſwichten,
(Schoon haer wysheyt dapper woegh)
Stutten my in deſe plichten,
Mits ick doe niet waerdt genoegh
Wierd geacht om u te ſpreecken,
Of ſoo ick u ſpreecken mocht,
Toonde ghy terſtont een teecken,
Dat het u onnoodigh docht
Om my daer weêr toe te wennen,
Nu ghy my te waerdigh zyt,
Dat ick garen wil bekennen,
En byſonder nu ter tydt.
Want als ick uw' eygenſchappen
Eensjes by de myne ſtel,
Vind ick my noch meerder trappen
Onder u als ick hier tel.
Ick ben KLEYN, in naem en daden,
Gy in naem en daden . . .
Ick ben om myn ſtaet te ſmaden,
Uwe ſtaet gelyck een Boom,
Die in hoogheyt is gereſen.
Daerom ſegh ick wel te reght,
Ghy in alles uyt-geleſen,
Ick in alles byſter ſlecht.
Uwe deughden overtreffen
Myne deughden alſoo veel,
Als de Sterren haer verheffen
Boven eenigh Aerdts Juweel.
Uwe wysheyt weeght de myne
Soo veel over in gewicht,
Als de gulde Son in 't ſchyne,
Overweeght het Kaerſſe-licht.
Tuſſchen uw' en myne reden
Is ſoo veel verſcheydenheyt,
Als de Werelt-kloot beneden

't Hemels blauw gewelffel leydt.
Uwe ſchoonheyt doet my blycken
Dat by my geen ſchoonheyt is,
Of het is te vergelycken
Als het licht by duyſternis.
Uw' bevalligheyt in weſen
Scheelt ſoo veel by myn gelaet,
Als het Gout, dat noyt volpreſen
Is, het ſtof te boven te gaet.
En ſoo alle and're ſtucken,
Daer ick niet bequaem toe ben,
Om na waerheyt uyt te drucken,
Door myn krachteloose pen.
Nu ſoo kan ick dan beſpeuren,
Dat ick dingen heb beſtaen,
Die men ſelden ſiet gebeuren,
Of in haer begin vergaen.
'k Heb u menighmael verhindert,
En in beter ſaeck belet;
'k Heb uw' waerdigheyt vermindert!
Doch uw' eer bleef onbeſmet.
'k Heb ſomtyts, als and're aten,
U met myn beſoeck gequelt;
'k Heb u door myn lebbigh praten
Al te veel aen 't hooft gelelt.
'k Heb u dikwils op gehouwen,
Als een ander was gereet
Om haer ruſt te ſoecken: trouwen
't Is my nu van herten leet.
'k Wenſchte wel van uwent wegen,
Dat ſoo grooten misverſtant
Noyt had in myn ſin gelegen,
Maer my ſelven trooſt ick; want
't Is een teecken dat de liefde
Meeſter van myn kennis was,

Liefde die myn hert doorgriefde,
Daer geen liefde quam te pas.
't Zy dan soo, daer is misdreven,
'k Laed de schult daer van op myn,
't Hapert nu maer aen 't vergeven:
Daerom bid ick (magh het zyn?)
Datje 't op myn botheyt leggen,
Siet, dan kan ick met fatsoen,
Als de kleyne Kinders, seggen,
Och! ick sal het geen meer doen.

C. G. KLEYN.

SENDT-BRIEF,

Gesonden aen M. C. Op 't Eylandt Texel.

Stemme:

Gesw inde Bode van de Min, &c.

O Ziele-rooffter brave Maeght,
Schoonste die ick meen,
Daer 't gantsche Eylandt roem op draeght;
Doch niet sonder reén,
Mits uw' jeught,, En de gaef
Van uw deught,, Daer soo braef,, Vertoont,
Beneffens uwe schoont',
Dat het innigh hert
Stracks geprickelt wert
Tot uw dienst, als maer
't Oogh uw' gaven wordt gewaer.

2. Hoe kort viel my die blyde tydt,
Doe het los geval
My voerden daer g' uw' jeught verſlyt,
Eenſaem, ſchoon 't getal
Van die geen',, Die uw gunſt
Door gebeên,, Na de kunſt,, Altoos
Soecken, is eyndeloos,
Overmits ick daer
Wierd' de vreught gewaer,
Die uw by-zyn teelt.
Als men ſamen deuntjes queelt.

3. Een nacht ſcheen maer een uur te zyn,
En een uur geen meer
Als maer een enck'le oogenſchyn,
Door die groote eer,
En dat ſoet,, Dat myn ziel
En gemoet,, Soo beviel,, Als of
Ick leefden in het Hof
Eden, daer de min
Eerſt haer wortels in
's Menſchen ingewandt
Onuytwiedbaer heeft geplant.

4. Maer laes! na dat de bracke Zee
Oorſaeck is geweeſt
Dat wy geſcheyden zyn, ô wee!
Heeft myn bange geeſt
Door geklagh,, En geſucht
Nacht en dagh,, Aerd' en lucht,, Vervult,
Geparſt door ongedult:
'k Hoopte dat die quael'
Door een Blickem-ſtrael
Uyt uw klaer geſicht
Sou ten vollen zyn verlicht.

5. Maer neen, ick heb myn hoop gebouwt
Op te loſſen grondt,

Ick docht dat ghy volbrengen ſoudt
't Voorſtel van uw mondt,
Dat de Stadt,, Die myn jeught
Noch bevat,, Op de deught,, Van u
Eens roemen ſou. maer nu
Dat is al voorby.
'k Hoop dan noch dat wy
Haeſt eens by malkaêr
Komen ſullen, hier of daer.

Uytgeleſen Margarietje,
Als ick noch van deſe weeck
Eensjes in uw Boeckje keeck,
Daer op elcken bladt een Liedtje,
(En op ſomm'ge twee of drie)
Staet, volgd' ick de Deuntjes, die
Ghy hier ſiet, by uw' geſangen;
Wiltſe dan in danck ontfangen.

Ick raed u, Vryſters, datje trouwt,
Al eer het u te laet berouwt.

STEM: Prins Robbert, &c.

GHy Maeghden, die de maeghdom noch
Houdt voor u waertſte ſchat,
Ick bid u ſchuw die dwalingh toch,
En onderloeck eens wat
Een ſtaet vol vreughden ſy verkieſt,
Die, door een vaſte trouw,

Haer

Haer Maeghdom met vermaeck verlieſt,
En wordt van Vryſter Vrouw.
2. De gulde vryheyt, die gewis
Veel koſtelycker pandt
Als d' onbekende Maeghdom is,
Komt met het trouwen; want
Ghy wort ten eerſten Vrouw en Vooght,
Dat u veel voordeel biedt,
Vermits ghy ſtrack gebieden mooght
En niemandt u gebiedt.
3. De ſoete ruſt, een vyandt van
Verdriet en ongemack,
(Die niemandt niet genieten kan
Als door de trouw) ſal ſtrack
Syn zetel in u jeughdigh hert
Oprechten, wyl verdriet
En ongemack verbannen werdt,
En elders hene vliet.
4. Om kort te gaen, het ſoetſte ſoet,
En d' aengenaemſte vreught,
De grootſte ſchat, het waertſte goedt,
En 't nutſte voor uw' jeught,
Bewoont het hertje van den Echt,
Dat eer niet openbaert,
Dan als men om het Kroontje vecht
Dat ghy te langh bewaert.
5. O aengename Bruylofts dagh!
O weelde ſonder ga!
Wel hem die u beleven magh.
Ey Maeghden jaeght 'er na.
Tracht in uw jeught te zyn getrouwt,
En kieſt bytyts die ſtaet,
Al eer het u daer na berouwt,
Want na-berouw is quaedt.
6. Of dees' en gene Vryer u
Mishaeght in 't ſtuck van min,

Denck daerom niet, wat hoef ick nu
'Te trouwen ſonder ſin;
Ick kan noch wel wat wachten, en
't Is oock noch al te vroegh,
Al eer ick tot myn Jaren ben,
Krygh ick wel keurs genoegh.

7. Maer holla! dat 's geen ſekerheyt:
Neen, hoor eens wat ick ſegh,
Soo ghy den eerſt' hebt af-geſeydt,
De tweede blyft wel wech,
Of komt de tweede noch ſoo verd'
Dat hy 't oock eensjes waeght,
't Gebeurt ſoo ſelden dat de derd'
Het u al weder vraeght.

8. Daer ſit men dan en ſucht en ſteent,
Men kan niet als men wou,
Men ſlaept alleen, men klaeght en weent,
Vol druck en na-berouw.
Dus bid ick, prent dit in uw hert,
Dat ghy ten eerſten gaept
Als u de Pap geboden werdt,
Eer ghy 't geluck verſlaept.

Klachten over Cupido.

Stemme:

Spoeyt u voetjes, treet wat aen, &c.

VLucht, bedroefde klachten vlucht,
En verhael de Goden, met een ſucht,
Wat de Soon,, van de min, die gewoon
Is de ruſt
Van de menſch te ſteuren na ſijn luſt,

Nu

Nu weêr beſtaen,, En gedaen
Heeft; wel aen,, Vaer al voort,
Dat het klagen wordt gehoort.
Heyligh Choor,, Neygh u oor'
Tot gehoor,, Van 't gerucht
Dat om hoogh ſtyght door damp en lucht.

2. Na dat Paphos kleyne wicht
Hier en daer een vuurtje had geſticht,
Met verlies,, Van een ſchicht, daer een Vrie
Meê geraeckt
Was, wiens hertje noch in liefde blaeckt,
Nam hy ſijn reys,, Na 't Paleys
Daer ſijn eys,, Wordt volbracht,
En beſteden daer ſijn kracht
Voor een wijl,, Met de vijl
Op een pijl,, Die ſoo ſpits
Wierd gemaeckt als een ſcharpe flits.

3. Met dit nieuw geſpitſt geweer
Daeld' hy af, en ſagh, van boven neêr,
By geval,, Een Patroon, die nu al
Soo ver was
Dat de doodt voor hem het vonnis las;
Want hy was oudt,, En verkoudt,
Doch ſoo ſtout, dat ſijn hart
Cupidootjes pijlen tart':
Die terſtondt, Hem gewondt
Heeft, en vondt,, Sijn verſtandt
Door de kracht van de min vermant.

4. Maer die kleyne ſtoocke-brandt
Boodt hem weêr, in dit geval, de handt,
Door 't vertoog,, Van een Maeght, die haer oog'
Meerder ſloegh
Op ſijn rijckdom, die ſeer veel bedroegh,
Als op 't gerijf,, Van ſijn lijf,
Dat nu ſtijf,, Was en krom,
Door de hooge ouderdom:

Evenwel,, Die geſel
Drongh ſoo fel,, Op haer aen,
Dat ſy hem niet kon tegen-ſtaen.
5. Daer meê vloogh de Lincker doe.
Van haer af, en fopten hem noch toe,
Och mijn Heer!,, Seyd de guyt, u geweer
Is te oudt
Voor de jonge Juffer die ghy trouwt.
Ey! weet ghy niet,, Wat verdriet
Dat men ſiet,, Aen een Man,
Die hem niet verweren kan,
In die krijgh?,, Hou, ick ſwijgh;
En ick ſtijgh,, Na de lucht.
En aldus nam het wicht de vlucht.
6. Bandt, ô Goden, bandt die guyt
Tot uw hoogh verheven Vierſchaer uyt;
Want die gaſt,, Is te kleen, hy en paſt
Geenſins niet
Tot dat groot en Goddelijck gebiedt:
Neemt ſijn geweer,, Toch, al eer
Hy noch meer,, Onheyl brouwt,
't Is hem langer niet betrouwt.
Schickt die Helt,, Uyt het Velt,
En beſtelt,, In ſijn plaets
Een van uw allergauſte maets.

HARDERS-KLACHTEN.

Stemme:

Kom mijn hertje, kom mijn troosje.

ROſemontje, ſoete diertje,
Doel-wit daer ick ſteets op doel,
Stoockſter van het minne-viertje
Dat ick in mijn hert gevoel,

Ach!

Ach! hoe benje nu ſoo koel,
Datje uwe ſinne,
Weêr dus ſtraf,
Van mijn af-
Went, ô Herderinne.
2. 'k Heb uw deught altijt gepreſen,
'k Heb uw goetheyt voor geſtaen,
'k Heb u dienſtbaerheyt beweſen,
'k Heb al wat ick kon, gedaen,
'k Ben noyt buyten 't ſpoor gegaen,
Wetens niet een reysje,
't Geen uw eer
Min of meer
Krenckte, ſoete Meysje.
'k Heb by dagen, 'k heb by nachten,
'k Heb, waer dat ick gingh of ſtond,
U geplaetſt in myn gedachten,
Uytgeleſen Roſemont.
'k Segh het u uyt 's herten grondt,
(Och, of ghy 't geloofde!)
Hoe dat ghy
Dickwils my
Van myn ſlaep beroofde.
4. Als ick u ſoo maer ontmoeten
Hier of daer in 't klaver-gras,
Al het bloedt quam uyt myn voeten
Opwaerts ſtygen als een ras;
Soete beckje, ſiet het was
Of myn hert ontvonckte,
Als het maer
Eensjes waer
Datje na myn lonckte.
5. Ach! ick meende dat uw ſinnen
Vaerdigh waren en bereydt,
Om die geen weêr te beminnen,
Die u mint, ô ſoete Meyt;

Maer

Maer al myn getrouwigheyt
Magh myn hier niet baten,
Mits ick nu
Werd van u
Eereloos verlaten.
6. Want het ſchynt dat ick moet wycken,
En geen plaets meer hebben magh;
Siet, myn hert ſou ſchier beſwycken
Van alſulcken ſware ſlagh,
Mits ick voor myn oogen ſagh,
Datje met een ander
In het Velt
Waert verſelt,
't Leeck wel na Philander.
7. Schoon dat ick dit had vernomen
Ben ick nochtans na die tydt
Evenwel by u gekomen,
En geſocht met groote vlyt,
Om, daer ghy uw Schaepjes zyt,
Steets gewoon te weyden,
Of ick meê
Mocht myn Vee
Even daer geleyden.
8. Maer helaes! 't is al verloren,
Al myn doen dat vordert niet,
Nu Philander is verkoren,
En uw trouwe gunſt geniet.
Ach! wat is 't een ſwaer verdriet,
En een bitter lyden,
Als men ſiet
Dat men niet
Magh na wenſch verblyden.

Aen

ROSEMONT.

WAnneer de Vierſchaer van uw ſinnen was geſpannen
In 't Raedt-huys van uw breyn, wierd ick, ô Maeght, gebannen
Voor eeuwigh uyt uw gunſt! maer al te wreeden ſtraf
Voor hem, die noyt tot ſulcks aen u geen oorſaeck gaf.

BLAUWE-SCHEEN.

Stemme:

Seght mijn ſchoon Godinne.

LIeve ſoete Meysje,
Moet ick al weêr buyten ſtaen,
Segh, ey! ſegh een reysje,
Wat heb ick jou oyt miſdaen,
Datje my dus dwars aen ſiet,
En jou gunſt aen Tyter biedt?
2. 'k Heb niet aêrs vernomen,
Of ick mocht voor deſe wel
Somtyds by jou komen:
Segh, hoe ben je dan ſoo fel
Datje my dus dapper haet,
En my nou weêr buyten laet?
3. Of ben ick een ander
(Vraegh ick) als ick eertyds was,

Doe

Doe wy met malkander
Dickwils ſaten in het Gras,
En aldaer in vryigheyt
t'Samen praten, ſoete Meyt?
4. 't Soud alſoo wel lycken
Datje my nou minder acht,
Want je laet het blycken,
Mits je Tyter hier verwacht,
En geeft my een blauwe ſcheen,
Die my ſmart tot op het been.
5. 'k Moetje noch eens vragen
Wat of dan de reden zyn,
Datje meer behagen
Hebt in Tyter als in myn,
Datje my nou gantſch verlaet,
En met Tyter henen gaet.
6 Heeft hy meerder Schatte'?
Die zyn all' verganckelyck.
Segh, ey! wat is datte,
Schoon ot ick niet ben ſoo ryck?
Siet, ey! ſiet toch op het hert
Dat by my gevonden werd.
7. 'k Soud uyt reynder minne
Waecken tegens na-berouw:
Dus, ô Herderinne,
Wilje noch? daer is myn Trouw!
Maer eer ick weêr kyven krygh,
Is het beter dat ick ſwygh.
Ha! ha! ha! ha! ha!

Op

Op't overgeven van een Gouwen Rinckje, aen N. N.

SOete Maeght, als ick dit Rinckje,
'T çierſel van uw ſlincker handt,
Roofden van uw lieve pinckje,
Docht ick dat dit waerde pandt
Voor myn hertje ſou rechtſchapen
Slaep-kruydt zyn, om doe voortaen
Soo geruſt en wel te ſlapen,
Als ick oyt noch had gedaen.
Maer ick wierde juyſt bedrogen;
Want als ick te bedde lagh,
Quam de ſlaep niet in myn oogen
Als ſe wel te voren plagh.
Des ick ruſt'loos lagh te woelen,
Tot ick echter noch begon
Door myn gantſche lyf te voelen,
Dat de ſlaep my overwon.
'k Had myn oogen nauw' geloken,
Of ick wierde (ſoo het ſcheen)
Dus van Venus aen-geſproken:
Lieve Vriendt, waer wilje heen?
't Is voor u geen tydt van droomen,
Staeck het ſlapen; want dat ghy
't Meysje hebt haer Ringh benomen,
Is alleen geſchiedt, dat ſy
Sou in uw gedachten woonen,
Tot ghy ſulcks haer weder brocht;
Daerom dienje dan te toonen
Dat ſ' oock om haer hebt gedocht.
Kom ick ſal de ſlaep verdryven,
Ty aen 't rymen, ghy hebt hier
Stofs genoegh om wat te ſchryven,
Set de pen maer op 't papier.

Daer meê teegh ick aen het dichten,
Soo als Cypris by my bleef,
Die my neerſtigh onderrichten,
Tot ick deſe regels ſchreef.

Tot lof van deſelve.

Toon:

ô Kars-nacht ſchoonder, &c.

JUpyn, de grootſt' van al de Goden,
Wierd door een ſchoonheyts glans geboden
Om uyt ſijn Throon te gaen, op hoop
Dat hy op Aerd' door vuyle daden
Sijn lieve luſten ſou verzaden,
't Zy met Calliſto of Europ.

2. Soo wierd de ſchoone Athalante
Door Minnaers oock van alle kante'
Wel eer beſocht en aen-gebeên,
Om onder doodts-gevaer met loopen
Het voetſel van haer min te koopen,
Dat niemandt luckt' als Hippomeen.

3. Waerom ſal dan (nadien de ſinnen
Van Goôn en menſchen zyn te winnen
Door ſchoonheyt) yder een oock niet
Om u, ô roem der Maeghden! draven,
Daer men noch ſoo veel ſchoone gaven
Beneffens uwe ſchoonheyt ſiet.

4. Wanneer als ymant door het loncken
Van uw geſicht maer wordt beſchoncken
Sijn hert terſtont in liefde blaeckt;
Ja had Priamus Soon voor deſen
Beſpiegelt u bevalligh weſen,
Hy had Helena niet-geſchaeckt.

5. Soo zyn oock uw beſette reden,
Door-menght met ſoo veel ſoetigheden,
Dat ick gewilligh daer voor buygh:
Had ghy gepleyt voor Ajax, tegen
Uliſſis, 'k wed ghy hadt verkregen
Achillis gulde wapen tuygh.
6. En ſoo zyn voort al d' and're dingen;
Uw zangh, als ghy begint te ſingen,
Vervult het min-ſieck hert met vreught.
Soo dat ghy yder kunt bekoren;
Die uw geluyt maer komt te hooren:
Ick ſwijgh van uw verſtant en deught:
7. Hippomene ('t is niet t' ontkennen)
Geluckten 't wel, als hy in 't rennen
Alleen verwon ſijn Athalant',
Daer ſoo veel and're moeſten wijcken,
Wiens kill' en bleeck beſturven lijcken
Daer voor hem lagen in het ſandt.
8. Maer dat geluck is niet te achten;
By 't geen dat hem ſtaet in te wachten,
Wiens trouwe dienſten, van 't begin
Ten eynde toe, u onder allen
Minnaren ſoo wel ſal bevallen,
Dat ghy hem loont met weder-min.

Aen N. N. als ick haer eens, ſonder toe te ſpreecken, voorby gegaen was.

'k HEb me leſtent wat verkeecken,
Als ick u van verr' ſagh ſtaen,
Daer ick juyſt voorby quam gaen;
Sonder d' alderminſte teecken
Van te groeten, of te ſpreecken.
Och! wat heb ick hier miſdaen?
Siet het toch voor ſwackheyt aen;

En vergeef my die gebreecken.
Neen, (mijn Nimphje) 'k mis! je moet
Sien dat ick die misdaet boet;
Voor de Vierschaer van uw lusjes;
Kom, en keur die straf voor goet,
Soo wordt dese daedt versoet,
Door een somm' van duysent kusjes.

Op een kusje, aen . . .

WAnneer m' een Roosje van een Roselaer sal breecken
Heeft menigh door 't gesicht soodanigh sich verleyt,
Dat by sijn handen quetst, gelijck het spreeck-woord seydt;
Die Roosjes plucken wil gevoelt de Doornen steecken.
Hier van bevond ick lest een klaer en kenbaer teecken
Als ick myn oog' op u liet dalen, soete Meyt,
En met vermaeck uw jeught, uw deught en aerdigheyt
Besagh, die ick wel meer gesien had en bekeecken;
Want als ick (door de lust geprickelt) met mijn mondt
Een kusje meende van uw lipjes af te plucken,
Gevoeld' ick hier en daer soo scharpe prickels drucken,
Dat niet alleen mijn handt, maer 't hert oock wierd' gewont:
Maer als ick overwon uw macht, in 't tegenstreven,
Soo heeft die soetigheyt al dese pijn verdreven.

Een ander, de Vrijsters toegepast.

Stemme:

Siet eens hoe geluckigh zijnse dan.

SOete Meysje, die noch ongetrouwt
U tijdt in druck en eensaemheyt verslijt, ghy woud
Met opset soo het scheen,
Soo langh noch zijn alleen
Tot dat de Krijgh verdween.

2. 't Was al och! wat 't is een slechte tijdt!
Men sict 'er veel getrouwt, maer weynigh daer 't wel dijdt;
Daer is te winnen, noch
Te wercken; och! och! och!
Ick vloeck den Oorelogh.

3. Is dit d' oorsaeck dan alleen geweest,
Dat gy voor 't grootste luck op Aerd' soo hebt gevreest?
Soo set die dingen vry
Nu allen aen een zy,
En kiest de Minnery.

4. Want ick sien de langh-gewenschte Vreê,
Als een Godin, verschijnen, die in Dorp en Steê,
Ja door het gantsche Landt,
Weêr nieuwe welvaert plant,
Met haer gewijde hant.

5. Daerom maeckt voortaen geen swarigheyt
Hoe ghy aen kost en dranck sult komen; maer beroydt
U tot een staet, die vreught,
In plaets van ongeneught,
Kan schencken aen uw Jeught,

6. Dat is d' over-aengename Echt,
In welcke staet men nimmer, dan uyt liefde, vecht.

Daer 't kuſſen herten wondt,
En daer men mondt aen mondt
Elckaêr weer maeckt geſondt.

7. Laet, ô Vrijſters, alle Vryers dan
Weêr in uw' gunſt genaecken, die ghy in de ban
Gedaen hebt, doe de twiſt
Begon, die nu weêr ſliſt,
Eer ghy uw' Jeught verquiſt.

't Onnut verquiſſen van ſijn Jeught
Baert druk en rouw, in plaets van vreught:
Dus Maegden wort by tijdts een Vrouw,
Soo hebje vreught, voor druck en rouw.

Op d' aengename tegenwoordigheyt, vermenght met een bitt're na-ſmaeck des afſcheyts, van . . .

Toon:

Wanneer de Son ſijn Paerden, &c.

GElyck de nydt een ſchaduw' is
Van d' onbeſmette deught,
Soo is de druck en droeffenis
Een volger van de vreught,
Die d' aengenaemſte weelden,
En 't ſmaeckelyckſte ſoet,
Dat ons 't geluck meê deelden,
Vermenght met bitter roet.

2. Dit blyckt, ô ſtoockſters van de vlam,
Die ons aen 't herte knaeght!

ô Pronck-

8 Pronck juweeltjes! daer den Dam
Van 't Sparen roem op draeght,
Dit (segh ick) soete Beeltjes,
Blyckt heden klaer genoegh,
Wyl onse vreught haer steeltjes
Verlaten moet soo vroegh.

3. Geluckigh was het uur, wanneer
't Versoeck van Vrienden u
Beweeghde, om aen ons de eer
Te gunnen, dat wy nu,
In dese Pinxter-dagen,
Ons' Vaderlycke Stadt
Door u verheerlyckt sagen,
Met sulck een waerde schat.

4. Noch luckiger was 't uur toen ghy
Ons waerdigh achten, om
U loffelyck gesellschap by
Te wonen, daer men klom
Op d' hooghste trap van vreughden,
Waer meê oyt wereltlingh
Hem hier op Aerd' verheughden;
Wyl 't ons na wenschen gingh.

5. Maer ach! soo groot als dit geluck
Van u gesellschap was,
Soo veel te grooter is de druck
Die ons verschynt, soo ras
Als wy u sien beryen,
(ô Dagh van soo veel quaets!)
Om weêr van ons te scheyen
Na uw' geboorte-plaets.

6. Dus dwingt de vrientschap my, dat ick
Nu wenschen moet om 't geen
Daer ick de meeste tydt voor schrick:
ô Winden! kom en leen
Uw kracht aen onse Jeughden,

Op dat ons daer door dan,
't Geen ons ſoo ſeer verheughden,
Noch niet begeven kan.

C. G. KLEYN.

SOMERSE-AVONDEN.

Stemme:

Ach! alderliefſte Harderin, &c.

DE Somer-tydt, hoe aengenaem
Baert nochtans veel verdriet;
't Is waer, den dagh is wel bequaem
Tot vreught, maer d' avondt niet,
Om dat den Minnaer in ſijn min
Te deer'lyck werdt verkort,
Waer toe hem Paphos Koningin
Gedurigh parſt en port.

2. Hy komt wel voor de deur, alwaer
Syn hert begraven leyt,
De buren zyn noch by malkaêr,
Daer ſtaet hy dan bekayt,
En weet niet hoe hy wil; want ſoo
Hy klopt, en raeckt niet ſchrap,
Dat bolt de klappers louter: ô!
Daer is ſoo veel geklap.

3. En loopt hy dan ſoo langh en dwaelt,
Als deſe zyn in huys,
Soo wordt 'er licht een dut gehaelt;
Want ſiet, het is quanſuys
Nu by de Vryſters geen fatſoen,
(Neen wis niet) dat 's haer deur
Na thienen ſullen open doen,
Al was de Prins daer veur.

4. Of

4. Of ſoo de deur al open gaet,
Sy ſturen yemandt voor,
Die ſeydt, myn Vriendt, ghy komt te laet,
't Is immer buyten 't ſpoor,
Het Meysje leydt al op haer ruſt;
Kom pack u hier van daen.
Dus wordt Oom-kool niet eens gekuſt,
En moet weêr hene gaen.

5. En gaet hy op een ander tydt
Dan eens wat vroeger heen,
Soo ſiet hy licht wel, tot ſijn ſpyt,
Dat reets een ander 't geen'
Geniet daer hy ſoo ſeer na haeckt.
In ſomma, 't is ſoo 't is,
Het dient wel net in 't lidt geraeckt,
Of anders is het mis.

6. Ja als 't al op ſijn beſt bevalt,
Soo is 't noch niemendal,
Een uur ot twee is haeſt vermalt,
Men komt nauw' of 't is al
Weêr tydt om na ſijn huys te gaen;
Dus is het maer verdriet.
De Somer ſtaet my oock wel aen,
Maer d' avondt haeght my niet.

't Vermaeck dat ons de Somer geeft,
Beſtaet alleen' lijck in den dagh,
Daer d' avondt niet op roemen mach,
Die niet als quellingh in ſich heeft.

C. G. KLEYN.

VELT-DEUNTJES.

Wanneer den Herder Celadon
Onlanghs, in't dalen van de Son,
Eens in de groene Velden ſtondt,
Soo opend' hy aldus ſijn mondt:

STEMME:

Wat mach Gooſſen doch ontbreecken, &c.

HEy, daer ginder door de Boomen
Sien ick Roſemontje ſtaen,
Philid' en Lerinde komen
Met haer Schaepjes achter aen;
'k Sal terſtont eens henen gaen
Daer wy leſt eens ſaten,
Om aldaer
Weér met haer
Van wat nieuws te praten.

Aenſpraeck van Celadon, aen Roſemont, Philida, en Lerinde.

Toon:

Poliphemus aen de ſtrande, &c.

UYt-geleſen Herderinnen,
Die de ſinnen
Van een yder tot u treckt,
Hoor, ey! hoor eens door wat reden

Nu

Nu op heden
Dus myn gangh tot uwaerts ſtreckt.
't Heught my noch als ick gingh weyden
Aen der Heyden
Met myn ſacht bewolde Vee,
Dat ick u daer by een Linde
Quam te vinde,
En den Herder Thyter meê.
Cloris en Philander ware'
Oock met hare
Lammertjes daer in het Veldt,
Ick ben oock aldaer gebleven,
En heb, neven
U, my daer ter neêr-geſtelt.
Heer wat hadden wy al vreughden!
Hoe verheughden
Wy ons daer, doch met beſcheyt,
Als ick peyns om dele dingen,
Schynt te ſpringen
Noch myn hert van vrolyckheyt.
Daerom had ick weêr te komen
Voor-genomen,
Quam het ander maer te pas,
Om met u noch eens te ſmaecken
Sulcke ſaecken,
In het klaverryeke Gras.
Maer bedenck eens hoe die dingen
My ontgingen,
('k Had het niet op u vertrouwt)
Als ick onlangs deſe woorden
Van u hoorden,
Dat ghy niet gedogen woudt,
Dat wy alſoo ſoude weder
By u neder
Sitten, nu of immermeer,

Overmits ghy met malkander
Door Philander
Waert geraeckt in uwe eer.
Maer, ô ſoete Herderinnen,
'k Sal beginnen,
t' Wyl ghy hier u aſem ſchept,
Om nu eens aen u te vragen
Na 't mishagen
Dat g' in myn geſelſchap hebt.

Aen
ROSEMONDT.

Stemme:

Mijn Heer Lalande, &c.

ICk heb voor deſen,
Roſemont, uw goedigheyt
Tot den Hemel toe gepreſen,
Maer nu ſchynt het radt verdraeyt.
Echter keur ick niet voor goet
't Geen Philander aen u doet;
Maer ſegh eens hoe kan het weſen
Dat ick daerom lyden moet?

Aen
PHILIDA.

STEMME: La Marionette.

HOort eens Philidaetje,
Wat ick nu op u begeer,
Seght eens waerom haetje
My dus uyttermaten feer,
Dat ick niet weder met mijn Vee
Op dees' of op een and're Steê
Uw geſelſchap mach genaecken,
Om te ſmaecken
't Soet vermaecken
Als ick leſt eens deê?

Aen
LERINDE.

STEMME: Petiete Royale.

O Soete Meyt, dit 's geen fatſoen!
Wel hoe ſal ick dit vaten,
Dat ick werd verlaten
Om een anders doen?
Ick bid, Lerinde,
Myn verſoeck toe ſtaet:
Ick weet ghy ſult bevinde
Dat ick nimmer quaedt
Van u, óf yemandt, praet.

Weder aen de drie Herderinnen in 't gemeen.

STEMME: Als Boxvoetje, &c.

NU, hebt ghy, ô Herderinnen, myn woordt,
En reden, Op heden
Met vreughde gehoort.
Ey! gun my nu weêr
Het geen ick begeer;
Dan dryf ick myn Geytjes en Lammertjes voort.

2. Maer holla! wat praet ick, ick sie het wel aen
Uw oogen, Wy mogen
't Noch wel eens bestaen,
Om by u aldaer
Te komen, als maer
Den Herder Philander daer blyft van daen.

3. Wy gaene dan henen, en soecken weêr voor
Philander, Een ander,
En treden op 't spoor
Om vlytigh hier in
Te volgen u sin:
Hey! laet ick eens singen, ick hen 'er nu door.

4. Neen, soetjes, 'k wil liever, al eer ick dit doe,
Wat beyden, En scheyden;
Want siet ick ben moê.
Het gaet je dan wel,
ô Maeghden, ick stel
Myn hertje gerustigh, tot weêr-siens toe.

Ia Celadon, verlanght en swijght,
Soo langh als gy uw wensch verkrijgt.

Nu Celadon ſijn wenſch geniet,
Singht hy, van vreught, aldus een Liedt:

STEMME:

't Windetje daer den Bos af drilt, &c.

NU ben ick eerſt te recht verheught;
Want mijn hertje ſchijnt door vreught
Mijn te dwingen
Om te zingen,
Nademael 't nu is de dagh
Dat ick mijn wenſch genieten magh.

2. Daerom, ô Maeghden, koom ick nu
Om mijn Schaepjes, neffens u,
Te geleyden
Aen der Heyden,
En aldus te ſmaecken, 't geen
Daer ick ſoo langh om heb gebeên.

3. 't Is nu het rechte weer daer toe;
Want ey lieve! ſiet eens hoe
Phœbus ſtralen
Op ons dalen,
Soo dat men haer hitte voelt,
Daer 's oock een luchje dat verkoelt.

4. Setten wy onder 't Boom-gewas,
In dit dicht bebloemde Gras,
Ons wat neder,
Dat wy weder
Krijgen nieuwe wandel-luſt,
Als men een weynigh heeft geruſt.

5. Siet, wat is hier al ſtof bereyt
Tot vermaeck en vroolijckheyt;
Kijck de Stroomen,
Kijck de Boomen,

Kijck

Kijck het Veldt en haer çieraet,
Hoe aengenaem het alles ſtaet.
6. 't Schijnt al verheught wat aſem heeft;
Siet eens hoe 't gevogelt ſweeft:
Hoor die Dieren
Tierelieren,
't Is of ſy ons' blijdtſchap uyt-
Beelden, door al haer ſoet geluyt.
7. Ja ſelfef onſe domme Vee
Hipt en ſpringht, als oſſe mee
Willen juygen;
Om te tuygen
Dat ſy nu in deſe tijdt
Door onſe vreught oock zijn verblijdt.
8. Ey! ſegh my eens, wie ſou dan niet,
Als hy deſe dingen ſiet,
Hem begeven
Om te leven
In alſulcken ſoeten ſtaet,
Die al het Aerdtſch te boven gaet?
9 Wiſt ydet een te recht hoe 't is
In dees' ſtaet, ick wed voor wis
Dat een Koningh
Liet ſijn Woningh,
En ſijn pracht, en machtigh gelt,
En quam by ons oock op het Velt.
10. Want daer en is geen hooger goedt,
Als gerüſtheyt in 't gemoedt.
'k Haet de reſte.
't Is het beſte
Dat men hier op Aerden heeft,
Als men in ruſt en vreughde leeft.

BRUI-

194

BRUILOFTS GEZANGEN.

Aenstaende Huwelijcks-wensch, voor...

STEMME: Couragie, couragie, &c.

TErwyl ick, soete Maeght, versta
Dat wy de tydt beleven
Dat ghy om 't by-zyn van een Ga,
Uw Vader sult begeven,
En die en dees' doet achter staen,
Die ghy steets gewoon waert aen
Te kleven, te kleven, te kleven.
Soo koom ick, om te toonen hoe
Ick tot u ben genegen,
En wensch u meerder welstant toe
Als oyt noch is verkregen
By eenigh Echtelingh, hoe veyl
Hy sich booghde van sijn heyl
En zegen, en zegen, en zegen.
Die God dan, die de gever is
Van al wat ons kan baten
Tot ziel en lyfs behoudenis,
Vervul u boven maten
Met gaven, die wel noodigh zyn,
Om het quaedt in daedt en schyn
Te haten, te haten, te haten.
Op dat uw wandel voor en na
Mach onbesproken blijven,
Tot nut van u en van uwe Ga,
Om soo elckaêr te stijven
In ware deught, wiens vrucht' voor al
Hier, en oock hier namaels sal
Beklijven, beklijven, beklijven.
Hy wend en weer oock van uw huys
Al wat ghy noô bekenden,
Als quellingh, druck, en smart, en kruys,

Om

Om daer ſijn gunſt te ſenden,
Op dat ghy wel te pas, in vreught
En in vreê, 't begonnen meught
Volenden, volenden, volenden.
Om ſoo, wanneer een trage doodt
Uw leven af komt kerven,
Op nieuw weêr met een Echt-genoot
Te paren, die na 't ſterven,
Uw ziel (bevrijdt voor ongeval)
't Eeuwigh ſaligh leven ſal
Doen erven, doen erven, doen erven.

Dat wenſch ick:

C. G. KLEYN.

Noch eens aen deſelve.

Stemme:

Ga 's werelts Minnaer vliedt, &c.

DEwijl op Aerden niet
Een eenigh dingh geſchiedt,
Ten zy dat Godt, die alles ſiet,
Het door ſijn handt van aen 't begin
Beſtiert en uytvoert na ſijn ſin.
Soo ſtel ick dan voor vaſt
(Hoe wel het hier wel paſt
Te ſeggen dat het my verraſt)
Dat ghy niet by geval de ſtaet
Van 't vrye Vrijſterſchap verlaet.
Om, na het voor-beelt van
Uw Ouders, met een Man
Te ſmaecken wat men ſmaecken kan

In 't Echte leven, dat gewis
Voor veel' een Aerdtſche Hemel is.
Maer dat dat moſt geſchiên,
Oock even ſoo, nadien
Het van te voren was voorſien
By hem, die tot in eeuwigheyt
Een yder 't zijn' heeft op-geleyt.
Dit zy dan ſoo, dat ghy,
Na Godts beſluyt, uw zy
Bekleedt ſiet met een Ga, die bly
En vrolijck alles wat hy heeft
Aen u gewilligh over geeft.
Tot onder-pant en blijck,
Van dat hy 't Hemelrijck
Door een gezegent Huwelijck
Opbouwen ſal, in vruchten die
Ick door de hoop van verr' al ſie.
Dus reſt 'er (ſoo ick nu
Yet ſeggen mach) voor u
Niet anders, neen, als dat ghy ſchuw
En bangh zijt voor het minſte quaedt,
Dat d' onderlinge liefde ſchaedt.
Als tooren, haet en nijdt,
Krackeel of woorden-ſtrijt,
Het zy oock hoe of waer ghy zijt.
Verdraegh veel liever wat, al eer
De Twiſt-godin u overheer'.
En laet de vreê voor al
Uw doel-wit zijn, ſoo ſal
Uw ſtaet voor ſoo veel ongeval
Bevrijdt zijn, dat ghy noyt berouw
Sult hebben van een vroege Trouw.
Maer laet ons verder gaen,
Het Wet-boeck wijſt ons aen
Wat dat 'er noch al dient gedaen

Tot welſtant van het heyl-verbondt,
By u gemaeckt met hert en mondt.
Wel hen, ſeydt David, daer
De Godtsdienſt voor en naer
Gepleeght wordt, 't zy in 't openbaer
Of in 't verborgen, na de tijdt
Vereyſcht en ſonder nadeel lijdt
Het handt-werck, en al wat
De ſulcke doen, om ſchatt'
Of nooderuft te rapen, dat
Het Huysgeſin behoedt voor pijn,
Sal ongemeen gezegent zijn.
Sy ſullen oock althans
Haer Vruchten, als een Krans,
Rondtom haer Taeffel ſien, vol glans
En deught, ja dan noch boven dien
De Vruchten van haer Vruchten ſien.
Siet ſoo ſult ghy, wanneer
Ghy ſteets op Godes eer
Maer ſtar-ooght, van des Hemels Heer
Begunſtight worden vroegh en ſpaê;
Doch anders niet als uyt genaê.
Om hier in overvloet
Van alderhande ſpoedt,
Geſondt en fris en wel gemoedt
Te leven, tot de ſchrale doodt
Het lichaem van de ziel ontbloot.
Die ziel, die dan met Godt
Beſitten ſal 't genot
Van 's Hemels vreught en vruchten, tot
In aller Eeuwen eeuwigheyt,
Waer op men Amen, Amen, ſeydt.

BRUYLOFTS-VREUGHT.

Stemme:

Soete Engelin, mijn uytverkoren, &c.

WOrdt de vrolyckheyt dan toegelaten
Als men ſtar-ooght op de deught?
Luſtigh, laet ons dan eens, doch met maten,
Vrolyck zyn. Maer och! de vreught
Leydt noch te laegh,
Sy moet eerſt boven komen.
Waerom nu dus traegh?
Verban het ſchromen.
Schort het aen een glas met Wyn?
Schenker kom, dat moet verbetert zyn.

2. Soo, ſie ſoo, nu ſal 't te met wel lucken,
Dat 's een glaesje na myn ſin,
Om met Bachus vruchten vreught te plucken.
Vrienden, luyſtert na 't begin,
Dat ſal ick eens,
Met uw believen, legen,
Soo je 't maer alleens
Als ick wilt vegen:
Kyck eens toe, ſie daer, dat 's uyt,
Op 't geluck van Bruydegom en Bruyt.

3. Sienje wel? daer ſtaet het onderſt' boven,
Dat behoor ſoo rondt te gaen,
Daer meê gaept het weêr gelyck een Oven,
Om wat koele vocht te laên.
Krygh eens een Kan,
Om 't lege glas te vullen,
Wacker als een Man,
Taſt toe, wy ſullen

On-

Onder ons wel haeſt, indien
't Soo maer gaet, een ander leven ſien.

4. Soete Meysje, daer, ontfanght dat glaesje,
Waerom niet, of is 't te ſwaer?
Wat 's 'er aen, men weeght dat op geen aesje,
Nu wel aen, ick ben al klaer,
Om 't overſchot
Te boeten van myn lusjes,
Met het ſoet genot
Van weynigh kusjes,
Die ick van uw lipjes pluck,
Als ick daer de myne tegen druck.

5. Wat mach onſe Bruytje-maet wel dencken,
Dat men hier dus leydt en malt!
'k Wed wy haer in haer' begeerte krencken;
Maer de Bruyd'gom meen ick ſal 't
Noch van deſe nacht
Wel wederom verſoeten.
Speel-genootjes, ſacht,
't Is tydt, ſy moeten
Met haer beydtjes na de Koy,
Datje 't wiſten, och! 't is daer ſoo moy!

6. Lachj'er om? daer 's weynigh aen gelegen,
Laet de Jonge-luy maer gaen;
Want het ſwaertſte moet het meeſte wegen.
Daerom wenſch ick, hoor eens aen:
Dat deſe twee,
Een lutje voor 't verjaren
Van haer Trouw-dagh meé
Die vrucht' vergaren,
Daer men vaeck om trouwt, en voort
Alles wat tot deſe ſtaet behoort.

C. G. KLEYN.

BRUYLOFTS-ZANGH,

Tuſſchen

SPEEL-GENOOTS EN SPEEL-GENOOTJES.

Stemme:

Nu onlanghs geleden, quam ick, &c.

Speel-genoots.

SOete Speel-genootjes,
Wel hoe dus! je ſiet
Als twee bare doodtjes!
Segh eens, is 'er yet
Dat u port tot treuren?
Daer 't ons mach gebeuren
Dat we, met een glaesje Wyn,
Aengenaem van geur en
Smaeck, nu vrolyck zyn.

Speel-genootjes.

Heb ick van myn dagen!
Watte Speel-genoots!
Wy voldoen uw vragen,
Is het hier wat doodts,
Dat beſtaet in reden;
Want wy moeten heden,
't Bruytje miſſen. Och! wat raet?
Daer is voor gebeden,
Maer het is te laet.

Speel-genoots.

Is 't laet? ſoo kunje
Dat niet tegen-ſtaen.
Maer ey hoor eens, gunje
Niet dat ſy mach gaen,
Daerſe door het ruſten
Haer wat kan verluſten,
Met haer waerde Met-gezel?
Oft'er noch eens kuſten,
Was het dan niet wel?

Speel-genootjes.

Neen, het ſtaet geſchapen,
Moette deſe nacht
By de Bruyd'gom ſlapen,
Lyck men vaſt verwacht,
Dat ſy niet ſal weſen
Die ſe was voor deſen,
Mits ſy ſlechts haer Maeghdom maer.
Och! die uyt-geleſen
Schat is in gevaer.

Speel-genoots.

Watte ſlechte praetjes
Brenghje nu noch voort!
Lieve Kameraetjes,
Luyſtert eens een woordt,
Soudje (ſegh) niet garen
Oock eens jeughdigh paren,
Om die ſchat te miſſen? och!
Wat komt van 't bewaren?
Segh, ey ſegh ons toch.

Speel-genootjes.

Wat komt van het miſſen?
Niet is niemendal.
Speel-genoots, wy giſſen
(Hou een lutje ſtal)
Datter niet op Aerde
Grooter is in waerde,
Als de Maeghdom, ſoo men die
Maer wat langh bewaerde.
Staenje nu? ey! ſie,

Speel-genoots.

Ja, daer ſtaens'er louter
Veur te kycken! maer
Deſe ſaeck berouwt 'er
Meen ick niet een haer.
Kom wy moeten ſcheyden,
Laet ons ſich bereyden
Datwe 't Bruytje, die nu reyſt,
Met vermaeck geleyden,
Daer de tydt haer eyſcht.

Speel-genootjes.

Is het ſoo gelegen?
Treê dan op het ſpoor,
W' hebben daer niet tegen,
Maer kom gaet ons voor,
Om uw plicht te boeten,
Want je weet wy moeten
Hem en haer, als 't is geſeydt,
Met een wenſch begroeten,
Eer men van haer ſcheydt.

Speel-

Speel-genoots.

Waer is nu de Schencker,
Met een glaesje Wyn?
Repje wat, en denck 'er
Om, het moet toch zyn.
Dat 's een aerdigh Fluytje!
Bruydegom en Bruytje,
Eer het eerſte Jaer belwyckt,
Wenſchen wy een Spruytje
Dat uw ſtam verryckt.

Speel-genootjes.

Ja, dat is te wenſchen:
Vorders wenſchen wy,
(Nieuw-gepaerde menſchen)
Noch voor ons daer by,
Dat u Godt, beneven
Dit geluck wil geven,
Dat ghy hier en namaels meught
Met malkander leven
In gewenſchte vreught.

C. G. KLEYN.

Op 't vereenigen van J. J. en T. D.

DE eenſaemheyt, veel meer bemint
Van duyſternis als Sonne ſtralen,
Droop wech, om elders heen te dwalen;
Waer door de Min een toe-gangh vindt
In Jacobs Soon, en Davids Kindt,

Ter-

Terwyl 't beſluyt uyt 's Hemels Zalen
(Soo ick vertrouw') quam neder dalen,
En deſe twee aen een verbindt,
Wiens gaven, wiens hoedanigheden,
Als ſchoonheyt, deught en brave zeden,
Gevormt zyn op een effen maet.
Soo ſtyft men wenſchen door gebeden.
Soo weet den Hemel t' ſaem te kneden,
Dat ons verſtandt te boven gaet.

Mimeſis Ovidiana.

Ter Bruylofte van Docter . . .

ELk Minnaar is Doctoor, haer konſt heeft ook de minne,
(Geloof my, Bruydegom!) elk Minnaar is Doctoor.
Het vryen wil, gelyk 't genezen, gauwe zinnen:
Een domme Vryer en een Doctor miſſen 't ſpoor.
Dat van een Doctor eiſcht de Ziek, wel op te letten,
Dat vergt een zoete Maaght ook haren Minnaar af.
Zy moeten beide doen, na voorgeſchreven wetten,
Hy, lyk de ziekte, en dees, gelyck de min hem gaf.
'T is Docters plicht, natuur van ziek, en ziekt te kennen:
Zoo moet een Minnaar ook zyn Juffers aart doorzien.
Een Doctor dient zyn werk, door geen verzuim, te ſchennen,
Een Minnaar niet voorby zyn uur te laten vliên.
Hy moet vaak na den wil der Ziekkelingen waghten,
En dees, tot dat het komt zyn Juffer wel te pas.
Een miſlagh ſtoot om ver, te met, al's Doctors tragten,
Een woort ſomtyts de hoop des Vryers in de aſſch'.

Vaak

Vaak moet een Doctor gaan bereyden de humeuren,
Niet zelden is 't, dat dit den Minnaar noodigh wert.
Een' Doctor zal men, in zyn hoop, langmoedigh ſpeuren:
Laat een beminde Maaght eens rekken 's Vryers ſmert,
Hy zal, met taai gedult, haar Jaren lang naloopen,
En etter, van 't verdriet des waghtens, niet zyn moé.
Des Doctors ſtaat is, nu eens vreezen, dan eens hoopen,
Na dat de kans hem zoet, uit tekenen, lacht toe.
Zoo ſchept een Vryer ook zyn moet, oft laat hem dalen,
Na dat de ployen van zyn Juffers voorhooft ſtaan.
Een Doctor yvert, om te dempen lichaams qualen,
Een Minnaar, om de ziel van tegenwill' t' ontſlaan.
Hy heeft, in aghterdoght, al wat zyn werk kan ſchenden,
Dees ziet, vol minnenyts, zyn medevryers aan.
Een Doctor, miſt hem d' een, zal and'ren raat aanwenden,
Geen Minnaar, om het eerſt miſlukken, henen gaan.
'T is Zyn en Minnaars werk, geen welbegonnen ſchreden
Te zetten weer te rugge, en op een ander padt.
Des Doctors uitkomſt is, vol twyffelvalligheden,
Een Minnaars ooghmerk, met geen zekerheit, omvat.
Hy ziet te met den Ziek, die 't hoekje ſcheen te boven,
Op 't onverwaghſt, verzeilt, aan d' oever van de doodt.
Een Minnaar, die men waant zyn Juffers hart te rooven,
Een' ander, buiten vrees, haar vallen, in den ſchoot.

Raak

Raakt yder dus om ver? zy zullen beid' weer ryzen;
Hy doelt, op nieuwe Ziekt, dees, na een aar Matres.
En kranken, daar ghy flux het vonnis af zoud wyzen;
Zal hy weer rennen doen, als een Hippomenes.
Een Minnaar zal te met een Juffertje bepraten;
Schoon elk zyn arbeit houdt, voor 't ſchuuren van den Moor.
Wel dan! hy magh voortaan zyn oordeel vaten laten,
Die meent, dat minnen niet is 't werk van een Doctoor.
Haar Dienaars leit de Min, langs 't ſpoor der Medicynen;
De Minnekonſt wert van den Arts gepractiſeert.
Hoe menigh zoude ick u hier konnen doen verſchynen,
Die waren zoo in min, als Artzeny geleert?
Gy, Bruigom, zelfs, die pleegt, met ziekken, u te moeijen,
Hebt meê uw Doctors ampt gepaart met dat der minn'.
Sint Annaas vriendelyk gelaat, en 't jeugdig bloeijen,
Van haar bevalligheên, quam quetzen uwen zin;
Wiert gy haar Minnaar, en Doctoor van uwe wonden:
Gy vindt het middel hier van Paracelſus goet,
En zalft, in ſteê van u, haar die u had geſchonden,
Met zoete vleyery, dien honigh van 't gemoet,
Tot dat uw grage luſt geheelt wort, van 't begeeren.
Die Minnaar worden wil, moet Doctors ambacht leeren.

Si non ex vero, ſaltem ex voto.

Amor immedicabilis herbis.

TOON:

O Karsnaght! *Oft*: Eylaas! eylaas! wat bitter klagen?

1. ZANG.

WAtmagh? ey zegh! wat magh 'et wezen,
Dat hy, die and'ren kan genezen,
Door voorſchreven Artzeny,
Die hooft en borſt en buik en leden,
Inwendigh en uitwendigheden,
Geeft voor te helpen, uit de ly;

2.

Die ſnelle loopen, bange boortzen,
Swaarmoedigheên en heete koortzen
Te bannen weet, hoe komt, dat hy
Zoo arrem wort van raat gevonden,
Tot heeling van zijn eigen wonden?
Hoe komt? ey zeg! hoe komt dit by?

2. ZANG.

O! wat een ſtof tot droevigh klagen!
Heeft d' aarde bloem nocht kruit gedragen,
Die heilzaam zijn, voor liefdes wond?
Kan al de konſt der Medicijnen
Een minnend harte, van zijn pijnen
En zickte, maken niet gezont?

2.

Helaas! dan leven, vol ellenden!
Waar zal hy dan, om hulp, zich wenden,
Dien Min een wond, ter borſt, in ſchiet?

Is al zijn toevlucht, in 't och armen!
In 't diep verzuchten, deerlijck karmen?
Helaas dan leven, vol verdriet!

1. TEGENZANG.

VOor Min en is geen Kruit gewaſſen.
Zy wil op Doctors raat niet paſſen,
En op Aptekers tuigh niet meer.
Zy is niet ſchuw voor Diæteren,
Voor Aderlaten, oft Purgeren,
Niet voor de Zetpil nocht Clijſteer.

2.

Haar helpt geen bitter Apozema,
Geen lieflijk Julep, nocht Tragema,
Geen zweetuitdrijvend Mithridaat,
Geen Bolus, Slikpot, Pil, oft Balſem,
Geen Cardobenedict, nocht Alſem.
By Doctors haalt geen Minnaars baat.

2. TEGENZANG.

O neen! hier is geen ſtof tot klaghten,
Al ſtaat van Kruit geen heul te waghten,
'T venijn der Minn' heeft tegengift.
By Doctors is geen trooſt te vinden,
('T is waar) maar wel by die beminden,
Die 't voorwerp zijn van onze drift.

2.

Men bezigh hier maar zuikre woordtjes,
(Die zijde ziels en ſinnenkoordtjes)
Op d' oogenwenk gedienſtigheit,
Gemengt met quikjes en met kluchjes,
Met aardigheitjes en genuchjes,
Terwijl men ſmeekt en bidt en vleit.

TOE-

TOEZANG.

1.

DUs wiſt 'er, . . . meê te leven.
Hy toont zich hier niet min bedreven,
In d' Artzeny van zyne min,
Als in 't genezen van de qualen.
Hy weet zijn eigen hulp te halen,
Uit quetzing van zijn Juffers zin.

2.

Hem reſt, haar wonden weêr te heelen.
Maar niet, met Doctors rol te ſpeelen:
Min ſluit Aptekers waren uit.
Hier zijn maar noodigh die ſecreten,
Die Maaghden niet, als duiſter, weten,
En moeder maken van een bruit.

Op het paren van

S. C. Z. en G. G. D.

TOen onſe Beſtevaêr, die van de aerdt
Zijn weſen kreegh, met Groot-moêr wierd gepaert,
Begon de min terſtont by haer te glimmen
Gelijck een doove kool, en nam
Soo toe, dat daer een vlam
Van groeyde, die niet was te ſluyten in het klimmen.
Soo dat haer voncken (doe de ſtam en ſtaet
Van 't eerſte Paer vermeerde uyt haer zaedt)

Verſpreyde door de windt, aen alle hoecken
Des werelts, en dwongh 't menſchdom na
Haer wet, om elck een ga,
Een trouwe Bed-genoot tot ſijn behulp te ſoecken.
Dit gingh dan ſoo te met by beurten om,
Tot aen de tijdt dat onſe Bruydegom
Dit vuer ſijn hert inwendigh voelde nad'ren,
Dat doordrongh in ſijn ingewandt,
En ſetten 't all' in brandt,
Sijn hert, ſijn ziel, ſijn bloet in 't binnenſt' van ſijn ad'ren.
Nu was hy gantſch veraert (ſoo 't bleeck) en ſcheen
Geen meer die geen te zijn, die hy voor heen
Geweeſt had, mis het ſoetſt' van alle ſaecken,
Daer hy te voren groote ſmaeck
In had, en veel vermaeck
In ſchiep, van die tijdt af hem geen meer kon vermaecken.
't Geſelſchap van ſijn Vaders Huysgeſin,
En and're Vrienden, daer hy meer en min
By quam, was krachteloos; 't kon al niet helpen:
Sijn byſlaep was hem tot een laſt;
Sijn ſinnen ſpeelden vaſt
Op yemandt anders, die ſijn herte-brandt kon ſtelpen.
Hy liet ſijn keurigh oogh dan hier dan daer
Het doel-wit van ſijn min naſpeuren: maer
Al ſchoon hy uytgingh op een avontuertje,
Of ergens elders heen, hy ſiet
Sijn rechte ooghwit niet,
Voor dat ſijn oogh beviel het wit van Gerrits Guertje.
Wiens ſchoonheyt, wiens gelaet en friſſe Jeught,
Verknocht aen kuyſche zedigheyt en deught,
Was oorſaeck dat ſy vaeck aen alle kant'
Belonckt, belaeght wierd' en gevrijdt,

Van

Van veel', die elck om ſtrijdt
Haer trouw'lijck minden als een tweede Athalante.
Hy gaet dan heen en voedt ſijn hert met hoop,
Om 't geen te winnen, dat niet was te koop
Als voor getrouwe min, en overtoll'ge
Goê wercken, dies hy ſtadigh droomt
Als d' rechte Joſeph koomt
(Gelijck het ſpreeck-woordt ſeydt) dan moet Marie volge.
Hy bidt een wijl, ſy weygert weêr een poos,
En maeckt ſijn aenſlagh ſchier als vruchteloos;
Hy klopt en ſoeckt, maer ſy belet het vinden:
Wiſt hy een ſpijcker, ſy een gat.
Doch eynd'lijck keerden 't bladt,
En Guertje kuſt haer heyl in Simon haer beminden.

Aen de
GEPAERDE.

LAet d' afgunſt, haet en vale nydt,
(ô wel-geluckigh Paer!) haer bloedt van ſpyt
Vertereu, 't ſal uw welſtant niet verkorten;
Sy knagen haer ſich ſelven moê:
Den Hemel lonckt u toe,
En heeft veel heyl gereet om op u uyt te ſtorten.
Betracht de plichten maer die deſe ſtaet
U af-eyſcht; zyt eendrachtigh, en verſmaet
De twiſt. Dient Godt met kinderlycke vreeſen,
Schuw alles wat de ziel beſmet,
Leef na de ſuyv're Wet
Van 't heyligh Woordt, en laet dat voort uw leytſtar weſen.
Dan ſal uw ſtaet van Godt gezegent zyn.
Uw Huysgeſin in een gewenſchte ſchyn

Vermeeren. Ghy in ruſt en voorſpoet leven,
Tot dat de tydt die alles ſcheydt
U beter ſtaet bereydt.
Dit wenſch ick dat u Godt, die 't alles geeft, wil geven.

BRUYLOFTS-DEUNTJE.

Stemme:

Mijn Engel is vol deughden.

DOe d' Opper Godt der Goden
Geen tweede Scheppingh wou,
Heeft hy voor al geboden
Dat 't menſchdom paren ſou,
Op dat dat geſlacht vermeerde,
Tot des Scheppers lof en prys,
Door d' echte Trouw
Van Man en Vrouw,
Gelyck het eerſte Paer ons leerde
In het ſaligh Paradys.
2. Dees' Wet' van Godt gegeven,
En van den menſch alom
Gehoorſaemt, ſcheen te leven
In onſen Bruydegom,
Dat ſich krachtigh openbaerde,
Na dat hy voor vaſt beſloot,
Dat hier op Aerd'
Geen dingh (hoe waerdt)
Is te ſchatten by de waerde
Van een waerde Bed-genoot.
3. Hy ſagh 'er een, wiens deughden,
En onbevleckte Jeught,
Syn ſinnen meer verheughden
Als d' aengenaemſte vreught;

Dies

Dies hy dickwils gantſche nachten,
Als een ander lagh en ſliep,
Zyn klachten haer
Deê hooren: maer
't Waren krachteloose klachten,
Daer ſy geen vermaeck in ſchiep.
4. Maer hy, die van te voren
Wiſt dat een enckel woordt
Geen Maeghden kan bekoren,
Voer met ſijn ſaecken voort,
En vervoeghde by zyn ſmeecken
Lonckjes, lachjes en geſtreel,
Tot dat ſy (nu
Niet meer ſoo ſchuw
Als in 't eerſt) een kenbaer teecken
Toonden dat ſy was zyn deel.
5. Soo raeckten ons Bruytje,
Na langh en veel gevry,
Ten laetſten noch in 't Schuytje,
Daer ſy, verheught en bly,
Nu haer Maeghdom meê vervoeren
Sal, ter plaetſe daer men noch
Doodt, noch gevaer
Oyt wordt gewaer,
Schoon men daer de Trom hoort roeren
Tot een nieuwe oorlogh.

Aen de
SPEEL-GENOOTJES.

NU dan, ghy Speel-genootjes,
Ick bid, u vaerdigh maeckt
(Eer ghy in Cupidootjes
Ontſoeten haet geraeckt)

Om dit Paertje te geleyden
Na de Bruylofts vreughde-koets,
Op dat de nacht
Daar om-gebracht
Werdt met kuſſen. Eer wy ſcheyden,
Wenſch ick u en haer veel goets.

BRUYLOFTS NA-VREUGT.

Stemme:

Hey, ſa, wat een groot genucht.

WAt is by ons de Bruylofts-vreught
Een aengename ſaeck!
Een ſaeck die 't hert en ziel verheught,
Wanneer men maer de ſmaeck
Daer van na wil en wenſch geniet,
Gelyck by ons nu is geſchiet
Op 't Feeſt dat meeſt voorby nu zy.
Op 't Feeſt dat meeſt voorby.

2, 't Beginnen was ons altemael
Seer lief en aengenaem,
Wy woonde in een Bruylofts-zael
Voorzien, gelyck een Kraem,
Van alles wat ons noodigh was,
Het gingh hoe 't gingh 't was altydt pas:
Men ſongh en ſprongh van vreught verheught,
Men ſongh en ſprongh van vreught.

3. Dit duerde dan ſoo kort en langh
Als ons de tydt begaf,
De vreught gingh met de tydt haer gangh,
En ſcheyde van ons af:

Maer

Maer ſiet, men liet noch yet te goet,
Waer door ons heden weêr ontmoet
't Playſier dat hier in 't Woudt onthoudt.
't Playſier dat hier onthoudt.

4. Dus ſit men dan in 't Klaver-groen,
En Tafelt op een Banck,
Soo kan de mondt haer luſt voldoen
In keur van Spys en Dranck,
Terwyl de ziel wat anders ſmaeckt,
En 't hert ſich ongemeen vermaeckt,
Met yet dat niet verveelt, maer ſtreelt.
Met yet dat niet verveelt.

5. Het Leeuwerickje ſtyght in top,
Alwaer het luſtigh queelt,
Het maekt een Orgel van zyn krop,
Daer 't ons het oor meê ſtreelt,
Dit port dan onſe zangh-luſt aen,
Om haer met Deuntjes na te gaen;
Men ſpeelt en queelt dan meê in vreê.
Men ſpeelt en queelt dan meê.

6. Het Tortel-duyfje kort, en haeckt
Na zyn beminde Ga,
Dat onſe tochten gaende maeckt,
Men vollegh haer dan na;
Kom Vrienden, kom, ick ben beluſt,
Sie daer, ſoo eens in 't rondt gekuſt,
O bloedt! dat 's ſoet! noch wat van dat!
O bloedt! hoe ſoet ſmaeckt dat!

7 Wie wenſchte nu, in plaets van dit
Dat hy uyt ſpelen voer
Met Rey- of Vaer-tuygh, daer men Bit,
En Diſſel-boom, en Roer
Voor al wel nauw beſorgen moet,
Uyt vrees van ramp of tegenſpoet?
Ick meen niet een van al 't getal.
Ick meen niet een van all'.

8. Want niemant voelt hem nu beſwaert
Met yet dat vreught verſlint,
Men vreeſt hier voor geen hollent Paerdt,
Voor Hagel-buy of Windt,
Men paſt op Roer noch Diſſel-boom,
En 't gaet noch al voor windt en ſtroom.
Hoe kan m' in beter ſchyn dan zyn!
Hoe kan 't dan beter zyn!

9. Soo eyndight dan ons Bruylofts-tydt
In weelde-ryck vermaeck.
Soo is men voor en na verblydt,
O aengename ſaeck!
O dagh! ô langh-gewenſchte dagh!
Ick woud' dat men 't begin eerſt ſagh
Van u, die nu na 't endt toe rendt.
Van u, die nu haeſt endt.

Aen J. W. v. d. H.

Toen hy op ſijn Trouw-dagh een hoopje Turf verbrande, dat ſijn Moeder gekocht had eer hy geboren was, en daer toe bewaert om dan te verbranden als hy getrouwt was.

Geſchiedt den 7. July Anno 1669.

WAnneer Althea Meleager
Gebaert had, bracht de Schick-godin,
't Fatael-hout, daer ſijn leven in
Beſloten was, want toen dees' Jager
Calydon van het wreedt Gedierт
(Dat haer, tot ſtraf, was toe-geſtiert)
Verloſt had, en die buyt wat lager
Beſteden als Plexippis docht,

Heeft

Heeft hy ſijn' Ooms om hals gebrocht.
De Moeder, die de Soon ſijn leven
In handen had, door 't wonder-hout,
Haer van het noodt-lot toe-vertrouwt,
Begint de wraeck-ſucht plaets te geven:
En kan niet dulden dat haer Soon
Sal ongeſtraft haer Broeders doôn,
Maer wil het heftigh tegen-ſtreven;
Dies heeftſe met verbaesde handt,
In 't houdt, haer Sone doodt gebrandt.
Heel anders was uw' waerde Moeder,
Die altijdt ſeyd, al eer ſe ſturf,
'k Bewaer noch een kleyn hoopje Turf
Dat voor mijn Kindt is, (hoe kan 't goeder?)
Dat ick gekocht heb eer hy was;
En als dit drooge ſlijck tot as
Verbrandt wordt, ſal hy zijn behoeder
Sijns's Huysgeſins, en ſal, door Trouw,
Verkrijgen, in Godts gunſt, een Vrouw.
't Is nu haeſt twee-en-twintigh Jaren
Dat deſe voorſegh is geſchiet,
Ghy zijt getrouwt, uw' Turf tot niet.
Godt wil u voort en voort bewaren,
Hy zegen u in al u werck,
Hy maeck' u huys een kleyne Kerck,
Hy laet in deught uw' zielen paren:
Dat ghy, wanneer ghy t' ſamen ſterft,
In Chriſti doodt, den Hemel erft.

ZEGEN-WENSCH

Aen twee Gepaerde.

STEMME: Pſalm 128. OP: Wilhelmus van Naſſouw.

DEn Schepper, daer de dingen,
Die 't oogh met luſt aenſiet,
Haer weſen van ontfingen,
Uyt een verwarde niet:
Die d' eerſte menſch van Aerde
Bootſeerde, en daer na,
Na ſyne wysheyt paerde,
Met een gewenſchte Ga,

2. Die dale met zyn zegen
Op u, gezegent Paer,
Gelyck een verſche regen;
Op dat van Jaer tot Jaer
Uw' vruchtbaerheyt mach blycken
In vruchten, die in deught
En vroomheyt u gelycken,
Tot ſpiegels voor de Jeught.

3. Hy zegen oock de vruchten
Van uwen arrebeyt;
Op dat, als and're ſuchten,
Geparſt door tegenheyt,
Uw' danckbaerheyt na boven
Door damp' en wolcken ſtyght,
Om Godt voor 't heyl te loven,
Dat ghy van hem verkryght.

4. Hy zegen u met gaven,
Die, 't zy in ramp of noodt,
Uw zielen ſullen laven,
Met trooſt, tot dat de doodt

Uw

Uw Aerdtſche bandt ſal breecken,
Om, na myn wenſch, met hem,
Die 't al beſtiert, te ſpreecken
In 't nieuw' Jeruſalem.

uw.

Aen een Bruyts Speel-genootje.

Stemme:

Het was een fray rijck Borgers-kindt, &c.

MAria, reyne Maeght, die met
Sint Anna reedt te trouwen,
Ter plaetſe' daer ſy nu een wet
Ontfingh, om met de Vrouwen
In 't groote Gild' te leven,
Dat haer 't geluck kan geven,
Om, naeckt en bloot,
In Ab'rams ſchoot
Te ruſten, voor haer doodt.

2. ô, Wat is dat een ſaligheyt!!
Een ſtaet van grooter waerde!
Voor haer te recht, gelyck men ſeydt,
Een Hemel hier op Aerde,
Vol vreught, en ſoetigheden,
Gelyck het Luſt-hof Eden,
Voor deſen, waer,
Daer 't eerſte Paer
Verheught was gantſch en gaer.

3. Dat biedt aen alle kanten winſt,
In naem, in daedt en leven!
Eerſt in de naem (maer dat 's het minſt)
Die wordt 'er door verheven,
En in 't getal geteeckent
Van allen, die men reeckent

Wat

Wat meer te zyn
In grootheyts ſchyn,
Als ſlechte Brecht of Tryn.

4. En wat de daedt belanght, daer ſiet
Men veel verbeteringen;
Het hert ontſlagen van verdriet,
De mondt bereydt tot ſingen,
De hand' vol Goude Ringen,
En duyſent ſulcke dingen;
Soo dat die daedt
De Maeghden-ſtaet
Wel verr' te boven gaet.

5. Wat duncktje? ſegh eens, ſoete Meyt?
Indien men, voor zyn ſterven,
Verſekert was de ſaligheyt,
Op ſulcken wys, te erven,
En ſoudje dan niet wenſchen,
Met meer verliefde menſchen,
Dat voor-beelt na
Te volgen? ha!
Wat ſeghje? 'k wed van ja.

6. Wel maeck dan dat uyt deſe Feeſt
Een tweede Feeſt mach ſpruyten,
En ſluyt een Joſeph, of zyn geeſt,
Wanneer hy komt, niet buyten:
Maer laet Maria volge';
Op dat, door overtoll'ge
Goê wercken, ghy
Een Man, en hy
Een Wyf kryght aen zyn zy.

Hoorje wel.

C. G. KLEYN.

Een

Een ander.

TOON: Liefſte ghy zijt ongeſtadigh, &c.

SIenje nu wel ſoete Meysje,
Dat men op geen Speel-genoot
Mach verlaten? ſegh een reysje,
Dochje niet dat eer de doodt
Al uw Purper blanck ſou verven,
Eer de liefde quam te ſterven
Tuſſchen u en tuſſchen haer,
Die uw Speel-genootje waer;

2. Eer ſy uw geſelſchap haten,
Om 't geſelſchap van die geen,
Die ſy nimmer ſal verlaten,
Nimmer (ſegh ick) als alleen
Dan, wanneer ſy een van beyden
Uyt de werelt ſullen ſcheyden,
En verlaten wat 'er is
Om een beter erffenis?

3. Soo wordt liever aengenomen,
Soo moet leyder achter ſtaen.
Hier is liever nu gekomen,
Nu moet ghy als leyder gaen,
Nu moet ghy elck ander miſſen,
Uw geſelſchap, ſou ick giſſen,
Is het Bruytje tot een laſt,
Nu de Bruyd'gom op haer paſt.

4. Nu ſy licht wel haeſt ſal weten
Waerom Speel-genoots elckaêr
Soo gemackelijck vergeten;
Ja dat meer is, waerom Vaêr,
Waerom Moeder (ſoo ſy leven)
Haer ſoo dickwils ſien begeven,

En

Soud 'er nu geen ſoete lieve vreught.
En verlaten van een Kindt
Dat een Echt-genoot bemint.
5. Weetje, ſtaeck ick in uw' kleeren,
Wat ick dan voor al ſou doen?
'k Sou van onſe Bruytje leeren
Dit betrachten, eer het groen
Van mijn jeught te met verdorde,
Dat ick oock een Bruytje worde,
En een Speel-genoot verkoor,
Die ick nimmermeer verloor.

Noch eens, aen de Bruydts Suſter.

Stemme:

SEghje noch, ſegh ſoete Meysje, ſegh, dat al de vreught van 't trouwen
Anders niet en is als ſlechts een ſloopje Wyn,
By 't verdriet en by het ongemakk, dat veel getrouwde Vrouwen
Suerder valt als waer 't een Oxhooft vol Azyn?
Seghje noch al ja!
Ey, ick bid, gena,
Siet eens op u Susje met haer ga.
2. Siet eens hoe ſy weder-zyds elckaêr vaſt kuſſen, ſtroocken, ſtrelen,
Vol vermaeck en ruſt, vol vroolyckheyt en vreê.
'k Wed een uur in deſe ſtaet haer meer vermaeck en vreught kan telen,
Als in eenſaemheyt een Jaer al was 't 'er twee.
Wat is eenſaemheyt?
't Is, gelyck men ſeydt,
Arremoé, en dat wordt vaeck beſchreyt.

3. Guſ-

3. Guſter waerje net ſoo wys als nu, en nu ſoo wys als guſter,
'k Meen in deſe ſaeck: maer wacht tot morgen toe,
Ga, en neem uw Speel-genootje meê, dan eensjes by uw Suſter,
(Die dan wyſer is als ghy) en vraegh 'er hoe
Men het beter heeft,
Als men eenſaem leeft,
Of wanneer m' hem in den Echt begeeſt.

4. Soo ſy voor u niet en veynſt, maer gaet in alles openhertigh,
Rondt en regel-recht, ick meen ghy ſult verſtaen
Dat de trouw wel eens, ja tienmael meer (al ſeyd ick twintigh dertigh,
't Was noch niet te veel) volmaecktheyt levert aen
Haer, die jeughdigh paert,
En die ſtaet aenvaert,
Als alleen te zyn, dat ſufheyt baert.

5. Blyfje dan noch even hart van hert, om niet te willen weten
Dat men door de trouw een vat vol Vreughde-wyn
Voor een ſtoop Azyn geniet, ſoo leer dat ſoet en ſuur eens meten,
Volgh uw Suſter na, en tap, met haer, d'Azyn,
Dat verdrietigh nat,
In een Honingh-vat;
'k Wed ghy dan het trouwen waerder ſchat.

225

LOF-
DICHTEN.

Op het Opper Veldt-hooftſchap van den *Doorluchtigen, Hoogh-geboren Vorſt,* WILHEM HENDRICK *Geboren Prince van Oranje, Grave van Naſſouw, &c.*

NU al wat dichten kan, en al wat niet kan dichten
Ter eeren van de PRINS en ſijn verhoogingh ſchrijft,
En koſt ick, ſchoon een lamp by ſoo veel groote lichten,
Niet ſwijgen op de vreught die 't Vaderlandt bedrijft.
Ick hoor een groot gejuygh by duyſenden van menſchen
Van groot' en kleynder ſtaet, de Jeught en d' Ouderdom
Is even ſeer gereet om WILLEM WEL te wenſchen,
Alleen ſtaet Momus voor dat zegen-wenſchen ſtom.
Stom ſtaet hy en verbaeſt, maer wat 's aen hem gelegen:
't Is naer het oude woordt, wanneer het Godt behaeght
Een menſche, wie hy zy, te kroonen met ſijn zegen,
Veel beter ſterck benijdt, dan jammerlijck beklaeght.
Wat kan doch Zoïlus? hy moet, hy moet het lijden,
Al berſt hy ſchier van ſpijt, het geen den Hemel wil:
Het groote werelts oogh heeft ſijn geſette tijden
En ſtaet noyt, als alleen door laſt ſijn 'smaeckers, ſtil.

Soo ſal de zegen-ſon, die met ſijn goude ſtralen
De DERDE WILLEM nu ſoo lieffelijck beſchijnt,
In 't Ooſten van ſijn Jeught, niet eer in 't Weſten dalen
Als 't onſe Godt belieft, hoe ſeer de nijdt ſich pijnt.
Wech mag're nijdige, wech blinden, wilt ghy ſtuyten
Het vyer der liefde van het gantſche Nederlandt?
Waer vindt ghy Emmeren, waer Ladderen, waer Spuyten,
Waer meê ghy bluſſchen ſoud ſoo Hemel-hoogen brandt?
Bedenckt u liever, en als vrome Vaderlanders,
Bemint dien braven Vorſt, die van d' Oranjen ſtam,
Die koſtelijcken Sram, nu uyt, ſoo 't ſcheen, niet anders
Dan eenen Fœnix uyt ſijn 's Vaders aſſche quam.
Bemint dien Poſthumus, bemint hem als een Weeſe,
En wenſcht hem leven en veel zegen, waer hy gaet;
Of, ſoo ghy niet en wilt, ſoo laet hem in ſijn weſen;
Ick wil 't met woorden, en betoonen met de daedt.
Heer, maeckt dees' ed'le Spruyt ten Boom, die door ſijn vruchten
Van Staet-kund, vreeſe Godts en van Man-haftigheyt
Het gantſche Landt verquick'; en hoort het bitter ſuchten
Uw's Volcks, dat by dees' vreugt met reden daeg'lijcks ſchreyt.

Op

Op de Afbeeldingh van

CHARON,

Geestigh in Sneeuw af-gebootst

Door den seer diep-sinnigen Kunstenaer

FRANS DE BRUYN PIETERSZ.

In den Jare 1672. *den* 16. *February.*

WAt kunstenaer was oyt soo geestigh in sijn sneed',
Die in het kille Snee soo brave stucken deed'?
De BRUYN doet CHARON met sijn Schuyt op Aerden komen,
En dwinght hem machteloos te rusten by de Boomen,
O wonder van de kunst! de Veerman van de Hel
Leydt hier voor Kinder jock, en oude Liens gespel;
Terwijl dat Kinderen, en Jong', en oude Lieden,
Den braven Kunstenaer een Krans van Lauw'ren bieden,
En roepen overluyd, dit wonder Hels gesicht
Leeft Jaren na de doodt van die het heeft gesticht.

J. G.

Een ander.

OP't gerucht van CHARONS ſtroopen,
Quam leſt yder een geloopen
Van het Ooſt en van het Weſt,
CHARON riep men heeft de Veſt
Van ons' Stadt al in genomen.
Flucx ſoo riepen al de Vromen,
Uyt een Mannelijcke borſt,
Wel wat honger wel wat dorſt,
Dwinght den bloedthondt hier te komen
Op ons' Wallen by de Boomen,
Met ſijn Schuytje door de Gracht?
Helſe Veerman roey wat ſacht,
Segh ons komt ghy hier om lading'?
Soeckt ghy Brandt-hout tot verzading'
Van het zadelooſe vyer?
Soeckt dat elders en niet hier:
Trouwheydt waeckt hier op de Veſten,
Voor 't gemeen is 't al ten beſten,
Liefde voert hier 't hooghſte woordt,
Helſe Veerman roey vry voort:
Aenſtondts voer den Schuyt-man henen,
En is haeſtigh weêr verdwenen
In het Water ſoo tot niet,
Dat men hooft noch benen ſiet,
Die niet ſagh als vlam en voncken,
Leght in 't Water nu verdroncken,
't Veer-ſchip van de Helſe gloet
Leght bedompelt in de Vloed';
BRUYN benijdt de Hel haer Neringh,
Al haer handel, en verkeeringh
Wil hy ſluyten door ſijn kunſt,
Hooger, hooger draeft ſijn gunſt

Tot

Tot ſijn mede-ſtedelingen,
Hy wild' liever haer bedingen
Elck een woon ſteê door de Lucht,
Dit verbeelt ſijn CHARONS klucht,
Hy bootſeert het vyerigh Bootje,
Met het vlammende Pilootje,
In het koud en kille Snee
Of hy ſeggen wou 't is vreê,
Doet maer goet en laet de ſonden,
't Helſe Veer-ſchip leydt gebonden
Aen de koude Water-kant,
Doet maer goet en vreeſt geen brandt.
Geeſtigh kunſtenaer de waerde
Van uw' kunſt ſal vyer, noch aerde,
Noch het water, noch de lucht
t' Onderbrengen, dit 's de vrucht
Van het aerdige bootſeren,
Van uw trecken, ordineren,
Van uw' ſnijden met verſtant,
Kunſt die leeft door ſulcken handt.

J. G.

Aen P. Y. VAN DER HOF,

Op 't Weer-brengen van ſijn

PARNASS' AEN 'T Y,

Beneffens

Koemans Schouwſpels Beſchouwingh.

BEroemde VAN DER HOF, in wien de Konſten blincken
Gelijck het hel-geſtarnt' aen 't blauw Aſuer, ick vly
My na mijn plicht, en brengh u uw' Parnaſſ' aen 't Y,
Daer d' Amſtel-Muſen haer verluſten met het drincken
Van ſulck een dranck, waer door Apollôs ſnaren klincken:
Oock brengh ick nevens dien 't Toneel, daer Koemans my
En u vertoont, hoe dat misbruyckte Poëſy
Behoor voor yder een tot walgens toe te ſtincken.
Het eerſte port mijn aen, om uyt den Henghſte-bron
Mijn ziel te laven, op Parnaſſ' of Helicon;
En 't ander leert hoe ik mijn pen dan moet gebruycken,
Tot lof en prijs van hem, die eyndeloos begon,
Tot voordeel van mijn ſelf, en, ſoo ick meerder kon,
Tot ſtichtingh van die geen, wiens gaven voor my duycken.

C. G. KLEYN.

Op

Op de geſchreven herts-tochten van J. Z.

INdien het ſeker is, dat Vruchten oyt vermochten
Te toonen d' aert des Booms aen wienſe zijn geteelt,
Soo wordt ons heden naeckt en levend' afgebeelt,
Hoedanigh 't herte zy van hem, die deſe tochten
Vertoont, alwaer het quaedt en quaedt-doen wordt bevochten,
En 't wit der ware deught aen yder meê gedeelt,
Dewijl Erato na Uranis maet-zangh ſpeelt,
En vreught en zeden ſoo zijn door elckaêr gevlochten,
Dat yder, neffens my, die deſe blad'ren leeſt,
d' Uytnementheden roemt van Zoutmans vlugghe geeſt,
En wenſcht dat hy voortaen ſijn Zangh-heldin laet ſingen
Na diergelijcke trant, op dat ſijn zangh de Jeught
Inſonderheyt gedy tot ſtichtingh, en tot vreught;
Want vreught met deught vermenght zijn aengename dingen.

C. G. KLEYN.

Deught en ſchoonheyts loſ van W. W. L.

STEMME: *La vignone.*

BEgaefde Maeght, begaeft
Met gaven waer op de faem hoogmoedigh draeft;
Vermits uw' Jeught
Sich huwt aen deught,
Gelyck uw' ſtem aen Cimbael vreught:

Uw' reden
En zeden,
Die thans
Vol glans
Zyn, als een Krans,
Doen 't Hof-çieraet,
Dat çier'lyck ſtaet,
Verwelcken, als uw' loſ op-gaet.
Geen Roos, hoe ſchoon, die 't oogh
Van yder flus na hem trock en 't hert bewoogh
Tot plucken, of
Leyt nu in 't ſtof,
Ontbloot van alle roem en loſ.
Een Lely,
Hoe veel hy
Oock ruyckt,
Ontluyckt
Wel ſchoon; maer duyckt,
Met al haer geur,
Cieraet en k'leur,
Haeſt wech, verdwynt, en gaet weêr deur.
Maer ghy, ô ſchoone Bloem!
Onwelckb're Lely, vol glans, ghy draeght de roem
Dat tydt noch doodt,
Die 't al ontbloot
Van geur en k'leur, u vlammigh roodt
Sal dooven:
Noch rooven
Elck lit
Haer wit,
Of, miſt myn dit!
Het beſt van all',
Uw' ziel, die ſal
Bevrydt zyn voor dit ongeval.

MAEGH-

MAEGHDEN-LOF.

Stemme:

Schoonſte Nymphje, &c.

LAet de groote Amſtel-Stadt
Vry de ſchat
Van ſijn Banck en Koop-luy noemen,
And're Steên oock elck het haer,
Om aldaer
Trots en moedigh op te roemen.
'k Heb voor Hooren beter ſtof,
Om haer lof
Boven and're op te ſetten,
Dat 's het Maeghden-rot, wiens naem
Men de faem
Door de werelt hoort Trompetten.
Maer ick hoor de bitſe nijdt
Mijn van ſpijt
Deſe reden tegen voeren,
Is uw' Stadt ſoo Maeghden-rijck?
Haer 's gelijck
Hoor nochtans u mondt te ſnoeren.
't Is wel waer, ô nijdt, men ſal
In getal
Haer 's gelijck wel konnen vinden:
Maer in gaven ſoo voltoyt
Sal men noyt
't Voortgaen van haer lof inbinden.
Schoonheyt blinckt hier als een Krans
Rijck van glans,
Kracht en vlijt werdt ingeſpannenen,
Tot de deught haer zetel veſt,

En de Peſt
Van onkuyſheyt werdt verbannen.
Kuyſche zeden, heuſch gelaet,
Soete praet,
Wijsheyt, kunſt, en vrome daden,
Vroolijckheyt in deught en eer,
En noch meer,
Kroonen haer met Myrthe-bladen.
Als ſy maer eens zijn vergaert,
Na haer aert,
't Schijnt een Paradijs te weſen,
Dat met Aerdtſche ſaligheyt
Is bezaeyt,
Daer men vreught by vreught kan leſen.
Och! ick voel mijn pen te licht,
Om mijn plicht
Hier na waerde te bewijſen:
Maer, ô Maeghden ſoet geſlacht,
Ick verwacht
Meerder kracht om u te prijſen.

Even als de Tintel-vieren
't Blauwe Hemel-dack verçieren
Soo verçiert dit Maeghden-tal,
Rijck van deughden, 't Hoorens dal.

PUNTDICHT

Op de Madrigale van Juffrouw . . .

UW' Madrigalen zijn, beroemde by de ſchoonen!
Wel heerelijk Muzijk: maar die haar zingen ſal,
Dient eerſt ter ſchole by Pythagoras te woonen.
Dat lange ſwijgen, dunkt my, heeft by ons geen val.

Ofe

Oft zoo het konnen zal mijn geeſt vermaak toevoegen,
'T moet wezen, als uw ſtem, zoo lieffelijk en zoet,
Alleen gehoort wort. Door dat kitt'lend zielgenoegen,
Wordt al de moeilijkheit des ſwijgens weer vergoedt.
Uit dat gezielt geluit, weet ick mijn vreught te viſſchen.
Maar t' wijl mijn aandagt in uw zingenszoetheit baadt,
Zal mijn geheugenis in 't tellen moeten miſſen,
En ik het heel party doen dwalen van de maat.

EER-KRANS,

Voor

A. J. D. B.

Verdient door het konſtigh diſpenſeren van den

THERIACA VAN ANDROMACHUS.

WAs nu Andromachus in 't leven,
Die 't heylſaem menghſel heeft beſchreven:
Daer meer als tieſtigh Kruyden kracht
Werdt konſtigh onder-een gebracht;
En ſagh hoe ſijn nakomelingen
Geen arbeydt ſparen, om die dingen,
Die Zuyd en Noorden, Ooſt en Weſt
Gegroeyt zyn, op haer alderbeſt,
Te krygen: 'k wed hy ſoud van Romen,
Uy Nerôs Hof gewilligh comen:
En dat een Boeren-wooningh hier,
Hem meer vernoegingh en playſier

Soud

Soud geven als al 't hoofs vermaecken,
Wanneer hy quam en ſagh die ſaecken:
Hoe trouw een BOER hier diſpenſeert,
Die dingen, die hy heeft geleert
Voor meer als vyftien hondert Jaren:
Gewis hy ſoud weêr derwaerts varen,
En halen voor dien trouwen Soon,
Van Cæſars hooft, een Lauw're Kroon.

EER-DICHT

Op de nette diſpenſatie des

THERIAECKS,

Door

A. V. D. S.

SOo blinckt Eeuw uyt, Eeuw in dat Konſt-ſtuck, dien Triakel,
Dat ons Andromachus heeft by geſchrift geſtelt:
Soo 't in diens Koninghs tydt verſtreckten een mirakel,
Om dat het door ſijn kracht en deught des doodts ghewelt
Kond krachtigh tegen-ſtaen: 't doet noch ſoo, en niet minder;
Want yder Yveraer, die 't konſtigh menghſel menght,
Ontſiet hem gelt noch werck dat Quid pro quo geen hinder
Aen ſulck een waerden ſaeck in 't alderminſte brenght.

Wilt

Wilt ghy bewys hier van? soo gae tot van der Schalcken,
Terwyl het, in sijn ry, voor yder open staet,
En leen tot uw gesicht vry 't snel gesicht der Valcken:
Soo dat ghy door en door kunt sien, ja 't minste Zaet;
Ghy sult benevens my bekennen dat het net,, is,
En dat het Voor schrift van dien Koningh hem een Wet,, is.

P. Y. van der Hor.

't Lof van 't Honingh-bijtje.

DEn Phœnix roemt men als een Prinçe van de Dieren,
Die vluchtigh zyn, om dat hy sonder weêrgaê leeft,
Men looft den Pauw, om dat hy glans en schoonheydt heeft,
Den Storck en Adelaer, om deughden en manieren,
Men pryst den Nachtegael oock om zyn tierelieren;
Maer 't Honingh-bytje, dat hier voor ons' oogen sweeft,
Is meerder eere waerdt, dewyl 't meer voordeel geeft
Als and're Vogels, die steets door de wolcken twieren:
Want Was en Honingh, dat den By uyt bladt en bloem',
Door konst en neerstigheyt, of soeckt, of weet te zuygen,
En in zyn Korven sleept, is nut en aengenaem,
En voor gesond' en sieck' seer dienstigh en bequaem.
Dus moet het alles dan voor 't Honingh-bytje buygen;
Want ware nuttigheyt is meer als yd'le roem.

HOOGHT-

HOOGHTWOUDTS LOF.

Het Dorp ſpreekt.

VReemdelingen, die in 't reyſen
Prinçen-hoven en Palleyſen,
Groote Steden wel gebouwt
Door uw reys-luſt hebt beſchouwt,
Kom, ick bid u, wilt eens nad'ren
Tot omtrent myn Linde-blad'ren,
Die u wencken met haer groen,
En aldaer uw' luſt voldoen
In het nimmer ſat aenſchouwen
Van myn Huyſen en Gebouwen,
Die men daer ſiet op een ry,
Gins en weder, zy aen zy,
Ja ſoo dicht by een getimmert
Dat het voor de oogen ſchimmert,
Even of het licht beſwyckt,
Als men daer wat langh op kyckt.
Siet hoe datſe ſtaen en prycke,
Moedigh om dat haer 's gelycke,
Soo in order als getal,
Nimmermeer verſchynen ſal.
Een'ge pogen met haer daecken
Aen het Firmament te raecken;
And're heffen weêr de top
Van haer gevels hooger op:
En een derde ſoort, wat ſlechter
Of wat lager, toonen echter
Dat oprechte ned'righeyt
Binnen haer beſloten leyt.

Laet

Laet de wyt-beroemde Steden,
Die d' eenvoudigheyt vertreden
En verbryſſ'len t' eenemael,
Door de luſt tot pracht en prael,
Op haer trotſe gevels roemen,
En meer and're dingen noemen,
Ick ſal toonen dat myn ſtaet
't Haer' noch verr' te boven gaet.
Siet myn Water-rycke Stroomen,
En myn hoogh-gekroonde Boomen
Langhs haer boorden, hier en daer,
Populier en Haſelaer,
Will'gen, Elſ', Abeel' en Eycken,
Die haer top ten Hemel reycken
Door de drift van damp' en wolck',
Daer het ſchoon-bevedert Volck
Alle morgens vroegh, in 't ryſen
Van de Son, haer Schepper pryſen,
Met een aengename toon,
Wonder ſoet en overſchoon,
Door een klanck van duyſent kelen,
Die het ſpeel-ſieck hert ſoo ſtrelen,
Dat het is gelyckerwys
Of het ſaligh Paradys
Wederom van nieuws op Aerde
Aen myn Borgers openbaerde
Hier omtrent myn Linde-blaên:
Nu eens na de Kercke-laen,
Om wat Weſt-waert aen te treden,
En wat tydt in 't ſien beſteden
Van het konſtigh Orgel-werck
In myn hoogh-gebouwde Kerck,
Daer men Godes Tolck, in 't preecken,
Hoort de ſuyv're waerheyt ſpreecken
Van het onbevleckte Woordt,
Daer de nydt ſich om verſtoort;

Luy-

Luyſter daer eens, onder 't galmen
Van de Koninckſlycke Pſalmen,
Na dat gadeloos geluyt,
't Lockt de ziel ten boeſem uyt,
En het doet het hert bedencken
Wat al vreughde Godt ſal ſchencken
Op het eeuwighdurend Feeſt,
Yder die hem dient en vreeſt.
Nu weêr wat te rugh geweecken,
En myn Raedt-huys eens bekeecken,
Daer gerechtigheyt op woont,
Die Balans en Swaert vertoont,
Met een Blindt-doeck voor haer oogen,
Op dat gelt-ſucht noch 't vermogen
Van Perſoons aenſien'lyckheyt
Haer te gener tydt verlydt,
Noch niet om-koopt, tot haer voordeel,
Om een onrechtmatigh oordeel,
(Daer de reden tegen ſtrydt
En 't bedroch ſich in verbiydt)
Uyt te ſpreecken: maer de klaerheyt
Van de onderdruckte waerheyt
Even vierigh voor te ſtaen
Alsſe voormaels heeft gedaen.
Kom, beſiet oock in 't paſſeren
't Geen veel Dorpen noch ontberen,
Dat 's myn Suyvel-Waegh, alwaer
Borger, Boer en Handelaer
Soo veel nut van komt te trecken,
Als 't haer tot geryf kan ſtrecken
Dat men ſulck een plaets hier heeft
Daer men elck het ſijne geeft.
Nu al weêr een weynigh verder,
Om te ſien hoe dat den Herder
't Veê beſorght, bewaeckt en hoedt,
Daer 't nem ſelven laeft en voedt,

In

In de Klaverrycke Velden
Die myn Vruchtbaerheyt vermelden;
Hier en daer en overal,
Door het eyndeloos getal
Van myn ſoete-mellicks Kaſen,
Die ick van de weel'ge Graſen,
Daer het Koetje meê verzaet,
Daeg'lycks krygh in overdaet.
Siet aen d' ander zy oock mede
d' Overvloet en vruchtbaerhede
Van myn Ackers!, die belaên
Zyn met veelderhande Graen,
Om haer Bouw-heers Werck te loonen
Met een Oegſt van Erten, Boonen,
Kooren, Kool-zaedt, Terw' en Vlas,
En meer diergelyck gewas.
Nu dan Haeghje, noem uw Jonckers,
Roem vry op uw weyiſe Pronckers,
Op uw geyle Jufferſchap,
'k Set myn roem op hooger trap;
Ick heb Maeghden ſchoon en jeughdigh,
Groot van kennis, kuyſch en deughdigh,
Bly van weſen, ſoet van tael,
Vriendelyck in haer onthael',
Niet laetdunkent noch hoovaerdigh,
Maer eenvoudigh en goetaerdigh,
Neerſtigh in den arrebeydt
Door hun plicht' haer op-geleydt.
'k Sal oock daer beneven toonen
Wat voor Mannen in my woonen,
d' Eene min en d' ander meer;
Eerſt myn hoogh geboren Heer,
Edelmoedigh en rechtſchapen,
Siet ſijn afkomſt in ſijn wapen,
Uyt wat adelycke ſtam
Hy ſijn levens oorſpronck nam;

Siet ſijn deughden in ſijn handel,
In ſijn omgangh, in ſijn wandel
Soo gemeenſaem, en ſoo vry
Met ſijn waerde Burgery:
Siet ſijn wysheydt in ſijn raden,
En ſijn vroomheydt in ſijn daden:
Siet ſijn edelmoedigh bloedt
In ſijn onvertſaeght gemoedt;
Dat noch onlanghs is gebleecken,
Doe het Oorloghs-vyer ontſteecken
Was, ſoo in als buyten 's Landts,
Daer hy ooghden op een Krans
Van onwelckb're Lauwerieren,
Om ſijn kruyn daer meê te çieren,
Als een trouwe Batavier.
Daer aen volght myn Officier,
Goedertieren in 't beſtraffen,
En mildadigh in 't verſchaffen
Van het loon voor trouwe daên:
Wyſſelyck in al ſijn raên:
Wel geoeffent in de Wetten,
En ſorghvuldigh voor de ſmetten
Van een laſterlycke naem,
Uytgeblaſen door de faem.
'k Heb benevens dien oock Mannen,
Die de êygenbaet verbannen,
En ſich quyten onder een
Voor de welſtant van 't gemeen.
And're die 't oneffen ſlechten,
En verwarde ſaecken reçhten
Met een ongemene vlyt,
Ras en langhſaem, na de tydt
En gelegentheyt van ſaecken
Eyſcht, om 't rechte wit te raecken,
Daer een Rechter ſteets op mickt,
Die hem na de reden ſchickt.

Siet

Siet oock eensjes wat ter zye
Op myn brave Burgerye,
Die u toonen datſe zyn
In der daedt als in de ſchyn,
Fray van leven en manieren,
Vredigh, ſtil en goedertieren,
Eerbaer, trouw, oprecht en goet,
Vroom en deughtſaem van gemoet,
Openhertigh en aenminnigh,
Niet beveynſt noch dubbelſinnigh,
Vreemt en ſchuw van achterklap,
Hoogh begaeft met werenſchap,
Kloeck en neerſtigh in 't verrichten
Van haer dagelyckſche plichten,
Leydtſaem, danckbaer en vernoeght
Hoe den Hemel 't met haer voeght.
Kom dan, ſegh ick, Vreemdelingen,
En beſiet al deſe dingen,
Of het niet wel waerdigh is
Om die, tot gedachtenis,
(Als het achtſte werelts wonder)
Meê wat plaets te geven, onder
Alles wat ghy waerdigh kent
In uw hert te zyn geprent.

C. G. KLEYN.

245

HELDE-
DICHTEN.

DE BRITSE NEDERLAEGH,

Op den TEEMS,

Anno 1667. den 20, 21, 22, 23, en 24. Juny.

DE bitſe Britſe Vorſt, door Zee-ſtrijdt afgemat,
Of door 't verdelgen van ſijn Koninglijcke Stadt'
Gaf nu, by groot gebreck van ſijn gewone Schat'
De Zee ten beſten.
Terwijl de Satan van de vry-gevochten Staet
(Die noyt uyt roovens luſt, uyt moedwil, of uyt haet,
Een ander overviel, met liſt of oorloghs-daedt)
Haer Vloot uyt-preſten.
Daer gaet de ſtrijtb're Leeuw, die noyt in oorlogh ſliep,
Met Wapen-tuygh belaên, weêr Zeewaert in, en liep
Na 's Vyandts Kuſt, tot hy omtrent by Koninghs-diep
Gingh veyligh ſitten.
Dit joegh langs d' Oever van dat Roof-neſt ſulken ſchrick
En bangigheyt, dat 't ſcheen of in een oogenblick
Een tal van zielen, met geley van ſucht en ſnick,
Voer uyt de Britten.
Dees' tijdingh quam wel haeſt tot Withal, voor de Vorſt,
Die ſonder daedt, in naem alleen, de Rijcks-ſorgh torſt,

En baerde ſulcken ſchrick door 't Hof, in yders borſt,
Dat Stuarts Kind'ren
Terſtont na buyten gaen, en nemen nauwe acht
Omtrent de Zee-kant, of de Staetſche Water;macht,
Die meer haer eygen eer als 's Vyants ſchaê betracht;
Daer oock kon hind'ren.
Men vondt het alles wel,de ſaeck ſcheen buyten noodt;
Sy keerden weêr terugh, en lieten Neêrlants Vloot;
By haer ſoo min geacht, met Sloep, Galjoot en Boot
Haer gronden peylen.
Daer meê wond d' Heer van Gent, door laſt, ſijn Anckers op,
En port ſijn Heiden aen, die alle 't Zeyl in top
Doen ſetten, en gaen ſoo, door 't ruymſt bevonden ſop,
Den Teems bezeylen.
Hier krijght het ſpel ſijn gangh; de Trommels ſlaen allarm; (geſwarm
't Geſchut blaeſt vyer en vlam: den Brit roept in 't
Van ſchroot en kogels, hulp: maer ſiet noch ſchilt noch ſcharm
Voor haer verſchijnen.
Men wint haer Stranden af, en neemt de Forten in;
Men ſcheurt des Koninghs Vlagh, en ſtêlt, na eygen ſin,
De Staetſe weêr in plaets: met bralt met rijck gewin
Van Mageſijnen.
Men bergt het beſte goedt, en 't ander ſteeckt men aen;
Men doet wat Konings is in't kort door't vyer vergaen:
Maer 't Borgers werdt verſchoont, en haer wordt niet misdaen
Aen 't een noch 't ander.
Men gaet al voort, en ſoeckt de Zee-kaſtelen, daer
Den Brit de toegangh ſluyt, met Schip en Raecks, om haer

Te hoeden voor 't gewelt, en onverwacht gevaer
Der Nederlander.
Maer d' Opper-Koningh, wiens gesagh en heer-
schappy
Uyt eeuwigheyt bestaet, maeckt nu dat Battery,
Noch Schans, noch tegenweer de Britse dwinglandy
Alhier kon baten.
Den Batavier toont weêr op nieuw sijn stalen moet,
Hy valt sijn Vyandt aen, en zeylt, gelijck verwoet,
Op d' Yz'ren kettingh, dat hy stucken springht, en
moet
Haer varen laten.
Daer steeckt men Schip by Schip, door Branders,
aen de brandt;
Gins vlieght 'er een om hoogh: en and're, die ver-
mant
Zijn, worden wech-gehaelt, om voort na Neder-
landt,
Tot buyt, te slepen,
Soo woedt men voort, en soeckt de leste van 't getal,
Dat wel gelukt, in spijt van Landt- en Water-wal;
In 't kort, men sagh die Bay wel haest ontbloot van al
Des Koninghs Schepen.
Dus gingh de Zee-Leeuw nu, met buyt en zegen-prael
Voorsien, den Teems weêr af: d' Eylanders droef
van tael
Beklagen haer verlies, en roepen altemael,
Met scharpe rede':
O Karel! dit 's uw loon, en wel-verdiende straf,
Die ons den Hemel voor uw Haven-schenden gaf:
Ey vliedt voortaen, 't is tijdt, van sulcke gruw'len af,
En tracht na Vrede.

C. G. Kleyn.

VICTORY-VREUGHT.

ZANGH.

WAt is 't dat Hollandts Vreughde-vyeren
Nu heden weêr op nieuw ontſteekt,
Terwijl 't ons meer aen Lauwerieren
Als ſtof tot helden-lof ontbreeckt?
Wat is 't geſchater
Van die blijde vreught,
Die uyt het Water
Voorkomt, en verheught
De Ouderdom en Jeught?

TEGEN-ZANGH.

HEt zijn des Vyants nederlagen;
Want onſe Staetſe Water-macht
Heeft d' Angel weêr op nieuw geſlagen,
En in ſijn eygen neſt verkracht:
Geen Bateryen,
Ketens, noch geſchreeuw,
Kon haer bevryen
Voor de ſcharpe kleeuw'
Van Neêrlandts Water-Leeuw.

TOE-ZANGH.

SOo laet den Opper-Godt dan blijcken
Dat hy een wreecker is van 't quaedt,
Soo wel aen groote Koninghrijcken,
Als aen de allerkleenſte Staet:
Hy ſtort ſijn plagen
Op de booſen neêr,

Maer

Maer die haer dragen
Na ſijn Woordt en Leer?
Verlaet hy nimmermeer.

SLOT-ZANGH.

LAaet ons die grooten Heer der Heeren,
Die ons ſoo vaeck ſijn gunſt betoont,
En heden weêr doet triumpheren,
Na dat hy ons met zegen kroont,
Eenparigh prijſen
Met een reyn gemoedt,
En danck bewijſen
Voor het groote goedt
Dat hy ons heden doet.

C. G. KLEYN.

VREE-GEZANGH.

Stemme:

Waer is trouwer minne, waer is, &c.

TRouwe Nederlanders,
Minnaers van de Vreê,
'k Singh nu vry wat anders
Als ick onlanghs deê;
Onlanghs zongh ick zangen
Vol van bitter wee:
'k Songh den aengevangen
Oorelogh op Zee.
'k Songh van quaê geruchten,
En van Carels haet:

'k Songh van angſtigh ſuchten,
En noch quader quaedt:
'k Songh van hevigh ſchieten,
Sullecks noyt gehoort:
'k Songh van bloedt vergieten,
En van menſchen-moordt.
'k Songh van blakend branden,
Sonder heyl of nut:
'k Songh hoe dat de Landen
Wierden uyt-geput:
'k Songh van Haven-ſchenden,
Noyt by ons gekent:
'k Songh van veel ellenden;
Maer dit treur-zangh endt.
'k Sal nu anders zingen,
Op een ſachter toon,
Van gewenſchte dingen,
Dat is, Stuarts Soon,
En ſijn ſtijve ſinnen,
Die, door beê noch klacht,
Niemandt wiſt te winnen,
Die zijn nu verſacht.
Die zijn nu gebogen,
En bewogen tot
Vrede, door 't vermogen
Van der Goden Godt:
't Swaert is op-geſteecken,
Mars met al ſijn ſleep
Is uyt Zee geweecken,
En gaet niet weêr ſcheep:
Nu ſal men de baren,
Die door menſchen bloedt
Root geverreft waren,
Weêr met overvloedt
Van geladen kielen,
Die van Ooſt en Weſt

Komen, dicht ſien krielen,
Voor 't gemene beſt.
Nu ſal men de Helden,
Die haer lijf, uyt noodt,
In perijckel ſtelden,
Om een weynigh Broodt,
Weêr haer rappe leden,
Buyten Krijghs gevaer,
Sien in dienſt beſteden
Van den handelaer.
Nu ſal men de ſtraten,
Die van 't win-ſieck Volck
Schenen gantſch verlaten,
Eer de Donder-woick
Was voor-by gedreven,
In een groot getal
Weêr op nieuw ſien leven,
Hier en over al.
Nu ſal men de gene,
Die uyt bange Strijdt
Wiſten nauw' waer hene,
Mits de ſlechte tijdt,
Sien haer handen reppen,
Om een zegen uyt
Deſe Vreê te ſcheppen,
Die wat goets beſluyt.
Dus ſal 't gelt in Kaſſen
En Kantoren weêr,
Daer het uyt was, waſſen.
Godt den Opper-heer
Wil genadigh zeg'nen
Dees verbintenis,
Dan ſal ons bejeg'nen
Al wat heylſaem is.

C. G. KLEIN.

KLINK-

253

KLINK-DICHTEN.

Vrage van eenen Toback-drincker.

'K Zit hier alleen en zuig een Pyp, en denk in 't rooken,
Zoo ik dus wier gezien van die my noit dus zag;
Of ik niet denken zouw, of hy niet denken magh
Hier zit een Gek, die zich verydeltuit met ſmooken?
Dus denkend' vraagh ik u, die meê dit vyer te ſtoken
Gewent zyt, of ghy niet beſchreumt zyt voor den dagh?
Vermits elk een van u, die rook te blazen plagh
Na uw vermogen maakt het licht in damp bedoken.
Dus vragend' met gedacht', denk ik, ô van der Hof!
Aan u, en dat my dient op deze vragens-ſtof
Uw' antwoordt, mits ghy tracht al rookend' vroom te leven.
Ey zegh dies, *kan een Man behouden deeg'lyk lof,*
Indien hy zich betoont van geeſt te zyn zoo groſ,
Dat zwarte rook zyn oogh verluſtiging' kan geven?

C. Groenvelt.

Antwoordt.

UW' Vrage deed myn Breyn gelyck een Oven roocken,
Eer ick de rechte ſin van uwe meningh ſagh,
En twyffel of ick my dies noch beroemen magh;
Om dat myn doffe geeſt voor vlaim niet geeft als ſmoocken.

Maer

Maer waerom koomje nu dat tydtverdryf beſtoocken,
Dat by ons nu een Jaer, 's Maendts eens, by klaren dagh,
Soo dickwils is gedaen? of ſal 't niet gaen als 't plagh
Als ghy vertrocken zyt? Is u 't verſtandt ontdoocken?
De Vrienden, die hier zyn, die kennen van der Hof.
Gaf dan het vyer-geſmoock tot klagen gantſch geen ſtof
Aen d' Oudtſte van ons vyf, die ſonder ſmoock kond' leven?
Een ſal 't nu vier niet doen; myn Vriendt geen deeg'lyck lof
Verdwynt door wat geſmoocks, indien men niet te grof
Sich ſelven aen de Pyp als ſlaef gaet over-geven.

P. Y. van der Hof.

Aenmaeningh om het beloofde tegen-antwoordt van een Toback-drincker.

G' Hebt giſteren belooft dat ghy van daegh in 't roocken
Soudt maecken, dat ick op myn antwoordt, antwoordt ſagh,
Dit 's geen betalingh, Heer, of ghy al ſeght ick magh
Niet rymen, maer het leyt in 't herte noch te ſmoocken:
't Is noodigh, dat ick dan uw yver aen kom ſtoocken,
En uyt uw Breyn-kas brengh betaling voor den dagh,
Zyt ghy die ſelve Man, die ghy te weſen plagh,
Soo houd uw vlugge Geeſt in Sneeu noch Bedd' gedoocken.
De wan-betalingh ſchuylt wel meeſt in 't Princen-hof

Daer

Daer Hovelingen zyn, maer ſelden vint men ſtof
Van klagen, daer de Luy na haer vermogen leven,
Dies wiltge dat ick u toebrenge ſulck een lof
Als ick u waerdigh ken. Soo ... niet meer ſoo grof,
Als ghy my nu betaelt 'k ſal u Quitantie geven.

P. Y. van der Hor.

Onſchult van een Tobak-drinker.

BEtaalde rook-ſchult eiſcht Quitantie, maar van rooken.
Een leugen zonder ernſt oit leug'naar ſchaem-root zagh.
Den zucht eens vromen Mans tot deeg'lijk lof vermagh
Niet, dat hy gaat zijn woordt in leugendamp verſmooken.
Doch hem, die na zijn zin, zijn' haarſtede aan magh ſtoken,
Staat vry te klagen van zijn onmacht voor een dagh;
Schoon hy in 't ſchoon gelaat van vley beloft', die plagh
In 't Hof in zwangh te gaan, zijn woordt niet ziet gedoken.
Geen Bedde oft Sneeuw verſchaft' oit geeſt den aart van 't Hof:
Maar was ik die ik plagh 'k ſou vinden rijker ſtof;
Om uit te werken dat ghy zonder rook zoudt leven,
Kan ik dies niet voldoen, van rookſchult 't oude lof
Beſchieten, ey beticht mijn' onmacht niet zoo grof
Mits ik, hoewel te laat, uw' antwoort antwoort geve.

C. Groenvelt.

Tegen-

Tegen-antwoort, op het antwoort van eenen Tobak-drinker.

'K Weet niet waarom mijn vraagh uw' herſſenen deê rooken,
Vermits ik daar nocht vuur, nocht ſtof tot rook in zagh:
Dies dunkt my, dat ik met geen twijffel denken magh,
Dat ghy dit dichtende weêr beſigh waart met ſmooken:
Maar is 't ſlechts tijdtverdrijf? zoo wil ik 't bet beſtoken,
Al was 't een jaar, niet eens ter maant, maar dagh op dagh,
By ons gepleeght. Mits ik, die ſchaars te pijpen plagh,
My op 't vertrek zoo diep in dampluſt voel gedoken.
Schoon dan de Vrienden, die zoo kennen van der Hof,
Noit klaaghden van ons' ſtank, nochtans beklagens ſtof
Vinde ik de jonghſt' van vijf. Want ſonder ſmook te leven,
Zoud my een luſtdwangh zijn en werk van deeg'lijk lof;
Maar om te Meeſteren, die redensbreuk, zoo grof
Met eelt begroeit, kan ik my noch geen hope geven.

C. Groenvelt.

Her-

Herhaelde antwoordt, op het tegen antwoordt van eenen Toback-drincker.

HOe 'k meer van 't roocken ſchryf hoe 'k meer verhit op 't roocken,
En ſie in 't roocken yets, het geen ick noyt ſoo ſagh:
Dat is u ſchrander breyn, 't welck ſich beroemen magh
Te kennen ſien wanneer ick beſigh was met ſmoocken.
Dit portme om alweêr dit leerſaem vyer te ſtoocken;
Op dat eens op uw' vraagh komt antwoordt aen den dagh.
Voorts ſchiet my in den ſin wat Bruno dickwils plagh
Te ſeggen, als hy ſat gelyck in damp bedoocken:
Dat hy dan ſpreecken kond van ſaecken die in 't Hof
Begunſtight wierden, en hem brachten pryſens ſtof:
Syn meeſte rym in roock gemaeckt doet hem noch leven;
Soo blyckt dan dat een Man kan houden deeg'lyck lof
En roocken, ſoo hy hem by 't roocken niet te grof
Verloopt in ſtercken Dranck, dat niet als ſchand' kan geven.

P. Y. van der Hoff.

Vervolgh van het tegen-antwoordt, op het herhaalde antwoort van eenen Tobak-drinker.

'T Is zoo, gewoonte ſet de ſlaafze luſt tot rooken
Steets nieuwe vonken by. Maar 't geen ik nimmer zagh
Dat was een ſchrander breyn, 't welk waarlijks roemen magh
Dat zijn vernuftigheit geboren is uit ſmooken:
Of dat zulk tijtverdrijf een leerzaam vuur kan ſtoken.
Het antwoort dat g' hier op mijn vraagh brenght voor den dagh,
Is my zoo licht voor 't gelt als Brunôs aanſien plagh
Te wegen, mits zijn geeſt te vaak lagh ſchuil gedoken
In Wijn en rookens luſt. De gunſt en lof van 't Hof
Is even licht als rook, en geeft noit ware ſtof
Tot welgeaarde prijs. Sijn rijm, doet Bruno leven
('T is waar) in ons gedacht, maar dat het deegelijk lof
Een 's Mans in rijm of rook beſtaat, ſchijnt my zoo grof
Gelogen, dat ik 't noit geloof zal konnen geven.

C. Groenvelt.

Ant-

Antwoordt op het vervolgh van t'tegen-antwoordt, op het herhaelde antwoordt van eenen Toback-drincker.

UW' Rym-kund by de myn verſcheelt als vlam by 't roocken:
'k Bewys myn ſeggen met het geen ik giſter ſagh,
Dat is u konſtigh Vers daer 'k niet by halen magh.
Maer eer ick noch my ſelfs beroof van 't leerſaem ſmoocken,
Soo moet ghy, na u woordt, de waerheyt bet beſtoken.
Wie wil ontkennen dat men roockend' voor den dagh
Kan brengen ſaecken, die de wysheyt dickwils plagh
Te pryſen, en noch pryſt? al wordt de lucht bedoken
Door ſwarte roock: 't verſtant der wyſen blyft een Hof
Dat altydt geurigh ſtaet. Indienje aêrs geen ſtof
Kunt vinden als wat roock, ('t afbeeltſel van ons leven)
Om ſulck een Puyck-poëet t' onfutſelen ſijn lof:
'k Geloof u, met bedingh, wanneer ick oock eens grof
Te liegen kom dat ghy my weêr geloof ſult geven.

P. Y. van der Hof.

Weder-antwoordt op het vervolgh van het herhaalde tegen-antwoort van eenen Tobak-drinker.

WAs ik verhit op lof, gelijk ik ben op 't rooken,
'K zou zeggen, dat ik u, my prijzend' garen zagh:
Maar nu ik zeker ben, dat ik verzeek'ren magh,
Dat ik mijn Rijmkunds lof aan een pijp kan verſmooken,
Zoo keer ik my, niet om de waarheit te beſtoken,
Maar om 't ontkennen, dat oit rook braght voorden dagh:
Oft kund, oft kunſt, oft rijm, waar door men Bruno plagh
Zijn 's levens laſter in zijn lof te zien gedoken.
't Verſtant der wijzen blijft ('t is waar) een geurigh Hof.
Maar heeft zijn bloeijenskracht niet aêrs als rook tot ſtof
Van voetzel, zeker 't heeft niet als een duiſter leven,
Dies, ſchoon ik niet en tracht te dempen Brunôs lof,
'K meen echter, dat ik met mijn zeggen niet te grof
Gelogen hebb', al is 't dat ghy 't dien naam wilt geven.

PAU-

PAUSE,

Op den eerſten dagh der Vaſten.

'k VErſoeck eens Pauſe van ons ſchrijven over 't rooken,
Om dat ick garen eens een tweede antwoordt ſagh
Van uwe dwael-reys, en, indien ick meer vermagh
Dat ghy namiddagh komt een pijpje met my ſmoocken:
(Uw' Vrientſchap, en de koud ſal my braef aen doen ſtoken)
Want ick u liever ſie als 't Pauſdom d' eerſten dagh
Der Vaſten. Soo ick u, of ghy my, veeltijts plagh
Gehoor te geven, kom, en ſie waer 'k ſit gedoken.
Nu nood ick u by 't vyer en Somers in mijn Hof;
Daer ons d' ondoyde aert een aengenamer ſtof
Verlenen ſal, wanneer de Planten weêr herleven,
Om hem, die 't alles ſchiep, te brengen ſulck een lof
Als onſe aerdts-vernuft (in 't geeſt'lijck veel te grof)
Begrijpen kan. Men moet, in all's, Godt d' eere geven.

Antwoordt op de Pauſe.

'K Las uw verzoek terwijl ik bezigh was met rooken,
Waar in ik luſt tot ruſt en ſchultbetalingh zagh.
Maar meenje, Vriendtje, dat mijn geeſt zoo veel vermagh
Dat ik uw' rijm voldoe en noch met u kan ſmooken.
Uw' vrientſchap zoekt de koud mijn 's breins wel wech te ſtoken,
Doch ſchoon ick niet ben Paeps 'k eyſch echter vaſten-dagh
Van uw' Poëtenkoſt, die ik zoo dickwils plagh
Te nutten, dat ik nu in zatheit zit gedoken.
Nu min ik wel u vyer, en Zomers meer uw' Hof:
Maar kan ik dan uw' gunſt met aengenamer ſtof
Verplichten, 'k ſal dan bet verplicht zijn aen mijn leven;
Om dat ik dan verhoop mijn Schepper met meer lof
Als hem oit is gebraght van mijn vernuft, te grof
In plicht van dankbaarheit, zijn Godd'lijke eer te geven.

Klachten over het verdrietigh wachten na het ſchrijven van een Klinck-dicht.

'K Wacht vaſt, terwijl ik aan uw' haartſteed ſit te rooken,
Met heet verlangen na het geen ik garen zagh,
Dat is uw' Klinkdicht op mijn Zoons geboort'. Maar magh
Ik bidden, ey mijn Vriendt! voldoe my niet met ſmooken.
Het ſtrelend' vuur, dat ghy uit vrientſchap aan ginght ſtoken,
Om my te maken zoet het afgaan van den dagh,
Neem ik ſoo minn'lijk aan als ik oit vrientſchap plagh;
Maar denk dat ik hier zit in eenzaamheit gedoken
Tot mijn verdriet, om dat ick u, ô van der Hof!
Soo langh moet miſſen, die my met uw' tonge ſtof
Kondt lev'ren, waar door ik in meerder zoet kan leven.
Dies, ſchoon u afzijn niet bezwalken kan uw' lof,
Ey, acht mijn waardigheit ſoo Boers niet of zoo grof,
Dat ghy my zonder noodt uw vyer alleen zoudt geven.

C. Groenvelt.

't NIEUWE HOORNS GELUCK-WENSCHINGH,

Aen mijnen Vriendt

C. GROENVELT,

Over ſijn Soons geboorten-dagh den 24. Febr. 1670.

MYns wetens ſagh ick noyt uw' Haertſteê blyder roocken
Als heden, toen ick uw' geſonde Soon aenſag
Die my myn plicht vermaent, die 'k niet verby en magh,
Dat is: dat ick myn hert, dat altydt leydt te ſmoocken,
Eens lucht geef, en het vyer des vriendtſchaps aen gae ſtoken;
Myn voorwerp is uw' vreught en Soons geboorten-dagh;
En noch wanneer ghy ſeyd' het ſal niet gaen als 't plagh,
Myn yver om te ſien waer kranckheyt leyt gedoken
Sal nu verdubbelt zyn. Myn Vriendt, 100 van der Hof,
En veel der Borgery, verſchaft wierd' blyde ſtof:
't Sal zyn als ghy uw' Soon ſoodanigh voor wilt leven,
Dat Groenvelts name bloey in onverwelckbaer lof,
Soo langh tot dat de nydt ſich vol ſuypt en te grof
Syn balligh overlaed en ſoo den doodtſnick geve.

P. Y. van der Hof.

Be-

Bedanking aan mijnen Vrient P. Y. van der Hof, wegens zijn gelukwenſching, over mijn Zoons Geboorten-dagh.

Wie zagh oit blijder uur verſchijnen, onder 't rooken,
Aan zijnen haart, als die zijn eerſte vreughde zagh,
Aan zoo een' lieven Zoon, wiens zoetheit overmagh,
Al 't geen een boezem kan in tegenluſt doen ſmooken?
Deez' vroolijke uur zagh ik al woelend' om te ſtoken,
Een vuur, tot welkomſt, op mijn Zoons geboorten-dagh,
En toeſtel van Kandeel, waar door men meeſt tijdts plagh
Des Barens wee te ſien in vreughts gevolg gedoken.
Verheugt u dan zoo zeer mijn vreugt? ô van der Hof!
(Schoon ghyze dikwils ſchaft) noit ſchaft gy liever ſtof,
Om u erkentenis van dankbaarheit te geven.
Indien dies Groenvelt oit magh hoopen deeg'lijk lof,
Zijt zeker dat hy noit van geeſt zal zijn zoo grof
Of dat hy hopen zal na uwen wenſch te leven.

C. Groenvelt.

Inval, over gebreck van Turf en Hout in de ſtrenge Winter. Anno 1670.

HOe menigh ſoud' met vreught ſijn ſchoorſteen nu ſien roocken,
Indien hy ſtof tot roock op ſijnen ſolder ſagh,
Maer wyl dat veel' haer Hout en Turf niet uyt-ſtaen magh,
Soo warmen veel' haer neus ſlechts met Toback te ſmoocken,
En wachten tot de Son een beter vyer kom ſtoken.
Een yder reckhalſt vaſt na die gewenſchte dagh,
Dat Ys en Sneeuw verdwyn' en warm werd' als het plagh,
En dat de Noorder Beer, te langh in 't hol gedoken,
Te voorſchyn kom, en dat voort Bergh, en Dal, en Hof,
En Weyden, en Geboomt' weêr lev'ren rycke ſtof,
Waer by den menſch en 't Vee vernoeght en bly kan leven;
Soo dan het Pluym-gediert' verkondight Godes lof
Wanneer de Sonne hooght: 't was meer als Beeſt'-lyck grof,
Indien den menſch aen Godt geen danck en eer quam geven.

P. Y. van der Hof.

Onſchult, op het onverwacht aantreffen van jonger Poëten-maal, ten huyſe van mijn Vriendt P. Y. van der Hof.

MYn' mening' was om ſlechts een pijp met u te rooken.
Maar hadde ik kund gehadt der vreught, die ik nu zagh
Aan uwen haart, ik had, al wat mijn geeſt vermagh,
By een geſchraapt, om my te houden buyten 't ſmooken,
En 't vreughden-vyer van uw' Poëten aan te ſtoken,
Die, op 't verſchijnen van uw's Nichts geboortendagh,
Vertoonen meerder konſt en geeſt als ik oit plagh
In 't kleen verſtandt te zien van zoo een Jeught gedoken.
Dies houd mijn onkund voor mijn onſchult, van der Hof.
Zoo zal ik vinden, in dit zoet gezelſchap ſtof
Om buiten mijn gedacht van avondt zoet te leven;
En denken, dat ghy zoo vernoeght met kund're lof,
Al ſchoon ik my vertoon, of bot, of boers, of grof
Van reden, evenwel vergiff'nis graagh zult geven.

C. Groenvelt.

REQUEST.

VRiendt GOVERTSZOON, ghy weet dat ick Toback te roocken
Gewent ben, en dewyl ick langh voor deſen ſagh
Myn Doos ontſtelt te zyn, die 'k niet ontberen magh,
Soo keer ik my tot u, die vreemt zyt van het ſmoocken,
Maer echter wel meught ſien dat ick dit vyer gae ſtoken,
Dat ghy, gelyck wel eer, uw' konſt brenght aen den dagh,
En maeckt hem, dat ick hem, gelyck ick voormaels plagh,
Kan dragen in myn ſack. Syn ſluyt-veer is gebroken.
De Winter, die nu haeſt een eynd' neemt, ſal myn Hof
Verlaten, daer ick dan, tot dampen rycke ſtof
Sal vinden: en, ghy weet, daer ſonder Doos te leven
Dat ſoud maer armoed' zyn; betracht dan 't oude lof,
Begunſtight myn verſoeck, al gaet het wat te grof:
Ghy wacht betalingh ſoo g' in rym, wilt reeck'ningh geven.

P. Y. van der HOF.

REKENINGH.

MYn Vriendt, daer is uw' Doos, die ick, toen wy van 't roocken
Eens ſpraken, aen ſijn ſlot al vry wat onklaer ſagh,
Nu ſiet ghy wat uw' beê ontrent myn konſt vermagh;
Voorſiet hem met wat Kruydt dat dienſtigh is tot ſmoocken,
Soo kunt ghy na uw' ſin het ſmoock-vyer weder ſtoken
Wanneer en waer 't u luſt, het zy by nacht of dagh,
Of in of buytens huys, gelyck ghy dickwils plagh
Te doen, al eer het geen ick maeckte was gebroken.
Ick eyſch geen ander loon hier voor, ô van der Hof!
Als dat, wanneer uw Hof de ziel weêr rycke ſtof
Tot meerder vreught beſchaft, en wy die tydt beleven,
Ghy myn, voor eens, een uur, of twee, of drie verlof
Vergunt om daer te zyn: of ſpin ick wat te grof,
Soo wilt dan door danck-heb myn eyſch voldoeningh geven.

C. G. KLEYN.

Proteſt tegens de voorgaende Rekeningh.

'k SEyd vriendelyck danck-heb, kond ſoo uw' ſchoorſteen roocken:
Maer t' wyl dat myn verſoeck op goê betalingh ſagh,
Soo dunckt me dat dit ſoo niet door den beugel magh;

Om

Om dat ick door uw' konſt blyf met fatſoen aen
't ſmoocken;
En daerom, eer ick noch dit ſtinck-vyer voort gaê
ſtoken.
Verſoeck ick dat ghy brenght een reeck'ningh voor
den dagh
Waer op dat ick, gelyck een goê betaelder plagh,
My ſelven magh voldoen. Myn ſtoutheyt wort ge-
broken,
Indien ick u daer voor ſlechts noodigh in myn Hof.
Ick vinde, als ick u betael, noch rycke ſtof
Tot dancken: en ghy ſult ſoo langh wy t' ſamen leven
Bevinden, dat ick u uw' welverdienden lof
Niet ſal onthouden, gaet myn toon hier wat te
grof,
Ick weet uw' heusheyt ſal dit lichtelyck vergeven.

P. Y. van der Hof.

Tweede Rekeningh, of antwoordt op 't Proteſt.

ICk weet wel dat danck-heb de ſchoorſteen noyt
deê roocken
Ter plaetſe daer myn Mo'er heeft ſulck een groot
geſagh,
Dat ick, noch niemandt van haer huysgeſin, ver-
magh
(Ten zy het haer belieft) ontrent den haert de ſmooc-
ken,
Noch laet ick evenwel niet na het vyer te ſtoken,
Al ſchoon danck heb myn dienſt beloont, nu voor
een dag
Of ſes aen u gedaen. Ick doe gelyck ick plagh,

De-

Dewyl my Turf noch Hout, tot noch toe, heeft ontbroken.
Myn Reeck'ningh eyſcht, voor eens, de welluſt van uw Hof:
Of is 't te veel, danck-heb. Hier uyt neemt ghy nu ſtof,
En toont, misnoeght op my, vernoeght te ſullen leven
Als ick wat meeder eyſch. Maer Vriendt, wilt ghy myn lof
Niet krencken? ſoo beſtry myn eyſch geen meer ſoo grof.
Seght ghy danck-heb ſoo ſal ick u quitantie geven.

C. G. KLEYN.

VERMANINGH.

GHy weet dat ick 't Treſoor, dat vaeck uw' luſt tot roocken
Geboet heeft, eens met yet, dat noodigh was voorſagh,
Waer door, indien ick ſlechts uw' Pen gelooven magh,
Ghy wederom op nieuw gedient wordt in het ſmoocken:
En wyl uw' reed'lyckheyt myn Reeck'ningh quam beſtoken,
Die ick niet ſchuldigh bleef, ſoo wacht ick, dagh op dagh
De vruchten, die men van een goê betaelder plagh
Te hopen, als hy noô ſijn ſtoutheyt ſagh verbroken.
Maer nu myn hoop verdwynt, die dus langh in een Hof,
Dat vrucht'loos voor myn bloeyt, gegraeſt heeft, vind' ick ſtof

Tot vord'ringh van die ſchult; dus ſpreeck ick 't eerſt myn leven,
Om wettigh arbeydts loon. Vermindert dit uw lof?
't Vermindert myn gedult, wanneer men my ſoo grof
Vergeet. Doch 't is een ſaeck die 'k licht'lyk kan vergeven.

C. G. KLEYN.

Antwoordt op de vermaningh.

'k WAs na den derden Maert noyt beſigh om te roocken,
Of altydt docht me dat ick uw' vermaningh lagh,
Dewyl men ſulck een ſchult ſoo langh niet borgen magh:
Soo geef ick u gelyck dat gy wat knort op 't ſmoocken,
Myn ſloffigheydt verſchaft u ſtof dit vyer te ſtoken;
Om dat dees' Koopmanſchap niet is verkocht op dagh.
Maer ken ick u gelyck ick u te kennen plagh,
Soo meen ick is hier door uw' vriendtſchap niet gebroken:
Te meerder als ghy denckt dat myn door-vroren Hof,
Daer ick u haeſt verwacht, ondoyt is, en myn ſtof
Tot ander werck verſchaft, 't is quaedt ſoo net te leven;
Dat al het geen wy doen verdient een kroon van lof.
Het komt dat eynd'lyck komt, al komt het veel te grof.
Het ſeggen was als 't quam ſoudt ghy quitantie geven.

P. Y. van der HOF.

BETALINGH.

HEb dubbelt danck, myn Vriendt, voor uwe dienſt, t' wyl 't roocken
Van uwe ſchoorſteen, door myn gelt noyt voordeel ſagh.
Uw' gunſte overtreft myn ſtout verſoeck: ick magh
My ſelven, als ick blyf geneegen tot het ſmoocken,
Verbinden, om voor u een dank-vuur aen te ſtoken;
'k Beſpreeck u om het Jaer ten minſten eenen dagh:
Maer niet gelyck wel eer het Heydendom hier plagh;
Soo doende wierd' in ons het Chriſtendom gebroken.
Maer om te toonen dat ghy nimmer van der Hof
Ondanckbaer vinden ſult, wanneer hy danckens-ſtof
Gevonden heeft, ſal ick uw' eere dan doen leven;
En blaſen met de roock, die uyt myn mondt gaet, lof.
Ick weet dat uw' gedult, door 't wachten, wat te grof
Geterght is, t' wyl ick u ſoo laet betalingh geve.

P. Y. van der Hof.

QUITANTIE.

ICk kenn' voldaen te zijn, mits ick uw' trant van 't roocken
Geſtempelt op papier, ontfingh, en woegh, en ſagh
Dat uw' papieren Munt haer wicht wel rijck'lijck magh,

Soo dat uw' Reeck'ningh ſluyt, en ghy geruſt meught ſmoocken,
Soo langh 't u niet verveelt dit vyer noch aen te ſtoken.
Ick wenſch, mijn Vriendt, ick' wenſch dat ick noch eens die dagh
Sal ſien, dat ick u weêr kan dienen als ick plagh,
Wanneer uw' Doos op nieuw ontſtelt is of gebroken;
Op dat ſoo tuſſchen u en my geſtaegh een Hof
Van ware vriendtſchap bloey, en wy elck ander ſtof
Verlenen om geruſt en wel vernoeght te leven.
Ick heb (ick ken mijn ſchult) den derden Maert uw lof,
Door 't manen, wat gequeſt, die misſlagh was ſoo grof,
Dat my niet anders reſt als die te ſien vergeven.

C. G. KLEYN.

Antwoordt op de Quitantie.

UW' handt-ſchrift ſpreeckt my vry van gelt-ſchult, maer, in 't roocken,
Soo ick uw' heuſche ſtyl van voor tot acht'ren ſagh,
Bevond ick meerder ſchult als breyn of beurs vermagh;
Om dat uw' vriendtſchap brandt en myn' maer leydt te ſmoocken.
Ey, ſoo 't u niet verveelt, dit vrunden-vyer te ſtoken,
Soo blaes het myn' voort op op myn geboorten-dagh
Daer 's nogh ſes dagen toe * dat die te komen plagh,

(Ick

(Ick hoop niet dat myn hoop door u ſal zyn gebroken.)
Ick ſal u daeghs daer aen verwachten in myn Hof:
Miſſchien dat tydt en plaets en volck ons rycke ſtof
Verlenen ſal, om daer een uurtjen bly te leven.
Vergeet den derden Maert nu in het Somer-lof,
Nu ſtaet den Hemel mild, dan buyigh, ſtuur en grof.
En wat toen is geſchiet wil ick nu graegh vergeven.

* *Zijnde den 14. July.*

P. Y. van der Hof.

Vervolgh op de Quitantie.

UW' gelt, mijn waerde Vriendt, deê noyt mijn ſchoorſteen roocken,
Om dat ick (ſoo gy ſegt) noyt voordeel van u ſagh.
Dit paſte my veel eer te ſeggen; want ick magh,
Indien wy ſchuldigh zijn (gelijck wy zijn) het ſmoocken,
Soo veel in ons is, op elck anders haert te ſtoken,
Wel ſeggen dat geen weeck, ja nauw een enck'le dagh,
Voorby gaet of ick vind, gelijck ick langh al plagh,
Ons' vriendtſchaps bandt door my, en niet door u, gebroken.
Om dat ick mijn gebuer, het geen ick van der Hof
Behoor te gunnen, gun, en u dus doende ſtof
En oorſaeck geef om gantſch verongelijckt te leven:
Dus bid ick ſpreeck noch ſchrijf toch nimmer, tot mijn lof,

Het geen ick niet verdien, dewijl ick u soo grof
Onthouw het geen ick aen een ander kom te geven.

C. G. KLEYN.

Voor-reden van P. Y. van der Hofs
GEBOORTS-VERMANINGH,

Slaende op het antwoordt van de

QUITANTIE.

MYn vriendtschap brandt, en uw' doet anders niet als roocken!
Hoe sal ick dit verstaen? ick meen, dewijl ick sagh
Hoe min mijn gunst en kunst by d' uwe halen magh,
Dat juyst de uwe brandt, en mijn' maer leydt te smoocken.
Noch seght ghy, soo 't u lust dit Vrunden-vyer te stoken,
Kom blaes het my voort op op mijn geboorten-dagh.
Wel Vriendt; mijn wil is goet, soo goet als 't willen plagh;
Maer wat mijn macht belanght, die is voor lang gebroken.
Doch evenwel, indien uw fris en jeughdigh Hof
Op morgen open staet, soo sal ick windt noch stof
Ontsien, om daer een uur 't beginsel van uw leven
Te vieren; dies ick dan van daegh, met uw verlof,
Een deuntje, boers van stijl, van toonen ruw en grof,
Sal singen, schoon ick 't u voor morgen niet sal geven.

C. G. KLEYN.

On-

Onſchult van mijn uytweſen, en aenbieding van myn Huys voor myn Thuyn.

MEn ſeydt als yemandt lieght ſiet hem ſijn hooft eens roocken:
Maer 'k hoop niet dat men my oyt ſulck een lichtmis ſagh,
Hoe wel myn woordt van daegh ſijn wicht niet halen magh;
Soo weet dat ick dit vyer wil ſmoren in ſijn ſmoocken,
En tot myn onſchult dit ſlechts ſeggen: 't fel beſtoken
Der Vrouwen kan een Man verrucken. Deſen dagh
Had ick gedacht myn woord te houden als ick plagh,
Maer door VROUW ENG'LENBURGS was al myn kracht gebroken.
'k Had u, gelyck ghy weet, genoodight in myn Hof,
Maer ſy, hier voor vermelt, ontbrack het aen geen ſtof
Van reden, om met haer dien dagh eens ſoet te leven:
'k Heb haer geley gedaen tot Monnick'dam. Myn lof
Leê ſchipbreuck, ſoo ick nu, om deſe fout ſoo grof
Te bet'ren, voor myn Hof myn Huys niet woude geven.

P. Y. van der Hoef.

HOF-DEUNTJE,

Op 't verjaren van

PIETER RYS BRANTSZ. VAN DER HOF,

Toon: Laura ſat leſt aen de Beeck.

BEn ick op de ſelve plaets,
Daer ick nu een weeck geleden,
Neffens yemandt van mijn Maets,
Wierdt tot deſe Feeſt gebeden?
Seydt men ja? wel hoe is 't heden
Dus verandert? was 't Gewas
Doe niet dor, en doof en treurigh?
Nu weêr fris, en groen, en geurigh?
Of 't een nieuwe Lente was!

2. SIEN ick niet aen Bloem' en Vrucht'
Dat ons hier niet paſt te treuren?
RUYCK ick niet een friſſe Lucht
Van de aengenaemſte geuren,
Die men weten ſou te keuren?
VOEL ick nu mijn geeſten niet
Gantſch verheught en uytgelaten?
SMAECK ick niet met volle maten
Tegen-giften van verdriet?

3. HOOR ick niet een ſoet Muſijck
Van de vlugh-gewieckte Dieren
Die eendrachtigh en gelijck
In de groente tierelieren,
Om uw Jaer-gety te vieren
Op een aengename wijs?
Hoor hoe ſoetjes datſe ſingen!
Yder ſchijnt om 't veerſt te dingen
Na de alderhooghſte prijs.

4. Kon

4. Kon het nieuw ontloken lof
Oock haer vreught ſoo openbaren,
Buyten twijffel ſprongh uw Hof
Op van blijtſchap, en de bla'ren
Songen vrooljck op 't verjaren
Van haer Jaer'ge Hovenier;
Die ſijn lof met ſoo veel tongen
Noch niet hooren ſou volſongen.
O hoe luſtigh is het hier!

5. Wie van ons ſal deſe Feeſt
Niet met zangh en ſpel vereeren,
(Teeckens van een blijde geeſt)
Nu wy van de Vogels leeren,
Die door 't lieff'lijck quinkeleren,
Toonen datſe zijn verblijdt,
Hoe wy ons nu beſt vermaecken,
Om de rechte vrucht te ſmaecken
Van ſoo wel gewenſchte tijdt?

6. Hoe! wat ſeghje? eerſt het hert
Met wat koele Vocht begoten,
Dat de keel bequamer wert
Dit geluyt te laten vloten,
Nu wel aen, ick ſtel de noten.
Lieve deught hoe ſmaeckt my dat!
Zijn het Hippocreenſe drupp'len,
Die de ziel in 't lijf doen hupp'len?
Of is 't noch een ander nat?

7. Vrienden, ey, volvoer uw' plicht
Met een Deuntje uyt te quelen.
Of verveelt u dit te licht?
Soo wilt 't een of 't ander ſpelen
Dat ſoo licht niet ſal vervelen;
Luſtigh eer de tijdt verreyſt,
Toon u als verheughde menſchen,
Ick ſal tuſſchen dien met wenſchen
Doen al wat mijn plicht vereyſcht.

Geboorte-wenſch aen de ſelve.

DEwijl ick u op uw' Geboorten-dagh ſien rooken,
Dat ick voor deſen noyt met ſoo veel kennis ſagh,
Soo wenſch ick, ſoo mijn wenſch voor dees' tijdt gelden magh,
Dat ghy noch vyftigh Jaer na deſen dagh meught ſmoocken,
In ſulcken ſtant als wy u nu dit vyer ſien ſtoken:
En dat uw' voorſpoet duer tot aen uw' ſterrif-dagh,
Die eenmael komen ſal, ſoo 't is gelijck het plagh;
En als uw' levens draet, door 't ſterven, is gebroken,
Dat hy, die Heer is van het eeuwigh Hemels-hof
Uw doode lichaem weêr verweck uyt ſlijck en ſtof,
Om eyndeloos met hem in volle vreught te leven,
Daer, daer de Eng'len ſteets haer Scheppers prijs en lof
Uytgalmen, met een toon gemenght van fijn en grof.
Dit wil, mijn waerde Vriendt, de goede Godt u geven.

C. G. KLEYN.

Heil-wenſchend na-bericht.

INdien de dampen, die ik uitblaas, onder 't rooken,
Behelsden zoo veel geeſts, als ik ſtrax leven zagh,
In uw' Geboorten-dicht, daer KLEIN op roemen magh,

Ghy

Ghy zoudt my dichten zien in plaets van vuns te ſmooken.
Nu ziet g'een zwavel-ſtok bepoogen licht te ſtoken,
(Bepooging even waart als 't kaars-licht by den dagh)
Een licht zoo klaar als oit mijn pen t' ontſteken plagh,
Dat is een grage wil in macht'loosheit gedoken.
Zoo zegge ik (na mijn ſtijl) dat 's boers ô van der Hof!
Dat ghy ('t voorleden is voorby) hier na noit ſtof
Tot klacht' zult hebben, zoo gy na mijn' wenſch mooght leven;
En dat ghy blijven zult een Man van deeg'lijk lof,
Die, ſchoon mijn pen nu is geſneden, wat te grof
Voor uw' verdienſt, nochtans my zult vergiff'nis geven.

C. Groenvelt.

Klinck-dicht op de onverwachte drie-dubbelde vereenigingh van IN. ELK.

GHy veynsden, meen ick, toen wy laeſt van Rymen ſpraecken,
En 't ſcheen of ghy dies tydts beloofden aen uw breyn,
Om noyt te drincken uyt die ſuyvere Fonteyn
Daer Dichters, na haer woordt, veel leckerheden ſmaacken;
Maer nu ſoo rycken Feeſt uw geeſt kan wacker maecken,
En uwe Dicht-lier ſlaet een toon ſoo ſchoon en reyn,

Verwacht men metter tydt yets groots van u. Hoo KLEYN
Ghy BY U SELVEN zyt, uw rym is vol van ſaecken:
Dit moeſt ick ſchryven, niet om u te vleyen, neen,
Het geen ick hier nu ſegh dat ſeyd ick langh voorheen:
Maer om te toonen dat die will' niet is te ſtoppen;
Ghy moet, al wilje niet, en ſchryft 'er drie voor een.
IN ELK bevind ick ſoo veel ſtofs, dat ick met reên
Durf hopen, dat noyt konſt by u vergeefs ſal kloppen.

P. Y. van der Hof.

WEER-KLANCK
Van 't voorgaende
KLINCK-DICHT.

INdien ick kundigh was in velerhande ſpraecken,
Of ſprack ick noch Latyn, me dunckt ick ſagh myn breyn
(Met , . .) wel haeſt vervormt in een Fonteyn,
Die vloeyt en overvloeyt van vloeyend Rym, wiens ſmaecken
Soo ſoet en geurigh zyn dats' ons aen 't lacchen maecken;
Maer nu ick dat onbeer, ſoo ſpeelt men hier geen reyn
In 't roemen van myn werck: myn gaven zyn te kleyn,

Myn

Myn onkund al te groot tot ſulcke groote ſaecken.
Niet dat ick voor my neem om voort te ruſten, neen;
Uw Klinck-dicht geeft my moet, en toont d'onmoog'lyck heên
Van 't well', dat uyt den geeſt ſijn oorſpronck heeft, te ſtoppen.
Maer dit's myn ſeggen, dat IN ELK geen konſt is; d' een
Kan dit, en d' ander dat. Soo dat ick dan met reên,
Als and're Dichten, my bemoey met Koper-kloppen.

C. G. KLEYN.

SPREEK-

285

SPREEK-WOORDEN.

Spreeck-woorden.

1.

Dlens handen vaerdigh zyn tot nemen, noyt tot geven,
Genieten meerder gelt als liefde by haer leven,

2.

Die mild en vlytigh geeft, en noyt weêrom wil nemen,
Die ſal, door veel danck-hebs, licht van ſijn goedt vervremen.

3.

Al die ſijn tydt verquiſt met Hoer' en Dobbel-ſtenen,
Sal walgen voor het vleech, en vloecken op de benen.

4.

Een, die moedwillens lieght, en ſweert op ſulcken leugen:
Vertoont een ſwack verſtant, of moet in 't minſt' niet deugen.

5.

Die van een beuſelingh veel roemt met volle kaeeken,
Die ſal ſijn achtbaerheyt daer door de ſchande maecken.

6.

Soo ghy een rycke Vrouw te trouwen komt, en 't Goedt
Dat ghy beheylickt hebt onnuttelyck verdoet:
Soo maeckt u vry gereet te bed'len met de Fielen:
Of wacht dat u de Beul, ontydigh, ſal ontzielen.

7.

Komt u voor den onbyt een leelyck Wyf te groeten;
Dien voor-noen ſal u licht niet oolyckers ontmoeten.

8. Die

8.

Die overvloet van ſchuld', van gelt geen voorraet heeft,
Verſtreckt de droefheyt een Factoor: maer die ſijn kiſten
Voorſien zyn, en nochtans ſijn ſchuldenoots niet geeft;
Verſtreckt den Duyvel voor ontfanger, door ſijn liſten.

9.

Die jongh ſijn Goedt verkoopt en 't gelt door 't keel-gat ſpoelt;
Geen wonder dat hy, oudt, de arremoed gevoelt.

10.

Als Rechters haer niet recht en dragen,
Dan heeft het Vollick recht tot klagen:
Als Prieſters mondt een tongh behoeft,
Dan is met reên een Volck bedroeft.

11.

Al ſiet een Beurſen-dief een Galgh vol ſijn 's gelycken,
Hy ſal daeromme niet van ſijnen neringh wycken.

12.

Al predickt men een Jood om 't Chriſtendom te leeren,
Hy ſal, ſoo veel hy kan, dien zegen van hem keeren.

13.

Al is het ooge kleyn, 't kan nochtans veel beſchouwen;
Hoe kleyn ons' herte is, 't kan ons in 't leven houwen.

14.

Die ſich niet op het Bed vergeet,
En ſober drinckt en matigh eet,
Behoudt ſijn lichaem in een ſtaet,
't Welck vaſt ſtaet ſonder Doctors raet.

15. Een

15.

Een die ſijn guytery met Godts-dienſt ſoeckt de decken,
Beraedt ſich met de Hel, en ſal ſijn ziel bevlecken.

16.

Die Godt, terwyl hy leeft, beſpot, moet ſeecker weten,
Dat hy, als Duyvels vriend, de Hel draegt in 't geweten.

17.

Soo ghy een ſchoone Vrouw ontmoet,
Die na u loert als ſy voorby,, is,
Soo ſiet dat ghy uw' Beurs behoedt;
Maeck dat uw hert van Hoerdom vry,, is.

18.

Soeckt u een vreemd tot vriendt in een geheyme plaets:
Denck dat hy gelt behoeft en keur ſijn vriendtſchap vaets.

19.

Soo u de Koopmanſchap niet als verlies doet erven,
Soo ſtaak uw Neeringh of ghy ſult in armoed ſterven.

20.

Een Man van goeden aert wordt lichtelyck bedrogen.
Maer keert een trotſe Vrouw, is 't moog'lyck haer vermogen.

21.

Die tegens Godt misdoet, kryght door berouw, genade.
's Landts wetten t' overtreên brenght doodt, of pyn, of ſchade.

22.

Kryght ghy een Hoer tot Vrouw, bereydt u dan te dragen,
Een Kroon als Acteon voor al uw leven dagen.

23.

Soo 't Huwlyks noodtlot u een booſe Vrouw vereert;
Bid Godt dat hy haer haelt, of dat hy haer bekeert.

24.

't Ontbreeckt u aen 't verſtandt, kunt ghy geen Vriendt tracteren:
Suypt ghy ſijn gunſte uyt, wilt meer beleeftheydt leeren.

25.

Hebt ghy u tegens Godt beſondight, toon berouw,
Soo kryght ghy weêr genade:
Maer hebt ghy na de wet des Keyſers niet heel trouw
Gehandelt, wacht uw ſchade.

26.

Ghy pynt uw eygen hert ſoo ghy uw' liefde bouwt
Op Vrouwen ſchoont'. Uw' oogen,
Soo ghy, om gelt of goedt, een heel mismaeckte trouwt,
Die hebben u bedrogen.

27.

Hy 's waerdigh dat men hem noyt leent die noyt wil borgen.
Een die licht borge wordt, moet voor Vianen ſorgen.

28.

Soo een Misdadige door 't Recht geſtraft wordt, bid
Om ſijn verbeteringh: maer ſiet ghy in de Boſſen
Een Roover vyf of ſes gehangen, ſegh dan: dit
Is 't rechte middel om de Reyſers te verloſſen.

29.

Die met een booſe Vrouw graegh vreed' had doe haer ſin,
Hy ſal ſijn oogh-wit treffen:
Maer ſoo hy haer natuer beteug'len wil, die ſpin
Sal ſich in 't quaedt verheffen.

30.

Ontbreeckt het u aen gelt, en wilt ghy Huysen bouwen:
Soo sal ick uw' gemeet en praet voor droomen houwen.

31.

Soo ghy u op de Reys met Roovers gaet begeven;
Soo stelt ghy in genaet van Schelmen, goedt en leven.

32.

Uw' Erfgenamen, Jan, die sullen weynigh erven;
Om dat ghy 't Capitael vast opsnapt, voor u sterven.

33.

Hy is 'er seer wel aen, die weynigh sonden doet.
Het is een God'loos mensch, die 't quaet met quaetdoen voedt.

34.

Indien uw' losse tongh meer rabbelt als ghy weet;
Ghy sult een naem verkrygen,
Dat men u leugenaer, of zot, of snappert heet;
Dies mocht ghy liever swygen.

35.

Een die genegen is om buytens 's Landts te reysen,
Die moet op spaersaemheyt, op gelt en leyts mant peysen.

36.

Een Muys in een Thresoor met eten, kan ons quellen:
Een boos-getonghde Vrouw een Straet in oproer stellen.

37.

Diens tydt door slapen gaet verloren,
Is tot veel ongemack geboren:
Maer die sijn slaep-tydt overwaeckt,
Heel licht aen swacke herssens raeckt.

38.

Die geleerde Luy verlaten,
En met gecke ommegaen,
Sullen licht wel ryckdom vaten,
Maer de wysheydt noyt verſtaen.

39.

Een ongetrouwen Knecht kan u uw' goedt berooven.
Een opſtinate Vrouw u hert aen ſtucken klooven.

40.

Bejegent u een Hoer, laet vry u oogh verſchricken:
Want vollight ghy haer na, ſy ſal u hert verſtricken.

41.

Een wyſe Meeſters handt kan 's lyders welvaert planten:
Maer Huychelaren zyn noyt rechte Predikanten.

42.

Jan ſchrickt als 't gladde Staal van Ritſaert hem genaeckt:
Daer Koen, vol moedt, van wond' en bloedt een Vloobeet maeckt.

43.

Die tegens Godt misdoet om and'ren te verblyden,
Vermoort ſijn eygen ziel on 't quetſen te vermyden.

44.

Ghy maeckt u vrienden van den Mammon, noodt ghy Rycken:
Maer doet ghy d' Armen wel, uw' zegen ſal noyt wycken.

45.

Soo ghy begerigh zyt om grillige geſichten
Te leeren, kies een Aep, laet die uw Meeſter zyn:
Maer voedt ghy u verſtandt met ſwarre Gals-gedichten,
Ghy zyt niet buyten noodt van doodelycke pyn.

46.

Die op een tydt veel Vrouwen mint,
Die kan haer niet geryven:
Maer die in haer noyt ſchoonheyt vint,
Dat ſal een ſtuers-kop blyven.

47.

Jan is ſoo ryck als ſot, maer heeft dit tot ſijn voordeel
Dat hy de beſte is na Bedelaren oordeel;
Doch was hy vroom en wys en van een milden aert,
Syn deught, ſijn breyn, ſijn goedt was meerder eere waert.

48.

Der Hoeren tranen zyn vergif voor geyle ſotten;
't Is als der Dieven wacht om Reyſers te bedotten.

49.

Het donderend Canon is vreeſelyck te hooren;
Maer die daer van verſchrickt, is geen Soldaet geboren.

50.

Der Vrouwen toyſel is een ſlechte koopmanſchap.
Die ſich door kopp'len helpt, betreedt der ſielen trap.

51.

't Is wonder als een Boef de waerheyt ſteelt met ſweeren,
En niemandt hem gelooft, geen and're tael gaet leeren.

52.

Die trots is en vol moet, en wil om 't kleyn niet bucken,
Verdient gehaet te zyn, noyt ſal hem 't groot gelucken.

53.

Des Hemels rycken Oegſt groeyt door den hoop der vromen.
Der booſen wan-hoop doet haer in den afgront komen.

54.

Men vanght een teere Vliegh in 't net van Spinne-
webben.
Een tongh die vleyen wil, die moet een ſot voor
hebben.

55.

Terwyl een kloeck Soldaet kryght eere door ſijn da-
den,
Gaet hem een Woeckenaer in ſchand en ſchatten ba-
den.

56.

Een felle Kryhhs-man, die verwoedt,
Gedurigh dorſt na Burgers bloedt,
Wenſcht altydt na 't verderf der Landen:
Maer is hy licht'lyck van geloof,
En niet voor 's Vyants fluyten doof,
Geraeckt licht, eer hy 't weet, tot ſchanden.

57.

Die 't Gout kieſt voor ſijn Godt, ſal in de Hel gaen
bed'len.
Noyt was de ſchuym van 't Gout het goedt der rech-
te Ed'len,

58

Wilt ghy vreedſamelyck door eenigh Landtſchap ry-
den:
Soo ſchuw het ſotte Volck, en wilt de Boeven my-
den.

59.

Daer oproer-maeckers 't Landt regeren, wyckt de
vrede,
Maer wyſe Raets-luy ſietm' haer Ampt na waerd'
bekleden.

60.

Soo dickwils ghy u maegh, te veel, wilt overladen;
Soo dickwils loeckt ghy oock u leven te verraden.

En

En soo ghy u verstant, onnut, te veel beswaert;
Soo zyt ghy seeckerlyck van alle reên ontaert.

61.

Het Paradys der sotten, leydt
In hoovaerdy en ydelheydt.

62.

De schoonheydt en de min die voeden, voor haer pop,
De ongeregeltheydt, in volle weelde, op.

63.

De dierte in het Graen, een ryckdom voor de Boeren,
Een schande voor het Landt, daer d' arreme Gemeent'
Wordt uytgehongert en gesopen tot 't gebeent';
Alleen om dat den Vorst een grootsen staet soud voeren.

64.

Een watersuchtige sal veel om drincken roepen,
Een leck're Kruydenier meer als sijn winst versnoepen.

65.

Een Hof staet vrolyck als 't beplant is met veel Bloemen;
Soo is een schoone Vrouw die op haer deugt mag roemen.

66.

Een cierelycke Bloem, die gantsch geen reuck en geeft,
Is als een schoone Vrouw, die sonder deugden leeft.

67.

Een schoon geschapen Man is aengenaem als wrongel:
Daer weêr een leelyck Wyf is walggelyck als ongel.

68.

Een dert'le Juffer, die met wysheyt is bedeelt,
Is een behaag'lyck Beelt:
Maer een huys-houdende, eerbare, Vrouwe ſtaet
In hooger eeren graed.

69.

Die ſijn oogen heeft verloren,
Laet vry dus ſijn ſtemme hooren:
Vrienden 'k ſeghje goeden nacht;
't Is vergeefs dat die na eer helt,
Die gedaen heeft met de werelt,
En vaſt wordt na 't graf gebracht.

70.

't Verdriet des herten maeckt het lichaem ſwack en mager;
Maer de conſcientie-worm die is een ziele-knager.

71.

Noyt komt een klucht ſoo wel ter ſneê,
Als daer den hoorder blyft in vreê,
En dat den ſpreecker, in ſijn Tas,
Meer gelt kryght als 'er eerſt in was.

72.

't Is trooſtelyck yets goets te wachten.
't Beſit van 't goedt is meer te achten.

73.

Vergeeffe moeyten is 't te ſpreecken buyten tydt.
Ellendigh is 't als 't loon den arbeydt niet verblydt.

74.

Die ſotten na moet gaen, en grimmaerts op ſal paſſen,
Is als tot ſlaverny en droefheydt op gewaſſen.

75.

Der ſaecken kenniſſe is goet, maer wil men winnen
Een goede naem, ſoo moet men 't geen men weet beginnen.

76. Die

76.

Die ſich noyt laet op 't Bedde vondt,
Verwint den vroegen morgen-ſtondt.

77.

Der Dieven aldertrouwſte wacht;
Dat is een lange donck're nacht.

78.

De hope van gewin verlicht des arbeyts ſmerte.
Een handt die milde geeft, verwint een gierigh herte.

79.

Daer 's niemant waer'lyck ryck als die vernoeght kan leven.
Al had een gierigaert wat Zee en Aerd' kan geven,
Soo heeft de groote geck
Noch alle dingh gebreck.

80.

Voegh eens een ſwack en onverſtandigh menſch te ſaem;
d' Een is tot reyſen, d' aêr tot heerſchen onbequaem.

81.

't Is menſchelyck ſomtyts te vallen in gebreecken:
Maer Duyvels, die verhart, daer in wil blyven ſteecken.

82.

Der Rycken overvloet doet hun het ſterven vreeſen:
't Verdriet den Armen, door gebreck, hier langh te weſen.

83.

Ellende is het vyer tot proevingh van 't gedult.
Het liefden-kleet bedeckt ſeer licht ſijn 's naeſtens ſchult.

84.

Een ſacht en vriend'lyck menſch wint liefde door ſijn zeden:
Daer een ſtyf-koppige een plaegh is voor de reden.

85.

Hebt ghy in d' uur des doodts, op goeden grondt;
gedult;
't Verzegelt u dat ghy haeſt beter leven ſult.

86.

Doorſoeckt de Wyſen om haer wysheyt, en bemint
De ſelve om haer deught, tot ghy oock wysheyt
vindt.

87.

Verheught u noyt in yemandts ongeluck,
Trooſt, daer ghy kunt, benauwden in haer druck,
Treed noyt het lief-padt ter zyden,
Hebt met uw' haters medelyden.

88.

Die blyd'lyck geeft wanneer hy geeft,
Die toont ſich boven mild beleeft:
Maer ſtop uw' beurs en ooren voor
Die Luyaerts, geeft haer geen gehoor.

89.

Begaet ghy ſond en ſchand wilt daer geen huyck op
ſetten:
Blaes over uwe deught geen eer noch lof-tromppetten.

90.

Wilt ghy de deure van godloosheydt open ſluyten:
Soo ſluyt uyt uwe ziel de deught, door welluſt, buy-
ten.

91.

Veel aerdtſche kommer, of veel wereltſche genuch-
ten,
Verhinderen de ziel te doen haer blydtſchap vluchten.

92.

Bekeeringe baert ſmart, en maeckt het liehaem moê;
Maer deſe pyne brenght de ziele blydtſchap toe.

93. Den

93.

Den sulcken voelt meer pyn, die hier verliest sijn schat;
Als die gevoelen kan, die noyt yets eygens hadt.

94.

Een Hondt die huylt, een Uyl die singht,
Een Vrouw die men tot kyven dwinght:
Of als een mager Vercken kryt,
Wie doet de maet zangh 't meeste spyt?

95.

De tyt wort best besteet by die door wetenschappen,
Door 't nau portael des deughts soeckt hemelwaerts te stappen.

96.

Die, door de waerheydt, tot de deught getrocken wordt,
Staet af van alle boosheydt
Der wereltsche godloosheydt,
En doet sijn 's naesten naem, noch eer, noch goedt te kort.

97.

De diepte van 't verdriet moet het gedult verhoogen,
't Verstandt moet zyn de handt dat onse sinnen leydt;
Of anders stelt men licht aen yder een voor oogen
Wat dat 'er voor gebreck in ons' nature leydt.

98.

Een 's Ryckaerts doode romp werdt prachtighlyck begraven,
Maer 't Lyck een 's deugdigens met wenen en met klagen.

99

Soo veel een Blinde-man een Bril sal konnen baten,
Soo veel helpt goeden raedt aen eenen opsinaten.

100.

Dan breeckt het doodt-gebeent' den levendigen 't herte:
Wanneer een dobbelaer ſijn gelt verlieſt met ſmerte.

101.

Ontſnapt de Kat een Muys, indien het Dier kan ſwygen;
Daer 's na verloop van tydt noch kans om weêr te krygen:
Maer die de vlugge tydt maer eens van acht'ren ſiet,
Die kryghtſe nimmermeer weêr onder ſijn gebiedt.

102.

Antwoordt een kyvend Wyf, en ſot, met ſtil te ſwygen;
Verwacht niet dat gy haer door reên tot reên ſult krygen.

103.

Wanneer de Machtigen de Armen onderdrucken,
En d' Armen bidden voor die ryck zyn: wie van beyd'
Sal 't beſt, Godt aengenaemſt', hier en hier na gelucken,
Wanneer men haer voor 't Recht ſtelt ſonder onderſcheydt?

VRAGE.

WAt maeckt een Bedelaer en Koningh even waerdigh?

ANTWOORT.

HEt Graf: dat haer verkeert in ſtof en aſch heel aerdigh.

P. Y. van der Hoef.

RAADT-

300

RAADT-ZELEN.

Raedtsel.

DAer zijn, vertrouw ick, meer als tachtigh Commissalen,
Die Hans (al schoon sy niet een duyt aen hem betalen)
Het gantsche Jaer vol op van kost en dranck voorsiet,
En nochtans voedt die Waerdt sijn eyge selven niet:
Of mis ick? neen; hy loopt en bedelt by de huysen.
Raedt nu eens wat voor Volck die gasten zijn?
't Zijn . . .

Raetsel.

ICk ben bedruckt, besneên, geslagen en gebonden,
En schoon ick noyt en sprack 'k doe spreecken uyt veel monden.
'k Ben somtijts in mijn lijf als wit gevallen Snee:
Dan sta ick voor de deugt en ondeugt even reê.
Mijn meeste telingh en mijn Heerelijckste wesen;
Kreegh ick in China eerst, by schrandere Chinesen.

1. Uytleggingh.

EEn Boeck dat is bedruckt, besneên, geklopt, gebonden,
Het spreeckt wel sellefs niet, maer 't opent vele monden.
Een Boeck van schoon Papier is in sijn lijf als sneê,
En is tot goet gebruyck en misbruyck even reê,
Al na de Schrijver wil. Des Drucks-konst eerste wesen
Was meer als duysent Jaer voor ons by de Chinesen.

2. Raet-

2. Raetsel.

'k BEn droevigh als mijn Druck vermindert by mijn leven;
De Druck moet my de kost, en dranck, en kleedingh geven.

2. Uytleggingh.

INdien dit Raetsel stondt voor eenigh DRUCKERS Huys,
Mijns oordeels quam de sin u wel van selver t' huys.

3. Raetsel.

HOe is mijn lijf door-boort, 'k heb meer als negen wonden.
Hoe ben ick omgesolt eer ick mijn wesen kreegh.
Als mijn een windt bevanght: dan heb ick soo veel monden
Juyst als ick wonden heb, en krijgh dan eerst mijn deegh.

3. Uytleggingh.

EEn Block-fluyt is door boort, heeft meer als negen gaten.
Hy moest gedraeyt zijn soud' hy ront zijn van fatsoen.
Geen Fluyt sal sonder windt hem immer hooren laten,
Maer dan sal yder gat sijn eygen werckingh doen.

4. Raet-

4. Raetſel.

'k BEn Vrieſlandts grootſte trooſt. Der Boſſenaren vyandt.
Des Veenhoops ondergangh. 'k Bedroefde menigh bly-Landt.
Weet ghy niet wie ick ben? gaet vraeght het Sodoma:
Die heeft mijn kracht beproeft en ken my door haer ſchaê.

4. Uytleggingh.

HEt Vyer geeft groote trooſt in 't Landt daer 't vrieſt en koudt,, is
Het Vyer verſlint een Boſch ſchoon 't noch ſoo vol van Hout,, is.
Geen Veen-hoop kan voor 't Vyer beſtaen; maer ſmeult tot aſch.
Door kracht van 't Hemels Vyer wierd' Sodom een moeraſch.

5. Raetſel.

MYn ingewant is Vlas of 't grofſt uyt Vlas geheeckelt,
Mijn onverganck'lijck lijf is noyt met Zout door peeckelt;
Daer ick ben ſchuylt de Son, 'k ga meeſt by nacht in ſwanck,
De Duyvel doet als ick, wy ſcheyden met een ſtanck.

5. Uyt-

5. Uytleggingh.

HEt Lement van een Kaers is 't grofſt uyt Vlas geheeckelt,
Geen Ongel-vet vergaet al is het niet doorpeeckelt,
Daer 't Sonne-licht verlicht, daer gaet geen Kaers in ſwanck,
De Duyvel en de Kaers die ſcheyden beyd' met ſtanck.

6. Raetſel.

AL ben ick kleyn geacht, 'k verkeer by groote Heeren,
Geen Keyſer, Koningh, Paus of Prins mach my ontberen.
't Doe dickwils groote dienſt wanneer de Avondt dranck
Mijn Meeſter wacker maeckt, 'k word veel beloont met ſtanck,
En ſoo mijn waerdigheyt wordt reuckeloos vergeten,
'k Sal maecken dat gy wordt een Piſſe-bed geheten.

6. Uytleggingh.

EEn Pis-pot kleyn in 't oogh, ſchier ſchand'lijck om te noemen,
Mach nochtans van ſijn dienſt, meer als Juwelen, roemen: (prijs
Geen Koninckl ijck Cieraet behael dan ſulck een
Gelyck dit Nacht-juweel: Wanneer dat Dranck en Spijs
Sijn dienſt heeft uyt-gedient: Is dan de Pot vergeten
Soo moet men in de koud, of aêrs het Bed beſweten.

7. Raet-

7. Raetsel.

HAd ick geen T, 'k was angh. Nu ben ick stout van lippen,
Ick laet my Vyer, noch niet dat wreeder is, ontslippen,
Ick ben door 't Vyer vermaeckt: 'k stil meenigh schryend Kindt,
Ja selfs daer 's Moeders soch geen hulp noch baet en vindt.

7. Uytleggingh.

DOe T by angh 't wordt Tangh. Wat door der Tangen lippen.
Al vrees'lijcx wort gevat, dat weet haest yder een.
Wat seydt een Moeder veel als 't Kindt de mam laet slippen,
Kom Taet speel op de Tangh, en stil het Kindts geween.

8. Raetsel.

ICk ben een Oyevaer met ooren sonder veeren,
'k Draegh Hoorens; maer die my in 't minste niet onteeren,
'k Ben stootigh; want de G. maeckt my voorseker gram,
'k Ben in mijn oudtheyt rap, en in mijn jonckheyt Lam.

8. Uyt-

8. Uytleggingh.

EEn Ram der Oyen-vaêr heeft ooren en geen veren,
Sijn hoorens die hy draeght die draeght hy t' ſijnder eeren,
En dat hy ſtootigh is hy zy of goet of gram,
Dat weet men. In ſijn jeught ſoo is hy maer een Lam.

9. Raetſel.

'k BEn by de Wijſen Bot, een Plattert by de Gecken,
Komt yemandt met verraedt my uyt mijn Woningh trecken,
En my dan voort vermoordt, die doe ick meerder goet,
Als oyt een oprecht Vriendt ſijn trouwſte Vrienden doet.

9. Uytleggingh.

SOo yemandt niet en weet waer op dit Raetſel ſlaet,
Die leeſ' het vijfde woordt van 't geen hier boven ſtaet.

10. Raetſel.

'k BEn 't dierbaerſte op Aerd', by weeld' en leckernyen
Moet ick geroepen zijn, maer komt 'er bitter lyen,

Soo kom ick ongenoodt, en doe al wat ick kan;
Die my verkregen heeft is een geluckigh Man.

10. Uytleggingh.

EEn trouw en oprecht Vriendt is 't beste op de werelt,
Wie die verkregen heeft, die spreeck vry van geluck,
Hy sal u trouwer zijn, in lijden en in druck,
Als Tafel-vrienden zijn; wiens liefde druck ter neer velt.

Raetsel.

ICk doe 'er duysenden by nacht en dage wercken
Wanneer ick vlijtigh werck, en noch veel meerder mercken
Hoe my de sinnen staen: ick werck of wercke niet,
Ick help 'er binnen 's Jaers wel duysent in 't verdriet.

PUNT-

308

PUNT-DICHTEN.

Aen Proper-mondtje.

IS 't noch gelijck voor-heen, wanneer je wordt gevrijt,
Ick ben niet mondigh, loop, en wilt mijn Vooghden ſpreecken?
Wat Vooghden! die u oyt met aendacht eens bekeecken,
Getuygen datje meer als enckel mondigh zijt.

Aen Fijtje, voor N. N.

DIe 't leegh-gaen vyandt is, en dickwils gantſche dagen
Niet eens op Straet verſchijnt, wordt die van u gelaeckt!
Of moet hy (Fijtje ſegh) de naem van Luyaert dragen,
Om dat hy juyſt van u te weynigh werricks maeckt?

Op een quaedt gelach.

MEn rekent, ſoo men lacht en niemant hinder doet,
't Gelach tot onſent goet:
Maer hier is 't quaet gelach. Hoe dat? men lacht, Monſieurs,
En rekent dat voor ons, tot nadeel van de beurs.

Op het tweede Huwelijck van ſeecker . . .

SEgh nu eens dat men juyſt om 't miſſen van ſijn Ga.
Ses weecken na het Jaer moet in een rouw-kleedt ſteken;

Ick

Ick ſegh, in tegendeel, men houdt ſich aen de weken:
Of is het noch te langh? daer ſeydt een . . . ja!
Te recht; want dees' ſijn Vrouw was nauwlijcks uyt haer lyen,
Of hy beſtond op nieuw een tweede weêr te vryen.

Aen een Teeckenaer.

GHy toont ons Beelden, die wel waerdigh zijn te prijſen,
Om dat ghy 't leven na de kunſt hebt uytgebeelt:
Maer wilje dat uw lof ſich Hemel-waert ſal rijſen,
Soo toon ons Beelden daer het leven ſelf in ſpeelt.

SPEEL-WERCK.

IS Truytje 't Popje noch daer ghy ſoo vaeck meê ſpeelt?
Wel Speel-man daer je bent, 't en moet u niet vervelen
Dat ghy met ſulcken ſpel een ander Popje teelt,
Daer Truytje, ſouder u, gedurigh meê kan ſpelen.

't Verſuym' van mijn plichten aen een Verjaerde.

ICk ſtaen in 't ſchult-boeck van uw breyn te boeck geteeckent,
Als ſchuldenaer gereeckent,
Om dat mijn Punt gedicht uw Jaer-gety vergat:
Maer Vriendt, vergeef my dat,
Of gun me 't ander Jaer om deſe tijdt t' herhalen,
Dan ſal ick oud en nieuw aen u ten danck betalen.

Aen een Eereloose.

'T En is niet eers genoegh als tusschen twee paer oogen
Soo yet werdt toe-gestaen dat wat na trouwen ruyckt, (bruyckt;
En dat men evenwel geen Trouw-ringh daer ge-
Dat kunje (soo je seght) van and're niet gedoogen:
Maer of die saeck met u en Reynaert soo besloegh,
Segh, eereloose, segh, was dat dan eers genoegh?

Geldts-nuttigheydt.

HEt geldt, gelijck een Godt op Aerden aengebeden,
Is 't Aerdtsche leven nut;
Of heeft men meer beooght als Aerdtsche nuttigheden,
Soo is 't de ziel een stut:
Men troost die genen slechts, die weynigh is gegeven,
Soo kan men hier, door 't geldt, en namaels eeuwigh leven.

WARE GODTS-DIENST.

Iacobi cap. 1. *vers* 27, 28.

MEn dient Godts Soon te recht, na 's Vaders wel behagen,
Wanneer men 't lastigh pack van Weeuw' en Wees' helpt dragen;
En sich voor 's werelts vuyl (dat duysent rampen baert
Aen ziel en lichaem beyd') onsmettelyck bewaert.

Op

Op't overleveren van wat Rymery, aen E. V.

VOlmaecktſte die 'er leeft, mijn onvolmaeckte kunſt
Vertoont, op uw verſoeck, een ſtaeltje van mijn gunſt,
Die ick uw heusheydt ben verſchuldight om te toonen;
Ontfang dan dit geſchenk, met ſulcken handt en hert
Als 't u van my gegunt en op-geoffert werdt,
En wilt mijn ſlechte ſtijl en boersheydt wat verſchoonen.

Wat anders.

ICk Offer; ja. Maer wat?
Niet anders als een hert vol dienſtbaerheyt (tot dat
Den Bruyloft-ſtichter Hymen
Voor ons ſijn licht ontſteeckt) in ſmaeckelooſe Rymen:
Maer och! of ick die dagh,
Soo langh gewenſcht, eer langh (mijn ſoete Nymph) eens ſagh!
Dan ſoud ick in mijn plichten
Volharden, om voor u wat ſmaeckelijcks te dichten.

Op't eten van een Beulingh, aen . . .

GHy ſeght, mijn Varcken is heel delicaet bevallen,
Niet gortigh, noch met yet, dat ſchaed'lijck is, belmet,
Maer ſuyver, fraey geſont, en uytermaten vet.

't Is waer dat ghy het ſeght; want alles laet hem kallen:
Maer in dit kallen ſlaet ghy (dunckt me) vry wat mis,
Dewijl de Beulingh van dit Varcken gortigh is.

Veel en weynigh.

't GEtal van drie, dat mach men veel en weynigh noemen,
Sey ſeecker Gau-dief eens, en 't geen hy ſey was waer,
Hy mocht hem, op ſijn rugh, van drie Stadts Wapens roemen,
En had, maer in ſijn mondt, drie tanden by malkaêr.

Aen een onmanierlijcke Laccher.

SOo u de lach-luſt quelt, ghy hebt niet verr' te loopen;
Ghy leven zijt voorſien met meer als rijcke ſtof:
Slae ſlechts u levens boeck vol malligheyt eens open,
Daer vind'jet ſchier van all's, maer weynigh tot u lof.
Soo ghy recht-ſinnigh waert ghy deed u mondt noyt open
Tot lacchen, want u kours van leven geeft u ſtof
Tot ſchreyen. Sal u glas des levens ſoo uytloopen?
Soo ſnijdt de Doodt u vreught, en leven, teffens of.

Jan-

Jantjes Kruyen, aen twee Vrijſters.

'k Hoorde nu verleden nacht,
Datje, onder and're ſaken,
Wat van Jantjes kruyen ſpraken,
Onbeſocht en onbedacht:
Maer indien 't u luſt de kracht
Van ſijn Kruyen eens te ſmaecken,
'k Wed het ſalje ſoo vermaecken
Datje om ſijn kruyen lacht;
Loofje 't niet? ga heen, en kuyer
Hier of elders, daer die Kruyer
Met ſijn kruyen ſtaet en wacht
Na een afgehuerde Vracht;
Hy ſal ſich wel vaerdigh toonen
Sonder datj' hem hoeft te loonen.

Dat 's goet koop.

C. G. KLEYN.

Aen yemandt die een anders Vaten woſch.

Hoor eens, hebje al de Vaten,
Die je ſelf hebt vuyl gemaeckt,
En die vuyl zyn t' huys gelaten,
Nu gekuyſt, en ſchoon gemaeckt?
Soo geliefje dan te weten,
Dat 'er noch een Vat of twee
In een hoeckje zya vergeten,
Die je neffens d' and're mee
Hoord' te kuyſchen. Wil ick ſeggen
Wat of dat voor Vaten zyn?
't Zyn die in de Kelder leggen,
Met haer buyck vol Bier en Wyn.

Op 't erkennen van mijn onbeleeftheyt aen N. N.

MOet men onbeleeftheyt boeten,
Als een onvergeef'lyck quaet?
Soo ben ick in slechte staet,
Mits ick onlanghs u ontmoeten,
En niet na behooren groeten:
Maer myn soete Meysje-maet,
Segh eens hoe ick dese daet
Sal, en kan, en mach versoeten?
Is een kusje acht of thien
Straffs genoegh? soo sal misschien
Die genâ my wat verblyen.
Kom, myn Beckje, kom, ick sien
Dat ick dese straf verdien,
Kus me, 'k sal 't gewilligh lyen.

Op Goethals Leer.

ALs GOETHALS, die ons vaeck vertroosten met sijn Leer,
En in sijn Leeraers Ampt het Pausdom socht te sloopen,
En wees haer blintheyt aen, soo wel in 't Kinderdoopen,
Als in het Avondtmael, en and're dingen meer,
Nu geen meer leeren kon, tot voorstant van Godts eer,
En dat myn Moeder was na't Sterf-huys toe-geloopen,
Om uyt sijn Boel yet, tot gedachtenis, te koopen,
Soo quamse vroolyck t'huys, en brocht ons Goethals Leer.

Maer

Maer och! of deſe Leer, die 't lichaem kan verheffen,
De ziel na boven wees, en leerden ons beſeffen
Hoe nietigh 't aerdtſche zy, en wat het Hemels is;
Op dat men 't eenigh wit van ſulcken Leeraer effen,
Tot onſer ſaligheyt, in eeuwigheyt mocht treffen;
Dan was men recht geleert, en anders blyft het mis.

De Druyven zijn ſuer.

LEſt als Grietje deſe woorden
Van Ael Labbekacks eens hoorden,
Hoe Jaep Kaeckelaer ſey, dat
Sy wat ſin in Jantje had,
Voer ſy dapper uyt met ſchelden,
Tegens hem met wie m' haer quelden,
'k Meen uyt oorſaeck datſe ſagh,
Alſoo klaer gelyck den dagh,
Dat haer Jantje niet begeerde,
Schoon hy vaeck by haer verkeerde,
Want ſijn doen had niet om 't lyf,
Als maer enckel tydt-verdryf.
Soo dat ſy het Vosje ſlachten,
Die de Wyngaert-vrucht verachten,
Even of ſe niet en docht,
Wyl ſy die niet krygen mocht.

Aen J. Z.

HOe wel het weſen van Diaen
Somtydts vry çier'lyck komt te ſtaen,
Noch doet Apoll' haer glans verdwynen:
Soo gaet het oock met myn gedicht,
Wanneer 't weêr-gadelooſe licht
Van uwe Pen haer komt beſchynen.

Op eenen ouden Vryer, trouwende aen een jonge Maaght.

ZInſpreukigh ſchreef wel eer *Properis* geleerde veder,
Dat yder een volgt na het zaat van zyn natuur:
Maer zoo hy 't ſcherp gezicht oit op 't bedryf ſlaat neder
Van *Morophil*, die, toen hem noch, door jeughdigh vuur,
Het bloet in d'aders zood', bleef ongeheylikt leven,
En, in het ſmaaklyck zoet der Vrouwen, had geen zin:
Maar nu zyn jeught, zyn vreught, zyn kraghten hem begeven,
Nu dat hem bril en pil bet paſſen dan de min,
Komt, met een gryzen mont een jeughdigh Meisje ſmeken,
En kryght om meerder goet haar tot een huwlyx gift;
Hy ſal in duytſche taal, my leeren dus naſpreken:
Hier volgt men geen natuur, maar loutre dwaasheits drift.

Naturæ ſequitur ſemina an ille ſuæ?

Aen

Aen . . .

GY waant, dat yder tot uw byzyn is gezint.
Maar 't is uw Suſter, Baas! niet gy, die elck bemint.

Non amatur, qui propter ſeipſum non amatur.

Auguſtinus.

PUNTDICHTEN.

Aen Iuffrouw . . .

ALs ik verzeek'ring doe van myne opreghte min,
Strax is 't; die licht gelooft, wert lichtelyk bedrogen.
Die leſſe is goet, en uit d' ervarenis getogen:
Maer, zoete Juffer, gy gebruikt niet reght haar' zin.
Want, twyl gy u maakt diets, dat ik u netten ſpreid',
Zoo heeft u licht geloof, en ongeloof misleidt.

Op een Iuffrouw, die zich niet, als voor de wangen laat kuſſen.

WAnneer ik Sylvia, om haer te kuſſen, naak,
Zy keert my daatlik toe haar' paarsgekleurde kaak.
Wel waarom laat zy toch haar' lippen niet gebruikken?
Op dat men niet en zoud haar' vuniſſen aaſſem ruikken.

Aen

Aen de zelfſte.

GEnaake ik uwen mont, gy zet uw' kaak te pryk:
Ik volg uw ſpoor. Waarom? gelyk paſt by gelyk.

Similis gaudet ſimili.

Aen Iuffrouw . . .

GY vraaght my, waarom ik gedurigh na u kyk?
Om dat ik niet en vinde een ander uws gelyk.

Aen de zelfſte.

GY vraaght, Menymf, hoe lang de zomer noch zal duren?
Zoo lang als my de zon van uwe gunſt beſtraalt.
Want als dat henghlyk licht zyn hooft maar onder haalt,
Moet ik de ſtrenge koud des winters ſtrax beſuren.

Op een Iuffer, die d' inbeelding heeft, van welſprekend te zyn.

GY waant, dat gy 't bezit hebt van welſprekentheit,
Om dat gy woorden weet, met hoopen, uit te kallen.
Maar, Juffer, 'k bidde u, let eens op de Dolhuis mallen:
Die praten zonder end, en 't is maar onbeſcheit.

Niet hoe veel, maar hoe eel.

Aen

Aen Iuffrouw . . .

HOe komt dat Cloris zelfs noit voelt den minnebrant,
Daarz' efter vlammen ſchiet in yders ingewant?
Zy volgt daar in de Zon, die zelfs geen warmte heeft,
En evenwel verwarmt, wat leeft en niet en leeft.

Op de zelfſte.

ELk roept vaſt: Cloris heeft het beelt van Venus in.
Maar 't is onwaarheit: want zy haat de zoete min.

Anders.

HEt volk noemt Cloris een Dione, ik een Diaan.
Wat 's oorzaak van 't geſchil? zy zien haar ſchoonheit aan,
En ik dien aart, dat zy, beluſt op harte jagen,
Geduriglı vangt, en vry is voor Kupidoos lagen.

Aen zekeren Student.

GY vraaght my, waarom ik u niet vergunne d' eer,
Van myn bezoek: om dat ik u niet weer begeer.

Zekere oude Iuffer van haar zelve.

'K Was fier van lyf en leên, van aanzicht puik beſneden:
Myn oogen ſtraalden als het heldre middaglicht:
'k was ryk, en braaf gedoſt met koſtelycke kleeden,
En ſcheen een aartsgodin voor 't minneziek gezicht.
Men zocht my nochtans niet. Vraaght iemant na de reên?
'T was: om dat ik my zelfs te ſchoon en waardigh ſcheen.

Op een ryke en leelyke Iuffer.

FY roemt, dat zy geſtaagh veel Vryers om haar vint.
Maar 't is haar mooye Gout, niet zy, dat elk bemint.

Op de Min.

IS min een vlam, hoe komt, dat Water haar niet meê
Kan leſſchen? Venus kreeg haar oorſprong zelfs uit zee.

Op

Op een grootzen Pronkaart.

ROsserus beelt zich in, dat hy een Jonker is.
Waarom? hy is gedoſt met adelyke kleeren.
Maar zoo de ſpraak des volx de waarheit niet loopt mis,
Hy ſlaght Æſopus kraai, die pronkt met vreemde veeren.

Uit Douſaas Latijn.

LAat ik een naghje by u ſlapen, zoete Susje!
Oft dunkt u dit te veel? zoo geef my eens een kusje.
Oft ſchat gy dat dit ook niet voeght een Maaghts gezagh?
Gedoogh dan ſleghs, dat ik uw lipjes kuſſen magh.

Uit het zelfſte.

GEen morgendauw, oft ſtreelend zomerluchje
Ververſcht oit zoo den luiden kreekel, in
De ſwoelte van den kreeft: De zon geeft min
Verquikkings aan den kouden: geen geruchje
Verſchaft de drank den dorſtigen zoo zoet:
Geen' honger kan de ſpijs zoo liefflijk ſmaken:
Geen ruſt kan den vermoeiden zoo vermaken:
Aan 't ruiſſchend nat van een' beſchaauwden vloet,
Als my 't genot der Hemellijke kusjes,
O Cloris! die ik van uw' lipjes krijgh.
O! ſchonk uw gunſt my d' overige lusjes
Der min, hoe wies mijn welluſt! doch ik ſwijgh.

Uit het zelfſte.

ICk vrijde Cloris om een zieletreffend kusje.
Zy ſloegh mijn beê niet af. Maar 'k had zoo haaſt dat lusje
Niet wegh, of zagh haar kaak geverft met ſchaamteroot.
Wat teken? dat de min ook in haar' boezem zood.

Erubuit: ſalva res eſt.
Terentius.

Uit het zelfſte.

KOrts ſtal mijn grage mont wat kusjes van Korinne.
Sint heeft zy my geſtaagh van divery beticht.
Maar, ſchoone, trek toch van 't beſchuldigen uw zinnen,
Eer dat de wet u mee het zelfſte feit opdicht.
Want deze kusjes, van wier diefſtal gy komt klagen,
De zelfſte hebben my, my zelven nu ontdragen.

Op Iuffrou . . .

HOe komt, wijl elk het geen hem ſchaad'lijk dunkt, ontvlieght,
Dat Doris trouwt, tot haar verderf? de ſchijn bedrieght.

Aan

Aen Iuffrouw . . .

MEn geeft gemeenlijk voor, dat alle wereltsdingen
Zijn vol veranderingen:
Maar 't is de waarheit niet,
Want gy blijft wankeloos, in luft tot mijn verdriet.

Drie onheylen, uit het Latijn van Secundus.

ZOekt gy drie dingen, die den menfche 't pijnlijxt wee
Verfchaffen? keur fleghs uit, een Wijf, het Vuur, de Zee.

Verbeteringh.

DAt ons een Vrouw op 't wranglt kan quellen, fchrijft gy fmalijk,
'K zegh niet oft wel oft qualijk,
Maar zoo de fcherpfte azijn komt van den zoetften wijn,
Dit moet een teken zijn,
Dat in dit wereltsront geen zaak ons toe kan vlieten.
Waar uit wy konnen meer vermaax en lufts genieten.

In't voorbygaan van drie zoete Iuffertjes.

MOft Paris, onder deze drie,
Het vonnis vellen, 'k weet niet wie
Hy Eris appel doen zoud winnen,
Zijn oordeel ftont in keur verdwaalt,
Wier fchoonheit hier het meeft ophaalt,
Zoo geen' van haar hem deê beminnen.

Aen Iuffrouw . . .

ZYn alle Juffers van een wankelbaren zin?
Zoo zyt gy, Roſalyn, geen Juffer, maar Godin.
Holla! myn yver dwaalt. Een Godtheit heeft meedoogen.
Gy ziet myn ſmarten aan, met onbarmhertige oogen.

Op de ſchildery van eenen blinden en naakten Kupido.

WAarom wort Venus kleene Zoon
Hier naakt en blint gezet ten toon?
Om dat myn ſchoone Roſalyne
Zyn ſchaamt gerooft heeft en gezicht.
Dit dient haar, om myn hart te pynen
Haar zedigheit die tot een licht.

Uit Martialis.

ROothairigh, ſwart van bek, kortvoetigh, ſcheel van oogen,
Indien gy vroom zijt, vrient, men magh van u wel boogen.

Op Ionker . . .

DRie Juffers worden aan Mejonker voorgeſtelt.
Hy neemt de rijxt voor keur. Wat mint Mejonker? gelt.

Ant-

Antwoordt aan een zoete Iuffer, die my vraaghde, of my van harent wegen gene groetenis gedaan was.

GY vraaght my, of Dorind, zijn plight heeft waargenomen,
En of ik door zijn dienſt uw heilwenſch heb bekomen?
O ja! mijn ziele is die verg'noeging toegebraght.
Maar, zoete Nymf! gaat u mijn welvaart zoo ter harten?
Ach! waarom laat gy my dan ſteken in mijn' ſmarten,
Die niet als na 't geluk van uw bezitting tragt.

Aan dezelve, toen my haar groeteniſſe van . . . gedaan was.

DOrind heeft my ('t is waar) gegroet van uwentwegen.
Zijn tong verzekerd' my uw gunſt in wenſch van zegen.
Mijn blijde geeſt vond zich verplicht tot dankbaarheit.
Hy, die my kondſchap deê, heeftz' uit mijn mont genoten.
Die ik u ſchuldigh was hebbe ik in 't hart geſloten.
Ziet gy geen blijk daar van? 't is door afwezendheit.
Wy miſſen beid' de daat, en wiſſ'len wenſch voor wenſchen.
'K betale uw luk met hoop. Maar zoo u dit misbaaght,
Ey! wenſch geen luk, maar geef: vermits gy in u draaght
Meer zoets, voor my, als oit quam in 't bezit der menſchen.

Op de zelve.

ROsille doet my, door een vrient met heil wenſch groeten,
En efter, ſchoon zy weet, dat zy mijn wel-luſt is,
Zy wil noit, door haar gunſt, mijn minneſmart ver-zoeten.
Hoe kan dit zamen gaan? Wie vat die g'heimenis?
Hoe ik 'et wende oft keere, ik kan 't niet anders peinſen.
Haar wenſch is ongemeent, oft all' haar' wreetheit veinzen.

C. Groenvelt.

Koen in 't Kalck-hock.

'k QUam giſter-avondt laet (ſeyd Koen) in 't doncker loopen,
En raakten in de Kalck: daer heb ick om-gekropen,
Eer ick op ruymte quam, dat ick mijn beſte kleet
Te ſchande heb gemaeckt. En t' wijl ick ſeecker weet,
Dat ghy dit niet en weet (mijn Heeren) 'k ſoud ver-ſoecken
Dat ghy dit anders ſtelt, of ick ſal my verkloecken
Dat ick het anders ſtel: want dus in 't Kalleck-hock
Te loopen paſt my niet. Is 't errenſt of is 't jock,

Seyd

Seyd toen de Præſident? zijt ghy berooft van ſinnen,
Dat ghy hier wetten ſtelt? wat woudje toch beginnen
Indien wy 't Kalleck-hock daer lieten? wat ick woud,
Seyd Koen: Soo weet, dat ick voortaen niet meerder ſoud
By avondt uyt de Kroegh in 't doncker loopen roncken,
Maer blijven in mijn huys en drincken my nooyt droncken.

P. Y. van der Hoe.

Jan de Goutſmits oordeel over de Kruys-ſtraet.

INdien de Duyvel ang voor 't Kruys was, 'k ſtel dit vaſt,
De Kruys-ſtraet leed van hem in 't minſt geen overlaſt.
Nu blijckt het tegendeel, en dat meeſt alle dagen.
Doch niemandt (na mijn dunckt) magh ſoo met reden klagen,
Als Jan de Goutſmit doet: dit waren laetſt ſijn reên:
De Duyvel, en mijn Wijf maeckt mijn het huis te kleen,
Ick kan (al wil ick graegh) met haer niet vredigh leven:
Ick moet (als ſy begint den Droes gehoor te geven)
Soo flux ter deuren uyt; of anders kloutſer op,
En 't ſcheelt 'er ſeecker niet al ſloeghte my de kop

Soo dick als noch een kop. Wie seydt dat Jan een geck,, is?
De Duyvel is soo angh voor 't Kruys, als Bloem voor 't Speck,, is.

P. Y. van der Hof.

Kracht des Camphers.

MEjuffer toont dat haer volkomen is bekent
De aert en eygenschap des Camphers; soo sijn krachten,
Tot tegendeels gebruyck eens waren om-gewent:
Soo seght ghy, mocht uw Man een koop of twee verwachten.

Aen Sr. N. N. my eenigh Muskeljaet vereert hebbende.

HEb danck voor 't Muskeljaet dat ghy my quaemt te schencken,
Het welck my dienen sal, beneffens sijn gebruyck,
Dat ick, soo menighmael ick sijne geuren ruyck,
Genootsaeckt wesen sal om aen uw' gunst te dencken.

Aen Do. N. N.

Om seecker Chinees Afgodtje, daer sijn Kinderen meê speelden, tot een rariteyt in myn Winkel te krygen.

EEn Afgodt in het huys eens Predikants te vinden,
Dat smaeckt na Kettery,
Wilt ghy u, waerde Vriendt, van dese last ontbinden:
Soo maeck u JOOSJE quyt en send hem vry aen my;
Ick heb gelegentheyt dat Duyvels beeldt te straffen:
Myn Winkel sal 't Schavot,
Myn Pen de Roede zyn: Hoe soud dien Hel-hondt blaffen
Soo hy in China wierd gelyck als hier bespot;
Formosa heeft de proef sijn 's wreetheyts, in 't vernielen
Der Christenen, bespeurt;
Het is een Moloch, die soo veel onnoos'le zielen
Belacht heeft, als hy die had in sijn dienst verscheurt.
Ick sal dit Gruwel-beeldt, (magh ick het slechts ontfangen)
Voor Kinderlyck gespeel,
Terstondt verhoogen en met vreugden op doen hangen;
En schryven dat dit lot hem rechtigh viel ten deel.

GALGH-SCHRIFT

Voor

JOOSJE GOETZAER,

Na dat de ſelve in myn Winckel gehangen was.

ZIäm en China hield my heyligh;
Ick was haer JOOSJE: ja haer Godt!
Nu hangh ick hier en word beſpot.
Daer Godt is, is geen Afgodt veyligh.

Een ander.

DIt 's JOOSJE, 't Gruwel-beeldt, in China aengebeden:
En hier tot Duyvels ſpyt op 't ſchandelykſt' verthoont;
Hy, die en neus, en handt, en hooft, en and're leden
Der Chriſt'nen heeft geknot, werdt nu na waerd' beloont.

Op het trouwen.

HEt heyligh Trouw-verbondt, wanneer men heyligh leeft,
Is als een Paradys dat zael'ge vruchten geeft:
Maer als men ſlechts uyt ſucht tot Aerdtſche dingen trouwt,
Soo wordt in tegendeel een Aerdtſche Hel gebouwt,
Geluckigh is hy dan, die ſoo geluckigh paert
Dat hem Godts zegen hier en namaels wedervaert.

Aen

Aen . . .

Op een Gans te gaſt genoot zijnde.

MEn ſeght, de Peper-ſtraet heeft by u al gedaen,
En dat ghy Geus wilt worden,
'k Heb daer too datelyck het tegendeel verſtaen;
Hoor, hoe uw' Vrienden knorden:
Wy nooden Jacob-Neef, op onſe Geus te gaſt,
Hy ſeyd', ick mach niet komen,
Ick ben voor deſe tydt aen and're Vrienden vaſt,
En dat dient waergenomen.

Tot Antwoordt.

DAt ick de Geuſen lief, en nimmer wil verſmaden,
Staet vaſt; ick ben heel graegh omtrent daer Geuſen zyn:
Maer niet op ſnicken plaets (wie houdt het niet met myn?
Daer na de doodt de Geus noch koocken moet en braden.

HE-

333

HEKEL-DICHTEN.

Den Ys-gelijcken

CHARON,

Van den Kunſt-kundigen

FRANS PIETERSZ. DE BRUYN,

Vol-geeſtig, op den 16. February 1672. van Sneeuw op-gerecht, en wederom verdwenen den 3. Maert daer aen volgende.

DE Helſche Veerman, ſlechts by ons geacht voor droomen,
Is heden, met ſijn Schuyt, tot HOORN aengekomen,
En leydt vaſt op de Wal by d'Ooſter-poort en wacht:
Op hoop dat hy wel haeſt weêr met een lichte Vracht
Van hier vertrecken ſal. Is 't Water niet bevroren?
Hoe kond dien Grijzaert met ſijn Schuyt het Ys doorboren,
En komen op een plaets daer niemandt voor-gerucht
Van ſijne komſt vernam? hy daelden uyt de Lucht.
Met meningh om ſoo langh hier aen de Wal te leggen,
Tot dat de Weſte windt ſal roepen licht, uw' Dreggen,
En gae van daer je quaemt, ghy hebt uw' Vracht of niet,
Vaer over de Revier die by u Lethes hiet.
Of wilje noch een wijl om deſe Haven ſwerven?
Soo laet uw' Vracht-loon niet van 't ſlechte Volck verderven.

Die laſt is al te ſwaer voor uw' gelapte Schuyt,
Hier is wel lichter Vracht en voor u rijcker buyt;
Neem die vry vlijtigh in, die haer met Beere-vellen,
Op uwe komſt, bekleen: en dan de Straet met Bellen
Door-rinckelen, dat Volck weet wat de beſte plaets
In 't Veer-boot waerdigh is: 't zijn licht geherte Maets,
Die op geen penningsken of twee op 't Veer-gelt micken:
Laet u haer groot getal oock niet te licht verſchricken;
Ruym dertigh wegen pas een loot op ſwaer gewicht:
Sy komen machtigh breet, maer packen echter dicht.
Veel ſullen haer van ſelfs rondom het boordt neêr ſetten,
Soo hebben ſe geen tijdt, als 't aenkomt, te verletten,
Maer ſpringen voort aen Landt, daer ſy een luſtigh vyer
Verwachten, maer geen meer Tobackjes, Wijn noch Bier.
Doch onderwind u niet met haer alleen te varen,
Ghy ſoudt licht met uw' Boot in Acherontes Baren
Omſwallepen, dies kieſt, eer ghy u morſich Zeyl
In top hijſt, ſwaerder laſt, en laet u op uw peyl.
Legh ſulcken op de kiel, voor Ballaſt, die niet ſchromen
Met ander luyden gelt' gelaên, tot u te komen:
Legh haer vry onſacht neêr; dewijl ſy zyn bekent
Voor hebbers, die, voor dienſt, noyt geven zijn gewent.
Stuw in de tweede laegh die Maets, die alle dagen,
De Ryns' en Françe-wyn in Led'ren ſacken dragen,
Gevult tot breeckens toe, dat dickwils 't overſchot,
Dat uyt-barſt, is genoegh voor 't grootſte Swynenkot:

Gooy haer maer in ſoo 't komt; om dat ghy niet kunt hoopen
Dat ghy om hare Vracht veel Landt ſullen kunnen koopen,
Haer overgeven is maer werrick voor de pomp:
Bejegen haer, gelyck ſy and'ren deên, vry lomp.
Ghy meught de derde laegh volladen, traven, proppen:
Met kael-geplockt' en ruym-gevelde Hoere-doppen:
Pack haer vry dicht in een, of uw geladen Boot
Raeckt door dit lichte Volck wel licht in groote noodt:
Maer laet haer, eer ghy vaert, haer Vracht voor af betalen,
Of anders ſullen ſy na geen betalen talen,
Dit zynſe ſoo gewoon: maer ſpreeckje dan om loon
Als ghy haer hebt gedient, verwachje niet als hoon.
Ghy kunt in deſe laegh de beſte plaetſen gunnen,
Die van haer overſchot u beſt betalen kunnen.
Neem voor de vierde ry de Labbekacken in,
Dat volck bracht, in haer tydt, de Hel een groot gewin;
Door diens' een heele Stadt in oproer konden ſtellen,
Taſt haer vry onbeſchroomt en happigh na de vellen,
En leghs' op 't mondt-ſtuck neêr, ſoo kryghje, door haer praet
Vol leugens, in uw' Schuyt geen oproer noch verraet;
Want ſooj' haer overvoert met ongeſloten monden,
Soo wordt uw' achtbaerheyt, door haer geſnap, verſlonden:
Sy ſouden u met vreên niet laten aen den riem.
Maer yder ſoud haer tongh gebruycken voor een priem,
En boren u daer meê, in 't hert, door vel en ſpieren,
Soo datje licht uw' koers ſoudt miſſen in het ſtieren,

En

En raecken op een Klip in Stix of Phlegiton:
Dies packs' en ſtuwſe ſoo als Haringh in de ton,
En laetſe handt noch voet, veel min hunn' tongen roeren,
Ghy moetſe, tot haer ſtraf, al ſwygend' overvoeren.
Plaets voor de Dobbelaers in uwe vyfde laegh,
Gryp haer vry kommerloos en vinnigh in de kraegh:
Soo ſult ghy haer met ſchrick vervullen, eer ty ſoecken
U ſelven uyt de Schuyt te dryven met haer vloecken.
Hou vaſt, ſteeck noch niet af, daer komt noch meerder Volck,
Die over willen zyn in Plutôs helſche kolck:
Voor eerſt een heele laegh geveynſde Huychelaren,
Die ſullen u wel moy toe praten, onder 't varen,
Maer achtſe daerom niet, ſy zyn ſoo quaedt alleen
Als al de and'ren, die ghy in hebt in 't gemeen;
Het zyn lichtvaerdige, 't zyn dieven, groote dronckers,
Onkuyſche, laſteraers en ſchoon-geverfde pronckers;
Om-hangen met een kleedt dat heyligh ſchynt, maer is
Niet anders als een dun bedriegelyck Vernis;
Ghy ſoudt de waerheydt van dit ſeggen haeſt bevinden.
Derhalven meught ghy haer ſoo wel als d' and'ren binden,
Ee brengen haer ſoo vaſt gebonden aen dien Vorſt,
Die langh verlangend', na haer komen heeft gedorſt.
Soo Charon dat gaet wel, hier kryghje uw' verzadingh,
Daer komt een heele Troup van Bancquerotriers tot ladingh:
Eyſch nu maer geldt, hier mach een nieuwe Schuyt op ſtaen,
Dit ſootje brenght ſoo veel als de and're aen;

Een

Een mackelycke Vracht, sy sullen haer niet moeyen
Hoe dat ghy over-komt, met zeylen of met roeyen,
Sy hebben 't druck genoegh met haer verkregen roof,
d' Een uyt een rijck Cantoor, d' aêr van een arme Sloof,
Die met haer arrebeydt met Wasschen of met schrobben
(Dat dickwils 't moede sweet droop in de warme Tobben)
Een penningsken ter noodt, met kommer, had vergaert,
Dat hebben sy, en 't meest tot dese tocht bewaert:
Sy sullen, eer sy u betalen, licht bedingen
Dat ghy haer niet te nauw moet nauw wetten dwingen:
Looft haer maer ryck'lyck uyt, en geeft gelyck als sy
Die genen gaven, die sy brachten in de ly.
Als ghy die binnen hebt soo peyns vry om vertrecken,
Of hebje noch wat plaets vollaed die voort met Gecken;
Te weten, die haer tydt met and're lieden staet
Versuymen, en niet sien hoe 't met haer selven gaet:
En die, die pas ter noodt aen eten kunnen raecken,
Haer meeste tydt besteên met Landts en Oorloghs saken:
En voorts die Pronkertjes die altydt zyn gekleet
Als die, die op 't Toneel tot spelen zyn gereet:
Maer wieje blyven laet, ey laet doch die niet blyven,
Die, door haer gierigheydt, met Goud' en Silv'ren schyven
Zyn overladen, en versmachten van gebreck,
Is yemandt enckel sot dees' zyn wel dubbelt gecks:
En neemje dan noch meê, tot vullingh van de hoeckjes,
Die Maets, die maeckers zyn van nameloose Boeckjes,

Ghy ſult een groote dienſt betoonen aen die Stadt
Daer d' oud' oprechtigheydt weêr graegh ſijn woningh had.
Geeſt-rycke BRUYN uw' breyn woud dit te meerder ſeggen,
Wanneer ghy CHARON hier quaemt op de Wal te leggen:
Ghy geeft niet duyſterlyck te kennen door dit Beeldt,
Dat HOORENS welvaert u door al de ſinnen ſpeelt.
Ghy wenſcht als CHARON ſmelt, dat met hem moet verdwynen
De ondeught, en de Son van deughden haer beſchynen,
En dat men nimmermeer noch nergens van haer hoort,
Als dats' indachtigh zyn de ſpreuck WILT HOOREN 'T WOORT.

NIEUWE-JAERS-DEUNTJE.

Stemme:

Wel Joosje ben jy de weelde moê.

ICk hoorde niet langh geleên 't geluyt
Van ſuye ſuye Seuntje,
Of van Teuntje is de Bruyt,
Maer dat is effen uyt,
Nu ſinght men hier en daer,
Op ſtoepen, ſtoel' en beuntje,
Mijn Moêr ſliep by mijn Vaêr;
Dat 's toch het oude deuntje
In het ſoete Nieuwe Jaer.
Ey, ſegh eens (ick weet wel datje kunt)
Mijn allerbeſte Maetje,
Wordt de Vryers nu gegunt

Te gaen daer 't is gemunt?
Segh ja: of gun me maer
Een knickje voor een jaetje,
Dat maeckt mijn ſaecken klaer;
Dan koom ick om een praetje
In dit ſoete Nieuwe Jaer.
't Is juyſtum met ſingen niet te doen,
Men kan hem wel vermaecken
Door het ſetten van een ſchoen:
Maer alles met fatſoen,
Elck heeft ſijn tijdt; niet waer?
In diergelijcke ſaecken
Gaet Klaesje voor, dat 's raer!
En ſoete deuntjes ſmaecken
Beſt in 't ſoete Nieuwe Jaer.
Hoe vroolijck is 't hier nu om en by;
Ick kan my nauw' bedwingen!
Luſtigh ſchreum niet, ſchaft my vry
Een kop met Rijſten-bry,
Al isſe hallef gaer,
Dat zijn al ſoete dingen:
En offe zang'righ waer,
Soo raeckt' men licht aen 't zingen
In dit ſoete Nieuwe Jaer.
Dat 's happa. Wat dunckje voelje noch
Geen luſt na boven kruypen
Om te zingen? Ick ſal toch
Niet kunnen, vrees ick. Och!
Wat raedt? Mijn keel ſchijnt maer
Geſchapen om te ſuypen;
Ick ruyl hem om een aêr.
Wel, watte ſoete ſtuypen
Baert dit ſoete Nieuwe Jaer!
Verwacht mijn dan op een ander tijdt,
Licht met een ander keeltje,
'k Meen een keeltje, dat bevrijdt

Sal zijn, soo 't wel gedijt,
Gelijk het soet gesnaer
Van blinde Pieters Veeltje,
Voor al het geen dat haer
Kan deren, Nu gespeeltje,
Vaer dan wel in 't Nieuwe Jaer.

Iou ook soo.

Op het Huwelijk van eenen Grijzaart met eene jonge Maaght.

Aan . . .

JAnmaat, die het woeligh werken
Van het Vollek aan te merken
Pleeght, met aandaght des gemoets,
Om daar uit wat nuts, wat zoets,
Voor uw leerzaamheit, te ziften,
Help mijn Zangheldin hier schiften,
Die nu, van d' ervarentheit,
Schijnt te worden wederleit.
Onlanx heeft zy uitgezongen.
Dat geen Venus, mocht haer jongen,
(By het Heidendom verdicht)
Minnebrandt in 't harte sticht:
Geene invloeyingen van starren
Ons in liefdes net verwarren,
Na de wet van 't nootbesluit,
Nocht de lust tot trouwen spruit,
Uit het weiflend lots omrollen,
Dat geen baan heeft om te hollen,
Als in 't ydel breinbestek
Van een eigenwijsen gek.
Maar dat d' oorzaak, die berninden

Zo-

Zamenkoppelt, is te vinden,
In gelijkheit van natuur,
Die elk heeft, met zijn partuur.
Ziet nu, zoude ik denken mogen,
Dat ik hebb' my zelfs bedrogen,
Mits zich koppelt, aan elkaar,
Zoo een wijdverſchillend paar,
Zoo een luſtelooze ſuffert,
Zoo een vreughdelooze duffert,
Zoo een afgeſlete kruk,
Zoo een herreberg van druk,
Zoo een grijze kyen kijker,
Zoo een hoofdelooze ſpijker,
Zoo een halfgebroke riet,
Zoo een leefje oft leefje niet,
Zoo een wil me warmpjes dekken,
Zoo een help me broek aan trekken,
Zoo een ſlaprugh zonder graat,
Zoo een laſtigh beddequaat,
Zoo een huis vol kriemend ſteenen,
Zoo een paar verſtijfde beenen,
Zoo een raak me zafjes an,
Zoo een maghtloos man-geen-man,
Die niet kan als ronken, ſlapen,
Kuchen, zuchten, geeuwen, gapen,
Zoo een aan een jonge maaght,
Die het keurighſt oogh behaaght,
Door het aangename bloozen
Van de geur'ge lenteroozen,
Die de jeught, tot roem der ſchoont',
Op haar kaakjes, blijd' vertoont:
Aan een maaght, wier jonge zinnen
Uitterlijk haar luſt, tot minnen,
Lezen doen, in 't aangezicht,
Overſchenen van een licht,
Twelk beſtaat, in vriendlyk lonken,

Dat een minnaars brein maakt dronken,
Die dat zoet, door 't oogh, inhaalt:
Kort een maaght, die pronkt en praalt
Met gezonde en friffe leden,
Met zoo veele aanlokk'lijkheden,
Zoo na lijf, als ouderdom,
Als men, in haar Bruidegom,
Lekken zien kan en gebreken.
Schijnt my dit niet weer te ſpreken?
Want zoo wijt een onderſcheidt,
Als hier tuſſchen 't zienlijk leit,
Hoe kan dat beſtaan en duren,
By gelijkheit der naturen,
By de zelfſte tempering,
Die zy hebben onderling.
Evenwel, Mevrient! dit ſchijnen
Zal miſſchien, tot niet, verdwijnen,
Als men vaſter aandaght heght,
Op het geen ik hebb' gezeght.
Wat is dit? dat twee geliefjes
Zijn malkanders zinnediefjes,
Om dat elk in haar bemint,
't Geen hy in zich zelve vindt:
Niet dat all', die d' egbt beginnen,
Uit bewegenis van minnen,
Uit behagen in elkaar,
Zich verbinden, tot een paar.
Neen: zoo ik die gront oit ſtelle,
'k Laat u toe, om my te telle'
By die gauwe harſſens, die
Hun vijf zinnen alle drie
Hebben, maar geen oogh, nocht ooren,
Om te zien en aan te hooren,
't Geen 'er daag'lijx ommegaat,
En gedurigh wort gepraat:
Hoe men haaſt geen trouw beklijven

Ziet,

Ziet, die niet en wort op ſchyven
Van het albeheerſchend Gout,
Door de gierigheit gebouwt.
Och! wat ziet men 't vaak geſchieden,
Dat men dus, met vrye lieden,
Handel dryft, om winſt en baat;
Even of, in d' overmaat
Van den rykdom, was gelegen
's Huwlyx wenſchelyxten zegen:
Even of, die gelt brengt an,
Alles braght, wat zaal'gen kan.
Hier van komt het dat een Joffer,
Die zoo menigh hart ten offer
Kryght, op 't outer van haar ſchoont,
Meerder gunſtbewyzen toont,
En veel liever op wil geven,
Al de vryheit van haar leven,
Aan een, die maar overvloet
Heeft van 't ſterkbegeerde goet,
Schoon hy niets en heeft van gaven,
Schoon hy noch zoo diep begraven,
In zyn vuile luſten, leit;
Schoon hy naulix onderſcheit,
Tuſſchen goet en quaat, kan maken;
Schoon hy, by geen volk, magh raken,
Daar hy niet is tytverdryf,
Zoo van man, als ook van wyf;
Schoon hy werrek maakt van drinken,
Dobbelen en dwaas rinkinken;
Schoon hy toomeloos heen holt,
En door vreemde bedden rolt,
Zonder onderſcheidt te houden,
Tuſſchen maaghden en getrouwden:
Als aan een die niet en telt,
In zyn kaſſen, zoo veel gelt.
Laat hem dan vry hebben leden,

Braaf van ſtal, en fraaije zeden;
Laat hem hebben gauw verſtant,
Dat, door oeff'ning, is beplant,
Met geleerde wetenſchappen;
Laat hem zoeken, al zyn ſtappen
Vaſt te ſetten, in het ſpoor,
Dat hem Godes wet ſchryft voor.
Doch ik zal niet dit verwyten,
't Vrouwgeſlaghte alleen toeſmyten.
Och! wat zyn 'er onder ons,
Die een ſlordebel, een ſlons,
Die een murwe halfgebakken,
Die een vrouw der labbekakken,
Die een ſtaagh bequylde bek,
Die een ſcheefhals, ſtyf van nek,
Die een ſchoolvooghdes van Grieten,
Daar niet komt, als galle, uytvlieten,
Die een halve duivellin
Liever willen halen in,
Zoo zy ſleghs brengt ſchyven mede,
Als een Dochter, die na rede
Leeft, en geen gebrek en heeft,
Dan van 't geen de rykdom geeft?
Wel! Mevrient! of ik nu zegge,
(Om de twyff'ling af te legge,
Die dit huwelyk brengt voort)
Dat dit Meisje niet bekoort
Was, van minne, om hem te trouwen,
Maar, viel licht, door aan te ſchouwen
Dat hy meerder goedt bezit?
Oft zoo dit niet was haar wit,
Dat zy, door haar Ouders praten,
Heeft haar wil bewegen laten.
Om haar levens zoet, haar jeught,
En met een geneught en vreught,
Wegh te geven, tegens 't harte,

Dat

Dat niet vinden kan, als ſmarte
In 't behagen aan een Man
Die haar niet behagen kan.
Zeght gy dan noch dat ik dwale?
'k Weet geen rede meer te hale',
Waar door dat hun onderling
Een gelykke min beving,
Als dat, miſſchien, hun geeſt gedreven wort, van binnen,
Door een gelykke drift van zinneloose zinnen.

C. Groenvelt.

Op het zelve.

GEmeenlyk zeght men, dat elk zyns gelyk bemint.
Maar zoo men aan die ſpreuk mag vaſt geloof toedragen,
't Is wis dat deze twee malkander niet behagen,
Als om dat elk in aâr zyn eige dwaasheit vindt.

Op den Bruigom.

HIer gaat de regel los, ô Jammaat! van Galeen,
Dat 's lichaams tempering gevolgt wort van de zeen
Der ziele: Wyl een oudt en grys en luſtloos ſuffer,
Wien 't bloet ſchier ſtyf van koud' bevrieſt, die om geen Juffer
Te denken hoorde, dus brandt in begeerlykheit,
Dat hy voor't bedd'verkieſt een ſchoone en jonge Meit.
Ey! zegg' dan, dat de tyt dier wet verandring ſtelde,
Oft dat Galeen de min niet by de zeden telde.

Plus alöes quam mellis habet.

Oft Huwelijxhater.

TOON: Nu leve ik in 't verdriet.

1.

O Al te lukkigh! (zoo hy zelf zyn luk verſtaat)
Die ongebonden leeft, in vryerlyken ſtaat,
En niet te torſſen hoeft, den moeijelyken laſt
Van 't wrev'ligh huwelyk, nocht aan een wyf is vaſt.

2.

Indien zyn dartelluſt ontbeert het zoet der minn';
Indien geen welkomkus haar lieve helft laat in,
Geen afſcheit drukt een groet, en pand van 't minnend hart,
Op droeve lipjes die met kusjes tuigen ſmart:

3.

Geen minneſtralend oogh, vol heugelyk gelonk,
Hem zydelinx lacht toe, wanneer de vrouwepronk,
Zyn ſtaatzi, langs de ſtraat, met aanzien ſtapelt op:
Zoo niet zyn luiſtrend oor ontfangt den honingdrop

4.

Van minlyk hartje lief, van zieltje, waardetrooſt,
Nocht hoort het ſtaam'lend zoet tataatje van zyn krooſt:
Zoo hem geen blyde naght vindt leggen; in den arm
Van haar, die hem verwarme, en zelfs van hem word' warm;

5.

Indien zyn eenzaam bedd' blyft dom en onbewuſt
Van 't weelderigh geheim, daar 's minnaars grage luſt,

Vol

Vol dwaze drifts, opwaght, lyk 's huwlyx zoetſte vrucht,
Hy miſt een ſchraal vermaak en mager minsgenucht.

6.

Maar houdt de vryheit, daar de jeught by leeft en groeit,
Die welgehandthaaft niet, dan ware welluſt bloeit,
Een onbekommert hert en zorgelooze ruſt,
Een vrolyk hooft en geeſt, dien vrouwvoogdy niet bluſcht.

7.

Hy leeft, na eigen zinne, en doet wat hem behaaght,
't Is noodeloos, dat hy de vrouwe trotsheit vraaght
Eerbiedigh, om verlof, waar tegens, zoo men ſtreeft,
Daar ryſt een ſtorrem op, dat huis en buurte beeft.

8.

Hy leeft, na eigen zinne, en niet na heerſchappy
Van 't weiflend wyvebrein, twelk heerſcht, na razerny:
Dat's na haar dolle drift, nu dus, dan zoo gezint,
Daar in elk oogenblik een nieuw begeeren vindt.

9.

Hy magh, waar dat hem luſt, en ongebonden gaan.
Hy magh zyne oogen op, en daar 't hem goetdunkt ſlaan,
En vreeſt niet dat het wyf, om vriend'lyk aangezicht,
Hem, vol verwoetheits, valſch van buitenmin beticht.

10.

Hy hoeft, met arreghwaan, te pynen niet zyn borſt
Dat minneſluikery den onverzaadb'ren dorſt
Van 's wyven geilheit lave, en zy en kas en kiſt
Zette op, voor een', met wien zy eere en goet verquiſt.

11.

Dat mannen dikwils doet, van nypend ongedult,
Ter zyde ſpatten uit, oft, met verdriet gevult,
Veer zwerven, buiten 's Landts, in armlyk ongemak,
T' wyl 't hongerig kindertal loopt met den bedelzak.

12.

Hy hoeft geen ſlaaf te zyn van matelooze praght,
Nocht, om den breeden ſtaat te houden, in zyn kraght,
By wetteloozen wegh van ſlimme kuipery,
Te dingen, na een ampt, waar in zyn divery

13.

Arbarmelyk de kas des Landts ontingewandt,
En op geen oureght paſt, hoe ſchendigh ook zyn handt
En Weeuw en Wees verkort; oft, zoo de toelegh miſt,
Een andre toevlucht zoekt, tot even ſchelms een liſt.

14.

Hy hoeft niet, over huis, te hebben het geprüil
Van norſſe hoofdigheit, geen hanglip, zuur van muil:
Hy vreeſt geen donker oogh, geen ſchelden, geen gekyf,
Nocht uit onſtuimigheit een bezem na het lyf.

15.

Dat elders vaardigh leght, indien men maar een gaſt
Brengt tot voordeure in, oft 't puntigh klinkje taſt
Met bloote vingers aan, oft zy beſlagen ziet
Het helder glas, met damp, die 's mannen aam uitgiet.

16.

Hy hoeft geen kinderen te voeden, met zyn zweet,
Zyn kind'ren, daar hy niet van trekt, als harten leet,

Die

Die in den wiegh zyn ſlaap wegh kryten, naght op naght,
En ouder hem belaân, met zwaarder zorgen vragt.

17.

Hy hoeft, by daagh, den zin der gemelyke vrouw,
Op koſten van zyn kraft, niet in de rechte vouw
Te ſchikken, nocht des nachts, ontydigh aangeport,
Te zwoegen, op het bedd', tot dat hy maght'loos word',

18.

En krimpend ſtomp'len ga, van voet en lendengicht,
Of roerloos legge, oft ook gehoor miſſe en gezicht.
Oft aaſſemhygend kuche, en, om zyn wyfs geneuht,
Een gryzaarts beelt vertoone, in 't bloeijen van zyn jeught.

19.

O al te lukkigh! (zoo hy zelfs zyn luk verſtaat)
Die ongebonden leeft, in vryerlyken ſtaat,
En niet te torſſen hoeft den moeyelyken laſt
Des wrev'len huwelyx, nocht aan een wyf is vaſt.

O Fortunatos nimium, ſua ſi bona norint,
Queis licet, innocuam ſine conjuge ducere vitam.

DRINKLIET.

Stemme:

Hey wat is 't gezegent likken, &c.

1.

'T Za! noit verzade Bacchusbuikken,
Beminnaars van de volle kruikken,
Tza! makkers, zet u hier in 't ront.
Wy hebben vaſt de kan by d' ooren,
En zingen, uit een grage mont,
Wydt heerſche Bacchus Godt du boire,
du boire, du boire, du boire.

2.

Dit glas, ter kimme vol geſchonken,
Zy, met een teugh, van elk gedronken,
Dat niet een drop blyve op den gront.
Zoo voelt men zich eerſt reght bekooren,
Tot zingen, uit een gragen mont,
Wydt heerſche Bacchus Godt du boire, &c.

3.

Daar, makker, 't moet u wel bekomen.
Taſt aan: hoe ſtaje dus te droomen?
De Wyn is 't treurigh hart gezont.
Tza volg die leſſe der Doctoren:
Zoo zingen wy, met gragen mond',
Wydt heerſche Bacchus Godt du boire, &c.

4.

Zoo moet men 't vochje binnen halen.
Ey laat den Wyn niet ſtaan verſchalen,
Maar veegh een fluitje t' elken ſtond'.
Want al die uren zyn verloren,

Als niemandt zingt, met gragen mond',
Wydt heerſche Bacchus Godt du boire, &c.

5.

Wat zoo, Meſſieurs, dat 's eerſt een leven!
Houdt aan: ik zal u niet begeven.
Want ſchoon myn harſſens zyn gewont,
Door dampen, die myn zinnen ſtooren;
Noch roept de Wyn my, door den mont,
Wydt heerſche Bacchus Godt du boire, &c.

Plurima ſumas,
Ut ſtupeant multo corda ſepulta mero.

Ovidius.

Ontydige roem.

STEMME: *Gy harſſelooze zotten.*

1.

O! Moedelooze zotten,
Die ſteets u laat beſpotten,
En plagen van een wyf,
Al lang genoegh verdragen
Haar pruilen en gekyf,
En korzelige vlage.

2.

De baart is u gegeven,
Niet op dat gy zout leven,
In vrouwen ſlaverny;
Maar dat g', als man en heere,
Zout hebben de vooghdy,
En u van haar doen eeren.

3. In-

3.

Indien zy niet wil hooren,
Bedekt haar beide d' ooren,
Maar met een ſlaande hant;
Zy zal haar' moet wel leeren
Te ſmakken aan een kant,
En zich voor u verneeren.

4

Doch gy en moet niet ſchroomen.
Want zoo zy maar te droomen
Begint, dat g' haar ontziet:
Zoo gaat uw werk verloren,
En all' uw ſlap gebiedt
Verbittert ſleghs haar tooren.

5.

Ik ſpreek, als een ervaren.
Want, in voorlede jaren,
Zoo ſpeelde 't wyf baaſin.
Ik moſt, in allen dingen,
Steeds volgen haren zin,
En na haar' maatſlagh zingen.

6.

Maar zedert ik haar moedigh,
Te met eens, blauw en bloedigh
De huit, hebbe afgeſmeert,
Zoo viel haar trots in duigen;
Zoo is de kans gekeert.
En zy moet voor my buigen.

DUs zat een dronken hooft te ſnorken, by den Wyn:
Maar eer een uur verliep, zoo quam het wyf hem zoekken,
En vondt hem luſtigh zat. Gut! trekje deze lyn?
O ſchelm! riep zy: zoo blyft het by geen dreigend vloekken.

Voort

Voort ſmeetz' hem glas en kan en ſtoelen naar de kop.
Hy koos de vlucht te hulp, en meende 'er uit te raken;
Maar viel juiſt onder voet, het wyf 'er boven op,
En wreef hem 't bakkus, ofz' hem velleloos woud maken.
Zyn tegenweer beſtont, in kinderlyk och arm!
Tot dat hy wel gebeukt, met ſchand, naar huis moeſt hinken,
Twyl elk hem nariep: waar is nu uw ſlaande arm?
Baas, wilje meeſter zyn? zoo waghtje voorts van 't drinken.

Infelix puer atq; impar congreſſus Achilli!

---

d' Eenige trooſt.

DE Backers Meydt,
Gelijck men ſeydt,
Was d' een'ge trooſt
Van ſtechte Jooſt:
Al ſchijnt dit ſnoô,
't Staet even ſoo
Of daer ontrent
Met velen. Kent
U ſelven eens:
Yets ongemeens
Is 't, ſoo ghy niet
De waerheydt ſiet
Van 't geen ick ſegh.
Maeckt overlegh:
Soo 's werelts ſchijn
U ſmaeckt als Wijn,
En Wijn en Bier
Is u pleyſier.

Of gelt en goedt
U in 't gemoedt
Geſtadigh leydt,
Of dat niet ſeydt
Ghy zijt al meê
Met d' Aerd' te vreê,
Daer ghy op leeft
En die niet geeft
Als valſche vreught.
O domme Jeught!
O Ouderdom!
Al even dom,
Ey ſiet eens op
En laet de Pop.
Kent uwen Godt
En dien hy, tot
U eeuwigh wel
Wierp in de Hel
Of helſche ſmert,
Op dat u hert
In hem verblijdt,
Sou t' aller tijdt
Hem weten danck
En blijven vranck
Van ſond, en vry
Van Slaverny.

A. P.

Aen N. N.

KAn de ſlechtheyt van myn giften,
Van myn recht' en ſlechte Schriften,
Van dit al te kleyn geſchenck
Daer ick thans u meê bedenck,

U noch dus of soo behagen,
Datje lust kryght om te vragen
Welcke Toon men kiesen moet,
Om eens, met een vaste voet,
Dese klachten uyt te singen?
't Zyn geen klachten, neen, 't zyn dingen
Die ick slechts maer om de klucht
Noem een Vasten-avondts sucht.
Dan gelievje dit te weten,
'k Had de Toon by na vergeten,
Mits ick om geen zingen docht'
Doe ick dit te voorschyn brocht.
Evenwel haer trant en swier is
Na de

TOON: *La belle Iris.*

VASTEN-AVONDTS-SUCHT.

ELeweecke! wat een spyt
Was het voor my als ick aen sagh
Dat de Vasten-avondts Maendagh,
Sulcken langh-gewenschte tydt,
Soo voor-by gingh, sonder vruchten
Na te laten, daer ick yet
Anders van behiel als suchten,
Duchten, hertseer en verdriet.
't Was voor veel' een dagh van vreught,
Yder teegh aen 't Koeckerellen,
't Sotje danste met sijn Bellen
Voor de teer-bejaerde Jeught:
't Kindtje schiep vermaeck in 't Sotje:
Die wat ouder was, had weêr
Meer vermaeck in 't Rommel-potje,
Of in 't hipp'len op en neêr.

And're liepen met vermaeck
Vroolyck door de Stadt te ſwieren,
Om die ſoete tydt te vieren,
Als een ongemene ſaeck.
Weynigh menſchen ſagh ick ruſten,
Weynigh, neen, ick ſagh 'er geen,
Yder deê al wat hem luſten,
Doch behalven ick alleen.
'Ick alleen, ick ſat te pronck
In myn deur of op de ſtoepen,
Daer ick ſomtyts gantſche troepen,
(Wyl het Maentje helder blonck)
Gins en weêr voor-by ſagh loopen,
Licht van voeten, glad van tong',
Meeſt al om een Broeck te koopen
Daer men 't Lyf op toe bedongh.
Daer meê krygh ick oock verſoeck,
(Docht ick) wil het ſlechts maer lucken,
'k Janckte ſchier myn hert aen ſtucken,
Komt 'er yemandt om myn Broeck
(Docht ick voort) ſy ſal hem krygen.
O wat was ick in myn ſchick!
Maer, helaes! ey laet ick ſwygen,
Eer ick in myn leet verſtick!
't Worden achter na ſoo doodts,
Dat ick nauw' een menſch ſagh komen,
Echter dorſt ick noch wel dromen
U, en bey uw' Speel-genoodts,
Of ten minſten een van allen,
Aen te ſchouwen, maer ick ſagh
Al myn hoop aen duygen vallen,
Mits ick u niet nader ſagh.
'k Bleef, al ſchoon myn Moertje riep
Kom na Bed toe, ſitten wachten,
Met een mondt vol binnen klachten,
Tot te met de tydt verliep,

't Worde tien, het gingh na elve,
Niemandt, niemandt ſprack myn aen!
'k Docht ten leſten by myn ſelve
Beſt dat ick na Bed toe gaen.
'k Leyd' myn hooft dan ſachtjes neer
Daer geen Wagens komen rollen,
Maer myn ſinnen, ſchier aen 't hollen,
Rolden ſtadigh heen en weêr.
Daer was nu de kans verkeecken,
Sulcken wel-gewenſchte tydt
Weêr ſoo vruchteloos verſtreecken,
Eleweecken! wat een ſpyt!
Noch een Jaertje langer niet,
Sal ick myn geduldigh dragen,
Komt me dan noch niemandt vragen,
Wonder wat 'er dan geſchiedt.
Onderwylen, ſoete Beckje,
Gun me dat ick met je ſpreeck?
Magh 't niet weſen? neen! of geckje?
Wel adiuw' dan voor een weeck.

PATIENTIE.

't Gedroomde Promotie-mael

Van

NAMTUOS.

D' UChtent-zon verliet de kimmen,
En verdreef en ſpoock en ſchimmen,
En met een myn ſoete ruſt,
Die ick, wat ick ſocht, niet weêr, kreegh,
Schoon ick in de Pluymen neêr, ſeegh:
Dies ick yv'righ, vol van luſt,

Opſtond; om eens na te ſoecken
Wat in dees en gene Boecken
Was te vinden: Toen ick ſat:
Lagh de BRUYNS BANKET-WERCK open,
(Dat men noyt te dier kan koopen,)
Daer ick ſmaeckelyck van at,
'k At myn ziel vol goê gedachten;
Tot de ſlaep my quam verkrachten,
Dat de Droom-godt daet'lyck ſagh:
Die my aenſtondts op een wagen
Liet na 's Gravenhaegh toe dragen,
Daer ick op dien ſelfden dagh
Aen quam, en my ſtrack ontmoeten
Een, die my beleefd'lyck groeten,
En my voort een groote Zael
Aenwees, daer ick veel Bancquetten
Sagh op Marm're Tafels ſetten.
Seecker Juffrouw, wel ter tael,
Liet door haer geſwinde Boden
Al die 't aengingh, binnen nooden:
Eerſt verſcheen d' oprechtigheyt
In een ſuyver kleedt omwonden,
Noyt beſmet, noch noyt geſchonden,
Noyt van leugentael misleyt.
Daer na quam met vlugge ſchreden
d' Onvermoeyde vlyt intreden,
Met de waerheyt aen haer zy,
Vergeſelſchapt met getuygen,
Die voor gunſt noch afgunſt buygen:
Daet'lyck volghden op een ry
d' Eer en Achtb're Magiſtraten,
En verſcheyden Onderſaten,
Meê op 't heerlyck Feeſt gebeên.
Eynd'lyck komt een Jonghman binnen,
Y'l van Hooft en licht van ſinnen:
Maer nu heel bedaert van reên.

Dees

Dees' dan ſtemmigh, groet de Gaſten,
Bad haer vriend'lyck toe te taſten
Van het geen ſijn Diſch vermocht:
't Geen gedaen wierd. Na den eten
Wierd de tydt met vreught verſleten:
Tot Diana Fackels brocht.
'k Had dus langh gewacht met ſpreecken,
En de Kamer door-gekeecken,
En op alles nau gelet;
Dies ick opſtondt, en de Maeghden,
Die de Tafel dienden, vraeghden,
Om wiens wil dit wierd' geredt:
Met quam d' eerſte Juffrouw byme,
En ſey vriendtſchap, ick verblyme,
Datje vraeght wat dit beduyt.
Wilje weten wat hier om,, gaet?
't Paſt niet datje dan ſoo ſtom,, ſtaet:
Maer drinckt eerſt de Roemer uyt
Op de welvaert van NAMTUOS,
Eerſt gebonden, maer quam nu,, los
Door ſijn wel-beſpraeckte tongh;
'k Segh u dat myn ſeggen waer is,
Hy is OPENBAER NOTARIS.
'k Seyd Mevrouw hy is te jongh
Om in ſulcken Ampt te treden.
Vinnigh voer ſy in myn reden
Met een toorenigh gemoedt:
Meenje, ſeydſe, dat de wysheyt?
Is gebonden aen de grysheyt?
Neen, die ſulcke proeven doet
Als die Jonghman hier gedaen,, heeft,
En het uyterſt' uyt-geſtaen,, heeft;
Is wel waert te zyn begroet
Voor die geen, die ick hem noeme,
'k Hoef ſijn ſaeck niet op te bloeme;
Want ſijn kennis maeckt het goet,

Dit haer heftigh, deftigh praten
Had sy noch niet na-gelaten,
Soo d'er geen veranderingh
In de Kamer was verschenen,
Daer sy strack haer oor gingh lenen,
Daerom ick oock van haer gingh.
Met ick om-sagh, sagh ick HYMEN,
Die een Brief had, 'k docht 't zyn Rymen
Van het een of 't ander Paer,
Die hy hier wil laten lesen.
Maer my docht ick in sijn wesen
Wierd een and're swier gewaer:
Want hy gaf terstondt een teken
Dat hy was gesint te spreecken,
Yder gaf hem voort gehoor;
Vrienden, seyd hy, 'k ben gekomen,
't' Wyl ick vlytigh heb vernomen,
Na een Jonghman, die ick voor
Menigh duysent Jongelingen
(Die my stadigh lof toe singen)
Heb verkoren. Met hy sweegh:
Stondt men vast verbaest te kycken,
Niemandt kond hier oordeel strycken;
Tot 'er soo yets neder seegh:
't Leeck wel na een naeckten Engel,
Die een Boogh had. Wech jou bengel,
Seyd NAMTUOS, wech van hier,
't Guytje lachte, en hy mickte
Op sijn boesem, dat ick schrickte,
Want hy leeck terstont vol vyer.
Ongewoonte deed hem klagen.
HYMEN stond niet langh te vragen
Wat hem schorte: maer ontsloot
Stracks een Doosje als een Koffer,
En sey, Vriendt, sie daer ick offer
U, ter hulp, een dier kleynoot,

't Is

't Is een Parel, die in Goudt,, ſit,
Niet gemaeckt van eenigh Gout,, ſmit:
Maer die d' edele Natuir
Bracht te voorſchyn uyt het duyſter.
Siet, haer ongemene luyſter
Bluſcht u onuytbluſch'lyck vuir:
Doch vernoeght u dit Juweel,, niet,
Diens gelyck men niet heel veel,, ſiet?
'k Heb 'er noch een, ſoo ick meen,
In een Doos met Rooſe-bladen.
Koelt die meer u ſchroockigh braden?
Neemtſe, 'k ben 'er meê te vreên.
Uyt had HYMEN, en ſeyd Amen.
Al de hoofden gingen t' ſamen.
't Gantſche huys ſcheen vol crioel.
Luyten, Fluyten en Cornetten,
Dwars-pyp, Harpen, Schuyf trompetten,
Bas, en Cyther, en Fioel:
En al wat tot vreught bequaem,, was,
Soo de klanck maer aengenaem,, was,
Scheen dat daer te ſamen quam:
Voorts verſchenen negen Maeghden,
All' met groen verçiert, 't behaeghden
Yder, die haer komſt vernam.
Met het op-gaen van haer ſtemmen,
Scheen de vreugt eerſt recht te klemmen:
Maer het wierd' wel ſoo eens ſchoon;
Toen men daer een Bed van Rooſen
Braght, en ſeyd, wilt u verpooſen;
Want Apollo brenght een Kroon
Van Lauw'rier en Myrthe-bladen,
Die hy, ſonder langh beraden,
Setten op het jeughdigh hooft
Van NAMTUOS, die, die Eer,, gift,
Weêr vereerde met een Eer,, ſchrift,
Toen wierd ſtracks het licht gedooft:

Daer ſtond ick geheel verlegen,
'k Socht in 't duyſter na de wegen,
'k Vond in 't end een lange leer,
Die, door ſwackheyt, dapper kraeckte,
En in 't klimmen brack. 'k Onwaeckte,
En quam by myn Boecken neêr.

P. Y. van der Hor.

Den onbeleefden Scheerder.

MIdas, die tot Pan ſijn voordeel
Had geoordeelt, kreegh ſijn oordeel
Van Apollo, die, tot ſtraf,
Voor ſijn onfatſoen'lijck hooren,
Hem twee lange Ezels ooren,
Ruygh met hair bewoſſen, gaf.
Midas liet, voor alle ſaecken,
Een verheven deckſel maecken,
Dat hy voortaen nacht en dagh
Op-hield, om ſijn ſchand te decken:
't Kond hem echter niet verſtrecken,
Toen ſijn Scheerder 't wonder ſagh.
Die 't onmoog'lyck ſoo kon heelen,
Dat hy 't niemandt meê ſoud deelen,
Schoon den Koningh 't hem verboodt:
Gaet na buyten, maeckt een kuyl,, reê,
Daer hy daet'lijck dit gehuyl,, deê:
Midas ooren zijn ſoo groot
Als des Ezels weſen konnen;
Daerom heeft hy dit verſonnen,
Dat hy noyt ſijn hooft ontbloot.
't Zijn dan rechte Midas-gecken,
Die haer hoofden noyt ontdecken,
Daer haer d' eerbaerheyt toe noodt.

Sulc-

Sulcke Ezels, botte Boeren,
Die maer pas haer hoedt aenroeren
Als men haer beleefd'lijck groet:
Geven klarelijck te kennen,
Datſe meê van 't maeghſchap bennen,
Die men maer met diſtels voedt.
'k Quam laeſt in een Scheerders winckel,
Daer ick oock vondt ſulck een Kinckel,
Die ſijn hoedt ſoo vaſt op 't hooft
Stondt, al was 'er op geſpijckert,
En hy ſchoor een heele Rijckert,
Die my ſey, wie had gelooft,
Dat die Jonghman aen de klanten,
Die ſijn 's Meeſters welvaert planten,
Sulcken kleynen eerbiedt ſoud,
Tot ſijn eygen eer, bewijſen?
Neen ick kan hem dat niet prijſen:
'k Seyd, mijn Vriendt, 't is om de koud,
En om 't ſwellen van ſijn ooren,
Wilt u daerom niet verſtooren,
Maer hy voerd 'er dit op in:
Zijn ſijn' ooren al aen 't ſwellen,
Laet hem dan ſijn hoedt at-ſtellen,
Stut haer wasdom in 't begin,
Of ſy ſullen, door het broeyen
Van ſijn hoedt, ſoodanigh groeyen,
Dat hy Midas ver braveert:
't Sal hem ſelfs tot eere ſtrecken,
Laet hem vry ſijn hooft ontdecken
Als hy yemandts hair af ſcheert.

Aen den gevangen

KOERBAGH,

Over ſijn

Godloos Woorden-boeck, of Bloem-hof

vol alderhande lieff'lijckheydt ſonder verdriet.

GEluckigh waert ghy KOERBAGH, dat
Ghy in de groote Amſtel-ſtadt
Wierd om u Woorden-boeck gevangen:
Had Spanjen, of Italiën
U binnen hare Traliën,
Uw' ſtraf ſoud ſwaerder zijn als hangen.
Waert ghy in het Romeyns gewelt,
En daer, als hier, te recht geſtelt:
Paus Clemens ſloegh wel haeſt ſijn handen
Aen u vergifte Bloemen,
En ſoud u voort verdoemen
In 't vyer van dit Papier te branden.
Ick raed u daerom als een Vriendt,
Al hebt ghy 't niet aen my verdient,
Noch aen die Jeſus, met my, prijſen:
Blijft binnen Hollandts palen,
En wederroept uw' dwalen,
Soo ſal geen Chriſten u verwijſen:
Daer nu een yder vloeck op vloeck,
Met reden, blixemt, op uw Boeck,
Een Boeck vol woorden ſonder ſaecken;
Vol woorden, die Godts Woorden
Beſpotten en vermoorden,
En u voor hem ten gruwel maecken.
Wie was 'er, die meer laſter vond,
Soo langh 't gebouw des werelts ſtond,

Als

Als in uw Bloem-hof? ach verdwaelde!
Hoe quam het in uw' ſinnen,
Dat ghy dit dorſt beginnen,
En 't heyligh Boeck ſoo valſch vertaelde?
't Is ſchrickelijck Godts eygen Soon
Te laſteren, met ſmaet en hoon,
Den Heyl'gen Geeſt te wederſtreven;
't Is wonder dat de Aerde
U meer als Dathan ſpaerde,
En ghy in 't leven zijt gebleven.
't Is wonder dat uw' ſpitſe pen,
In Helſche Inckt gedoopt, uw ſchen-
En vloeck-ſchrift op Papier dorſt drucken:
Is Corach in-geſwolgen,
Wel licht ſal Koerbagh volgen.
Godts laſter ſagh men noyt gelucken.
Ach! trof die ſtrael, die Saul trof,
Uw' hert en oogen, die ſoo grof
De blijde boodtſchap dorſt verſmaden;
Al ſocht ghy als de blinden,
Ghy ſoudt de wegh wel vinden,
Daer ghy koſt in uw' tranen baden.

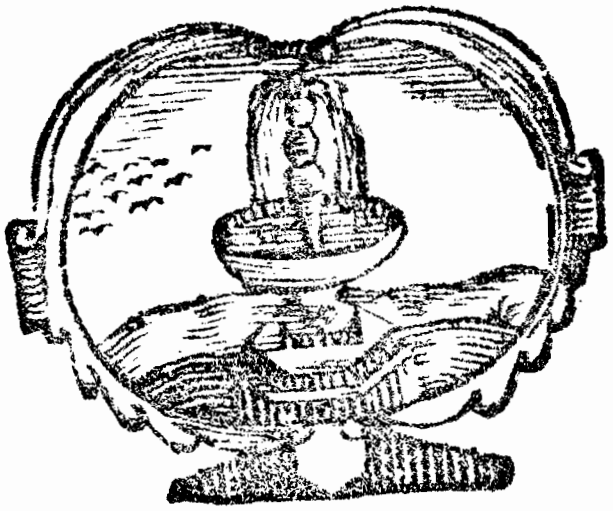

MEN-

367

MENGEL-
R Y M.

In 't
Drin

A

Lof der Coffij.

Liefhebbers, die de Morgen-dranck,
Voor quade lucht en vuyle ſtanck
Te weren, noodigh keurt te weſen,
Komt hier en drinckt van 't Coffi-ſap,
Wiens noyt vol-preſen eygenſchap
Tot aen 't geſternte is gereſen:
Wat teelt de Alſt' en Brande-wijn
Een luye geeſt, een hooft vol pijn,
De Coffij is van and're krachten:
Caneel, Limoen, Oranje Vocht,
En Aqua-vit, door konſt gewrocht,
Zijn by de Coffij niet te achten;
De Coffij baert een lack're graeght'
Tot eten, Coffij die verjaeght
De hooft-pijn, plaegh van alle plagen,
Sy bant de ſlaep, en ſtreelt de geeſt.
Hebt ghy met Bachus ſlaeghs geweeſt,
Sy ſal uw ſinert terſtont verjagen;
In 't kort, ſoo ghy geſont en langh begeert te leven,
Drinckt Coffij, die (wilt Godt) u ſulcks gewis ſal geven.

J. Zoutman.

Aen
D' APOLLISTEN.

APollo, van wiens lof de Dichters dickmael ſpreecken,
Wiert by het Heydendom wel eer als Godt geëert;

Maer

Maer al ſijn roem, ſijn pracht en glans is heel verneert,
Sint dat de ware Godt ſijn hooft quam op te ſteecken.
Syn Harp, waer op hy vaeck een deuntje quam te ſpelen.
In 't Heydens Goden-Choor, is nu in deſe noodt
Syn hoop, ſijn ſtaf, ſijn trooſt, hy geeft hem 't daeglycks Broodt,
Als hy daer op in 't Landt gaet om een Aelmoes ſpelen.
Onluckigh is die geen, die met Apol moet ſwerven,
Want heeft hy 't ſelver ſlecht, ſijn volgers gaen niet mis:
Ick ſegh noch eens, dat die op 't hooghſt' rampſaligh is,
Die by Apollo reyſt wanneer hy komt te ſterven.

J. ZOUTMAN.

Aen Mr. Jorden.

NAdien ghy, als ghy ſeght, weet raet tot Haſemonden,
Soo geeft het my ſeer vremt, ô ſoete Sullemán!
Dat in uw huys noch werdt een Haſe-mondt gevonden
Soo ſlim als 'k immer ſach, of als ſy weſen kan.

Op Nicolaes.

NIc'laes is doodt, waer wordt ſijn doodt het meeſt beklaeght?
In 't Hoer-huys, dat daer door de grootſte ſchade draeght.

Wenſch

Wenſch aen mijn Vrundt C. Verloove.

DAt nimmer Spinne-web uw' Kameren of Mu-
ren
Ontijdigh maeck, maer dat uw' vreughdigh
Gorgel-klanck,
Tot voordeel uw 's Geſin, ſoo langh op Aerd' mach
duren,
Dat ghy geroepen werdt in 't Hemels Maet-gezanck.

J. ZOUTMAN.

DANCK-OFFER,

Aen mijn gunſtelingh en Kunſt-broeder

JACOB ZOUTMAN.

GHy hebt in deſen Eeuw,
Ter plaetſe daer den Leeuw
De Vry-gevochten Steden,
Op 't yverighſt' bewaeckt,
My door uw' geeſt vermaeckt
Met uw' gezouten reden.

C. Verloove.

Nieuw'-Jaers-wenſch en Leſſe voor

P. Y. VAN DER HOF.

VRiendt VAN DER HOF, ick ſend u hier
Een Wenſch en Leſſ', voor u playſier
Tot uwen voordeel, en uw' eer:
Is 't niet genoegh, ſoo eyſch eens meer.

Wenſch.

ICk wenſche u 't nieuw' begonnen Jaer
Niet erger als 't voorleden, maer
Soo 't onſe Godt ſoo niet verſtaet,
Ick houde deſen Wenſch voor quaedt,
En wenſch u liever ſoo veel goet
Als hy weet dat ghy hebben moet
Na lijf en ziel, na Huys en Hof:

Leſſe.

GEeft hem met hert en monde lof
Voor 't geen hy oyt voor deſen gaf,
En neemt hy u ſijn zegen af,
En ſendt in plaetſe vloeck op vloeck;
Vertrooſt u met ſijn heyligh Boeck
En leeft daer langhs hoe beter na:
Soo ſal 't u gaen na wenſch, ſoo dra
De felle doodt uw lichaem velt
En d' ed'le ziel in vrijheyt ſtelt.

A. P.

KLINCK-

KLINCK-DICHT,

Tot ontnuchtering van mijn Vriendt J. Z.

Daer in gevolgt de trant van

P. C. HOOFT, en C. HUYGENS, &c.

SOo ick ſoo deê als gy, ick raeckte licht beſchoncken,
Daer gy noch (ſoo gy ſegt) bleeft even friſ, en rap.
De Duyvel, hoop ick, raeckt met u ſoo niet weêr ſchrap;
Die anders niet en wenſcht, als dat gy waert verſoncken
In helſe-duyſternis, ach! drinckt u nimmer droncken:
Maer danck veel liever Godt voor 't edel Druyveſap.
Het loopen in de Kroegh dat ſchaet uw Vryerſchap.
Schey uyt, en doof die vlam, die ſoo veel heete voncken,
En vloecken van ſich geeft. Bewaer uw Ziel heel dicht,
En zijt, tot Godes eer, op deughden afgericht.
Laet noyt onnutte-klap, 't geſelſchap, uw zeden
Verderven, maer beoogh altijdt u Vaderlandt;
Dat is het Hemelrijck, en vollig waerheyts trant,
Soo hoopt gy na de doodt uw ſaligheyt met reden.

P. Y. van der HOF.

Eerſte Antwoordt.

HEb danck voor d' Uchten-dranck, die gy my hebt geſchoncken,
Waer door mijn logge geeſt, weêrvaerdigh wierd', en rap
Om yets te dichten, niet, dat ick my ſtelle ſchrap
Uw juyſte Zang-heldin te volgen: 'k lag verſoncken
In waen ſoo 'k ſulcx deê, 'k heb noyt ſoo veel gedroncken
(Hoewel 't my goet ſou zijn) van wijsheyts dierbaer ſap
Als gy, het geen ick doe, ontrent mijn Vryerſchap,
't Geen Godt noch u behaeght, ſal, hoop ick, door de voncken
Van deugt, in d' ouderdom verſtuyven. Was mijn dicht
Soo wel als 't uwe is konſt-matigh afgericht:
'k Beſtrafte al mijn quaedt, en hatelijcke zeden,
Op hoop, om na mijn doodt, het eeuwigh Vaderland
Te bouwen, en aldaer met Goddelijcke trant
Te ſingen, Godt zy d' eer na waerheyt en na reden.

J. ZOUTMAN.

Tweede Antwoodt.

ICk duyck, en ſtae beſchaemt, voor d' antwoort my geſchoncken,
Al-waerde Puyck-Poët, hoe is uw Pen ſoo rap?
Creeg oyt beleeftheyt plaets, by u raeckſ' altijt ſchrap,
Of gy, of ick, of wy zijn al te diep verſoncken (ken.
Beneden het beſtek; de vrientſchap maekt ons dron-
Raegt gy nu, wat mijn Pen weêr dreef in't ſwarteſap:
Soo weet, dat ick u dit raed in u Vryerſchap:
Soek nu t'wijl't heden is, en in uw jeugt t'onvonken
Om Godt uw beſte tijdt te off'ren. Stelt u dicht
Voor-aen van Godes Volk, op Gods-dienſt afgericht.
Toont niet ('t zy waer gy zijt) als Chriſtelijke zeden.
Maer ſoo gy in uw kours na't Hemelſch Vaderlandt
Afwijckingen gevoelt, keer ſtrack weêr tot de trant
Na 't Heyligh Woordt, gerecht, daer zijn volmaeckte reden.

P. Y. van der Hoff.

Derde Antwoordt.

HAd ick de wetenſchap, van vleeſchelooſe ſchoncken
Een Fluyt te maken, 'k deê't, waer op ick fris en rap
Uw' lof, en wetenſchap ſou ſpelen: die ick ſchrap
Dat ſtellen tegen elck, maer laes! ick leg verſoncken
In onmacht, 'k ben door ſchaemt' ontherſſent, 'k ſuyp my droncken
Aen u uytſteeckent rijm, en ziele-ſtelent ſap:

Waert gy van 't Maeghden-ſex 'k bood u mijn Vryerſchap,
Die nimmer heeft gevoelt van liefdens heete voncken:
Geen ſchoonheyt treft mijn ziel ſoo vinnigh als u dicht,
Op juyſte maet, en konſt ten vollen afgericht.
Verſchoont my, dat ick word verſlingert op uw zeden;
Ick liet, om u, mijn Huys, mijn Goedt, en Vader-landt.
De Vriendtſchap ſtiert mijn Pen: ſpeel ick te ſlechten trant
Denck dus, 't onwetend' volck verſtaet noch doen noch reden.

J. ZOUTMAN.

Vierde Antwoordt.

GY hebt verſtants genoegh om Fluyten ſonder ſchoncken
Te maken, want u breyn, en vingers even rap,
Die ſpelen op de maet, en zijn gedurigh ſchrap,
Om my en anderen, in onverſtant verſoncken,
Te prijſen. Ach mijn Vriendt! 'k heb al te veel gedroncken
Uyt de Vergetel-ſtroom: en noyt van 't Hengſte-ſap.
Had ick gelyck als gy, my in mijn Vryerſchap
Meê by Apol gevoeght, 't was moog'lijk dat zijn vonken
Mijn al te koude breyn verwarmden: om in dicht
Te toonen, dat ick ook in konſt was afgericht.

Maer

Maer nu 't ſoo niet en is, verdraegh mijn Boerſe zeden,
Mijn hert en tong zijn een, na d' oude wijs van 't landt:
En denck, een Uyl ſinght noyt der Nachtegalen trant.
Herroep dan (ſoo gy wilt) uw' voorgeſeyde reden.

P. Y. van der Hoef.

Vijfde Antwoordt.

NAtura heeft aen my de kennis niet geſchonken,
Om door een heuſche ſtijl, die vaerdigh is en rap;
My tegen ſullicke te ſtellen vaſt, en ſchrap,
Die door hunn' geeſt, en doen uytmunten. 'k Ben verſonken
Tot aen de Vliet revier, die 't meeſt wort op-gedronken
Door bloets, onwetende, en domme. Had ick 't ſap
Van Pegaſus geproeft, en my by 't Vryerſchap
Van Godt Apol gevoeght (gelijk gy ſeght) de vonken
Van u uytſteekend' breyn, die ſouden, ſoo mijn dicht
(Datſonder konſt, uyt luſt, u voor een ſlegt gericht
Is opgeſchaft,) niet langh beſpotten: maer uw' zeden
(Soo 't zeden mogen zijn) verdrijven in het Landt,
Daer Spotters beſig zijn, te ſingen ſulken trant,
Als gy hier voor my ſinght, vervreemt van recht en reden.

J. Zoutman.

Seste Antwoordt.

GY steekt my met uw' Pen, door vel, en vleesch, en schonken,
Gy blijft ('t zy wat ick segg') tot schempen even rap,
En slaght dat boose Wijf, wiens duymen altijdt schrap
Tot knippen stonden, schoonst' in 't Water wierd' gesonken.
Soo 't tegendeel niet bleek, ick riep u uyt voor dronken,
Maer neen, dat schort u niet: u groen en jeugdig sap,
Dat nu op 't krachtighst is, ontrent uw Vryerschap,
Heeft boertens-lust, om my daer door in konst t' ontvonken.
Hou aen, ick voel al baet, mijn breyn tot dees tijdt dicht,
Gaet open, door de geur, van 't Peperigh gericht
By u lest op-geschaft: ick voel alreê mijn zeden
Verand'ren na de wijs van 't Konst-godinnen Landt.
Vaer gy slechts voort, en hou uw voor-gemelde trant,
Daer 's kans genoegh om my te winnen door uw reden.

P. Y. van der Hoef.

Sevenſte Antwoordt.

DAt my, door u, de naem van ſchemper wort geſchonken,
Leert my de Vrientſchaps-wet verdragen, doch, ſoo rap
Een ander my ſoo noemt, gewis ick ſtel my ſchrap
Om hem te keer te gaen, 'k was alſoo lief verſonken
In Sticx, daer niet dan druck, en droefheyt wordt gedronken,
Als u in 't alderminſt te hoonen. 'k Hoop het ſap,
Dat eer en glory geeft aen ymandts Vryerſchap,
Soo ick 'er yets van heb, ſoo quaet niet ſal ontſonken:
Om u, die 'k ſoo bemin, te ſmaden, door gedicht:
Ach! was ick nergens aêrs, als daer op afgericht,
Te vollegen het ſpoor van uw roemwaerde zeden,
Ick had gelucks genoegh, mijn grootſte Vriendt in 't Landt,
Hierom ſoo bid ick u, verſtel die valſche trant,
Die uwe Dicht-lier ſlaet, ſoo danck ick u met reden.

J. ZOUTMAN.

TOE-GIFT

Op het ſtelen van

J. Z. Zeyl-maeckers Broecken.

UW' Broecken die zijn wech, had gy die wech geſchonken
Aen d' Oorlogs-gaſten, 'k wed, ſy veerdigh, flucks en rap,
Soo 't noodt van vechten deê, voor u haer ſtelden ſchrap,
Daer ſy nu ('t is te ſlecht) in diefſtal zijn verſonken.
Sy hebben toen ſy 't deên, miſſchien eens omgedronken,
Waer door haer herſen-vat, door geeſt van Druyve-ſap (ſchap
Is buyten 't ſpoor geholt. Uw' Zeylemaecker-
Moet met een nieuwe Broeck in nieuwe luſt ontſonken,
En ſluytſe na deês tijdt voor 't oogh van dieven dicht;
Het Volck van Caep de grijp is daer toe afgericht,
Sy toonen overal haer dieſſe-aert en zeden.
Ey hou haer dit te goed. Sy gaen voor 't Vaderlandt (trant,
Te ſtrijden, om ons weêr te hooren doen die
Die Hollandt eertijts ſongh, victory, vreught met reden.

P. Y. van der Hoef.

Ant-

Antwoordt na het weervinden der ſelver.

MYn Vriendt, indien dat ick mijn Broeck had wech geſchonken,
't Is ſeecker datſe my ſoo vaerdigh, en ſoo rap
Niet weêr was toe-gebracht, als nu, nu ſtae ick ſchrap,
Indien 't tot wercken komt, tot wercken! de verſonken,
En wech genomen Broeck, ſoo 'k meende, lach verdronken,
Of achter 't Zeyl gerolt, licht, laghſe al in 't ſap
Des Zees, indien ick hem aen 't lichte Vryerſchap
Van 't Boots-volck had vereert, of anders door de vonken
Van 't Buſſe-kruyt verteert, nu leytſe noch moy dicht
Beſloten binnens huys, na dat ick ben bericht
Van hem, die roem behoort door leven en door zeden:
Ick hebſe liever daer als heel in Engelandt,
Daar ſelfs de Koningh ſlight de ſlimſte dieven trant.
Doch echter danck ick u voor uwe wenſch en reden.

J. ZOUTMAN.

Noch eens aen de ſelve.

Op het ongeoorloft meê-nemen van mijn Rijm-konſt.

MYns wetens heb ick u die vrijheyt noyt geſchonken,
Dat ghy mijn Rijm-konſt ſoo lichtvaerdigh en ſoo rap
Sout brengen buytens huys, en ſtellen uw dan ſchrap
Met mijn onnooſelheyt te ſpotten. Was 't verſonken
In 't diepſte van de Zee; ſoo was mijn ſmaet verdronken.
Of was het door-geweeckt in Aqua-fort, wiens ſap
De letters voort verteert, ſoo ſoud' uw' Vryerſchap
Geen reden vinden, om daer and'ren door t' ontfonken
Tot lachen: 'k heb het u ſomtijts getoont, 't bleef dicht
Voor and'ren, die als gy niet waren afgericht:
Waer van ick onderwijs kond' krijgen, ſulcke zeden
Verſoeck ick dat gy laet, of vaer naer ſulcken Landt
Daer 't ſpotten eerlijck is. Ick kenn' mijn eygen trant,
En weet wel wat het is, 't zijn woorden ſonder reden.

P. Y. van der Hoef.

Eerſte

Eerſte Antwoordt.

SOo my een Kroes met Eeck en Galle wierd' geſchonken
Om uyt te drincken, 'k deed 't, heel willigh, flux en rap;
Soo ick, door ſulks te doen, mijn onſchult vaſt en ſchrap
Kond' ſtellen tegen u. 't Verſtandt ſcheen my ontſonken
Toen 'k uyt uw Verſſen ſagh hoe dat gy had gedronken,
(Doch ſonder recht en reên) van gramſchaps heyloos ſap.
Soo 'k yet onnooſel deed' ontrent mijn Vryerſchap,
Soo was het toen 'k u Boeck laetſt meê nam. Hadden 't vonken
Geweeſt, waer door 'k mijn handt kond' branden, u Gedicht
Soo konſtigh, na de konſt op quetſen, afgericht,
Had mijn gemoet ſoo niet ontruſtight: ſoo 'k door zeden
U Vriendtſchap wederom kan winnen, daer ick Landt
En Zanden ſtof by acht, ſoo ſingh ick deſe trant,
'k Ben weêr vereent met hem die quaet was met goê reden.

J. ZOUTMAN.

Tweede

Tweede Antwoordt.

DOor 't kennen van uw' ſchult hebt ghy my meer geſchonken
Als ick u geven kan. 'k Bekenn' ick was te rap
Tot toornigheyt geneyght: ſoo licht'lijck raeckt men ſchrap
Tot yets dat niet en deught. Mijn' gramſchap was geſonken
Soo haeſt ick u maer ſagh: Noch meer toen 'k had gedronken
U ſoet, ſuur, bitter Vers: waer in uw herte-ſap
Sijn werckingh had gedaen; ſoo doet uw Vryer-ſchap,
Die mijn genegentheyt, en Dochters, kunt ontvonken
Tot liefde. Heb ick u gehoont door mijn gedicht,
'k Verſoeck vergiffenis; gy had yets aengericht
Dat ick ſoo niet verſtont. Maer om dat toorn en zeden
Niet t' ſamen kunnen gaen; ('t zijn Doornen in een Landt
Dat anders Vruchten draegt) ſoo houd ick d' oude trant
En wiedde toorne uyt, en keer my tot de reden.

P. Y. van der Hoef.

Derde Antwoordt.

SOo hebben wy Elckaêr vergevinge geſchonken.
Gy waert in gramſchap, ick in 't nemen al te rap:
Ick ſtel van nu voortaen mijn kracht en Muſa ſchrap
Om onſe Vrientſchap (ſonder weet) ſoo na verſonken,
Weêr aen te queecken. Was ſy heel en al verdronken
In afkeer, haet, en nijdt (dat Godt ontheylight ſap)
Ick quijnde als die geen, die in hun Vryerſchap
Geen kans ſien, om het hert van ſulcken een t' ontfonken,
Die hunne ziel behaeght. Een Vers, door uw gedicht
(Soo ſmaeck'lijck in mijn oor als 't koſtelijckſt' gericht)
Bemin ick boven ſchoont' en Maeghdelijcke zeden.
Gaeft ghy u t' Zee-waert in: Mijn Triton ſtack van Landt.
Ben ick de eere waert, ſoo gun dat ick de trant
Die uw Cal'opa ſinght magh volgen. 'k Bid om reden.

J. ZOUTMAN.

Op het om-leſen van de Dortſche Arcadia, gehuurt voor 2. ſtuyvers 's weeks

HY huurt een Paerdt, die 't luſt, om hier of daer te ryden,
d' Arcadia van Dort vernoegd' my al veel meer,

Die

Die voerd' my met gemack, al bleef ick t' huys, soo veer
Als ick begeerd' te zyn, ick hoefde niet te lyden
De vrees van 't hollend' Paerdt, 'k had slagh noch kuyl te myden,
Ick spoeyde slechts myn wech, en yder uur, en dagh
Was 't dat ick nieuw vermaek, en and're Rycken sagh;
Dan eens een swaer gevecht, dan hoe de Jonkheyt vryden,
Dan weêr hoe d' een den aêr op 't vinnighste benyden,
En dan hoe dat de vriendt- en vyandtschap begint,
En ook hoe dat kan zyn dat men onsichtbaer mint;
En hoe men waen-wys kan in mis-verstanden glyden.
'k Sagh ook 't gheveynsde Volck met Godt en Godts-dienst stryden:
'k Was effen dat voor-by, doe sagh ick schyn bedrieght,
Die alsoo vinnigh, als de Duyvel sellef, lieght.
Doe quam d' onnutte sorgh my weêr wat aêrs voor-snyden,
'k Sagh eyndelyck een Schip dat al sijn Zeylen gyden,
En loosten straf, op straf, die op de Afgonst past.
'k Segh noch die soo wat reylt, leydt niet veel overlast,
Voor my, ick kan my soo, meer als te Paerdt, verblyden.

Oolijck en vroolijck leven.

Die weynigh inkomst heeft,
En luy en lecker leeft,
En meer als veel kan eten,
Indien dat soo een Man,
Noch vroolyck leven kan
Soo is het my vergeten.

Die

Die gelt, en ſchatten heeft,
En kloeck, en matigh leeft,
En noyt alleen gaet eten;
Maer deckt ſijn Tafel an,
Voor die niet leven kan,
Diens vreught is niet te meten.

Aen mijn ſeer goede Vriendt H. A.

Op het beſichtigen van ſijn Thuyn en Boom-vruchten, den 2. Septemb. 1663.

WAt geeft de Heer al overvloet,
Waer door de menſch ſijn luſten boet,
En ware Vriendtſchap wort gevoet;
Uw Peren veel, en rijp, en ſoet,
En u onthael heel blijd, en goet,
Was ſoo dat ick het prijſen moet:
Soo ghy my 't naeſte Jaer ontmoet,
Met mijn verlof, dan weêr ſoo doet,
'k Wenſch dat de Heer u goedt en bloet
Bewaer voor ramp en tegenſpoet,
En dat hy voort u Thuyn behoet
Voor 't ſchrobben van een Honde voet,
En voor een Mol, die vinnigh wroet,
Voor Ratten, Rups, en ſulck gebroet,
Voor Dieven, Roovers, heel verwoet,
Ach! ſmaeckten 't haer als Gal of Roet,
Hier meê mijn Vriendt, ſoo zijt gegroet.

Van U E. geaffectioneerde Vriendt

P. Y. van der Hof.

Op de Vriendtſchap van N. N.

SIe de Vriendtſchap ſlaet ons brandt,, voort,
Set by elcken vraegh u antwoordt:
Schickſe my dan weêr ter handt voort,
Stoor u niet, dat u een Quant,, ſtoort,
Die de liefde als een Zant,, hoort:
En gelijck een Vis door 't Want,, boort,
Die met u graegh eens te Santfoort
At een Sootje dat in 't Zant,, ſmoort,
Of by Haerlem in de Zant-poort:
Daer men meê van ſulck verſtandt,, hoort,
Of het Visje met ſijn handt,, moordt,
Daer van niemandt oock geen ſchandt,, hoort.

Vriendtſchaps Vragen.

WAt is het wenſchelijckſt op Aerd en 't meeſt te achten?
Een Vriendt oprecht van aert. En 't Hemels te betrachten.
Wat is de oorſaeck dat een Vrindt ſijn Vriendt graeg ſiet?
Om dat hy dan yets vindt dat nieuwe gunſt aenbiedt.
Vermagh een Vriendt ſijn Vriendt wel immer te verlaten?
Ja, ſoo hy god'loos wordt, en tucht en deught wil haten.
Als men ſijn Vriendt beriſpt ſchaet dat de Vriendtſchap niet?
Dat kan niet ſchaden, want het uyt geen haet geſchiet.

Hoe ſal een Vriendt hem in de Vriendtſchap eerlyckſt dragen?
Dat hy het quaedt vermyd' en Godt ſoeckt te behagen.
Magh oyt een Vriendt van Vriendt wel ſpreecken tot ſijn lof?
Ja, ſoo 't de waerheyt is, en ſtichtelyck van ſtof.
Kan 't oyt wel beter zyn als hier in vreê te leven?
Wel ja: de Hemel ſal ons vaſter blijtſchap geven.
wat is hier op der Aerd de aldernutſte konſt?
Die noodt leydt, help die, en toon u Vyandt gonſt.
Wat is de beſte ſtof om Verſſen van te dichten?
't Geen ſtreckt tot 's Heeren lof, en dat de menſch kan ſtichten.
Is 't noodigh dat een Vriendt ſijn Vriendt met vriendtſchap loon?
Dat is der Vrienden plicht, dat Vriend hem vriendlyck toon.

Om-gekeerde Vriendtſchaps Vragen.

WAt heeft een menſch ontrent ſijn Vyandt te betrachten?
Al is hy noch ſoo kleyn, hem niet te licht te achten.
Wat ſal men doen, ſoo ons de Vyandt vreê aenbiedt?
Aennemen, ſoo men daer Godts eer en nut in ſiet.
Magh men ſijn Vyandt na gemaeckte vreê wel haten?
Soo weynigh als men ſich moet op ſijn gunſt verlaten.
Is 't Spaens geweld, door ons, wel ongelyck geſchiet?
Het tegendeel dat blijckt. Wie ſiet de waerheyt niet?
Waerom ſocht Spanje dan de vreed' met groot behagen?
Om dat hy d' Oorlogs-laſt niet langer kond verdragen.

Ontbrack het Hollandt oyt tot danckbaerheyt aen ſtof?
Den Hemel menighmael weêr-galmde van Godts lof.
Kan Godt ons in de vreê niet wel weêr Oorlogh geven?
't Was een verdiende ſtraf, voor ons onachtſaem leven.
Hoe blijven wy dan beſt in Godts genaed', en gonſt?
Door 't oeffenen van 't Gebedt, en van der liefden konſt.
Hoe moet ons' wandel zijn om d' even-menſch te ſtichten?
Opreche, en ongeveynſt, en vry van leugen-dichten.
Wat is voor ons de beſt en alderſoetſte thoon?
Dat Godt ons (uyt genaed) met d' Hemel-vreugt beloon.

Oorloghs Ouderdom.

LAet ons vry ſoo niet verwond'ren
Als het dond'ren
Van den Oorlogh wordt gehoort;
't Is van giſteren, noch hede
Dat de vrede
Nevens Abel wierd' vermoort.

Der Byen lof en eygenſchap.

SIet hier 't geangelt Dier, dat in ſijn Stroyen woningh
Aen ons in 't kleen vertoont des Koninghs heerſchappy
Omtrent ſijn Onderſaet, en geeft de Burgery

Een

Een voorbeelt van haer plicht omtrent haer Vorſt en Koningh;
Den Luyaert ſchaemt ſich ſelf, en vindt hier geen verſchooningh
Voor d' armoê, die hem quelt, dewijl dees' kleyne By
Sijn tijdt en vlijt beſteet, wanneer hy leckerny
Uyt Bloem en Bloeyſem ſoeckt, en vult ſijn Korv' met Honingh,
Terwijl de tijdt hem dient, tot voorraet van de noodt:
De konſt en 't ſchrander breyn ſtaen oock van roem ontbloot,
Wanneerz' haer oog' maer ſlaen op 't werck van deſe Dieren.
Soo ſiet men dan, in 't kleen, in deſe Byen-hutt'
Veel dingen die den menſch oock noodigh zijn en nut;
Als liefde, konſt en vlijt, en and're goê manieren.

Op de Brandt tot Londen.

ONtëngelt Engelandt, wiens Borgers niet erbarmde,
Wanneer u heylloos werck, met ſchyn van recht vergult,
Op Neêrlandts Landt en Stroom, d' onnoos'le ſonder ſchult,
Door 't blaeckend' vyer, helaes! ſoo jammerlijck verarmde,
Dat Viſſcher, Zee-man, en noch meer, ſoo deer'lijck karmde,
Dat Aerd' en Hemel wierd' door 't naer geluyt vervult,
En quam voor d' Opper Throon, daer Godt, met ongedult,

Dit Schouwſpel ſagh, dies hy ſich over haer ontfarmde.

Dus heeft het vyer ſijns wraecks uw' roem nu ſoo vernielt,
Dat 't lichaem van uw' ſtaet, ten halven wel ontzielt,
Ter neder leyt, en wacht den doodt-ſteeck van Godts handen,
Ten zy ghy u bekeert, en ſteeckt de moort-priem op,
Of, door een vaſte vreé, het quaedt-doen geeft de ſchop;
Want daer men gruw'len queeckt, ſal vaeck Godts tooren branden.

Driederley voor een Ondertrouwde.

Eerſte.

WEl wat hoor ick, ſulje trouwen?
Kiesje 't leven van de Vrouwen
Voor de vrye Maegh-den-ſtaet?
Meenje dat getrout te leven,
En al wat die ſtaet kan geven,
Boven Maeghden vryheyt gaet?
Wilje 't eenſaem leven ſchuwen?
Meenje dat in 't wettigh huwen,
Door de kopp'lingh aen een Man,
Meer geruſtheyt is te vinde,
Als men, ongekoppelt, in de
Maeghden vryheyt vinde kan?
Slaept men, meenje, niet geruſter
By zyn Mo'er of by zyn Suſter
Alsje by een Man ſult doen?

Daer

Daer het ſchreyen van de Kind'ren,
Licht in 't kort, de ruſt ſal hind'ren,
En het hert met ſorge voên.
Nu wat dunckje van myn reden?
't Is of ick de ſoetigheden,
Die ick om myn vryheyt mis,
Alſoo vry wat ſoeck te laecken,
Om het trouwen ſwart te maecken;
Dat myn meningh niet en is.

Tweede.

BEnje luſtigh om té trouwen?
Hou het leven van de Vrouwen
Voor een aengename ſtaet;
Want men ſiet aen 't Vrouwen leven
Dat het trouwen veel kan geven
Dat noch boven vryheyt gaet.
Wilje 't eenſaem leven ſchuwen?
Soo verkies het wettigh huwen;
Want door 't kopp'len aen een Man
Sulje licht wel dingen vinde
Die men, ongekoppelt, in de
Maeghden-ſtaet niet vinde kan.
Waerom ſlaept men dan geruſter,
By zyn Mo'er of by zyn Suſter,
Als je by een Man ſult doen?
Daer het lachen van de Kind'ren,
Nimmermeer de ruſt ſal hind'ren
Maer het hert met vreughde voên.
Daer meê ſchynt het aen myn reden
Of ick al de vryigheden,
Die ick noch niet garen mis,
Weêr een lutje ſoeck te laecken
Om het trouwen moy te maecken;
Dat myn meningh oock niet is.

Derde.

'k Seegh, ten leſten, wilje trouwen?
Volgh het voorbeelt van de Vrouwen
Die haer beſt doen, in die ſtaet,
Om na Godts bevel te leven;
Dan ſal u het trouwen geven
Yet dat boven vryheyt gaet.
Maeghden vryheyt moetje ſchuwen;
Want men kieſt het wettigh huwen
Om 't geſelſchap van een Man:
Soeck de ruſt ghy ſultſe vinde,
Soo volkomen als men in de
Trouw' geruſtheyt vinde kan.
Leef vernoeght, en ſlaep geruſter
Als je oyt by Mo'er of Suſter,
Sonder Man, hebt kunnen doen.
Gunt des Hemels gunſt u Kind'ren,
Soeck, op datz' uw' ruſt niet hind'ren,
Haer in deughden op te voên.
Dan verſeeck'ren u myn reden
(Soo ick in d' hoedanigheden
Van het trouwen niet en mis)
Dat ghy d' eenſaemheyt ſult laecken,
En u met de trouw vermaecken,
Die een Aerdtſche Hemel is.

VELT-

VELT-PRAETJE.

Tuſſchen

CLORIS en AMARIL.

STEM: *Lieſſte ghy zijt ongeſtadigh, &c.*

CLO. AMaril, mijn uytverkoren,
Swaeyt u ooghjes eens om ver,
Siet den Hemel daer eens gloren,
AM. 't Is een teecken dat de Kar,
Daer den dagh op ſit te pralen
Met ſijn Diamante ſtralen,
Nu wel haeſt verſchijnen ſal:
Siet eens toe, daer is hy al.
CLO. Waer zijn nu de held're lichten,
Die, al eer den dagh begon,
Vierigh ſtraelden? AM. Maer die ſwichten
Voor de klaerheyt van de Son.
CLO. Zijn die nu geheel verduyſtert,
En van pracht en glans ontluyſtert?
AM. Niet geheel, maer voor een tijdt,
Zijn ſy ſlechts haer luyſter quijt.
CLO. 't Gaet dan daer als hier op Aerden,
Dat wel eer wat was, verdwijnt:
Als 'er yet van meerder waerden
Simpel voor het oogh verſchijnt;
Want wy Herders moeten wijcken
Voor geweldenaers en Rijcken,
'k Meen de grooten van de Stadt,
Om de veelheyt van haer ſchatt'.
AM. Ja ſoo gaet het in de werelt,
't Heerſchap wordt om 't gelt geviert:

Is Me-Juffer ſlechts beperelt,
Of met Gout en Zijd' verçiert,
Yder een ſal haer beminnen;
Rijckdom kan de deught verwinnen:
Schoon de deught het hert beſit,
Rijckdom is het rechte wit.

CLO. Dat is onlanghs wel gebleecken,
Doe Philander tijdt en ſtondt
Sleet om Roſemont te ſmeecken.

AM. Bad Philander Roſemont?

CLO. Jahy. AM. Waerom toch? CLO. Allenigh
Om haer by-zijn, dat hy menigh-
Malen na ſijn wenſch genoot,
Tot het haer in 't end verdroot.
Doe was 't leven van Philander
En ſijn ſtaet haer al te ſlecht,
Tot, niet langh daer na, een ander,
Met ſijn Schaepjes, regel recht
Op haer aen quam. AM. Sacht, niet verder,
Met ſijn Schaepjes! was 't een Herder?

CLO. Ja den Herder Coridon,
Die Philander overwon,
In 't getal van dart'le Schaepjes;
Waer door hy geacht, en meer
Wierd' ontſien als and're Knaepjes,
Ja ſy minden hem ſoo ſeer.
Dat 'er ſtricken op-gehangen
Wierden om ſijn hert te vangen,
Dat wel haeſt verwonnen lagh:
Siet eens wat het gelt vermagh.

AM. 't Gelt is wonderbaer van krachten,
Menigh wordt 'er door verleyt.

CLO. Daerom moet men 't niet verachten;
Want al wat men arrebeydt,
Is om 't gelt eens aen te ſchouwen:
Maer men moet 'er niet op bouwen.

AM.

AM. 'k Hoor wel 't hebben is geen quaet
Als het hert daer niet op ſtaet.

Het gelt is goedt, en goet is hy, by wien men 't vindt,
Wanneer hy ſich van deught en reden laet regeren:
Maer ach! hy is verdoolt, die om het gelt bemindt,
En trouwt, een, die hy niet ſou ſonder gelt begeren.

Zamenſpraak tuſſchen een Dronkaart en Minnaar.

TOON: *La Cournoir.*

Dronkaart.

'K Heb voor dezen ſchier altÿt,
Onder Juffers, omgeſworven;
Maar ik hen die plaagh nu quyt,
En dat leven afgeſtorven.
Ik verſlyt voortaan myn jeught,
In een veel aangenamer vreught.
Wegh met laffe Maaghdelippen,
Schoon ze blinken, als Robyn;
Nu ik kus der glazen tippen,
Vinde ik vreughde, niet in ſchyn,
Maar in waarheit, by den Wyn.

Min-

Minnaar.

'K plagh voor dezen wel een kan,
Mee te werpen, door de glazen,
En te zuipen, als een man,
Onder brave Bacchus bazen:
Maar die kermiskoek is op:
'K geef aan de kroegen nu de ſchop.
Wegh met koſtlik domineren,
Hoe het ook behage uw' zin:
Nu ik ben aan 't Juffriſeren,
Vinde ik beter welluſt, in
Tplegen van de zoete min.

Dronkaart.

Zotte Minnaar, als gy zyt!
Laat de trotze Juffers varen:
Kom by ons weer, die gewyt
Zyn, tot Bacchus Wynaltaren;
Zoo verkryght gy al 't geneught,
Dat oit een lichten geeſt verheught.
Vryheit, drinken, quinkkeleeren,
Uit een onbekommert hart,
Pypjes, kaartſpel en verkeeren,
En al wat de ziele ontwart,
Uit gevoelen van haar ſmart.

Minnaar.

Dwaze Dronkaart! 'k heb geen oor,
Voor uwe onbedaghte reden.
Volgh gy liever ons, op 't ſpoor,
Die aan min den tyt beſteden;

Zoo

Zoo bekomt gy al 't vermaak,
Dat oit kan kittlen wellusts smaak.
Lieve lachjes, zoete lonkjes,
Vlyend kouten vol ontzagh,
Zuikre kusjes, nektardronkjes,
En wat lust de minne plagh
Meer te brengen, voor den dagh.

Dronkaart.

Zegh veel liever: vroegh en spaad,
Twulpze dier naar 't gat te loopen:
Staagh te smeken, om genaad,
En voor al u jankend hoopen,
Niets te krygen als een neen:
Of is het wat een blauwe scheen,
Met een paar verbleekte koonen,
En een uitgemagert lyf.
Of ziet gy uw min beloonen?
Tis meest, met een knorrigh wyf,
Huisverdriet voor tytverdryf.

Minnaar.

Houd, Mevrient, 't is hoogh genoegh
'K taak zoo licht niet in uw fuikken.
Want wat geeft u toch de kroegh?
Dikvermaste waterbuikken,
Leege beurzen zonder gelt,
Harss'nen los en ongestelt,
Moorden, van uw eigen leven,
En by elk verstmaat te zyn.

Daar-

Daarom wil ik my begeven,
In den dienſt van Roſalyn,
Die genezen kan myn pyn.

Me mea diſperdat nullo prohibente puella.

Ovidius.

C. Groenvelt.

Walgende afkeer.

Toon: *Brande la mes.*

HOe! mient Truitje, dat ik heur vryen
Zel, om dat zy is ryk begelt?
Neen: Ik ben zoo niet geſtelt;
En ik zoume niet keune vlyen,
Om te leven, met ien Wyf,
Die zoo leelyk is van lyf.

2. Want heur gapende katuilsoogen,
Glimmen, as ien bequylde koek,
En ſtaan ellik, na ien hoek
Van heur bochtige kaken, gebogen,
Even iens of ellik meeſt,
Voor zen makker waar bevreeſt.

3. Tveurhooft, bultigh en vol van ployen,
Kan heur, aſſe leidt in het bedt,
'S ſeumers dienen, veur ien net,
Tot het vangen van bytende vloyen.
Tplatte neusje heett ien ſpleet,
As ien wagenwegh ſoo breet.

4. En

4. En men ziet 'er ſtadigh uitdruipen,
Eene dun en zypende vocht.
Doch niet zoo ien (of je docht)
Daar de Goden haar dronken an zuipen.
Maar (zoo ik de waarheyt gis)
Lyk de dau van ſnotlip is.

5. Tvel is zoo glat, om om over te ſtryken,
As ien gekookte verkenszwoord.
En heur montje is geboort,
Met ien paar lipjes, as Biemſterdykken.
En van kleur zoo bloozend root,
As de zool van 't kallefs poot.

6. Heur vermollemde botertanden
Staan zoo cierlyk in de laagh,
As de tanden van ien zaagh
Uitgeſchaart op yſere randen,
En 'er blaaſt ien aaffem deur,
Lyk ien havenbruit van geur.

7. Isze wat ruimpjes begaaft van monde?
Daerom isze niet te min
Wel verzien, van kevelkin,
Pas zoo langh als de brugh van Londen,
En deurkropen van de mat,
Lyk het half geëten Brat.

8. Ik beken 't ze laat heure vleghten,
Wel aanlokkelyk toyen op.
Maar ik haat heur vuile kop:
Want men zou ſchier een Stat beveghten,
Met het leger krygsluy, dat
In heur tuiten is bevat.

9. Z' is vry kortjes en grof van leden:
Doch dat is noch de minſte ſchult;
Maar heur rugh is zoo gebult;
Datm'er langs ten Hemel zou treden,
Lyk de Reuzen, om de Goôn
Te beſtormen, in heur troon.

10. Zou

10. Zou ik dan zoo ien Truitje gaan vryen,
Om dat zy dapper is begelt?
Neen ik ben zoo niet geſtelt;
En ik zoume niet keune vlyen,
Om te leven, met ien wyf,
Die zoo leelyk is van lyf.

Si mihi taleis bonus
Conceſſerit treis Iupiter,
Diti daturus ſim duas
Auferret ut ſuperſtitem.

Secundus.

ZOo my, uit gunſt, de Hemel quam beſchenken,
Met zulke drie: 'k wed, zonder lang bedenken,
Dat ik de doot, tot loon, daar twee van gaf,
Op dat zy trok de darde ſtrax in 't graf.

De wet der vergeldingh in 't
VERBRANDE LONDEN,

Ten thoon geſtelt

Op den 12, 13, 14 en 15. Sept. 1666.

SOo wordt de dwinglandy beloont,
Soo weynigh kan de hooghmoet duren,
Soo graeft men kuylen voor ſijn buren,
Soo raeckt men ſelven gantſch ontkroont;
Soo nadert STUARTS droevigh end,
Soo daelt de Hemel-wraeck by ſporten,

Soo

Soo ſal Regeer-ſucht neder-ſtorten,
Soo hy, te laet, ſijn wreetheyt kent,
Soo hy ſijn hert, als Pharo deed',
Soo langh verhardt, tot hem de ſtraffen,
Soo ſwaer, of ſwaerder end verſchaffen:
Soo hoopt men hoop'loos op de Vreed.
Soo is der SCHELLINGHS naer geſucht:
Soo is het kermen uyt de Schepen
(Soo deerelijck in 't VLIE benepen)
Soo hoogh gelteygert door de lucht:
Soo langh tot dat een Hemels-vyer,
Soo onverwacht, dat ſchoone LONDEN,
Soo onherſtellijck, heeft verſlonden:
Soo dat men riep de HEL is hier.
Soo ſiet men dat de Laken-hal,
Soo is de Beurs in d' aſch gevallen,
Soo raeckten binnen Londens wallen
Soo menigh ſchoon Gebouw ten val.
Soo ſiet men Godts rechtvaerdigheyt,
Soo blijcken ſijn genaden-wercken,
Soo ſiet men Frans en Duytſe Kercken
Soo heerlijck ſtaen, als vry gepleyt.
Soo Eng'landt hier Godts handt niet ſiet,
Soo zijn 'er ſchellen op haer oogen,
Soo dat wy voor haer bidden mogen,
Soo langh tot Godt haer VREDE biedt.

P. Y. van der HOF.

Aen den

KONINGH.

VErdwaelde Carel, die na ellef Jaren ſwervens
Weêr quaemt op 't rechte ſpoor, noyt waert ghy meer verdwaelt,
Als toen ghy Hollandts Trouw ſoo trouw'loos hebt betaelt.
Luſt u bloetdorſtigh hert noch meerder moordt en kervens?
Kan u uw 's Burgers bloedt niet tot de Vreed' bewegen?
Kan 't onvermoeyd geſmeeck van trouwen Nagebuir, (natuir
Kan 't gantſche Chriſten rijck niet winnen? uw
Is dan uyt Stael geſmeedt veel harder als uw' Degen.
Wilt ghy, met Lucifer, benevens Godt regeeren?
Wilt ghy dat Aerd' en Zee ſtaen onder u bevel?
Verwacht dan, ach ick ſchrick! een eyndelooſe Hel:
Daer ghy, ſoo ghy niet keert, noyt weêr te rugh ſult keeren.
Waer meent den Koningh dat dien Pharo is gebleven,
Wiens hert, ſoo hard als 't uw', niet om te ſetten was?
Soo oyt ſijn Majeſteyt, die droeve uytgangh las;
Soo laet ſijn voorbeelt u behouden by het leven.
Godts ſlaende Engel heeft voorleden Jaer uw' ſtraten
Door-wandelt, en, byna, een eyndeloos getal
Door 't Peſt-ſwaerdt neêr-gevelt: nu heeft hy weêr uw Wal
Genadert; en, door Brandt, uw Stadt haeſt woeſt gelaten.

Het

Het ſuchten uyt het Vlie, en vlam der Viſſchers hutten,
Die klommen Hemel-waert, en baden Godt om wraeck;
Hy, die noyt, ongeſtraft, verdroegh ſoo wreeden ſaeck,
Blies Londen in een vlam, niet moog'lijck om te ſtutten.
't Was, of een Helſche gloet al voort ſloegh in de Daecken,
De Teems, noyt waterloos, ſcheen voor u opgeſtopt,
Door Schuyten, met het Goedt der Burgeren gepropt.
Godts vreeſe ſloegh u Volck, ghy kond geen order maecken.
Vier etmael heeft de vlam, ter recht-en ſlinkerzijden
Gewoedt, juyſt ſoo veel tijdt als ghy verſleten had
In uw Victory-vreught. Ey ſie! hoe dat de Stadt,
Die t' onrecht was verblijt rechtvaerdigh ſtraf moeſt lijden.
Indien ghy 't nimmer ſaeght, let nu op Godes oordeel;
En ſie de Duytſe Kerck, in 't midden van de brandt,
Die is behouden, door de macht van Godes handt.
't Is ſeer aenmerckelijck, gebruyckt het tot uw voordeel.
't Was oock geen wonder dat uw' Laken hal verbranden;
Om dat Gevangenen, door arremoed en koud
Verſmacht zijn en vergaen. Heer Koningh, ach! wie ſoud
Niet ſchricken? die dit bloedt geëyſcht wordt van ſijn handen.

Ghy hebt u niet ontſien de noodtdruft in te trecken,
Van die, die ghy, te wreedt in vuyle Kercker ſloot;
Soudt ghy uw eygen volck toen redden van de doodt:
Soo moeſt ghy ſelfs, voor haar, een Bottelier verſtrecken.
Soo ſiet men Sonne-klaer, dat Godt, een Godt der wraecken,
Uw' onrechtvaerdigheyt rechtvaerdelijck vergeldt,
Uw' wrevelmoedigheyt ſtreckt ons een roê. 't Gewelt
En u, ſal hy, nochtans in 't end te ſchande maecken.
Den Koningh laet dan af d' onnooſelen te binden:
Doch heeft hy bindens luſt, hy bind ſijn wreetheyt in;
Op dat hem deſe ſchaê toebrenge dit gewin,
Dat men hem namaels vindt by die de Vreed' beminden.

TIJDT-VERS

Op de

BRANDT VAN LONDEN.

'T Oen Karel ſs nIt en trots, De Zee ſoght te regeeren:
LIet GoDt ſIn beſte pLaets, Door 't VIer, tot Aſch Verteren.

Excuſe aen mijn Vriendt.

'k BEken dat ick te vry u achtbaerheyt geſchelt,, heb,
En dat ick ú gedult tot brekens toe gequelt,, heb,
Het moeyt my dat ick u daer door ſoo ſeer ontſtelt,, heb;
'k Verſoeck vergiffenis, die 'k liever als veel gelt,, heb,
En weet dat ick de tijdt en uren voort getelt,, heb
Toen ghy quaet van my ginght: denck dat ick wat gelelt,, heb,
En u uyt enck'le gunſt en lieſde yets vermelt,, heb,
Dat ghy ſoo qualijck neemt. Weet ghy wat ick gelpelt,, heb?
Dat ick, als ghy my ſiet, uw' gunſt weêr in 't gewelt,, heb,
Maer ſoo ick, door mijn tongh, uw lieſde gantſch gevelt,, heb,
Ey ſtraf my als ghy my, of ick u, in de Belt,, heb,
Miſſchien of ick dan meê het hert eens vromen Helt,, heb;
Nu heb ick ſtrafs genoegh, d'wijl 'k ſelfs my ſelfs beknelt,, heb.

Danck-dicht, aen de Deught-en Zedenrijcke Dochter G. M.

Over haer Chriſtelijcke aenſpraeck, toen ſy my uyt het Bly-eyndend Treur-ſpel van

SIGISMUND,

Of

HET LEVEN IS EEN DROOM,

Had ſien komen.

TOen Diana Sichems Iufferſchap
Sagh ſpelen, na de wijs der Landen:
Met d' eerſte treed waſſ' op de trap
Van Vaders hoon en eygen ſchanden;
Soo licht'lijck breecken kuysheyts banden:
Den Duyvel is gedurigh ſchrap
Om ons te brijſſ'len met ſijn tanden:
En dan in 't Helſche-vyer te branden.
De Werelt is een Speel-toneel,
Een Dool-hof vol verwerde paden:
Hier ſiet men vechten, daer krackeel,
En elders in de welluſt baden,
Niet zelden vindt men ons verraden,
En ſoo krijght yder een ſijn deel:
Maer wat kan dat een Chriſten ſchaden,
Soo hy bevrijdt blijft van den quaden?
Ick quam laeſt, als ghy klaer'lijck ſaeght,
Van 't Schouw-burgh, met bedaerde zeden,
Ick danck u aengename Maeght,
Dat ghy my door uw' wijſe reden

Quaeme

Quaemt d' ydelheyt deſſelfs ontleden.
Noyt heeft my Vrienden-tucht mishaeght:
Maer tot verſchooningh dient beleden,
Dat ick wel ſlimmer tijdt beſteden.
'k Had daer geſien een Koninghs Zoon
In 't woeſt geberghte op-geſloten:
Hoewel de Poolſe Kroon en Throon
Hem toequam, 'k ſagh oock Bloedt-genooten,
Door reden-ſtrijdt, haer dienſt vergrooten,
Om ſoo te raecken tot de Kroon:
Doch hoe men hem ſocht uyt te ſtooten,
Hy heeft, door 't Recht, de Kroon genoten.
'k Beken het is maer ydelheyt.
Maer wat is doch ons gantſche leven?
Een droom, die ons al ſlapend' leydt
Daer wy den laetſten doodt-ſnick geven.
Dit Spel is niet onnut beſchreven:
('k Weet niet het ergens laſter ſeydt)
'k Was anders licht wel t' huys gebleven.
De ondeught moet men tegen-ſtreven.
Heb ick my hier dan in mis-gaen,
En u ontſticht? Ick ſal verwachten
Dat ghy my wijſt mijn fouten aen,
En 't binnenſte van uw' gedachten,
'k Zal uw' beſtraffingh dierbaer achten:
Die valt die dient weêr op te ſtaen,
Maer ſocht ick dit in eygen krachten,
'k Was waerdigh dat ghy my belachten.

MIN- en REDEN-STRIJDT.

Stemme:

De May die komt 'er ons by,, ſeer bly.

ALs ick mijn Galathe,, haer Vee
Sien eenſaem weyden daer, daer 't mijne gaet,
Dan voel ick dat haer Jeught,, en deught,
Haer ſchoonheyt, en al wat haer cierlijck ſtaet;
Veroorſaeckt dat de min,, Haer wortels uytſchiet, in
Het diepſte mijns herten, en ſoeckt door haer liſt,
Mijn dorſtige jeught,, Te laven met vreught
Die eenſaemheyt miſt.

2. Maer als aen d' ander zy,, ick my
Te binnen brengh, na 't voorbeelt van veel maets,
Wat ſulck een ſtaet vereyſt,, dan deyſt
De min te rugh, en geeft de reden plaets,
Die al geſtadigh preeckt,, Ziet wat in 't minnen ſteeckt,
Men raeckt 'er ſijn ruſt en ſijn vrijheyt door quyt;
Dus luſt u de ſmaeck,, Van 't beſte vermaeck?
Zoo blijf die ghy zijt.

3. Dus voert de min en reên,, ſteets een
Gekamp in mijn gemoet en min ſieck hert:
De liefde houdt my voor,, dat door
De min het ſoetſte ſoet genoten wert.
De reden ſeyt weêr dit,, Noch ſoeter ſoetheyt ſit
In 't eenige leven; want daer is men vry
Van kommer, en leet,, en al dat men weet
Dat hatelijck zy.

4. Ick ſtaen dan radeloos,, altoos,
En weet nauw waer ick my beſt keeren ſal;

Want

Want dat den eene ſeydt,, weêrleydt
Den aêr, en prijſt het ſijne boven al.
Bied ick de min het oor,, En geef haer raedt gehoor,
Zoo is het verloren, dan mis ick mijn ruſt:
En hoor ick alleen,, De prekende reên,
Zoo mis ick mijn luſt.

5. Wat ſtaet my dan, om 't wit,, in dit
Geval te treffen, voor het beſt te doen?
Ick vind geen beter raedt,, noch daedt,
Als min en reden (doch in goet fatſoen)
Te paren, op die voet,, Dat geen van beyden moet
Yets onder nemen, of d' ander ſal meê
De handt 'er aen ſlaen,, Zoo ſal het wel gaen:
Dan leef ick in vreê.

ALs ick eens om een pijntje was,
En trock gelijck een Hoos,
De koele Vocht uyt 't helder Glas,
Wierd' ick verheught, en koos
De Wijn tot mijn Vriendin, en teegh
Aen 't kuſſen met die Bruydt,
Tot dat ick luſt tot Dichten kreegh,
En zongh dit Deuntje uyt.

STEM: Janneman en Alemoer.

LEſt quam ick op een plaets gegaen,
Daer vond ick een Perſoon,
En mit quam daer een ander aen,
Die ſeyd': mijn goê Patroon,

Wel wat is dit dat ghy hier zijt?
Waerom niet by de Meyt?
't Is immer nu de rechte tijdt.
Waer op den ander ſeyd:

2. O bloedt! 't is een bedroefde ſtaet,
Ick heb een blauwe ſcheen,
Van avondt quam ick wat te laet,
Ick ſtiet mijn ſlincker been:
En leſtent quam ick eens wat vroegh,
Doe was het oock geen deegh.
Ick denck is 't nimmer pas genoech,
Zoo blijf ick uyt de weegh.

3. Dat 's waer (ſeyd doe den ander weêr)
Hebt ghy wat blauws gehaelt?
De Pocken hael die looſe Meer!
Dan ſpelen wy betaelt.
'k Gingh oock eens heen, gelijck ghy deê,
Ick quam 'er wel; maer ſiet,
Daer was een ander voor my reê,
Mijn aenſlagh was te niet.

4 Maer nu, dat is tot daer aen toe,
Ick ſegh het en ick mient 't,
Ick wordt het vryen ſoo ſchier moe;
Daerom, mijn goede Vriendt,
Zoo moet 'er eens gedroncken zijn,
Al eer 't ons meerder ſmert:
Men drinckt vaeck met een roemer Wijn
De ſwarigheyt van 't hert.

5. Daer meê was nu het praetje uyt,
Zy droncken eensjes om,
d' Een ſey: ick brengh u eens een Fluyt:
Den aêr weeſt wellekom.
Ick ſeyd: wat ſoo dat is de ſlagh,
Een glaesje dat is beſt.
Ick drinck, terwijl het weſen magh,
Oock eens als al de reſt.

6. Want

6 Want ſoo veel ſoet en ſuer verſcheelt,
Verſcheelt de Min en Wijn:
De Wijn, die doffe ſinnen ſtreelt,
Doet yder vroolijck zijn.
De Min, in tegendeel, ontruſt,
En quelt het bly gemoet.
Hy vry dan die het vryen luſt,
Ick ſmaeck een ſoeter ſoet.

Wee die alleen is.

STEMME: Schoonſte Nympje, &c.

IS 'er wel een ſoetigheyt,
Die niet leydt
In het heerlyck, eerlyck trouwen?
't Alderſlechtſte Huwelyck
Is noch ryck
By de eenſaemheyt te houwen.
2. Heeft een Kalis dat geluck,
Dat ſijn druck
Eyndight door een Wyf dat ryck,, is,
Of ſy dan wat ſchrolt, of ſnapt,
't Myn dat klapt:
Wat ſchaet dat als Floor uyt 't ſlyck,, is?
3. Trouwt men een die wenigh heeft,
Hoe beleeft
Wordt een Man van haer bejegent.
Hebt ghy dan tot u geryf
Zoo een Wyf,
Danck Godt die u heeft gezegent.
4 Zoo ghy kryght by u in 't bedt
Een die vet
En heel poes'ligh is geſchapen:

d' Al-

d' Alderſoetſte leckerny
Smaeckt niet, by
Zoo een Vrouw geruſt te ſlapen.

5. Kryghj'er een, wat teer van leên
Net beſneên,
Die is oock al heel veel waerdigh:
Zy is rad van handt en voet,
En ſy doet
's Mans bevelen, bly en vaerdigh.

6 Kryght g'er een niet wel te beên
Zyt te vreên:
Om dat ghy haer altydt t' huys vindt.
't Heeft de Schilpad ('t Vrouwen beelt)
Noyt verveelt
Dat natuir haer aen haer huys bindt.

7. Kryght g'er een tot u Partuur
Straf, en ſtuur,
Die u als een ſnoode boef ſchent:
Zoo ghy dit lydt ſonder ſchult
Hebt gedult
Denck, dat Godt u daer door oeffent.

8. Socrates was in ſijn tydt
Even blydt
Of hem goet of quaet quam tegen:
Schoon ſijn Xantippe keef,
Hy verdreef
Met gedult haer gramſchaps regen.

9. Zoo u d' Echt een ſchoone Vrouw
Toe-voeght, houw
Die, gelyck een ſchat in waerden:
't Is een ongemeen Juweel
Dat geheel
't Alderſchoonſt' verwint op Aerden.

10. Hoe het is, of hoe het gaet
d' Echte-ſtaet

Is veel beter als 't alleen zyn:
Bleef het menſchdom vyftigh Jaer
Van malkaêr
Daer ſoud dan wel haeſt niet een zyn.

P. Y. van der Hof.

Jaep-ooms wel-bevallen Hylick.

Stemme:

Schoonſte Nymphje, &c.

GOris-oom ick ben getrouwt,
Maet het rouwt
My, dat ſoo myn tydt voorby,, is;
Want wat ben ick nu een Heer,
By wel eer;
Eenſaemheyt maer ſlaverny,, is.

2. Doen ick noch een Vryer waer,
Als ick maer
Vrolyck was by myn Kornuyten;
Dronck ick Wyn of dronck ick Bier,
Al 't pleyſier,
Als ick t' huys quam, liet ick buyten.

3. Nu is 't heel een and're ſaeck;
'k Vind vermaeck,
't Zy ick vroegh of laet in huys,, kom:
Brengh ick vyf, ſes Gaſten meê,
s' Is te vreê,
Lacht noch bly, al rood ick 't huys,, om.

4. 't Is my menighmael geleydt,
Jaep oom beydt
Vry niet langer, waer na wachtje?

Al

Al jou moye groene tydt
Raeckje quydt,
Want de eenſaemheyt verkrachtje.
5. 'k docht altydt, ja praet wat heen,
'k Ben alleen;
Niemandt ſal myn vreught verſtooren:
Maer gelyck ick heb verhaelt,
'k Was verdwaelt,
'k Mach van d' eenſaemheyt pas hooren.
6. Goris-oom, dewyl dat ghy
Altydt by
My verkeert heb, 'k kan niet laten
U te raden dat ghy meê,
Als ick deê,
Soeckt een Meysje te bepraten.

Aen de Liefhebbers van de vryheyt.

Toon:

Schoonſte Nymphje die daer zyt, &c.

'T Alderſwaertſte lot op Aerdt
Is gepaert,
En gehuwt te zyn, myn 's oordeels,
't Huwlyck ſleept veel rampen na,
't Geeft u ſchaê,
Onruſt, ſorgh en weynigh voordeels.
2. Krygj' een Vrouw, die duyten heeft,
Altydt geeft
Zy u deſe koſt te eten,
't Is van 't myne niet van 't jouw,
Ick ben Vrouw,
Ghy ſult doen 't geen ick u hete.

3. Kryg-

3. Krygjer een in 't tegendeel,
Daer ſoo veel
Niet, als by u is, te goede,
'k Meen van gelt, myn lieve Man,
Ghy moet dan
Haer met uwe veeren voede'.

4. Neemj' een Vrouw gevoedt en vet,
't Is in 't bedt
Niet als ſtanck en ballaſt, ſeecker,
Zoo ghy ruſt en ſlaep bemint,
Ghy bevint
Noyt geen grooter ruſt-verbreecker.

5. Neemjer daer en tegen weêr
Een, die teer
En die mager is, wat is 't al?
j' Hebt niet als wat vel en been,
Niet alleen
Dat, maer 't geeft haer groote misſtal.

6. Heb j' een moye Vrouw, je denckt,
't Geen u krenckt,
Sou ſy myn alleen wel weſen,
Licht dat ſy een aêr bemint,
En beſint,
En leeft ſoo altydt in vreeſen.

7. Soo j' een leelyck Vrou-menſch hebt,
Nimmer Schept
Ghy vermaeck omtrent haer by,, zyn,
Altydt kyckt ſy even ſuur,
Nors en ſtuur,
En wie kan by ſtuurſe bly,, zyn,

8. Hierom ban ick d' Echte-ſtaet,
En ick haet
't Trouwen, maer 'k bemin de vryheyt:
Ongetrouwt te weſen, geeft
Dat men leeft
Onbekommert en in blyheyt.

Rey

Rey van getrouwde Mannen.

Stemme:

Schoonſte Nymphje, &c.

Piet-oom.

ACh was ick noch niet gehouwt,
En getrouwt,
Wat ſou ick een Meeſter weſen,
Daer ick nu ('t is al te flecht)
Ben een Knecht,
En voor 't buldrent Wyf moet vreſen.

2. k Gingh, doen ick allenigh waer,
Hier of daer,
'k Hoefde niemandt niet te achten:
Wil ick nu eens elders heen,
Aen myn been
Sleept een block dat ick moet wachten.

Iorden.

3. Piet-oom ick hoor aen uw' praet,
Dat myn ſtaet
En de uwe vaſt gelyck, is,
'k Voel de ſelfde ſmert en pyn:
'k Zegh voor myn
Dat, die ongetrouwt is, ryck,. is.

4. Doen ick noch een Vryer was,
'k Dorſt een glas,
Of een paertje Bier gaen drincken,
Zoo wel binn' als buyten Steê,
Zoo 'k 't nu deê,
Ackerloot hoe wou 't 'er ſtincken.

Cas-

Casper Goet-bloet.

5. Kom gebroeders, geefme d' handt,
In dat landt
Ben ick ſeecker oock woonachtigh,
'k Buygh meê onder het gebiet
Van een Griet,
Boos, quaetaerdigh, luy en prachtigh.
6 Alle dagen ſchaft ſy Sop,
Maer mijn kop
Heeft 'er 't aldermeeſt gevoel,, van:
Soo 's haer poepert eenmael ſluyt,
'k Segh recht uyt,
'k Slae niet weder ſulck een moel, an.

Claes Iooſten.

7. Laet ons dan vry met elckaêr,
Paer aen paer
Singen, ach! die ongetrouwt,, was,
Was geluckigh, daerom ghy
Die noch vry
Zijt, trouwt niet ſchoon't Wijf van Gout,, was.

Tot lof der Speck-ſtruyf, aen de liefhebbers des ſelven.

TOON: *Prins Robberts Mars.*

EEn ander wet ſijn tanden vry
Op Oſſ' of Schapen-vlees,
Op Koude-ſchael of Ryſſen-bry,
Op Snip, Patrijs of Mees,

Of op een End, of Duyf, of Hoen,
Al was hy noch ſoo ſchoon,
Ja op Paſtey, of Veneſoen,
De Speck-ſtruyf ſpant de Kroon.

2. Geen Karper, ja geen Ael, noch Snoeck,
Geen Braaſſem, noch geen Schol,
Geen Baers gevangen aen den hoeck,
Al was hy noch ſoo vol
Van Vet en Reuſel, ja geen Seelt,
Al was hy noch ſoo ſchoon,
Mach by de Speck-ſtruyf zijn verbeelt,
De Speck ſtruyf ſpant de Kroon.

3. Geen Kabbeljauw, noch Schellevis,
Geen Pieterman, noch Kreeft,
Geen Tongh, noch Schar, hoe vet hy is,
En aen den Oever leeft,
Geen Krabbe noch geen Garrenaer,
Al zijn ſy noch ſoo ſchoon,
Beryckt de Speck-ſtruyf verrenaer:
De Speck-ſtruyf ſpant de Kroon.

4. Geen Maſſepeyn, noch Mangeltaert,
Noch geenderley Bancquet,
Hoe koſtelijck het is vermaert,
Haelt by de Speck-ſtruyf, 'k wed
Dat menigh om mijn ſeggen lacht:
Maer 'k ſingh mijn oude toon,
Wat Spijs door menſchen wiert bedacht:
De Speck-ſtruyf ſpant de Kroon.

J. ZOUTMAN.

Speck-ſtruyf met Suycker.

Stemme:

Prins Robberts Mars.

WEch Labberdaen, wech Soute-Vis,
Ruym op, geef Speck-ſtruyf plaets
Daer rijck'lijck ſuycker over is,
Ghy ſtinckt my nu te vaets;
Dit Kosje heeft een aêr fatſoen,
Hier ben ick meê vermaeckt,
Dit kan mijn honger beſt voldoen.
Speck-ſtruyf met Suycker ſmaeckt.

2. Wech Vleys, gezouten of geroockt,
Daer moet de Speck-ſtruyf ſtaen,
Al waerje noch ſoo wel gekoockt,
De Speck-ſtruyf houdt de baen:
Geen Anchioves, Kuyt van Steur,
Noch yets haer eere ſchaeckt,
Ick neem de Speck-ſtruyf voor de keur.
Speck-ſtruyf met Suycker ſmaeckt.

3. Gezouten Haringh ſpand' de Kroon
Wel eer, maer nu geen meer,
De Speck-ſtruyf ſtoot haer van de troon,
Haer deught die wint het veer;
's Is waert dat men van 't oudtſte Gout
Haer ſchoone ſchotels maeckt,
Met Suycker overſtroyt met Zout.
Speck-ſtruyf met Suycker ſmaeckt.

Wel-bekoomtje Maeltijdt.

Op de Afbeeldingh van Chiron.

DIt is Saturni Soon, wel waerdigh ſulck een Vader,
De eerſte Hooft-bron van de Heel-konſt, wiens verſtant
Noch door de werelt ſtroomt, en vloeyt door menigh ader
In 't ſchrand're Artzen-breyn. Gezegent is het Landt
Daer Sieckte, Wond en Breuck door rechte Medicijnen
En handt-greep wert geret; bekrans dan Chirons Beelt
Met al dat heelſaem is, ſijn lof ſal niet verdwijnen
Soo langh ons' ſondigh vleeſch ſoo veel ellenden teelt.

P. Y. van der Hoef.

Op het Beelt van Æſculapius.

DIt 's Vader Æſculaep het licht der wijſte Griecken,
Uyt wie, van 's moeders zy, Hipocrates quam voort.
Men eerd' hem als een Godt, om dat hy vele ſiecken
Te rugg' hield, datſe niet betraden Charons boord.
Machaon, Podalier, dat waren ſijne Sonen;
Uyt wie, van handt tot handt, de Konſt is voortgeſet.
Men kan dit gryſe Hooft met geen meer eer bekroonen
Als dat men in de Konſt op ſijn bevelen let.

P. Y. van der Hoef.

Op

Op de Beeltenis van Machaon.

DIt 's Æſculapi Soon, den Prinçe Machaon,
Die met ſijn Broeder, en Achillis quam voor Troyen,
Door haer was 't dat de Grieck het trotſe Troyen won.
Waer door de faem', haer lof, de werelt door ging ſtroyen.
Zijn oeffeningh beſtond in 't heelen van de wonden,
Of wat gebroken was, dat voegd' hy weêr by een.
Was yemandt dan gequetſt by hem wierd hulp gevonden.
De Heel-konſt was van ouds by Prinçen heel gemeen.

P. Y. van der Hor.

Schult-bekenning aen mijn Vriendt N. N.
over het al te langh houden van drie Boecken, die ſijn E. my geleent hadde.

'TIs waer'lijck wel geſeydt, 't is al geen Gout dat Gout,, ſchijnt,
Die veel van wel-doen ſpreeckt raeckt licht van 't quaedt verdacht,
Had ick my ſelven hier ſorghvuldigh voor gewacht,
Soo was ick by mijn eer daer ghy my nu in fout,, vijnt.
Ick hebb' u, ongeverght, belooft, op uwe Kamer,
(Toen ghy my, onverdient, drie Boecken kieſen liet)
Dat ick die weynigh tijdts gebruycken ſoud, en niet
Voor ſulck een langen tijdt: hier kom ick nu en ſtamer

Mijn onſchult. Waerde Vriendt, het is geen ſchult uyt losheyt:
Maer and're luyden deught is oorſaeck van mijn ſchult;
't Gezantſchap van Japan, heel fray op ſneê vergult,
My, ongevraeght, geleent, bracht my tot deſe brosheyt.
Daer in heb ick veel tijdts met groot vermaeck geſleten.
Goedt ſtopt geen gierigheyt: want ſchoon ick dit al had,
Soo wierd ick, als het blijckt, het uwe oock niet zat,
Dies, bid ick, wilt mijn fout vergeven en vergeten.

Tot danckbaerheyt aen mijn goede Vriendt N. V. S. voor het om-leſen van het gedenckwaerdigh Gezantſchap aen de Kayſer van Japan.

HEb hertelijcken danck, mijn Vriendt, voor 't langh gebruyck
Van uw vergult Japan, waer uyt ick ſoo veel ſoetheydt
Genoten heb, dat ick als ſchaem-root nederduyck,
Door d' onverdiende gunſt van uw beleefde goetheyt.
Hoe veyligh heb ick het Japanſe Kayſerrijck
Doorwandelt, en geſien haer ſterckten, Dorpen, Steden,
Haer huyſen, Kercken en haer Godts-dienſt grouwelijck:
En voorts des Burgers en der Boeren werck en zeden.
Hoe vevligh heb ick oock den Kayſer op ſijn Throon,
In volle heerlijckheyt, geſien, en 't bitter lijden
Der Onderdanen, die vaeck voor haer trouw, tot loon,

Op

Op 's Kayſers wreet bevel, haer buycken open ſnijden.
De Landt-plaegh van Japan, het beven van de Aerd',
Kond ick op mijn gemack oock ſonder vrees beſpeuren,
Maer toen ons Landt-aert wierd tot Jedo ſoo bewaert,
Moeſt ick, voor 'k d' uytkomſt ſach, gevoeligh met haer treuren.
In 't kort, mijn Vriendt, ick ſach meer als mijn ſwacke pen
Weet uyt te drucken; maer ick ſal altijdt betoonen,
Dat ick, voor deſen dienſt, uw Vriendt en Dienaer ben.
Derhalven wilt dit ſtout en langh gebruyck verſchoonen.

Keyſers Graf-ſteen.

WAnneer de Turckſe Vorſt gekroont wordt, hoort men weenen,
Dan komt 'er een met Steenen:
En vraeght hem van wat ſlach
Hy graegh ſijn Graf-ſteen ſach;
Op dat hy ſoud gedencken,
Dat hem de doodt ſal krencken.

STEMME: *O ſchoon Cariclea, &c.*

TReet aen ſorg'looſe menſch,
Die ſteets in weeldens ſtroomen baed,
Die 't hier op Aerd' naer wenſch,
Na ſin, en wil, en eygen luſten gaet,
Die noch ramp noch kommer weet,
Uw tijdt in ydelheyt beſteet.

2. Treet aen, en ſiet uw Vorſt
Om uwent wil geſlagen en beſpot,
Beſpogen en bemorſt,
Dees' ſtraffen waren uw een ſeecker lot,
Indien hy door ſijn goedigheyt
Voor u die niet had afgeleyt.
3. Leght al uw boosheyt af,
Uw handen heft ten Hemel, geeft hem danck,
Die u dus vrijt van ſtraf:
Roemt deſe weldaedt al u leven lanck,
Op dat ghy met hem namaels mooght
In 't Rijck ſijn 's Vaders zijn verhooght.

STEMME: *Ay ſchoone Nymph, &c.*

GHy jonge Jeught,
Die 't eelſte van u leven,
Op 's werelts Altaer brenght,
En u verheught
In 't geen ghy moſt begeven,
Komt herwaerts en beſprenght
U met het bloedt van Jeſus diepe wonden,
Die hier als een onnooſel Lam
Onſchuldigh, aen des Kruyçes ſtam,
Lijdt voor uw ſonden.
2. Hy is die geen,
Die u bevrijdt van ſterven,
Terwijl hy voor u ſterft,
By hem alleen
Is 't beſte lot te erven,
Dat niemandt en beërft,
Ten zy hy hem bemint met hert en ziele;
Geeft hem u hert en ziele dan,
Genaeckt ſijn Kruyçe, ey treed an,
Wilt neder knielen.

3. Treet

3. Treet toe, eer hy
Uw boom met tack en wortel,
Ten buyt geeft aen de vlam,
Maeckt u doch vry
Van d' Aerde, en vermortel
Die oud' en quade ſtam,
Haer ſchijn is valſch, en flickert in de oogen,
Want die die mint, bevindt in 't end
Sich ſelfs vol rampſpoet en ellend,
Ja gantſch bedrogen.

Op een kusje gerooft van een paer vergode lipjes.

ICk ſagh onlanghs, ô Maeght, als ick eens by u ſtondt,
Wel drie Godinnen, die ghy onder een vertoonde;
De eerſt' was Venus, die u met haer gaven kroonde,
Vemits d' uytnementheydt die 'k in uw' ſchoonheydt vondt.
En uw' wel ſprekentheyt vertoonde my terſtont
Dat Pallas in 't Palleys van uwe herſſens woonde;
Waer door de luſt ſoo ſeer ontſtack, dat ſy my troonde
Om met gewelt een kus te rooven van uw' mondt.
En als ick deſe daedt eens in het werrick ſtelde,
Vernam ick Junôs macht in uwe tegenſtant,
Die ick verwon, en kreegh te met de overhant;
Des gy mijn voor een dief, of diergelijck, uyt ſchelde.
Maer al die ſmaet verdween door ſulcken leckerny;
Want kusjes ſtelen is een ſoete dievery.

Geen Nectar ſmaeckt de Go'on ſoo ſoet,
Als ons de ſmaeck van 't kuſſen doet.

DE KLAGENDE QUARTEL;

Van honger geſtorven den 5. January 1666.

Wie klaeght van wreede Engelanders,
Van Roovers, Moorders? Ey wie anders
Als die, die my verſmachten liet,
Van dorſt, van honger en verdriet.
Ick, die wel eer op dorre Zanden,
Op Ackers en beploeghde Landen,
Omtrent de Duynkant en den Hoef,
Een blijde geeſt had, moſt ſoo droef
Mijn' vrijheyt en mijn leven enden.
Verrottingh moet die Netten ſchenden,
Die my verſtrickten toen ick ſat,
En ſonder kommer 't lock-aes at.
Moſt ick om weynigh Hennip-zaden
Soo reuckeloos mijn ſelf verraden?
Hoe dier ſtondt my die leckerny.
Ick, die te voren bly en vry
By nacht en dagh in 't Kooren waeckte,
De Reyſers met mijn zangh vermaeckte,
Hoe quam ick dus in 't onderſpit?
't Is waer, ick riep vaſt quick me dit:
Had ick mijn ſtem niet laten hooren,
'k Was, mogelijck noch niet verlooren:
Mijn ſtem, ſoud die dan d' oorſaeck zijn
Van ſoo veel ongemack en pijn?
O neen! dat men de Netten ſpanden,
Dat was om Joodſche leckertanden,
(Die 't Manna walghden) met mijn Vlees
Te vullen: Maer mijn bange vrees,
En hoop begon te Evenaren,
Om dat ick ſagh mijn leven ſparen,

En

En dat myn Vanger my verkocht,
En, die my kocht tot Hooren brocht.
Daer wierd ick in een kouw gefloten,
Daer ick myn hooft gingh ſtucken ſtooten,
Om dat ick in de ruyme lucht
Niet komen kond. Myn Pluyme-vlucht
Kond my voortaen niet meerder baten,
Ick moſt myn lyf en vryheyt laten
Voor hem, die my met ſpys en dranck
Beſorghde, dat ick ook met danck,
Door klanck myn 's ſtems, in weynigh weecken,
Zoo veel ick kond, heb vergeleecken:
Maer toen de Zon wat lager liep,
En ick geen meer om eten riep,
Toen wierd ick oock wel haeſt vergeten,
En kreegh ſoo op myn tydt geen eten;
Soo dat ick dickwils dagh op dagh
Myn leegh-gemaeckte eet back ſagh:
En eyndelyck, door 't lange wachten,
Van enckel honger moſt verſmachten.
'k Was immers ſulcken ſtraf niet waert,
Had ghy myn 't leven maer gepaert,
Soo langh de Son het Hemel-teecken
Des middel-lyns quam door te breecken,
Dan had ghy weêr van my gehadt
Kom quick me dit, kom quick me dat.
Maer nu, als nu de Son komt reyſen:
Wie ſal u ſulcken danck bewyſen?
't Kond zyn, dat een van myn geſlacht,
In 't ſelfde lyden wierd gebracht,
Laet die dan meerder gonſt verwerven,
En niet, als my, van honger ſterven:
Want anders mocht het Pluym-gediert,
Dat door en om den Hemel ſwiert,
U wreedt, ja noch voor wreeder ſchelden
Als ghy van Eng'landt eens vertelden:

Te weten, dat die Koningh wreed
En ongenadigh, ſterven deed,
Die hem, in noodt, de trouwſte waren,
En volghden hem haeſt door de Baren,
Als hy van 't Schevelinger Strandt,
Voer na ſijn Kroon, en Throon, en Landt;
Is 't wreed? gelyck men 't wreed moet noemen;
Dat men d' onnoos'len gaet verdoemen
In Kerckers: en haer dan niet geeft
Den ſtock des Broodts, daer 't al by leeft:
Soo wilt uw fouten dus vergoeden,
Laet Vogels los, of wiltſe voeden;
Want d' arme Beesjes ſitten vaſt
Haer ſelfs genoegh tot overlaſt:
Kan u haer zangh dan niet betalen,
Soo laetſe ſelven ſpyſe halen.

TAFEL VERSEN.

1.

NUt gy Spys of Drank,
Geef den gever dank;
Niet alleen te vooren,
Maar in al 't genot;
Eet tot eer van Godt,
Dan is 't na behooren.

2.

Laat uw' maat in Wyn,
Bier, en Spyſe zyn,
Alleen 's Lyfs behoeven.
't Onbeſwaart gemoet,
Dankbaar voor het goet:
Is hier van een proeve.

3. Denkt

3.
Denkt niet dat het Broodt,
't Geen , soo 't schynt, is doodt,
U kan 't leven geven:
Maar Gods krachtig Woort,
Dat den Menschbracht voort,
Hout hem ook in 't leven.

4.
Smaakt u 's Lichaams spys,
Zyt voor al soo wys
Niet daar in te rusten,
Voor u beste deel,
Heeft Godt ruym soo veel,
Soo u kan gelusten.

5.
Godt geeft Zielen-spys,
Op onsichtb're wys;
Doch voor die hem soeken.
Soeken door gebeen,
En Godt-vruchte Zeên,
Na de Heyl'ge Boeken.

6.
Is u voorraat kleen,
Zyt nochtans te vreên,
Godt kan 't wel soo voegen:
't Geen aan spyse scheelt,
Dat hy 't weer bedeelt,
Aan uw Ziels genoegen.

7.
Hebt gy gelt en goet,
Daar na nochtans moet
Uwe disch niet wesen.
Gelt, verantwoordt geen
Overdadigheên,
Leeft dan in Gods vreesen.

8. Hebt

8.

Hebt in 't geen men eet,
Geen te teer geweet,
Spys, maakt niemant heyligh:
Treê met dank ten Disch,
Schuuw noch Vleesch noch Visch,
Maat maakt alles veylig.

9.

't Nutste onderscheyt,
Dat in spyse leyt,
Is dat zy gesont zy;
Kies niet spys na mondt,
Op een leck're grondt,
Na goê spys uw mondt zy.

10.

Laat uw Tafel reên,
Zyn van goede Zeên.
Van Godts Woordt en Wetten:
Lachen, losheyt my,
Spot en gekkkerny,
Wilt ter zyde letten.

11.

Siet gy voor u veel,
En een smaak'lyk deel;
Denkt hoe dat 'er veelen,
Qualyk hebben broodt,
En wilt in haar noodt,
Van uw volheyt deelen.

12.

Zyt gy nu versaadt,
Door Godts milde daadt,
Wilt hem daar voor loven.
Bidt dat hy uw Geest,
't Waardigst en het meest:
Voetsel geeft van boven.

432

LYK-
EN
GRAF-
DICHTEN.

Grafſchrift van den E. Heere Pieter Floriszoon, *Onderzeevooght.*

HIer dekt de zark het lijk van PIETER FLORISZOON,
Wiens ad'lijk bloet geheet, tot heldendapperheden,
Door eenen kogel, wiert vergoten, maar den SWEDEN,
Vol wraax in 't aanzicht ſpatte, en koſte veele doôn.
Hy volgde TROMP op 't ſpoor, in leven en in ſterven:
't Was billijk, datm' hem mee zijn Grafçieraat deê erven.

Op den ſelven.

DIe als een Helt den Brit, den Portugees, en Sweed:
Voor Britland, Portugaal, en in den Sond beſtreet.
Die Koppenhagen hielp ontſetten door zijn Kiel,
Ruſt hier, den Hemel is, de Haven van zijn Ziel.

Geſchooten en geſtorven, den 8. *November* 1668.

JAER-VERS

Op het Graf van

Do. ARNOLDUS POELENBURGH.

Hier rot een Arentshooft en zVIV're borst tot As,
Daer VoorMaeLs 't GrIeX, 't HebreeVWs, 't LatIIn gebVIsVest Was.

Een ander.

STort tranen, PoeLenbVrgh, Professor,
DIe sIIn Dagen,
In eer, VoLLoopen heeft, Is hIer ten Graef geDragen. 1666.

Op het onverwacht afsterven en begraven van de geest-rycken, en overal-vermaerden Poëet

H. BRUNO.

Op den 23. April 1664.

DIen Bruno, wiens verstandt
Blonck door het gantsche Landt,
Is statelyck na 't Zandt,
En in het Graf gedragen.

Al is hy Lethys vloet
Voor-by geſcheept, hy doet
Ons menighmael ſeer ſoet
Gedencken aen die dagen:
Daer in hy Vers op Vers
Gebracht heeft op de Pers;
Zyn breyn was altydt verſch
In blydtſchap, of in klagen.
Noyt wierd hy door de nydt
Zyn herts geruſtheyt quydt,
Gedurigh was hy blydt,
Hy had geen droeve vlagen.
De Werelt ſcheen vol Wyn
Voor hem gemaeckt te zyn,
Dies rymd' hy ſonder pyn
Met ongemene ſlagen.
Waer heeft die vlugge Geeſt
Niet altydt t' huys geweeſt?
Die 't niet gelooft, die lees 't
Of gaet de Muſen vragen:
Niet een van 't negen-tal
Zyn lof verſwygen ſal,
Maer voeren over-al
Zyn naem op Phœbi wagen.
Dan heeft het hare Graf,
Van hem, niet aêrs als draf,
En eyndelyck wat kaf:
Zyn ziele is ontſlagen.
In ſpyt van wraeck en moordt,
Is hy door d' enge poort
(Dat hoop ick) door-geboort,
En in Godts gonſt gedragen.

P. Y. van der Hoef.

Ter gedachteniſſe van den uytſtekenden Dichter

JEREMIAS DE DECKER,

t' Amſterdam overleden in Decemb. 1666.

DAer ligt de DECKER nu bedeckt in 't Amſtel-zant
Die onlanghs noch ſoo zongh, ſoo ſchoon, van Londens brandt,
Ter eeren van Langeel, en van de Schilders handt,
Die nauw'lijcks weêr-gae vint in 't gantſche Neder-landt.
Daer ligt dien ick niet meer als eens en ſach aen kant,
Die vloeyende Poëet, dat geeſtige verſtant:
Wie ſchreef oyt beter Rijm van 's Heeren Chriſti ſchand?
Sijn lijden voor ſijn leên, dat alle leet verbant.
Hoe puntigh heeft hy ſelfs ſijn punten neêr-geplant,
En ſich forghvuldelijck geſocht te wachten van 't
Vermaeckelijcke vuyl: 't en is geen wonder, want
De Jonckheyt queld' hem niet, en 't was geen loſſe quant,
Die d' ed'le ziel aen 't ſlijck des werelts had ver-pant;
Maer die ſijn vryheyt hiel voor 't koſtelijckſte pandt.
Rijm-lievers 'k ſegh niet meer van DECKER, ick en kan 't
Niet ſeggen, wie hy was: gaet, koopt, en leeſt ſijn trant.

Tijdt-vers, op het Graf van Jacob Pietersz. Blauw, obiit Anno 1663.

V RaeCht IeMandt Waer Is BLaV ſoo
haeſteLIICk gebLeVen?
Het LIIf rVſt hIer In 't Graf, ſIIn zIeL
In 't eeVWICh LeVen.

Een ander.

ſTa Leſer, hIer rVſt BLaW, DIe ſteets
De Vre'e betraght,, heeft:
NV heeft hIl Vre'e en VreVgt hIl GoDt, 't
geen hIl VerWaght,, heeft.

P. Y. van der Hoef.

EYNDE.

DRUK-FOUT.

Pag. 223. begint de eerſte Regel: Soud 'er nu geen ſoete lieve vreught. Maar moet beginnen met de tweede Regel. En verlaten van een Kint,: Soo dat de eerſte Regel niet moet geleſen worden, maar moet geleſen worden, onder Stemme, en is de wys van 't volgende Liet.

REGISTER.

A. Pag.

Aan de Aanſchouwers van dit Werck. 23
Aen M. P. 61
Aen Godt, mijn Schepper. 66
Avondt-Gebedt. 73
Aen N. N. 79
Een ander. 79
Avondt- en Morgen-gedachten. 88
't Allerſwaerſte om te dragen. 135
Aen G. C. 137
Aen de ſelve. 138
Affcheydt, aen M. V. 161
Aen Roſemont. 175
Aenſpraeck van Celadon, aen Roſemont, Philida, en Lerinde. 187
Aen Roſemondt. 189
Aen Philida. 190
Aen Lerinde. 190
Weder aen de drie Herderinnen in 't gemeen. 191
Aenſtaende Huwelijcks-wenſch. 195
Noch eens aen de ſelve. 196
Amor immedicabilis herbis. 208
Aen de Gepaerde. 212
Aen J. W. v. d. H. 217
Aen een Bruyts Speel-genootje. 220
Een ander. 222
Noch eens aen de Bruydts Suſter. 223
Aen P. Y. van der Hoef. 231
Aen Proper-mondtje 309
Aen Fijtje. 309
Aen een Teeckenaer. 310

REGISTER.

Aen een Eereloose. 311
Aen een onmanierlijcke Lacher. 313
Aen yemandt die een anders Vaten wosch. 314
Aen J. Z. 317
Aen Sr. N. N. 329
Aen Do. N. N. 330
Aen N. N. 355
Aen den gevangen Koerbag. 365
Aen d' Apollisten. 368
Aen Mr. Jorden. 369
Aen mijn seer goede Vriendt H. A. 386
Aen den Koning 403
Als ick eens om een pijntje was. 410
Aen de Liefhebbers van de Vrijheyt. 415

B.

Blijde welkomst. 99
Blauwe Scheen. 175
Bruylofts-vreugt. 199
Bruylofts-zang. 201
Bruylofts-deuntje. 213
Aen de Speel-genootjes. 214
Bruylofts Na-vreugt. 215

C.

Christus in 't Richt-huys, 71
Christus Gekruyst. 72

D.

De mensch schijnt iet, 36
De Grootste Rijckdom. 38
De Werelt milder als Natuir. 40
Danckb're genegentheydt. 49
Deugts Aenspraeck. 56
De Ziel het Zout des Lichaems. 59
De Deugt het Zout der Zielen. 59
Danck-Liedt. 77

311 Damon, aen Filida. 118
313 Deugt en ſchoonheyts lof van W. W. L. 232
314 De Britſe nederlaeg. 246
317 De Druyven zijn ſuer. 316
329 Den Ys-gelijcken Charon. 334
330 Drinkliet. 351
355 Den onbeleefden Scheerder. 363
365 Danck-Offer. 370
368 Der Beyen lof, en eygenſchap. 389
369 Driederley voor een Ondertrouwde. 391
386 De Wet der Vergelding. 401
403 De klagende Quartel. 427
410 Danck-dicht, aen de Deugt- en Zedenrijcke Doch-
415 ter G. M. 407

E.

99 Eer-Zang. 15
175 Een ledig menſch, 41
199 Een Vorſt die Iſrael wetten gaf. 64
201 Een Kindt, wonderlijck verloſt. 80
213 Egyptiſche Vreugde-matiging. 88
214 Een ander, de Vrijſters toegepaſt. 182
215 Eer-krans. 236
Eer-dicht. 237
71 d' Eenige Trooſt. 354
72 Excuſe aen mijn Vriendt. 406

F.

36 Floriaens Minne-klacht. 116
38 Filidaes Schoonheydt. 120

G.

40
49 Godtſalig voornemen. 51
56 Gelijckenis. 76
59 Grafs Nuttigheyt. 87
59 't Graf de beſte Reecken-meeſter. 87
77 Galathês Geboorte-dag. 92

REGISTER.

Geboorte-Zang. 96
Gevoelen van verloren gunste. 156
Geldts Nuttigheyt. 311
Galg schrift. 331. Een ander. 331
't Gedroomt Promotie-mael. 358
Graftschrift van den E. Heere Pieter Floriszoon. 433
Op den selven. 433

H.

Hemel-vreugde. 39
Heug'lijcke Gedachtenis. 45
Het Graf myn 's Moeders geopent. 83
Herders-deuntje. 130
Harders-klachten. 172
Hoogtwoudts Lof. 239
Huwelijxhater. 347

I.

Ick raed u, Vrijsters, datje trouwt. 168
Jantjes kruyen, aen twee Vrijsters. 314
Jan de Goutsmits oordeel. 328
Jaep-ooms wel-bevallen Hylick. 414
Jaer-vers op het Graf van Do. Poelenburg. 434

K.

Klinck-Dicht. 25. Ander. 26. Tijdt-vers. 26
Kinderlijcke Aendacht. 44
Kinderlijcke Edelmoedigheydt. 52
Klagende Sondaer. 69
Kusje. 126. Kus-Deuntje, aen Silvia. 128
Karre-Vreugt. 133
Klinck-Dicht. 159
Klachten over Cupido. 170
Klinck-Dichten. 254--284
Koen in 't Kalck-hock. 327
Kracht des Camphers 329
Klinck-Dichten. 372--379

Key-

REGISTER.

Keyſers Graf-ſteen. 424

L.

Lof-Bazuyn. 11
Laet Berouw. 36. Leſſe. 61
Loon, en Straf. 66
Liedt. 67
Liedt. 7
Leanders Minne-ſuchten. 71
Lof-Zang. 12
't Lof van 't Honing-bijtje. 23
Lof der Coffij. 36

M.

Morgen-Zang. 5
Minne-Dichten. 112--11
Mimeſis Ovidiana. 20
Maegden-lof 23
Min- en Reden-ſtrijdt. 40

N.

Nuttigheyt van het nieuwe Hoorns Klock-geſpel. 1
Na-klanck: op 't nieuwe Speel-werck. 2
Nauwe Recht-banck. 3
Nieuw'-Jaers Liedt. 4
Nooyt ſonder Zout, 5
Nieuwe-Jaers gedachten. 8
Navolging van Horaats negende Zang des darde boex. 15
Na den zeliſten zinne. 15
Nieuwe-Jaers-Deuntje. 33
Nieuw'-Jaers-wenſch en Leſſe voor P. Y. van d Hof. 37

O.

Op- en omſchriften der Klocken.
Op 't eerſte gehoor van 't Nieuwe Speelwerck.
Op de Loop-baen Pauli.

REGISTER.

Op de Lotery tot Maeslandts-ſluys. 35
Ongebondenheydt. 39. Een ander. 39
Op het verkoopen van een Bybel. 41
Op een luye ſlapigheyt. 42
Op het opbouwen van het vervallen School tot Groſthuyſen. 63
Op 't Verjaren van V. D. H. 90
Op 't Verjaren van N. N. 92
Onſchult aen C. G. 93
Op 't Verjaren van W. v. R. 95
Op 't Verjaren van N. N. 97
Op de tſeſtig-jaer'ge Geboorte van M. M. 98
Op het afweezen van Juffr. . . . 145
Op 't overgeven van een Gouwen Rinckje. 178
Tot lof van deſelve. 179
Op een Kusje aen . . . 181
Op de aengename tegenwoordigheyt. 183
Op 't Verjaren van J. J. en T. D. 204
Op het Paren van S. C. Z. en G. G. D. 210
Op het Opper Veldt-hooftſchap van den Prins van Oranje. 226
Op de Afbeelding van Charon. 228. Een ander. 229
Op de geſchreven herts-tochten van J. Z. 232
Op een quaedt gelach. 309
Op het tweede Huwelijck. 309
Op 't eeten van een Beuling. 312
Op 't erkennen van mijn onbeleeftheyt. 315
Op Goethals Leer. 315
Op een ouden Vryer. 317
Op het trouwen. 331
Op het Huwelijk van een Grijsaert. 341
Op den Bruigom. 346
Ontijdige Roem. 352
Op Nicolaes. 369

Op

REGISTER.

Op het om-leſen van de Dorſche Arcadia. 384
Oolijck en vroolijck leven. 385
Op de Vriendtſchap van N. N. 387
Om-gekeerde Vriendtſchaps Vragen. 388
Oorlogs Ouderdom. 389
Op de Brandt tot Londen. 390
Op de Afbeelding van Chiron. 421
Op het Beelt van Æſculapius. 421
Op de Beeltenis van Machaon. 422
Op een Kusje. 426
Op het afſterven van H. Bruno. 434

P.

Pot-penning. 40
Puntdicht. 235
Punt-dichten. 318--327

R.

Rijmdichtſe uytbreyding. 4
Raedt voor Nederlandt. 31
Remedie voor een benaude Sondaer. 54
Raadtzelen. 301--307
Rey van getrouwde Mannen. 417

S.

St. Nicolaes-gift. 53
'S werelts Ydelheydt. 55
Somer-Deuntje. 131
Schoonheits gebreck. 150. Anders. 150
Schult-bekenning. 160
Sendt-brief. 166
Somerſe-Avonden. 185
Spreekwoorden. 286. Speel-werck. 310
Speck-ſtruyf met Suyckyr. 420
Schult-bekenning, aen mijn Vriendt N. N. 422

REGISTER.

T.

Tegen d' Ydelheydt. 37
Tegen d' Achterklap. 38
Tot Godt. 75
Trooſt-Dicht. 78
Toe-giſt op het ſtelen van J. Z. Zeyl-maeckers Broecken. 379. Antwoordt na het weervinden der ſelver. 380. Noch eens aen de ſelve. 381
Tijdt-vers op de Brandt van Londen. 405
Tot lof der Speck-ſtruyf. 418
Tot dankbaerheyt aen mijn goede Vrient N. V. S. 423
Tafel Verſen. 429
Ter gedachteniſſe van Jeremias de Decker. 436
Tijdt-vers, op het Graf van Jacob Pietersz. Blauw. 437. Een ander. 437

U.

Uyt winſt, verlies. 148

V.

Vreeſe, en Liefde Godts. 37
't Vermaeck des Werelts. 39
Voor een Kajuyts deur. 76
Vroolijck ſterven. 88
't Voldoen aen mijn Plichten aen M. S. 93
Verjaer-Deuntje. 107
Vermaning aen mijn Vriendt, om de Dronkenſchap te ſchouwen. 158
Velt-Deuntje. 187
Victory-Vreugt. 249
Vreê-Gezang. 249
't Verſuym' van mijn Plichten. 310
Veel en weynig. 313
Vaſten-Avondts-Sucht. 356
Vriendtſchaps Vragen. 387

REGISTER.

Velt-Praetje. 394

W.

Wat nieuws, op 't Nieuwe Speel-werck. 26
Waerdy des Werelts. 37
Weêr-galm van een geloovige ziele. 54
Ware Ruſt der Zielen. 74
Ware Godts-dienſt. 312. Wat anders. 312
Wenſch aen mijn Vrundt C. Verloove. 370
Walgende afkeer. 399
Wee die alleen is. 412

Y.

Yders lot, komt van Godt. 40

Z.

Zang 70
Zamenſpraak tuſſchen een Minnaar en de Echo. 140
Zegen-wenſch. 219
Zamenſpraak tuſſchen een Dronkaart en Minnaar. 396

EYNDE.

By den DRUKKER deſes, zyn noch gedrukt, en te bekomen.

LAmbertus de Beveren, De Geluksaligheyd van 't Volk/ wiens God de Heere is/ vermeerdert met den Toetsteen der geluksaligheyd van Gods Volk/ in 19. Predicatien vertoont/ in 8.

Tomas à Kempis, Alleenspraake der Siele/ nieuwelyks uyt 't Latyn vertaalt. in 8.

Cornelis Cos, Instructie in 't Notaris-Ampt/ en voorts in de beginselen der Rechten en Practyk/ derde druk vermeerdert/ in 4.

Mr. Joan Cos, Verhandeling van de Gemeenschap der Goederen/ die door 't Huwelyk verkregen word/ en hoe deselve eyndigt/ in 8.

Burnet, Reysen door Switserland/ Italien/ Duytsland/ en Vranckryk/ in 8. met Platen.

——— Godgeleerdheyt/ in 4.

R. Westerop, Hoornse Buyten-Sangel/ met Platen/ in 4.

J. Bent, over 't Ypen/ in 4.

Anakreons Gesangen/ in 8.

Fabricius, Abrahams Offerhande/ in 8.

D. Burger, Chronyk van Medenblik/ en van Noord-Holland/ in 8.

Le-

Leven van Armelle Nicolaas / in 8.

A. van Loon, Jongelìng onderweſen tot Doop / en Avondmaal / in 8.

P. Campen, Bewys / en onderſoek op den Engel des Heeren / Luc. 2. in 8.

——— Gangen van Vorſt Meſſias / in zyn Heyligdom / in 8.